

Καραβιώτικα Δρώμενα

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΔΗΜΟΥ ΚΑΡΑΒΑ



Αρ. Έκδοσης 18





Εξώφυλλα:

Περιδέραια από τον 2ο θησαυρό της Λάμπουσας,
ο οποίος βρέθηκε το 1901 στον Καραβά

Εσώφυλλο:

Κέντημα με το βελόνι της Βασιλικής Σπαθιά



«ΚΑΡΑΒΙΩΤΙΚΑ ΔΡΩΜΕΝΑ» Ετήσια Έκδοση Δήμου Καραβά



Ιδιοκτήτης: ΔΗΜΟΣ ΚΑΡΑΒΑ

Μιλήτου αρ. 2, 2028, Στρόβολος

Τηλ.: 22516937 **Φαξ:** 22516941

Ιστοσελίδα: www.karavas.eu

e-mail: karavas.municipality@cytanet.com.cy

Τεύχος 18^ο – Οκτώβριος 2025

Μέλη Δημοτικού Συμβουλίου Καραβά 2017 – 2024:

Δήμαρχος: Νίκος Χατζηστεφάνου

Αντιδήμαρχος: Παναγιώτης Μανώλη

Μέλη: Κώστας Κωνσταντίνου, Μαρία Τσιουρούτη Ερωτοκρίτου, Σωτηρούλα Παναγίδου, Νίκος Παπαπέτρου, Μαρία Πατσαλοσαββή, Αλέξανδρος Ποστεκκής και Κυριάκος Χατζηνικολάου

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΡΑΒΑ

Συντονίστρια Έκδοσης: Μάρω Χατζηστεφάνου

Μέλη Επιτροπής Έκδοσης: Νίκος Χατζηστεφάνου, Μάρω Χατζηστεφάνου, Καλλιόπη Χαρμαντά Πρωτοπαπά, Έμιλυ Καραϊσκού

Διορθώσεις: Μάρω Χατζηστεφάνου, Καλλιόπη Χαρμαντά Πρωτοπαπά

Φωτογραφικό υλικό: Αρχείο Δήμου Καραβά, Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών, Επιτροπή Κατεχόμενων Δήμων Ένωσης Δήμων Κύπρου, Αρχαιολογικό Μουσείο Λευκωσίας, Κρατικό Αρχείο Κύπρου, 143ο Σύστημα Ναυτοπροσκόπων Καραβά, Νίκος Χατζηστεφάνου, Καλλιόπη Χαρμαντά Πρωτοπαπά, Γιάννης Παπαϊωάννου, Αλέξανδρος Ποστεκκής, Ελένη Παπαδημητρίου, Σταύρος Καμηλάρης, Ελευθερία Λαούτα, Χρυσόστομος Γεμέττας, Ανδρέας Πατέρας, Πέτρος Πετρίδης, Γιώργος Γεωργίου, Μαριλένα Πάγκαλου, Κυριάκος Σάββα, Καίτη Οικονομίδου

Επιμέλεια φωτογραφιών: Νίκος Χατζηστεφάνου, Έμιλυ Καραϊσκού

Επιμέλεια έκδοσης: Μάρω Χατζηστεφάνου, Καλλιόπη Χαρμαντά Πρωτοπαπά, Νίκος Χατζηστεφάνου, Έμιλυ Καραϊσκού

Εκτύπωση: Konos Press, Λευκωσία

ISSN: 1986-051X

Ευχαριστίες:

Το Δημοτικό Συμβούλιο Καραβά ευχαριστεί θερμά όσους βοήθησαν με οποιονδήποτε τρόπο στην ετοιμασία του περιοδικού. Ευχαριστούμε ιδιαίτερα όσους έδωσαν φωτογραφικό υλικό.

Η παρούσα έκδοση κυκλοφορεί με την οικονομική στήριξη του Τμήματος Σύγχρονου Πολιτισμού του Υφυπουργείου Πολιτισμού. Η επιχορήγησή της δεν εξυπακούει την αποδοχή του περιεχομένου ή των απόψεων που εκφράζονται σ' αυτήν από το Υφυπουργείο Πολιτισμού.

Χορηγός:





Χαιρετισμός του Δημάρχου Καραβά	4
Χαιρετισμός της Συντονίστριας της έκδοσης	5
Μερικά από τα σχόλια που πήραμε για τη δέκατη έβδομή μας έκδοση	6
Δημοτικές εκλογές 2024	10

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΜΑΣ

Καραβάς: Σελίδες από την εποχή της Τουρκοκρατίας, Καλλιόπη Χαρμαντά Πρωτοπαπά	15
Η μονή της Αχειροποιήτου - Απόσπασμα από το βιβλίο του Χαράλαμπου Δαμασκηνού «Άρωμα Καραβά»	16
Η συμβολή της Κύπρου και η ιδιαίτερη συνδρομή του Καραβά στην Ελληνική επανάσταση του 1821, Νίκος Χατζηστεφάνου... ..	20

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ – ΕΘΝΙΚΟ ΘΕΜΑ

Αντικατοχικές εκδηλώσεις Μνήμης, Τιμής και Αγώνα επαρχίας Κερύνειας.....	27
Από τις εκδηλώσεις και δραστηριότητες της Επιτροπής Κατεχόμενων Δήμων	29

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Κοπή της Βασιλόπιτας των Οργανωμένων Συνόλων Καραβά	34
Συνάντηση Συντονιστικού / Συμβουλευτικού Σώματος Καραβιωτών	34
Αγώνας ΠΑΕΕΚ Κερύνειας αφιερωμένος στον κατεχόμενο Δήμο Καραβά.....	35
Συναντήσεις συνταξιούχων Καραβιωτών σε Λεμεσό, Πάφο και Λευκωσία.....	36
Παρουσίαση νέων εκδόσεων του Δήμου Καραβά.....	38
Πασχαλινή εκδήλωση Καραβιωτών	40
Μνημόσυνο Καραβιωτών στην προσφυγιά	41
Παρουσίαση της ποιητικής συλλογής «Φτερουγίσματα ψυχής» της Ανδρούλας Γιαννάκη.....	44
Ενημερωτική συνάντηση με τον Διαπραγματευτή της ελληνοκυπριακής πλευράς κ. Μενέλαο Μενελάου.....	45
Αποστολή του Δήμου Καραβά στη Βιέννη	46
Εσπερινός Αγίου Ευλαλίου.....	49
Πρωινές συναντήσεις Καραβιώτισσων	50
Πρωινές συναντήσεις ανδρών του Καραβά.....	54
Απονομή χορηγιών και ενθυμημάτων στους απόφοιτους νέους και νέες με καταγωγή τον Καραβά.....	55

ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΡΩΘΗΣΗΣ ΦΕΡΒΟΛΙΤΕ

Έκθεση φερβολιτέ στο Puy-en-Velay της Γαλλίας.....	59
Συμμετοχή του Δήμου Καραβά στις εκδηλώσεις για τη Διεθνή Ημέρα Μουσείων.....	62
Συμμετοχή του Δήμου Καραβά στο Φεστιβάλ Κυπριακής Παράδοσης στη Λεμεσό	63
Διοργάνωση Σεμιναρίων Φερβολιτέ από τον Δήμο Καραβά	64
Μαθήματα φερβολιτέ	67

ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΣΤΟΝ ΚΑΡΑΒΑ

Προσκυνηματική μετάβαση στον Καραβά, Παναγιώτης Μανώλη	68
Οδοιπορικό στην κατεχόμενη επαρχία μας, Μάρω Χατζηστεφάνου	69
Το Πέντε Μίλι δεν θα μ' αφήσει ποτέ, Καίτη Οικονομίδου	73

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΚΑΡΑΒΑ

Εισαγωγικό σημείωμα της Προέδρου της Νεολαίας	74
-Οι δράσεις του Δημοτικού Συμβουλίου Νεολαίας Καραβά το 2024	75



ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΑ ΣΥΝΟΛΑ ΚΑΡΑΒΙΩΤΩΝ

Προσφυγικό Σωματείο «Ο Καραβάς», Ανδρέας Πατέρας.....	81
Σχολική Εφορεία Καραβά, Γιώργος Γεωργίου	86
Πολιτιστικό Ίδρυμα Καραβιωτών, Ελένη Σιακόλα Αντωνίου	88
Το 143ο Σύστημα Ναυτοπροσκόπων Καραβά, Μαριλένα Πάγκαλου	97

ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΑ ΣΥΝΟΛΑ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΕΡΥΝΕΙΑΣ

Χορωδία «Η Φωνή της Κερύνειας», Μάρω Χατζηστεφάνου	100
--	-----

ΟΙ ΑΠΟΔΗΜΟΙ ΜΑΣ

Σωματείο Αποδήμων «Λάμπουσα» Νέας Υόρκης, Σταύρος Καμηλάρης	102
Σύλλογος Καραβιωτών «Λάμπουσα» Μελβούρνης, Ελευθερία Χατζηστεφάνου - Λαούτα.....	105

ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΤΟΥ ΚΑΡΑΒΑ

Δημήτρης Σάββα, Κυριάκος Σάββα	106
Οι τεχνίτες οικοδομών του Καραβά πριν το 1974, Ανδρέας Πατέρας	108

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

16ο τεύχος Καραβιώτικα Δρώμενα - έκδοση Δήμου Καραβά, Κώστας Πατέρας.....	112
Ελληνογαλλικό Λεύκωμα «Ο Καραβάς» - έκδοση Δήμου Καραβά, Σίσσυ Κοζάκου	116
«Φτερουγίσματα ψυχής» - ποιητική συλλογή Ανδρούλας Γιαννάκη, Καλλιόπη Χαρμαντά Πρωτοπαπά.....	119
«Τα ξωφάνωτα» και «Η Κύπρος που έζησα» της Ελένης Παπαδημητρίου	122

ΨΗΦΙΔΕΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΟΥ 1974

Απόσπασμα από το βιβλίο του Σάββα Παυλίδη «Σαράντα εννιά μέρες στην κόλαση»	124
---	-----

ΟΙ ΚΑΡΑΒΙΩΤΕΣ ΠΟΥ ΜΑΣ ΕΦΥΓΑΝ...

Κατάλογος με τους Καραβιώτες που μας έφυγαν το 2024.....	132
--	-----

Η δημοσίευση των πιο πάνω κειμένων δεν εξυπακούει την αποδοχή του περιεχομένου, των πληροφοριών ή των απόψεων που εκφράζονται σ' αυτά από τον Δήμο Καραβά, τον Δήμαρχο και τα Μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου ή από τα Μέλη της Επιτροπής Έκδοσης





Ο Δήμαρχος Καραβά Νίκος Χατζηστεφάνου

Χαιρετισμός του Δημάρχου Καραβά

Με μεγάλη ικανοποίηση χαιρετίζω την έκδοση του 18ου τεύχους «Καραβιώτικα Δρώμενα». Της συνοπτικής, αλλά ποιοτικής ετήσιας έκθεσης δράσης του Δήμου και των οργανωμένων συνόλων του Καραβά, που ο εκτοπισμένος Δήμος Καραβά κυκλοφορεί για δεκαοκτώ συνεχή χρόνια.

Πενήντα ολόκληρα χρόνια πέρασαν με τον Δήμο μας να παραμένει σκλαβωμένος κάτω από τη μπότα ενός βάρβαρου εισβολέα-κατακτητή και τους Δημότες μας, πρόσφυγες στην ίδια μας την πατρίδα. Και όμως, ο Καραβάς ζει και αγωνίζεται, υπάρχει και δημιουργεί. Θα εξακολουθήσει να διακρίνεται, όσο υπάρχουν Καραβιώτισσες και Καραβιώτες που τον έχουν μέσα στην καρδιά και την ψυχή τους.

Η χρονιά που πέρασε είχε μια μεγάλη ιδιαιτερότητα. Ήταν η τελευταία περίοδος της θητείας του Δημοτικού Συμβουλίου. Ενός δυναμικού, δημιουργικού και διεκδικητικού Δημοτικού Συμβουλίου, που υπηρέτησε τον Δήμο με όραμα και αποφασιστικότητα. Η αλλαγή έγινε με δημοκρατικές διαδικασίες. Σε μια γιορτή της δημοκρατίας, οι εκλογές έγιναν με κάλπες που στήθηκαν σε όλη την ελεύθερη Κύπρο για μας τους σκορπισμένους Καραβιώτες - όπως και για όλους τους εκτοπισμένους συμπατριώτες μας. Η εκλογική διαδικασία ανάδειξε ένα ανανεωμένο Δημοτικό Συμβούλιο και δόθηκε για δεύτερη φορά η εντολή στον Δήμαρχο να συνεχίσει το έργο του. Με ανανεωμένη τη λαϊκή εντολή επαναλαμβάνουμε κι εμείς την υπόσχεση για συνέχιση και αναβάθμιση του δημιουργικού έργου της προηγούμενης θητείας.

Τα «Καραβιώτικα Δρώμενα» ως ετήσιος θεσμός θα συνεχίσουν να καταγράφουν τις δραστηριότητες των οργανωμένων συνόλων του Κα-

ραβά που έγιναν κατά τη διάρκεια του έτους που πέρασε: του Δημοτικού Συμβουλίου, της Σχολικής Εφορείας, του Προσφυγικού Σωματείου «Ο Καραβάς», του Πολιτιστικού Ιδρύματος Καραβιωτών, της Νεολαίας, της Αθλητικής Ένωσης Καραβά «Λάμπουσα», του 143ου Συστήματος Ναυτοπροσκόπων Καραβά. Όπως και στα προηγούμενα τεύχη, μέσα από τις σελίδες τους καταγράφεται η δράση των Σωματείων των αποδήμων μας που λειτουργούν στις ΗΠΑ, στην Αγγλία και την Αυστραλία και προβάλλονται θέματα που σχετίζονται με την ιστορία, την παράδοση και τον πολιτισμό του αγαπημένου μας Καραβά.

Ως Δήμος οφείλουμε θερμές ευχαριστίες στα εκλεκτά μέλη της επιτροπής έκδοσης Καλλιόπη Χαρμαντά - Πρωτοπαπά, Έμιλυ Καραϊσκού και τη Μάρω Χατζηστεφάνου, συντονίστρια της έκδοσης, που συνεχίζουν να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους. Θερμά ευχαριστούμε επίσης όλες και όλους όσους συνέβαλαν με τις συνεργασίες τους, φωτογραφικό υλικό, σκέψεις και ιδέες, ώστε να γίνει το 18ο τεύχος μια ακόμα ολοκληρωμένη και υποδειγματική έκδοση.

Ως Δήμαρχος και Δημοτικό Συμβούλιο, με ανανεωμένη τη λαϊκή εντολή, θα συνεχίσουμε να αφιερώνουμε όλες μας τις δυνάμεις και θα βελτιώσουμε ακόμη περισσότερο το έργο που επιτελούμε. Με δυναμισμό και διεκδικητικότητα, με όραμα και αποφασιστικότητα θα αγωνιζόμαστε για να επιτύχουμε τον αμετάθετο στόχο μας: την επιστροφή στα σπίτια και τη γη μας ελεύθεροι, σε έναν ελεύθερο Καραβά.

Νίκος Χατζηστεφάνου
Δήμαρχος Καραβά





Η συντονίστρια της έκδοσης Μάρω Χατζηστεφάνου

Χαιρετισμός της Συντονίστριας της έκδοσης

Με ιδιαίτερη χαρά και υπερηφάνεια σας παρουσιάζουμε το φετινό τεύχος των Καραβιώτικων Δρώμενων 2025. Ένα περιοδικό που γεννήθηκε από την ανάγκη να κρατήσουμε ζωντανή τη μνήμη, την παράδοση και τον πολιτισμό του αγαπημένου μας Καραβά και που κάθε χρόνο γίνεται σημείο αναφοράς, σύνδεσης και αναστοχασμού για όλους εμάς, όπου κι αν βρισκόμαστε.

Τα Καραβιώτικα Δρώμενα είναι κάτι περισσότερο από ένα περιοδικό. Είναι μια γέφυρα ανάμεσα στο παρελθόν και το παρόν μας. Μια υπενθύμιση πως, ακόμη κι αν ο χρόνος κυλά και οι συνθήκες αλλάζουν, η καρδιά του Καραβά χτυπά δυνατά μέσα από τις κοινές μας μνήμες, τα ήθη, τα έθιμα και τις αξίες. Κρατούμε με αυτό τον τρόπο τον Καραβά μας ζωντανό, μέχρι την ευλογημένη εκείνη μέρα του γυρισμού.

Η φετινή έκδοση περιλαμβάνει την πλούσια και πολυδιάστατη δράση του Δήμου Καραβά, των

Οργανωμένων Συνόλων, των Αποδήμων μας, των Αδελφοποιημένων Δήμων και της Νεολαίας, το Εθνικό θέμα, άρθρα, μαρτυρίες, Καραβιώτες που έφυγαν, φωτογραφικό υλικό και αφιερώματα που αναδεικνύουν την ιστορία, τις παραδόσεις, αλλά και το σύγχρονο πρόσωπο του Καραβά.

Ευχαριστώ θερμά όλους όσους συνέβαλαν με αγάπη, μεράκι και ανιδιοτέλεια στην προετοιμασία του περιεχομένου, καθώς και όλους εσάς που στηρίζετε το έργο αυτό με τη συμμετοχή και την εμπιστοσύνη σας.

Με την ελπίδα ότι και το φετινό τεύχος θα αγγίξει τις ψυχές σας, θα σας κρατά συντροφιά και θα ζωντανεύει την Κωμόπολη μας, σας εύχομαι καλή ανάγνωση.

Μάρω Χατζηστεφάνου

Συντονίστρια της έκδοσης



Ο Καραβάς μας με θέα από την Αγία Ειρήνη





Μερικά από τα σχόλια που πήραμε για τη δέκατη έβδομή μας έκδοση



ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΜΕΓΑΡΟ
Ο Πρόεδρος

Λευκωσία, 2 Ιανουαρίου, 2025.

Δήμαρχο Δήμου Καραβά,
Δρα Νίκο Χατζηστεφάνου,
Μηλίτου 2,
2028 Στρόβολος,
Λευκωσία.

Αγαπητέ κ. Δήμαρχε,

Σας ευχαριστώ πολύ για την δέκατη έβδομη ετήσια έκδοση του Δήμου Καραβά *Καραβιώτικα Δρόμενα 2024*, που είχατε την ευγενή καλοσύνη να μου αποστείλετε, η οποία αποτελεί μια αξιόλογα επιμελημένη έκδοση, όπου καταγράφεται το ποικίλο των δραστηριοτήτων που αναπτύσσει το σύνολο των οργανωμένων φορέων του Δήμου Καραβά, και που ευαισθητοποιεί και ενημερώνει τους δημότες σας και ιδιαιτέρως τους νέους και τις νέες μας, για τα δεινά της εισβολής, της συνεχιζόμενης κατοχής της Κύπρου και της προσφυγιάς.

Επιτρέψτε μου, επί τη ευκαιρία, να σας ευχαριστήσω από καρδιάς για το έμπρακτο διαχρονικό ενδιαφέρον, την αγάπη, την έγνοια σας για την Κύπρο, καθώς και για τη συμβολή σας στην κοινή προσπάθεια για να πετύχουμε το αυτονόητο, τη διεκδίκηση του δικαίου αιτήματος να καταστεί η Κύπρος ελεύθερη, επανενωμένη πατρίδα όλων των νόμιμων κατοίκων της.

Εύχομαι καλή συνέχεια και κάθε επιτυχία στο τόσο σημαντικό έργο που επιτελείτε.

Παρακαλώ δεχθείτε τους θερμούς χαιρετισμούς μου καθώς και τις ευχές μου για προσωπική και οικογενειακή ευτυχία.

Με εκτίμηση,

Νίκος Χριστοδουλίδης



Λευκωσία, 08 Ιανουαρίου 2025

Δρα Νίκο Χατζηστεφάνου
Δήμαρχο Καραβά

Αγαπητέ κ. Δήμαρχε,

Θέμα: Ετήσια έκδοση Δήμου Καραβά «Καραβιώτικα Δρώμενα 2024» - Τεύχος 17^ο

Με μεγάλη χαρά παρέλαβα την έκδοση του Δήμου Καραβά με τίτλο «Καραβιώτικα Δρώμενα 2024», που είχατε την ευγενή καλοσύνη να μου αποστείλετε, στην οποία αναδεικνύει το πλούσιο έργο του Δήμου, καθώς και των οργανωμένων συνόλων του Καραβά, τόσο στην Κύπρο, όσο και στο εξωτερικό.

Καλωσορίζουμε το γεγονός ότι η έκδοση αυτή έχει καταστεί θεσμός, συμβάλλοντας στη διατήρηση και μεταλαμπάδευση των βιωμάτων και των ενθυμήσεων των Καραβιωτών, προβάλλοντας, μεταξύ άλλων, την ιστορία και την παράδοση του Καραβά.

Επιθυμώ να σας ευχαριστήσω για την αξέπαινη προσφορά σας και να σας διαβεβαιώσω ότι ως Υπουργείο Εξωτερικών καταβάλλουμε κάθε δυνατή προσπάθεια για επανέναξη των συνομιλιών με στόχο τη συνολική επίλυση του εθνικού μας προβλήματος.

Παρακαλώ δεχθείτε τις ευχές μου για ευημερία και προσωπική ευτυχία.

Με εκτίμηση,



Δρ. Κωνσταντίνος Κόμπος

10 Ιανουαρίου 2025

Δρα Νίκο Χατζηστεφάνου
Δήμαρχο Καραβά

Αγαπητέ κ. Δήμαρχε,

Ετήσια έκδοση Δήμου Καραβά «Καραβιώτικα Δρώμενα 2024» - Τεύχος 17^ο

Ήταν με ιδιαίτερη χαρά που έλαβα την ετήσια έκδοση του Δήμου σας «Καραβιώτικα Δρώμενα 2024», η οποία αναδεικνύει το πολύτιμο έργο του κατεχόμενου Δήμου Καραβά μεταλαμπάδεύοντας στις επόμενες γενεές την ιστορία, τα ήθη και τα έθιμα του Καραβά, διατηρώντας άσβεστη τη φλόγα για επιστροφή στις πατρογονικές σας εστίες.

Σας διαβεβαίω ότι το Υπουργείο Εξωτερικών θα συνεχίσει να στέκεται αρωγός στο έργο σας, καταβάλλοντας παράλληλα κάθε προσπάθεια για επίτευξη δικαίης και βιώσιμης λύσης στο εθνικό μας ζήτημα.

Τέλος, με την ευκαιρία αυτή, επιτρέψτε μου να ευχηθώ σε εσάς προσωπικά και στον κάθε Καραβιώτη ξεχωριστά, καλό νέο έτος και κάθε καλό.

Με εκτίμηση,



Ανδρέας Σ. Κακουρής
Γενικός Διευθυντής

Αρ. Φακ.: 05.06.013.002

Λευκωσία, 13 Ιανουαρίου 2025

Δρ. Νίκο Χατζηστεφάνου
Δήμαρχο Καραβά
Οδός Μιλήτου αρ. 2
Στρόβολος 2028
Λευκωσία

Αγαπητέ κ. Δήμαρχε,

Σας ευχαριστώ θερμά για την επιστολή σας ημερομηνίας 12 Δεκεμβρίου 2024 και την αποστολή του 17^{ου} Τεύχους της ετήσιας έκδοσης του Δήμου Καραβά «Καραβιώτικα Δρώμενα 2024».

Με την ευκαιρία θα ήθελα σας απευθύνω εγκάρδιες ευχές για υγεία, ευτυχία και κάθε καλό.

Με εκτίμηση,



Κωνσταντίνος Λετιμιώτης
Κυβερνητικός Εκπρόσωπος

Λάρνακα, 23 Δεκεμβρίου 2024

Αξιότιμο
Δήμαρχο Καραβά
Δρ. Νίκο Χατζηστεφάνου
Λευκωσία

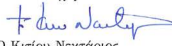
Αγαπητέ κ. Χατζηστεφάνου,

Με ιδιαίτερη χαρά λάβαμε το νέο τεύχος της ετήσιας εκδόσεως του Δήμου Καραβά, με τίτλο: «Καραβιώτικα Δρώμενα 2024», το οποίο είχατε την ευγενή καλοσύνη να μας αποστείλετε.

Σας ευχαριστούμε θερμά γι' αυτή σας τη χειρονομία και είμαστε βέβαιοι ότι θα συνεχίσετε να συνεισφέρετε στην πολιτισμική πρόοδο του τόπου μας.

Με την ευκαιρία αυτή θα θέλαμε να σας ευχηθούμε σε εσάς και στην οικογένειά σας Καλά Χριστούγεννα και ευτυχισμένο το νέο έτος 2025! Τέλος, ευχόμαστε ο Θεός να χαρίσει ειρήνη στην πολύπαθη και σκλαβωμένη πατρίδα μας.

Με ευχές


†Ο Κιτίου Νεκτάριος



Αξιότιμο
κύριο Νίκο Χατζηστεφάνου
Δήμαρχο Καραβά
Όδός Μιλίτου 2
2028 Στρόβολος, Λευκωσία

Αξιότιμε κ. Δήμαρχε,

Χριστού τὰ γενέθλια εορτάζομεν. Ὁ Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ, ὁ ἀόρατος καὶ ἀναφής, εὐδοκία Πατρὸς καὶ συνεργία Πνεύματος Ἁγίου, ὑπερουσίως οὐσιούται.

Ἀγαλλιασώμεθα διὰ τὸ ξένο καὶ παράδοξο καὶ ὑπερφύες καὶ θαυμασιώτατο τοῦτο μυστήριον τῆς ἐνανθρωπήσεως, καὶ οἱ ἐπὶ τῆς γῆς, ὁμοῦ μετὰ τῶν ἀγγελικῶν δυνάμεων, ὁμολογίσωμεν κατὰ πῶς δεῖ τὸν φιλόανθρωπο Θεό.

Ἦντιν πολλὰ καὶ εὐλογημένα.

Εὐχαριστοῦμε δὲ θερμῶς τὴν ἀγάπην σας διὰ τὸ ἀποσταλὲν εἰς ἡμᾶς ἀντίτυπο τοῦ 17^{ου} τεύχους «Καραβιώτικα Δρώμενα 2024» καὶ σὰς συγχαίρουμε γιὰ τὴν φιλότιμην προσπάθειά σας νὰ ἀναδείξετε μέσα ἀπὸ διάφορες δραστηριότητες τὸν κατεχόμενον Λῆμον τοῦ Καραβά.

Μετὰ πατρικῶν εὐχῶν

† Νεαπόλεως Πορφύριος

Χριστούγεννα 2024



ΙΕΡΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΚΑΙ ΣΤΑΥΡΟΠΗΓΙΑΚΗ
ΜΟΝΗ ΜΑΧΑΙΡΑ

Αξιότιμον κ. Νίκον Χατζηστεφάνου
Δήμαρχον Καραβά
Λευκωσία

Αξιότιμε κ. Χατζηστεφάνου,

Ἐπικοινωνοῦμε μαζί σας, ἔχοντας λάβει τὴν ἐτήσια ἐκδόσιν τοῦ Δήμου σας «Καραβιώτικα Δρώμενα 2024», πρῶτον γιὰ νὰ σὰς εὐχαριστήσουμε γιὰ τὴν τιμὴν ἃς μᾶς τὸ ἀποστείλετε, καὶ δεύτερον γιὰ νὰ σὰς ἐκφράσουμε τὰ θερμὰ μας συγχαρητήρια γιὰ τὶς προσπάθειες ποὺ καταβάλλετε γιὰ τὴν διατήρησιν τῆς μνήμης τῶν κατεχομένων καὶ τῆς ἀναζωπύρωσιν τοῦ ἀγωνιστικοῦ φρονήματος πρὸς ἐπιστροφήν.

Εὐχόμενοι κάθε εὐλογία τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ μας σὲ σὰς καὶ στοὺς συνεργάτες σας, σὰς χαίρετιζομεν, διατελοῦντες



Ὁ Καθηγούμενος
Ἱερᾶς Βασιλικῆς καὶ Σταυροπηγιακῆς
Μονῆς Μαχαίρας

† Νικόλαος Γκιγκιρίδης

† ὁ Ἀγὼς Ἐπιφάνιος
καὶ οἱ σὺν ἐμοὶ ἐν Χριστῷ ἀδελφοί

Ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Μαχαίρᾳ
Τῇ 8ῃ Ἰανουαρίου 2025

† Νεαπόλεως Πορφύριος

κ. Νίκον Χατζηστεφάνου
Δήμαρχον Καραβά
Προσωρινῶς ἐν Λευκωσίᾳ



Ἀγαπητὲ κ. Χατζηστεφάνου,



εὐχαριστοῦμεν θερμῶς διὰ τὰς ἐγκαρδίας ὑμῶν εὐχὰς καὶ διὰ τὴν ἀποστολὴν τῆς ἐτησίου ἐκδόσεως ὑμῶν «Καραβιώτικα Δρώμενα».

Εὐχόμεθα πλουσίαν τὴν Χάριν τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, ὑγίειαν, ὑπομονήν, ἐλπίδα καὶ μακρομέρευσιν. Ἐπὶ δὲ τῇ ἀνατολῇ τοῦ νέου ἑνιαυτοῦ τῆς χρηστότητος Κυρίου, δεόμεθα ὅπως ὁ νεπιάσας Θεάνθρωπος χαρίσῃ εἰς τὸν κόσμον ἅπαντα εἰρήνην καὶ καταλαγὴν, τῇ δὲ πατρίδι ἡμῶν, Κύπρῳ, ἐλευθερίαν ἐκ τοῦ τουρκικοῦ ζυγοῦ.

Μετ' εὐχῶν,

† Νεαπόλεως Πορφύριος



† Νεαπόλεως Πορφύριος

Ἐν τῇ Ἱερᾷ Ἀρχιεπισκοπῇ Κύπρου,
Ἅγια Χριστούγεννα 2024.



ΝΙΚΟΣΙΑ
DISTRICT
LOCAL
GOVERNMENT
ORGANIZATION

Τηλ / Tel 77771090
Φαξ / Fax 22665569

email info@ndgo.org.cy
web www.ndgo.org.cy

Αρ. Φακ. 02.01.005 / 6271

Email: karavas.municipality@cytanet.com.cy

31 Δεκεμβρίου 2024

Κύριο
Νίκο Χατζηστεφάνου
Δήμαρχο Καραβά
&
Μέλη Δημοτικού Συμβουλίου Καραβά

Αγαπητοί κύριοι,

Αγαπᾶμε Νίκο,

Σας ευχαριστῶ για το βιβλίο «Καραβιώτικα Δρώμενα» που μοι ἔχετε ἀποστείλει.

Σας εὐχομαι Χρόνια Πολλὰ καὶ Εὐτυχισμένα!

Εὐχομαι ολόψυχα ἡ νέα χρονιά 2025 νὰ σας χαρίσῃ πᾶνω ἀπὸ ὅλα υγεία, χαρὰ καὶ κάθε ἐπιτυχία!

Με ἐκτίμησιν,

Κωνσταντῖνος Γιωρκάτζης
Πρόεδρος
Επαρχιακοῦ Ὄργανισμοῦ Αυτοδιοίκησης Λευκωσίας

ΚΤ/ΕΤ



Είμαστε περήφανοι που είμαστε μια πόλη Καλής Πρακτικής URBACT!

We are proud to be an URBACT Good Practice city!

Αρ. Φακ.: 08.07.001

9 Ιανουαρίου 2025

Δρ. Νίκο Χατζηστεφάνου
Δήμαρχο Καραβά
Μιλύτου 2
2028 Στρόβολος

Αγαπητέ μου Νίκο,

**Ετήσια έκδοση Δήμου Καραβά
«Καραβιώτικα Δρώμενα 2024» - Τεύχος 17ο.**

Αναφέρω στην επιστολή σας ημερομηνίας 12 Δεκεμβρίου 2024 σχετικά με το ανωτέρω θέμα και θα ήθελα να σε ευχαριστήσω θερμά για την ευγενή σας προσφορά να παραχωρήσετε προς τον Δήμο μας την ετήσια έκδοση του Δήμου Καραβά «Καραβιώτικα Δρώμενα 2024».

2. Επ' ευκαιρία του νέου έτους 2025 σας ευχόμαστε Χρόνια Πολλά και δημιουργικό το νέο έτος 2025, το οποίο να φέρει και την ελευθερία της κατεχόμενης πατρίδας μας.

3. Τέλος σας αποστέλλω το Ημερολόγιο του Δήμου Αθήναις για το έτος 2025.

Με ραλλή εκτίμηση

Κυριάκος Καρεκλάς
Δήμαρχος Αθήναις



ΚΚ/ΔΓ

ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΩΝ
ΛΕΟΦ. ΑΡΧ. ΜΑΚΑΡΙΟΥ ΙΙΙ Αρ. 2, 7600 ΑΘΗΝΩΝ, ΛΑΡΝΑΚΑ, ΚΥΠΡΟΣ
Τηλ.: 24811370, Φαξ: 24522333
E-Mail: mail@athienou.org.cy http: www.athienou.eu



Δήμος Λευκωσίας
Nicosia Municipality

Φακ.:

Ref.: 16 Ιανουαρίου 2025

karavas.municipality@cytanet.com.cy

Δρα Νίκο Χατζηστεφάνου
Δήμαρχο Καραβά

Αγαπητέ Δήμαρχε

Με ιδιαίτερη χαρά παρέλαβα την έκδοση «Καραβιώτικα Δρώμενα 2024» που μου αποστέλλετε, και σας ευχαριστώ θερμά για την ευγενική σας χειρονομία.

Σε μια περίοδο που η σκέψη μας παραμένει στραμμένη στους κατεχόμενους Δήμους μας, θέλω να εκφράσω τις θερμότερες ευχές μου για την απελευθέρωση και την επιστροφή στα πατρογονικά μας εδάφη. Η διατήρηση της πολιτιστικής μας ταυτότητας και η ενίσχυση του πνευματικού αγώνα αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του οράματός μας για το μέλλον.

Σας συγχαίρω για το έργο σας και σας εύχομαι καλή δύναμη στη συνέχεια των προσπαθειών σας.

Με εκτίμηση

Χρύσανθος Φάκας
Αντιδήμαρχος Λευκωσίας



Πανεπιστήμιο Κύπρου
Γραφείο Πρύτανη

Τ.Θ. 20537, 1678 Λευκωσία
Τηλέφωνο: +357 22894008
Τηλεομιλία: +357 22894469
Ηλ. διεύθυνση: rector@ucy.ac.cy
www.ucy.ac.cy

Λευκωσία, 03 Ιανουαρίου 2025

Δρ. Νίκο Χατζηστεφάνου
Δήμαρχο Καραβά
Δήμος Καραβά
Οδός Μιλύτου αρ. 2
Στρόβολο
2028 Λευκωσία
Ηλ. Ταχ.: karavas.municipality@cytanet.com.cy

Αγαπητέ κ. Χατζηστεφάνου,

Θέμα: Ετήσια έκδοση του Δήμου Καραβά «Καραβιώτικα Δρώμενα 2024»

Με την παρούσα θα ήθελα να σας ευχαριστήσω για την αποστολή του νέου τεύχους της ετήσιας έκδοσης του Δήμου σας με τίτλο «Καραβιώτικα Δρώμενα».

Η δέκατη έβδομη έκδοση του Δήμου Καραβά παρουσιάζει το πολυδιάστατο έργο που επιτελεί ο Δήμος αλλά και οι δημότες του στην Κύπρο και στο εξωτερικό. Μέσα από τις πλούσιες με φωτογραφικό υλικό σελίδες του αντανακλώνται κανείς τις προσπάθειες του συνόλου των Καραβιωτών για την προβολή και ενίσχυση του κυπριακού πολιτισμού, αλλά και τη διατήρηση στη μνήμη του καραβιώτικου τρόπου ζωής.

Θα ήθελα να σας ενημερώσω ότι το αντίστοιχο έχει προωθηθεί στη Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κύπρου για χρήση από τα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας και του ευρύτερου κοινού.

Με εκτίμηση,

Καθηγητής Τάσος Χριστοφίδης
Πρύτανης

Κοιν.: Διευθύντρια Βιβλιοθήκης



ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
Τ.Κ. 21436, 1508 ΛΕΥΚΩΣΙΑ, ΚΥΠΡΟΣ, ΤΗΛ. 00357-22432578, ΤΗΛ/ΤΙΘ 00357-22343439
ΗΛ.ΤΑΧΥΔΡ.: cypriotstudies@logosnet.cy.net, cypriotstudies@gmail.com
SOCIETY OF CYPRIOΤ STUDIES
P.O.B. 21436, 1508 LEFKOSIA-CYPRUS, TEL. 00357-22432578, FAX. 00357-22343439
EMAIL: cypriotstudies@logosnet.cy.net, cypriotstudies@gmail.com

Προς: Αξιότιμο δρ. Νίκο Χατζηστεφάνου,
Δήμαρχο Καραβά,
Μιλύτου 2, 2028 Στρόβολος
Ηλεκτρ. Ταχυδρομείο: karavas.municipality@cytanet.com.cy

Αρ. Πρωτ. Έξερχ. 005/25
Λευκωσία, 17 Ιανουαρίου 2025

**Θέμα: ευχαριστήριος επιστολή για την αποστολή των Καραβιώτικων
Δρωμένων 2024**

Αξιότιμη κύριε Δήμαρχε,

με ιδιαίτερη χαρά λάβαμε το νέο τεύχος της περιοδικής σας έκδοσης «Καραβιώτικα Δρώμενα 17 (2024)», το οποίο είχατε την ευγένεια να μας αποστείλετε. Μέσα από τις 160 σελίδες του εικονογραφημένου περιοδικού σας δεν παρουσιάζεται απλώς η νοσταλγία για έναν τουρκοκρατούμενο Δήμο, αλλά μία δυναμική πορεία Δημοτών και Δημοτικού Συμβουλίου με δράσεις εντός και εκτός Κύπρου προτάσσοντας τον πολιτισμό, την ιστορία, τις λαϊκές παραδόσεις, οι οποίοι με πείσμα συνεχίζουν να διεκδικούν την επιστροφή στα πάτρια. Δράσεις, οι οποίες δεν περιορίζονται στην καταγραφή των αναμνήσεων, αλλά δυναμικά απευθύνονται και στα νέα παιδιά, αποτυπώνοντας μάλλον μία Καραβιώτικη σκαταλοδογία, η οποία όμως ξεπερνά τα στενά όρια του Δήμου. Τόσο σέ εσάς, κ. Δήμαρχε, όσο και σέ όλες και όλους τους συνεργάτες σας αξίζουν συγχαρητήρια. Αποτελείτε πρότυπο δράσεων για πολλούς Δήμους στις ελεύθερες περιοχές για το σφρίγος και τον δυναμισμό σας, που τόσο ανάγλυφα αποτυπώνεται στις σελίδες της λαμπρής έκδοσής σας.

Με εξαιρετική εκτίμηση,



δρ. Χαράλαμπος Γ. Χολζάκογλου
Πρόεδρος Δ.Σ.





Τελετή ανακήρυξης του νέου
Δημοτικού Συμβουλίου Καραβά



Από την ανακήρυξη των τριών
Δημάρχων της Επαρχίας Κερύνειας



Τελετή διαβεβαίωσης του Δημοτικού
Συμβουλίου Καραβά

Δημοτικές εκλογές 2024

Πραγματοποιήθηκαν την Κυριακή 9 Ιουνίου 2024 οι εκλογές της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για ανάδειξη Δημάρχων, Κοινοταρχών, Μελών των Δημοτικών και Κοινοτικών Συμβουλίων και Σχολικών Εφόρων.

Δήμαρχος Καραβά για την επόμενη πενταετία 2024-2029 εκλέγηκε ο Νίκος Χατζηστεφάνου.

Δημοτικοί Σύμβουλοι εκλέγηκαν οι εξής:

Εκ μέρους του ΑΚΕΛ - ΑΡΙΣΤΕΡΑ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ: Πανίκος Μανώλη, Κωνσταντίνος Κωνσταντίνου, Μαρία Τσιουρούτη Ερωτοκρίτου.

Εκ μέρους της ΕΔΕΚ: Σωτηρούλλα Παναγίδου.

Εκ μέρους του Συνδυασμού Ανεξαρτήτων - Ενότητα Καραβιωτών: Νίκος Παπαπέτρου, Μαρία Πατσαλοσαββή, Αλέξανδρος Ποστεκκής, Κυριάκος Χατζηνικολάου.

Η επίσημη τελετή ανακήρυξης του Δημάρχου και των μελών του νέου Δημοτικού Συμβουλίου Καραβά, πραγματοποιήθηκε την Τρίτη, 11 Ιουνίου 2024 στο Συνεδριακό «Κέντρο Φιλοξενία» στη Λευκωσία.

Η Βοηθός Έφορος Εκλογής της Εκλογικής Περιφέρειας Κερύνειας κ. Ελένη Κίτρου, ανακήρυξε τους πιο πάνω εκλεγέντες, στο αξίωμα του Δημάρχου και των Δημοτικών Συμβούλων Καραβά.

Μέλη της Σχολικής Εφορείας Καραβά ανακηρύχθηκαν οι εξής: Ελένη Κολιού Κύρκου, Μαρία Γιουτανή, Ευγενία Κοζάκου Τομασίδου, Μάριος Φωτίου, Γιώργος Γεωργίου, Δημητράκης Επιφανίου, Ειρήνη Ηρώ Σιακόλα.

Τα νέα Συμβούλια ανέλαβαν καθήκοντα την 1η Ιουλίου 2024.

Τη Δευτέρα 1η Ιουλίου 2024, πραγματοποιήθηκε η πρώτη συνεδρία του νεοεκλεγέντος Δημοτικού Συμβουλίου Καραβά, κατά την οποία Αντιδήμαρχος αναδείχθηκε μετά από ψηφοφορία ο Πανίκος Μανώλη.

Μετά τη λήξη της συνεδρίας, πραγματοποιήθηκε στην αίθουσα εκδηλώσεων του Πολιτιστικού Ιδρύματος Καραβιωτών η σεμνή τελετή παράδοσης του Δήμου Καραβά στο νέο Δημοτικό Συμβούλιο, που αναδείχθηκε στις 9 Ιουνίου 2024. Προσκεκλημένοι στην εκδήλωση ήταν οι Πρόεδροι και τα μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων όλων των οργανωμένων συνόλων του Καραβά.

Η εκδήλωση περιλάμβανε καλωσόρισμα από τον επανεκλεγέντα Δήμαρχο Καραβά Νίκο Χατζηστεφάνου, ο οποίος ευχαρίστησε τους Δημότες Καραβά για την καθαρή λαϊκή εντολή που έδωσαν, τόσο σ' αυτόν, όσο και στο νέο Δημοτικό Συμβούλιο. Στη συνέχεια ευχαρίστησε τα μέλη του απερχόμενου Δημοτικού Συμβουλίου για την παραγωγική συνεργασία και συνεχάρη τα μέλη του εισερχόμενου Δημοτικού Συμβουλίου για την εκλογή τους λέγοντας: «Μαζί θα ανεβάσουμε τον Καραβά σε νέες επιτυχίες και όλοι μαζί θα αγωνιστούμε για την επιστροφή μας σε έναν ελεύθερο Καραβά».

Ακολούθως, έγινε συνοπτική παρουσίαση του έργου που επιτέλεσε το απερχόμενο Δημοτικό Συμβούλιο με Δήμαρχο τον Νίκο Χατζηστεφάνου κατά την περίοδο 2017-2024 και δόθηκε ως αναμνηστικό ενθύμιο στα μέλη του απερχόμενου Δημοτικού Συμβουλίου το λογότυπο του Δήμου Καραβά.



Κατά τη διάρκεια της τελετής έγινε επίσης παρουσίαση των νέων μελών του Δημοτικού Συμβουλίου Καραβά, για την περίοδο 2024 – 2029.

Η εκδήλωση ολοκληρώθηκε με συνοπτική παρουσίαση των νέων στόχων του Δημάρχου Καραβά για τη νέα θητεία.

Την παρουσίαση της εκδήλωσης ανέλαβαν η τέως Δημοτική Σύμβουλος Χρυσάνθη Επιφανίου και ο επανεκλεγείς Δημοτικός Σύμβουλος Κυριάκος Χατζηνικολάου.

ΤΟ ΝΕΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΡΑΒΑ

1. Νίκος Χατζηστεφάνου, Δήμαρχος



Ο Νίκος Χατζηστεφάνου γεννήθηκε στον Καραβά, Κύπρου. Σπούδασε στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, από όπου πήρε Πτυχίο «Περί την Φυσιογνωσία και την Γεωγραφία». Έκαμε μεταπτυχιακές σπουδές με Κοινοπολι-

τειακή Υποτροφία στο Memorial University of Newfoundland, Καναδά από όπου πήρε Master of Science in Biology. Πήρε Δίπλωμα Διδάκτορα των Βιολογικών Επιστημών από το Πανεπιστήμιο Αθηνών με θέμα την οικολογία.

Παρακολούθησε διεθνείς μεταπτυχιακές σειρές μαθημάτων στο Βέλγιο, την Ιταλία, την Ολλανδία και Μάλτα. Πήρε δίπλωμα στο θέμα Wildlife / Forestry Conservation. Εκπαιδεύτηκε (Stage) στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις Βρυξέλλες και καταρτίστηκε σε διάφορα θέματα από την Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού της Κύπρου.

Εργάστηκε ως Λειτουργός Αλιείας στο Τμήμα Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, από όπου αφυπηρέτησε ως Ανώτερος Λειτουργός, Διευθυντής του Τομέα Αλιευτικών Πόρων.

Διετέλεσε Εκπρόσωπος της Κύπρου στη Γενική Επιτροπή Αλιείας για τη Μεσόγειο (ΓΕΑΜ) και Α΄ Αντιπρόεδρος στην Επιστημονική Συμβουλευτική Επιτροπή της ΓΕΑΜ, εκπρόσωπος της Κύπρου στην Επιστημονική, Τεχνική και Οικονομική Επιτροπή Αλιείας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, επικεφαλής Επιστήμονας (Head Scientist) στη Διεθνή Σύμβαση ICCAT και μέ-

λος της Συμβουλευτικής ομάδας της ΕΕ στην ICCAT.

Υπήρξε επίσης Εκπρόσωπος της Κύπρου για τον Κανονισμό Συλλογής Αλιευτικών Δεδομένων, Εθνικός Ανταποκριτής (National Correspondent) και Πρόεδρος της περιφερειακής συντονιστικής συνάντησης της Μεσογείου, καθώς και για το πρόγραμμα του FAO για τις στατιστικές δεδομένων της Ανατολικής Μεσογείου και τη συλλογή δεδομένων αλιείας της EUROSTAT.

Είναι ιδρυτικό μέλος του Πολιτιστικού Ιδρύματος Καραβιωτών και του Ταμείου Ευημερίας Καραβιωτών, των οποίων είναι σήμερα ο Πρόεδρος. Είναι ιδρυτικό μέλος του Προσφυγικού Σωματείου «Ο Καραβάς», στο οποίο προσέφερε τις υπηρεσίες του από τη θέση του πρώτου Γενικού Γραμματέα, Αντιπρόεδρου και Προέδρου, καθώς και της Χορωδίας «Η Φωνή της Κερύνειας», την οποία υπηρέτησε ως Γραμματέας και Αντιπρόεδρος. Διετέλεσε επίσης Γραμματέας της Συντονιστικής Επιτροπής Δήμων, Κοινοτήτων, Σωματείων και Οργανώσεων της Επαρχίας Κερύνειας και Αντιπρόεδρος της Σχολικής Εφορείας Καραβά.

Είναι Δήμαρχος Καραβά από την 1η Ιανουαρίου 2017.

2. Πανίκος Μανώλη, Αντιδήμαρχος



Γεννήθηκε στον Καραβά και διαμένει στη Λεμεσό. Γονείς του είναι ο Σταύρος και η Θεοτού.

Είναι Ταξίαρχος εν αποστρατεία.

Είναι Πρόεδρος της Επαρχιακής Επιτροπής Πολυτέκνων Λεμεσού

και μέλος του Κεντρικού Διοικητικού Συμβουλίου της ΠΟΠ. Διετέλεσε Αντιδήμαρχος Καραβά. Είναι Δημοτικός Σύμβουλος Καραβά από το 2012.

3. Κωνσταντίνος Κωνσταντίνου



Γεννήθηκε το 1959 στον Καραβά. Γονείς του είναι ο Χαράλαμπος Κωστή από τον Αναλυόντα και η Μαρούλλα Χριστοφή Παγδατή από τον Καραβά. Εργάζεται ως ιδιωτικός υπάλληλος.



Είναι μέλος του προσφυγικού σωματείου "Ο Καραβάς" και μέλος της Συντονιστικής Επιτροπής Κερύνειας του ΑΚΕΛ Λευκωσίας – Κερύνειας. Διετέλεσε Αντιδήμαρχος Καραβά. Είναι Δημοτικός Σύμβουλος Καραβά από το 2012.

4. Μαρία Τσιουρούτη



Η Μαρία Τσιουρούτη κατάγεται από τον Καραβά, γεννήθηκε στη Λευκωσία στις 29 Μαρτίου 1983 και διαμένει στα Λατσία. Είναι παντρεμένη με τον Ερωτόκριτο Ερωτοκρίτου από τα Λατσία και από το γάμο τους απέκτησαν τις δίδυμες κόρες τους Δέσποινα και Φωτεινή.

Πατέρας της είναι ο Βασίλης Τσιουρούτης από τον Καραβά και μητέρα της η Σωτήρα Κοκονή από το Νέο Χωρίο Κυθρέας, αδερφός της είναι ο Γρηγόρης Τσιουρούτης. Παππούς της από την πλευρά του πατέρα της είναι ο Γρηγόρης (Λώρης) Κύπρου Τσιουρούτης και γιαγιά της η Μάρθα (Μαρτού) Χατζηχριστοδούλου Κατσιόλα, κόρη της Βρικούς Ψαρογιάννη Γεμέττα.

Είναι απόφοιτη της Α' Τεχνικής Σχολής Λευκωσίας στον κλάδο σχεδιαστών. Ακολούθως φοίτησε στο κολλέγιο Susini College στον κλάδο της αισθητικής.

Εργάστηκε για 9 χρόνια στο αρχιτεκτονικό γραφείο CMP Αρχιτέκτονες και Σύμβουλοι Μηχανικοί ως σχεδιάστρια αρχιτεκτονικών σχεδίων, στατικών σχεδίων και σχεδίαση δρόμων, στη συνέχεια για 5 χρόνια εργάστηκε στο Travel Express. Από το 2019 μέχρι σήμερα εργάζεται ως γραμματειακή λειτουργός στην Παγκύπρια Συντεχνία Κυβερνητικών Ιατρών (ΠΑ.ΣΥ.Κ.Ι)

5. Σωτηρούλα Παναγίδου



Γεννήθηκε στην οδό Κολχίδος στην Κάτω Γειτονιά του Καραβά το 1960. Πατέρας της ο εκπαιδευτικός Στέλιος Παναγίδης από τον Άγιο Επίκτητο και μητέρα της η Μάρω Τάκη Ιορδάνου (οικογένεια Γιωρκατσή). Αδέλφια της η Χριστίνα Αναστασίου και ο Αντρέας

Παναγίδης. Είναι μητέρα τριών παιδιών, της Στέλλας, του Μάριου και της Κατερίνας.

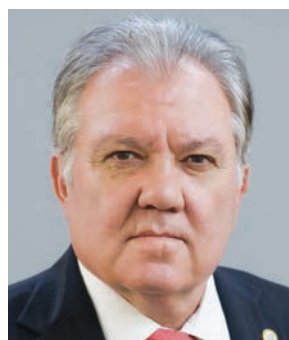
Φοίτησε στη Β' Αστική Σχολή Καραβά και για δύο χρόνια στο Ελληνικό Γυμνάσιο Λαπήθου. Μετά την τουρκική εισβολή του 1974 η οικογένεια Παναγίδη κατέληξε στη Λεμεσό και η Σωτηρούλα συνέχισε τις γυμνασιακές σπουδές της στο Γ' Γυμνάσιο Λεμεσού.

Εργάστηκε για χρόνια στη Λαϊκή Τράπεζα. Στη συνέχεια σπούδασε θεατρολογία.

Τα τελευταία 32 χρόνια ασχολείται με το θέατρο, ως ηθοποιός, σκηνοθέτης και θεατρική παιδαγωγός. Το 2022 δημιούργησε στην Αγία Φύλα τη θεατρική ομάδα του Δήμου Καραβά - παράρτημα Λεμεσού.

Ενεργός πολίτης, έχει έντονη ανάμειξη στα κοινά. Είναι εκπαιδύτρια Πρώτων βοηθειών και εθελόντρια - μέλος του μη κυβερνητικού οργανισμού «Γιατροί του κόσμου».

6. Νίκος Παπαπέτρου



Γεννήθηκε το 1956 στον Καραβά. Γονείς του οι Πολύδωρος και Μάρθα Παπαπέτρου. Απεφοίτησε από την ιδιωτική σχολή Grammar School και στη συνέχεια φοίτησε στο Κολλέγιο Νέας Υόρκης (New York College) στον κλάδο

επικοινωνιολογίας (τρία έτη).

Είναι Αναπληρωτής Πρόεδρος του Παγκύπριου Συνδέσμου Εφέδρων Καταδρομέων. Διετέλεσε μέλος σε διάφορους άλλους συνδέσμους και οργανώσεις της Επαρχίας Κερύνειας. Είναι νυμφευμένος με την Αθηνά Αλεξάνδρου Παπαπέτρου. Έχει δυο παιδιά, τη Μάρθα και τον Λέαντρο και πέντε εγγόνια.

Επανεκλέγεται Δημοτικός Σύμβουλος Καραβά για όγδοη συνεχή θητεία.

7. Μαρία Πατσαλοσαββή



Η Μαρία γεννήθηκε το 1984 και μεγάλωσε στη Λευκωσία. Οι γονείς της είναι ο Σάββας Πατσαλοσαββής από τον Καραβά και η Αθηνούλα Γιαννακού Πατσαλοσαββή από το Βουνό της Κερύνειας.

Είναι απόφοιτος του Λυκείου Κύκκου Α'. Στη



συνέχεια ακολούθησε Σπουδές στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Κρήτης, από όπου απέκτησε Πτυχίο Ιστορίας και Αρχαιολογίας. Έπειτα ακολούθησε μεταπτυχιακές σπουδές στην Αγγλία, στο Nottingham Trent University, από όπου απέκτησε Μεταπτυχιακό στη Μουσειολογία (Museum and Heritage Management). Έχει αποκτήσει επίσης δεύτερο Μεταπτυχιακό τίτλο στις Βυζαντινές Σπουδές και τη Λατινική Ανατολή από το Πανεπιστήμιο Κύπρου. Στα πλαίσια των Μεταπτυχιακών σπουδών στην Αγγλία εργάστηκε στο τμήμα Access Artifacts, στο Nottingham. Από το 2008 εργάζεται στο Λεβέντειο Δημοτικό Μουσείο Λευκωσίας, όπου σήμερα κατέχει τη θέση της Υποδιευθύντριας του Μουσείου.

Με την επιστροφή της από τις σπουδές αναμίχθηκε δυναμικά στο Δημοτικό Συμβούλιο Νεολαίας του Δήμου Καραβά. Η συμβολή και συμμετοχή της υπήρξε σημαντική και ουσιαστική στη διοργάνωση εκδηλώσεων και δραστηριοτήτων με στόχο την ευαισθητοποίηση της νεολαίας ώστε να κρατηθεί η επαφή με το χωριό, να προβληθεί ο Καραβάς και οι παραδόσεις του και οι νέες γενιές να γνωρίσουν και να αγαπήσουν τον Καραβά, ακόμα και αν δεν έζησαν εκεί.

Από το 2012, είναι ενεργό μέλος στο χορευτικό συγκρότημα του Δημοτικού Συμβουλίου Νεολαίας του Δήμου Καραβά.

Από την 1η Ιουλίου 2024 είναι Δημοτική Σύμβουλος του Δήμου Καραβά.

8. Αλέξανδρος Ποστεκκής



Ο Αλέξανδρος Ποστεκκής γεννήθηκε το 1985 και μεγάλωσε στη Λευκωσία. Γονείς του ο Γρηγόρης Ποστεκκής από τον Καραβά και μητέρα του η Αναστασία Ανδρέου από τη Βατυλή. Είναι παιδί πολύτεκνης οικογένειας με τα αδέρφια του Χριστόδουλο, Κατερίνα και Στυλιανό. Είναι νυμφευμένος με την Κατερίνα Γαλακτίου από την Κερύνεια και έχει αποκτήσει τρεις θυγατέρες, την Αναστασία, την Ιωάννα και την Ειρήνη. Διαμένουν «προσωρινά» στην Αγλαντζιά.

Είναι απόφοιτος του Λυκείου Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ' Δασουπόλεως. Μετά το πέρας της στρατιωτικής του θητείας, ακολουθεί σπουδές στον κλάδο της Αρχιτεκτονικής στο

Πανεπιστήμιο Λευκωσίας. Ολοκληρώνει τις σπουδές του με άριστα το 2011 και εργάζεται ως επαγγελματίας Αρχιτέκτονας μέχρι και σήμερα. Τα τελευταία 6 χρόνια διατηρεί το δικό του Αρχιτεκτονικό γραφείο με συνεργάτη τον Καραβιώτη Χαράλαμπο Σολωμού. Παράλληλα εργάζεται στο τμήμα Αρχιτεκτονικής του Πανεπιστημίου Λευκωσίας στη θέση του βοηθού Λέκτορα και ως Υπεύθυνος του Εργαστηρίου Ψηφιακών Κατασκευών. Επίσης είναι ενεργό μέλος του Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου και του Συλλόγου Αρχιτεκτόνων Κύπρου.

Από το 2009 μέχρι και σήμερα είναι ενεργό μέλος του Δημοτικού Συμβουλίου Νεολαίας του Δήμου Καραβά με πλούσια δράση.

Από την 1η Ιανουαρίου 2017 μέχρι και την 30η Ιουνίου 2024 διετέλεσε μέλος του Δημοτικού Συμβουλίου Δήμου Καραβά, αποδεχόμενος την πρόσκληση εκ μέρους του ΔΗΚΟ για συμμετοχή στον Συνδυασμό Ενότητας Καραβιωτών. Κατά την επταετή θητεία του στο Δημοτικό Συμβούλιο είχε την τιμή να αναλάβει καθήκοντα Προέδρου του Δ.Σ. Νεολαίας Δήμου Καραβά (2022 – 2024), μέλους του Πολιτιστικού Ιδρύματος Καραβιωτών / Σύμβουλος σε κτιριολογικά θέματα και μέλους της Σχολικής Εφορείας Καραβά. Αξιοσημείωτη είναι η συμμετοχή του στην εθελοντική τριμελή ομάδα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών για τη μελέτη και επίβλεψη του Μνημείου Καραβιωτών, που εγκαινιάστηκε πρόσφατα στο Πολιτιστικό Ίδρυμα Καραβιωτών.

Από την 1η Ιουλίου 2024 αποτελεί μέλος του παρόντος Δημοτικού Συμβουλίου ως εκλεγμένος μετά από συμμετοχή του στο κοινό ψηφοδέλτιο Πολιτικών Δυνάμεων με την ονομασία «Ενότητα Καραβιωτών».

9. Κυριάκος Χατζηνικολάου



Ο Κυριάκος Χατζηνικολάου γεννήθηκε στις 14 Μαρτίου 1988 και μεγάλωσε στη Λευκωσία. Ο πατέρας του είναι ο Χρίστος Κοζάκος Χατζηνικολάου από το Κάρμι και μητέρα του είναι η Αντρούλλα Πηγασίου από τον Καραβά. Είναι μέλος πολύτεκνης οικογένειας. Είναι

απόφοιτος του Λυκείου Εθνομάρτυρα Κυπριανού και υπηρέτησε την Εθνική Φρουρά ως



Δόκιμος Έφεδρος Αξιωματικός. Μετά το πέρας της στρατιωτικής του θητείας φοίτησε στο Τμήμα Μαθηματικών του Πανεπιστημίου Πατρών. Κατά τη διάρκεια των σπουδών του διετέλεσε πρόεδρος της Φοιτητικής Παράταξης «Πρωτοπορία Πάτρας» την περίοδο 2011-2012. Με το τέλος των σπουδών του, διετέλεσε πρόεδρος της Εκτελεστικής Επιτροπής Φ.Π.Κ. Πρωτοπορία κατά την περίοδο 2014-2016 και στη συνέ-

χεια μέλος της ΝΕ.ΔΗ.ΣΥ μέχρι και σήμερα.

Ο Κυριάκος εργάζεται ως τραπεζικός υπάλληλος από το 2013. Η έντονη συμμετοχή του στα κοινά τον οδήγησε να διεκδικήσει μια θέση στο Δημοτικό Συμβούλιο Καραβά. Από την 1η Ιανουαρίου 2017 είναι Δημοτικός Σύμβουλος Καραβά.



Μέλη του νέου Δημοτικού Συμβουλίου Καραβά



Μέλη του προηγούμενου Δ.Σ. Καραβά 2017-2024





Το εικονοστάσιο της Αχειροποιήτου



Η εκκλησία της Αγίας Ειρήνης

Καραβάς: Σελίδες από την εποχή της Τουρκοκρατίας

Καλλιόπη Χαρμαντά Πρωτοπαπά

Στα χρόνια της Τουρκοκρατίας υπήρχαν πολλοί περιορισμοί για το κτίσιμο εκκλησιών. Πολλές εκκλησίες κτίστηκαν μετά από τη δωροδοκία των κυβερνητικών οργάνων. Στον Καραβά κτίστηκαν τον 19ο αι. οι εκκλησίες της Αγίας Ειρήνης και του Αγίου Γεωργίου. Η εκκλησία της Αγίας Ειρήνης κτίστηκε το 1804 από τον προύχοντα Χατζηνικόλα Λαυρεντίου Πρωτοσυγέλλου. Ο Χατζηνικόλας έδωσε «πουντζιά με χρυσά» στους Τούρκους για να του επιτρέψουν να μεγαλώσει την εκκλησία, σύμφωνα με τις μαρτυρίες της Ευρυδίκης Πιπρή και της Ειρήνης Φιούρη. Μεγάλες δυσκολίες συνάντησαν επίσης στη διεύρυνση της εκκλησίας του Αγίου Γεωργίου το 1843-1854. Ζητούσαν άδεια για να κατασκευάσουν τρούλλο στην εκκλησία και δεν τους το επέτρεπαν. Σύμφωνα με την τοπική παράδοση, τα κατάφεραν να τον κατασκευάσουν σε μια νύκτα.

Μεγάλο πρόβλημα επίσης ήταν οι επιδρομές πειρατών που εξορμούσαν από τα παράλια της Μ. Ασίας, την Καραμανιά. Οι Καραμανοί, όπως έμειναν στη συνείδηση του λαού, λεηλατούσαν, βίαζαν, άρπαζαν και έφευγαν. Επίσης, όπως αναφέρει ο ερευνητής Κ. Μυριανθόπουλος, υπήρχαν και περιπτώσεις που έρχονταν στην Κύπρο στρατεύματα για να καταπνίξουν μια εξέγερση και λεηλατούσαν την περιοχή.

Μια τέτοια καταστροφή αναφέρεται σε επιγραφή στην εικόνα της Παναγίας Αχειροποιήτου του 1765. Τα στρατεύματα που έφτασαν στην Κύπρο, για να καταπνίξουν την επανάσταση του Χαλήλ, λεηλάτησαν και κατάστρεψαν το μοναστήρι της Αχειροποιήτου. Το γεγονός αυτό αναφέρει ένας περιηγητής, που επισκέφτηκε το μοναστήρι το 1851. Αναφέρει σχετικά: «Προ 90 περίπου ετών ήλθαν κλέπται Τούρκοι εκ Καρα-

μανίας, οίτινες ελήστευσαν το μοναστήριον...» Μεταξύ άλλων αναφέρεται στην εικόνα της Παναγίας:

«Κυκλωσάντων την νήσον ταύτην των άνω ομοφύλων και αυτήν την μονήν κατηνάλωσαν πάλιν, ως και την σεπτήν οι άθεοι τολμήσαι και αγίαν κατασπάσαι εικόνα... ης εν τω μέσω μέρος κείμενον εύρον λινού πανίου.. ίνα μη κλαπή και του μη φθαρήναι τέθεικα εν τη καινή της Πανάγνου εικόνα...»

Δυστυχώς η ιστορία επαναλήφθηκε το 1974. Η εικόνα κλάπηκε και πουλήθηκε στα παζάρια των αρχαιοκαπήλων. Τμήμα της εικόνας με την Παναγία, αλλά χωρίς το «τεμάχιον λινού πανίου» και την επιγραφή, επαναπατρίστηκε στην Κύπρο, αλλά όχι στη θέση της στην Αχειροποιήτου...

Πολύ διαδεδομένη και η παράδοση που αναφέρεται στην αρπαγή των γυναικών από τους Καραμάνους. Σύμφωνα με την παράδοση, μια γυναίκα ύφαινε στον αργαλειό και εμφανίστηκε ένας Καραμάνος, έτοιμος να της επιτεθεί. Εκείνη διαμόρφωσε το τραγούδι που έλεγε με τέτοιο τρόπο, ώστε να ακούσει ο αδελφός της και να την γλυτώσει:

« Βούννου, βούννου, δουλαπάτζιν μου
ψηλόν, χοντρόν κατέβαινε τζι εσου, ροδάνιν,
γέμωνε...

Έλα, θκειε Λοή...»

Η περιγραφή αυτή έχει καταγραφεί από πολλές περιοχές της Κύπρου...

Αναφορές:

1. Καλλιόπη Πρωτοπαπά, «Λάπηθος, Λάμπουσα, Καραβάς,», Καραβάς, 1969, σ. 27.
2. Θεοφάνα Κληρίδη, Καραβάς, Έλλη Θεοδούλου, Φτέρυχα.

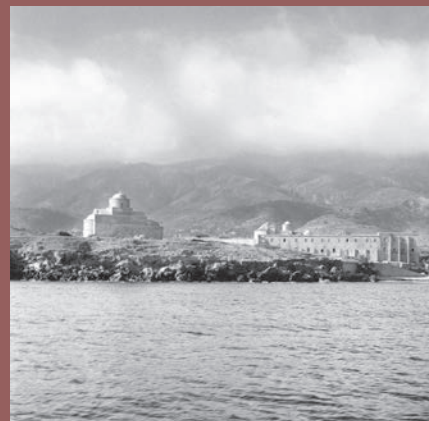




Ο Χαράλαμπος Δαμασκηνός



Η Ιερά Μονή Αχειροποιήτου στον Καραβά, θέα από ψηλά και από τη θάλασσα



Η μονή της Αχειροποιήτου - Απόσπασμα από το βιβλίο του Χαράλαμπου Δαμασκηνού «Άρωμα Καραβά»

Η μονή της Αχειροποιήτου είναι το σημαντικότερο διατηρούμενο κτίσμα της περιοχής Καραβά-Λαπήθου. Αδιάψευστος μάρτυρας των περιόδων ακμής. Η ιστορία της είναι συνυφασμένη με την ιστορία της αρχαίας Λαπήθου - Λάμπουσας.

Η ονομασία Αχειροποίητος έχει σχέση με την παράδοση του Αγίου Μανδηλίου. Κατ' αυτή την παράδοση, όταν ο Χριστός περνούσε τα Άγια Πάθη, του έδωσαν ένα μαντήλι να σκουπιστεί και εκεί πάνω αποτυπώθηκε η μορφή του. Σύμφωνα με την τοπική παράδοση, το Άγιο Μανδήλιο μεταφέρθηκε στη Λάμπουσα από τον Άγιο Ευλάλιο.

Οι διάφοροι μελετητές έδωσαν διαφορετική ερμηνεία για το θέμα: Μερικοί υποστηρίζουν ότι είναι το Άγιο Μανδήλιο, στο οποίο αποτυπώθηκε η εικόνα του προσώπου του Χριστού για χάρη του βασιλιά της Έδεσσας στη Συρία Αύγαρου, ο οποίος υποφέρει από λέπρα και ζήτησε από τον Χριστό να τον γιατρέψει. Άλλοι υποστηρίζουν ότι είναι το Σουδάριο του Τορίνου και άλλοι ότι πρόκειται για τη Βερνίκια της Λατινικής εκκλησίας.

Ο ναός της Αχειροποιήτου ήτο αφιερωμένος στην Παναγία και γιόρταζε στις 15 Αυγούστου, ημέρα της Κοίμησης της Θεοτόκου και την επομένη 16 Αυγούστου, που γιόρταζε το Άγιο Μανδήλιο. Φαίνεται ότι η αφιέρωση στην Παναγία ανήκει σε παλαιότερη παράδοση. Οι κάτοικοι, όταν μιλούσαν για τον ναό αυτό, χρησιμοποιούσαν την ονομασία «Παναγία». Τη μεσαιωνική εποχή, όπως αναφέρουν οι χρονολόγοι, το 1473 κατά τη διαμάχη μεταξύ Καρλόττας και του νόθου αδελφού της Ιακώβου «τες 15 Αυγούστου γινίσκεται προσκύνημα εις

τα Ψηθία και εις την Αχειροποίητην και ούλη η Κυρηνία πάγει εις τα άνωθεν προσκυνήματα». Για την κοινότητα Καραβά οι δύο εορτές ήταν σταθμός ευλαβείας και τις γιόρταζαν με μεγάλη πανήγυρη. Χιλιάδες προσκυνητές σχεδόν από όλη την Κύπρο, αλλά κυρίως από τον Καραβά, τη Λάπηθο και τα περίχωρα.

Αχειροποίητος... το Άγιο Μανδήλιο έγινε χωρίς να αγγίξει χέρι ανθρώπου..

Αυτό ήταν το πιστεύω του κάθε Καραβιώτη, που το είδε και προσκύνησε πολλές φορές την εικόνα της Υπεραγίας Θεοτόκου Μαρίας. Αυτό το άγιο εικόνισμα ήτο πολύ παλιό. Εις το πίσω μέρος υπήρχε σχισμή μέσα εις το ξύλο. Αυτό το μέρος που ήτο κομμένο το ξύλο ήτο καλυμμένο με στρώμα από κερί και είχε γραφεί από κάποιο μοναχό, που μου διαφεύγει το όνομά του, «σεβαστείτε, μην το μετακινήσετε, εγώ το είδα και το επέστρεψα στη θέση του» και ακολουθούσε η υπογραφή και το όνομα. Μιλούσε για την ύπαρξη του Αγίου Μανδηλίου. Αυτό το είδαν πολλοί.



Η εκκλησία της Αχειροποιήτου



Η εκκλησία της μονής

Ο σημερινός ναός είναι κτισμένος πάνω σε ερείπια παλαιοχριστιανικής βασιλικής από την εποχή του Βυζαντίου. Ήτο διακοσμημένος με ένα σκαλιστό τέμπλος με κίονες σκαλιστούς, εικονίσματα παλαιά εξαιρετικής τέχνης, πολλές κρεμαστές καντήλες. Μία καντήλα, τριακαντήλια, μεγάλη σε όγκο και σχήμα από ασήμι, σκαλισμένη με θρησκευτικά θέματα εκρέμετο πάντοτε αναμμένη εμπρός από το θαυματουργό εικόνισμα της παλαιάς εικόνας.

Μέσα στο ιερό βήμα υπήρχαν και εσώζοντο μέχρι τα τελευταία χρόνια θυμιατήρια, δίσκοι, αρτοφόρια, ιερά σκεύη και σύμβολα, σταυροί, εξαπτέρυγα, Άγια δισκοπότηρα, χειρόγραφα βιβλία – κώδικες. Το σημαντικότερο ήτο ένα ευαγγέλιο από μεμβράνη. Αυτό ήτο πολύ μεγάλο και βαρύ. Το εξωτερικό του κάλυμμα ήτο κοσμημένο με πολύτιμα μέταλλα και πολύτιμους λίθους.

Στον νάρθηκα της μονής ο Drummont αναφέρει ότι βρήκε μνημειώδη λίθο με την επιγραφή «Καίσαρ Καριώτης, υιός του Μάρκου από τη Λάπηθο, όστις απέθανε 12 Σεπτεμβρίου 1546». Εντός του δαπέδου του εξωνάρθηκα υπάρχει φθαρμένη επιτύμβιος πλάκα με ανάγλυφη παράσταση άντρα. Μέχρι το τέλος του 19ου αιώνα διαβαζόταν πάνω στην πλάκα η επιγραφή: «Εκοιμήθη ο εντιμότατος άρχων και δούλος του Θεού Αλέξανδρος Φλάτρος... 1563 εν μηνί Αυγούστω εις τας 5..»

Οι Φλάτροι ήταν μια από τες επιφανείς οικογένειες της Κύπρου τη μεσαιωνική εποχή.

Ο Βασίλειος Μπάρσκυ, Ρώσος μοναχός, επισκεφθείς τη Λάμπουσα το 1735 και παραμείνας εις την μονή ως φιλοξενούμενος των μοναχών, αναφέρει ότι υπήρχαν εις τη μονή εννέα ή δέκα μοναχοί. Περιγράφει τον ναό: «Ο ναός είναι ωραίος και υψηλός, μετά δύο τρούλων και μαρμαρινών κιόνων εντός αυτού. Δηλαδή τεσσάρων μεγάλων εν τω εικονοστασίω και τεσσάρων μικρών μεταξύ των γωνιών του κυρίως ναού. Το πάτωμα είναι επιδεξίως μαρμαροθετημένον διά λευκών, μαύρων κα ερυθρών τεμαχίων μαρμάρου μικρού μεγέθους. Έχει τρεις εισόδους και προπύλαια.»

Ο αριθμός των μοναχών ελαττωνόταν έως τα μέσα του 20ού αιώνα, όταν απέθανε και ο τελευταίος μοναχός, ο ιερομόναχος Χαρίτων Καριολής, οπότε έκλεισε η μονή.

Ο ιερομόναχος Χαρίτων Καριολής ήτο αδελφός του Σταυρή Καριολή. Ήτο ο τελευταίος



Η αρχαία εικόνα της Υπεραγίας Θεοτόκου

μοναχός που διακόνησε στο μοναστήρι της Αχειροποιήτου. Εκεί έζησε και πέθανε μέχρι βαθιά γεράματα. Ήτο ψηλός με άσπρα μαλλιά, λιγομίλητος. Μετά τον θάνατό του δεν ήλθε άλλος μοναχός να πάρει τη θέση του και το μοναστήρι αυτό, που ήτο το καύχημα των Καρabiωτών και της Λαπήθου, έπεσε σε μαρασμό και αδράνεια.

Κοντά στο μοναστήρι της Αχειροποιήτου σώζονται άλλα δύο μνημεία. Ο ναός του Αγίου Ευλαλίου είναι αφιερωμένος στον Ευλάλιο, που ήταν επίσκοπος στη Λάμπουσα κοντά στον 6ο αι. Ο ναός κτίστηκε «εκ βάθρων» τον 16ο αι. Ο ναός του Αγίου Ευλαμπίου ήτο σκαμμένος στο βράχο. Οι ειδικοί θα μας πουν ότι ήταν κατακόμβη στα πρώτα χριστιανικά χρόνια.

Η επισκοπή Λαπήθου κατελύθη οριστικώς το 1222. Ο τελευταίος επίσκοπος Λαπήθου ήτο ο Λαπήθου Βαρνάβας με έδρα την Αχειροποιήτου. Η μονή Αχειροποιήτου από το 1572 αναφέρεται Ηγουμενεία Ρωμαίων μοναχών.

Το πρώτο σχολείο στην Αχειροποιήτου

Το μοναστήρι της Αχειροποιήτου χρησιμοποιήθηκε σαν σχολείο στα χρόνια της Τουρκοκρατίας και φοιτούσαν σ' αυτό παιδιά από τα γειτονικά χωριά. Ο μητροπολίτης Κερύνειας Μελέτιος ίδρυσε το πρώτο επίσημο Δημοτικό το 1855 στο μοναστήρι της Αχειροποιήτου,



που είχε ως αίθουσα διδασκαλίας του το Συνοδικό της μονής. Εις αυτή την αίθουσα, εις αυτό το Συνοδικό ο ήρωας της ΕΟΚΑ Γρηγόρης Αυξεντίου τέλεσε τους μυστικούς γάμους του με την Βασιλού.

Σε επιστολή του μητροπολίτη Κερύνειας Χρύσανθου προς τον αρχιεπίσκοπο Μακάριο Α' με ημερομηνία 2.11.1865, που σώζεται στα Αρχεία της Αρχιεπισκοπής, αναφέρεται: «Λειτουργήσε το σχολείο στο μοναστήρι Αχειροποιήτου στις 9.3.1863 με δάσκαλο τον Δημήτρη Οικονομίδη.»

Με αυτό συμφωνούν οι πληροφορίες από ηλικιωμένους Καραβιώτες. Ο Κωστής Γέρος ήτο ένας από τους μαθητές που πήγαινε σε αυτό το σχολείο. Οι πηγές συμπληρώνουν ότι ο Δημήτρης Οικονομίδης ήτο δάσκαλος πριν το 1863. Ήτο ιδιωτικός δάσκαλος από το 1860, ίσως και ενωρίτερα. Αργότερα, κατά πάσα πιθανότητα 1864-1865, φόρεσε ράσα και ήταν εφημέριος του Καραβά μέχρι το τέλος της ζωής του. Έμεινε γνωστός ως παπα Δημήτρης Οικονομίδης και αργότερα Οικονόμος Οικονομίδης. Πριν χειροτονηθεί, είχε παντρευτεί και αποκτήσει τρία παιδιά. Δυο κόρες, την Ελένη, (Χατζηνού ή Χατζη-Λενού), τη Μαρία και ένα γιο, τον Καλλίνικο.

Ο Καλλίνικος ήταν μοναχός, πήγε στη Σμύρνη και έγινε επίσκοπος, γνωστός με το όνομα Καλλίνικος ο Κυπραίος, επίσκοπος Σμύρνης.

Το Δημοτικό λειτούργησε στο τότε μετόχι του Κύκκου. Ήτο ένα κτήριο, μάλλον περιβόλι. Είχε πηγάδι και αλακάτι, στο κέντρο του χωριού. Εκεί κτίστηκε αργότερα ο μεγαλοπρεπής ναός της Ευαγγελίστριας.

Τη θέση του Δημήτριου Οικονομίδα στο σχολείο πήρε ο Αθανάσιος Τριανταφυλλίδης από το Μεσολόγγι, που ήτο γνωστός με το όνομα το «δασκαλούδι». Ήτο μικρόσωμος, σχεδόν νάνος, με λεπτή σωματική διάπλαση. Αστεειούμενοι έλεγαν ότι βρήκε τον θάνατο πέφτοντας από μια πιπεριά στην προσπάθειά του να κόψει πιπέρια. Στη θέση του δασκάλου στην Αχειροποιήτου υπηρέτησε το 1856-1863.

Πώς έφτασε ο Τριανταφυλλίδης από το Μεσολόγγι στον Καραβά; Όταν λειτούργησε το Ελληνικό Υποπροξενείο στη Λάρνακα, ο πρώτος Έλληνας υποπρόξενος, που εγκαταστάθηκε στη Λάρνακα με τη γυναίκα και τις δυο θυγατέρες του, έφερε μαζί του τον Τριανταφυλλίδη για να μάθουν τα πρώτα γράμματα οι θυγατέρες του. Όταν εκείνες μεγάλωσαν, τις έστειλε στα εκπαιδευτήρια στην Ελλάδα,

τον δε δάσκαλο, του έδωσε συστατική επιστολή και τον έστειλε στον Αρχιεπίσκοπο για να τον εργοδοτήσει στα Ελληνικά σχολεία. Ο τότε αρχιεπίσκοπος θεώρησε καλό να τον στείλει στον Καραβά να αναλάβει το δημοτικό σχολείο. Αυτές οι επιστολές ευτυχώς διασώθηκαν και είναι ντοκουμέντο στους κώδικες της αρχιεπισκοπής.

Στον Καραβά το «δασκαλούδι» παντρεύτηκε την Ευφροσύνη, κόρη του Καραβιώτη προύχοντα Αθανάσιου Κοτζάπαση. Κατοικούσε στο γνωστό κονάτζι του Κοτζάπαση, αυτό που αγόρασε λίγο πριν το 1974 ο Τάκης Φυλακτού και το ανακαίνισε για να λειτουργήσει ως Μουσείο. Τα παιδιά του Τριανταφυλλίδη είναι ο Κυπριανός Μπακκής, μαχαλλεπάρης, ο Χατζηβασίλης και η Όλγα. Πιθανόν να υπάρχουν και άλλα παιδιά, δεν μπόρεσα όμως να εξασφαλίσω τα ονόματα.

Η περιουσία της Αχειροποιήτου

Τα κτήματα της Αχειροποιήτου έφταναν ως την Αϊρκώτισσα. Στα δυτικά έφταναν ως τον Κυπαρισσώνα και ως τους πρόποδες του βουνού. Στα ελαιόδεντρα ήταν χαραγμένο το σήμα του σταυρού. Ανατολικά έφτανε ως το Ζέφυρο, τη Μούττη του Πηάνου, όπου το Μάρε Μόντε, περιβόλια και πηγές στην τοποθεσία Γεροκαδικές, τες χοιρόμαντρες και όλος ο αρχαιολογικός χώρος της Λάμπουσας. Είχε ένα αλευρόμυλο και το οικογενειακό κέντρο «Οι Μύλοι», καθώς και το νερό της Παλιάβρυσης ολόκληρο το Σαββατοκυριακό.

Το 1821 ο Χατζη Μεχμέτ Αγάς της Λαπήθου απείλησε με θάνατο τον ηγούμενο ζητώντας τα ελαιόδεντρα και τα περιβόλια της μονής. Ο ηγούμενος παραχώρησε τα ελαιόδεντρα στο τζαμί του Μπαϊρακτάρη της Λευκωσίας, περιουσία που είχε ως τον 20ό αι. και τα περιβόλια, από τον καλαμιώνα ως την Αϊρκώτισσα, στον Χατζη Μεχμέτ Αγά.

Το 1821 εκτελούσε χρέη ηγουμενίου ο πάτερ Φασούλας, μια και ο ηγούμενος Μελέτιος ήταν πολύ ηλικιωμένος. Εδώ συναντήθηκαν ο Λεόντιος, ηγούμενος του Αγίου Γεωργίου Καραβά, ο προύχοντας Χατζηνικόλας και άλλοι προύχοντες του Καραβά και της Λαπήθου με τον Κανάρη.

Η μονή της Αχειροποιήτου ήτο υπό τον εκκλησιαστικό έλεγχο της Μητροπόλεως Κερύνειας. Υπάλληλοι της μητροπόλεως, -άνθρωποι του στενού περιβάλλοντος του Μητροπολίτου- έβαλαν χέρι στα αρχαία αντικείμενα, με το πρόσχημα πως στη Μητρόπολη θα είναι ασφα-



λισμένα. Όταν ήλθε η σειρά του εικονίσματος της Παναγίας, ο πάτερ Χαρίτων αντέδρασε και προς στιγμήν κατόρθωσε να φύγουν άπραχτοι. Πρόκειται για το αρχαίο θαυματουργό εικόνισμα της Θεομήτορος Μαρίας, καλυμμένο με επίχρυσο περίτεχνο σκέπασμα.

Ο πάτερ Χαρίτων αγωνίστηκε με όλες του τις δυνάμεις για να προστατεύσει τους θησαυρούς που έκρυβε το μοναστήρι και να τους διασώσει. Κτήμα και καύχημα όλων και πρώτα των Καραβιωτών.

Ήτο απόγευμα, ακούστηκε να κτυπά η καμπάνα της Αχειροποιήτου. Οι Καραβιώτες που εργάζονταν στα χωράφια πλησίον της Μονής έτρεξαν. Μέσα στον ναό είδαν τον Μητροπολίτη να διαπληκτίζεται με τον γέροντα μοναχό Χαρίωνα, που είχε σταθεί εμπόδιο και δεν του επέτρεψε να πάρει την εικόνα. Με αυτό τον τρόπο διεσώθη και έμεινε στη θέση του το θαυματουργό εικόνισμα της Παναγίας μέχρι τον Αύγουστο του 1974. Σήμερα μετά την Τουρκική εισβολή δεν γνωρίζει κανείς τι απόγινε...

Μετά το επεισόδιο με το κτύπημα της καμπάνας και τη δυναμική επέμβαση των απλοϊκών ανθρώπων, που απέτρεψαν, παρεμπόδισαν, την αρπαγή του θαυματουργού εικονίσματος της Παναγίας, ο μητροπολίτης διατηρούσε μια βαθιά ψυχρότητα προς τους Καραβιώτες. Από εκείνη την ημέρα μια άσχημη περίοδος άρχισε μεταξύ του μητροπολίτη και της κοινότητας Καραβά, που βάσταξε χρόνια.

Ο Σάββας Δαμασκηνός συνεργαζόμενος με τους Φραντζέσκο Χατζηφραντζέσκου, τον Νεόφυτο Κελογρηγόρη και τον Ελευθέριο Χατζηστεφάνου, με την υποστήριξη όλων των χωριανών, εσχημάτισαν μια προσωρινή Εκκλησιαστική επιτροπή και ζήτησαν από τον μητροπολίτη Κερύνειας Μακάριο να τους επιτρέψει τη διαχείριση της μονής Αχειροποιήτου για να τη λειτουργήσουν σαν ενοριακή εκκλησία της Κάτω γειτονιάς.

Εις την προσπάθεια αυτή ο μητροπολίτης αντέδρασε και τους προειδοποίησε να πάψουν να τα βάζουν μαζί του, θα τους πολεμήσει σκληρά, όπου κι αν ευρίσκονται, εντός της εκκλησίας και ακόμη έξω από τον Καραβά. Οι λόγοι αυτής της άρνησης είναι πολλοί. Όμως η βασική αιτία ήτο η μεγάλη κτηματική περιουσία της Αχειροποιήτου. Είναι αυτή την τεράστια περιουσία που η μητρόπολη πεισματικά ήθελε να έχει υπό τον έλεγχό της και αρνείτο να αναγνωρίσει την Αχειροποιήτου σαν ενοριακή εκκλησία του Καραβά.

Το όραμα του Σάββα Δαμασκηνού, των φίλων Φραντζέσκου Χατζηφραντζέσκου, Ελευθέριου Χατζηστεφάνου, Νεόφυτου Κελογρηγόρη και όλων των Καραβιωτών ήτο να γίνουν έργα αναστήλωσης του ναού και των πέριξ οικοδομών – κελάρια, συνοδικό, κοιτώνες, ξενώνες – καθαρισμός και ευπρέπεια της περιοχής. Με τη βοήθεια του Τμήματος Αρχαιοτήτων να οργανωθεί μουσείο μέσα στο οποίο θα έπαιρναν τη θέση τους τα υπάρχοντα αντικείμενα που ευρίσκοντο εντός και πέριξ της εκκλησίας, καθώς και όλων των ευρημάτων που θα ήρχοντο στο φως από ανασκαφές και έρευνες στην περιοχή.

Μετά τον θάνατο του ιερομονάχου Χαρίτωνος η μονή έμεινε ορφανή και απροστάτευτη. Ήλθε ένας παπάς από τη Λάπηθο παχταδώρας. Αυτός ονομάζετο, αν ενθυμούμαι καλά, παπα Γεώργιος και ήτο πεθερός του Μιχαλά. Ο Μιχαλάς, ο οποίος ελειτούργησε το σινεμά στο Δημοτικό Μέγαρο με το όνομα Σινεμά Μιχαλά, ήτο αδελφός του δασκάλου Ιωάννη Καραβία.

Η εκκλησία και το μοναστηριακό συγκρότημα της Αχειροποιήτου είχε μετατραπεί σε χώρο ενοικιάσεως σε λαϊκούς ιδιώτες και αντικείμενο εκμετάλλευσης σαν επιχειρησιακός χώρος. Μετά τον Λαπηθιώτη παπά, ο νέος ενοικιαστής ήτο ο Γρηγόρης Ρούσος. Εκμεταλλεύετο την περιοχή σαν βοσκότοπο για τη βοσκή ζων-αιγοπρόβατα, αγελάδες. Ο Ρούσος οργάνωσε μάντρες και σταύλους εις την περιοχή για εκτροφή και πάχυνση βοδιών και μοσχарιών. Έτσι ο ιερός χώρος, το μοναστήρι της Αχειροποιήτου, είχε μετατραπεί σε μια ιδιωτική επιχείρηση. Η ενοικίαση της εκκλησίας παρείχε στον ενοικιαστή το δικαίωμα να καρπούται όλα τα έσοδα, ακόμη και τις εισπράξεις από το παγκάρι. Ο τελευταίος ενοικιαστής μέχρι το 1974 ήτο ο Φιλής Χατζηδαμιανού.

Στην Αχειροποιήτου εγίνετο λειτουργία κάθε Δευτέρα ως το 1974 από τον καθόλα άξιο, ακούραστο εφημέριο της Αγίας Ειρήνης παπα Ιάκωβο Κύρκο, τον παπα Γιακουμή.

Τα τελευταία χρόνια πριν το 1974 ο χώρος της Μονής είχε μετατραπεί σε στρατόπεδο της Εθνικής Φρουράς, βάση του Πυροβολικού. Το στρατόπεδο Λάμπουσας έγινε στόχος, εδέχθη βαριά πλήγματα από θαλάσσης και αέρος από το Τουρκικό ναυτικό και την αεροπορία το 1974. Μετά την κατάληψή του από τους Τούρκους εισβολείς έχει μετατραπεί σε στρατόπεδο, χώρος απαγορευμένος και δεν επιτρέπεται σε κανένα να το επισκεφθεί.





Η διαδρομή του Κανάρη από τον Άγιο Σέργιο στον Καραβά



Ο κάμπος των δίδυμων κωμοπόλεων Καραβά και Λαπήθου

Η συμβολή της Κύπρου και η ιδιαίτερη συνδρομή του Καραβά στην Ελληνική επανάσταση του 1821

Νίκος Χατζηστεφάνου

«Αντάν αρτζέψαν οι κρυφοί ανέμοι τζι' εφυσούσαν
τζι' αρκίνησεν εις την Τουρτζιάν να κρυφουσνεφκιάζη
τζιαι που τες τέσσερεις μερκές τα νέφη εκουβαλούσαν,
ώστι να κάμουν τον τζιαιρόν ν' αρτζιεύκη να στοιβάζη,
είσιεν σγιαν είχαν ούλοι τους τζι' η Τζιύπρου το κρυφόν της
μεσ' στους ανέμους τους κρυφούς είσιεν το μερτικόν της».

Με αυτούς τους παραστατικούς στίχους αρχίζει το επικό του ποίημα με τίτλο «Η 9η Ιουλίου 1821», στο οποίο περιγράφει τη θυσία του Αρχιεπισκόπου Κύπρου Κυπριανού και των Επισκόπων, ο μεγάλος Εθνικός της Κύπρου ποιητής Βασίλης Μιχαηλίδης.

Στην Ελληνική επανάσταση, την πανελλήνια αυτή εξέγερση για την αναγέννηση του Έθνους, είχε και η πατρίδα μου το δικό της μερτικό. Μια συμμετοχή πολύπλευρη και πολυδιάστατη, παρά το γεγονός ότι η μεγαλόνησος δεν πήρε μέρος στην επανάσταση.

Αξίζει να αναφερθεί ότι η συμμετοχή της Κύπρου άρχισε πριν την Επανάσταση του 1821. Πρώτος Κύπριος νεκρός του αγώνα ήταν ο Ιωάννης Καρατζάς από τη Λευκωσία, φίλος και συνεργάτης του Ρήγα Φεραίου, που δολοφονήθηκε μαζί του το 1797 από τους Οθωμανούς.

Τις πρώτες σημαντικές πτυχές της συνεισφοράς της Κύπρου στον μεγάλο αγώνα του 1821 μπορούμε να τις ξεδιπλώσουμε, μέσα από την πορεία της ζωής της πιο εμβληματικής προσωπικότητας της εποχής εκείνης, του Αρχιεπισκόπου Κύπρου Κυπριανού.

Ο Αρχιεπίσκοπος Κυπριανός

Ο Κυπριανός γεννήθηκε το 1756 στον Στρόβολο. Είναι χρήσιμο να σημειώσουμε ότι ήταν πρώτος εξάδελφος με τον Λαυρέντιο Πρωτοσύγκελλο, πατέρα του Χατζηνικόλα, προκρίτου του Καραβά.



Ο Αρχιεπίσκοπος Κυπριανός

Ο Χατζηνικόλας Λαυρεντίου ήταν όχι μόνο συγγενής, αλλά και στενός συνεργάτης του Αρχιεπισκόπου Κυπριανού.

Ο Κυπριανός σε ηλικία πέντε χρονών μπήκε στην Ιερά Μονή Μαχαιρά, όπου είχε ως καθοδηγητή τον εκ μητρός θείο του, Ιερομόναχο Χαράλαμπο, ο οποίος ήταν ο Οικονόμος της Μονής. Το 1783 χειροτονήθηκε διάκονος από τον Αρχιεπίσκοπο Χρύσανθο και το 1784 βρέθηκε στις ερανικές αποστολές που έστειλε η Μονή Μαχαιρά στο εξωτερικό για συλλογή συνδρομών.

Στο ταξίδι του στη Μολδοβλαχία γνώρισε τον Ηγεμόνα Βλαχίας Μιχαήλ Σούτσο, ο οποίος, εντυπωσιασμένος από την οξυδέρκεια και τις αρετές του, τον κράτησε κοντά του για σπουδές. Εκεί φοίτησε στη διάσημη Ηγεμονική Ακαδημία του Ιασίου, χειροτονήθηκε πρεσβύτερος και διορίστηκε εφημέριος στον ηγεμονικό ναό.

Ύστερα από σχεδόν είκοσι χρόνια στη Μολδοβλαχία, επέστρεψε στην Κύπρο το 1802



και διορίστηκε Οικονόμος της Μονής. Το 1804 ανέλαβε καθήκοντα Οικονόμου στην Αρχιεπισκοπή, θέση από την οποία όλα τα εκκλησιαστικά και πολιτικά ζητήματα περνούσαν από τα χέρια του.

Είναι ενδιαφέρον να αναφέρουμε ότι εκείνη τη χρονιά ο Αρχιεπίσκοπος Χρυσάνθος κατηγορήθηκε από τους Τούρκους της Λευκωσίας ότι δεν φρόντισε για την επάρκεια σιταριού στις κυβερνητικές αποθήκες. Την ευθύνη για την εξασφάλιση αρκετών αποθεμάτων σιταριού και άλλων αγαθών είχαν ο Αρχιεπίσκοπος και ο Μεγάλος Διερμηνέας, που ήταν τότε ο Χατζηγεωργάκης Κορνέσιος.

Οι Τούρκοι τότε εξεγέρθηκαν πρώτα ενάντια στον Μουχασίλη (Κυβερνήτη) και έπειτα ενάντια στον Αρχιεπίσκοπο. Μπήκαν στην Αρχιεπισκοπή, όπου κακοποίησαν τον Αρχιεπίσκοπο Χρυσάνθο, σκότωσαν Χριστιανούς και κατέλαβαν τη Λευκωσία.

Ο Κυπριανός συνέβαλε σημαντικά στην καταστολή της εξέγερσης των αγάδων. Πήρε μέρος στις διαπραγματεύσεις για παράδοση των εξεγερθέντων και χειρίστηκε το ζήτημα των δαπανών του τουρκικού στρατεύματος, το οποίο είχε σταλεί στην Κύπρο από την Καραμανιά, για καταστολή του κινήματος.

Το 1810, σε ηλικία 48 ετών χειροτονήθηκε Αρχιεπίσκοπος. Η άνοδός του στον Αρχιεπισκοπικό θρόνο σηματοδότησε μια νέα περίοδο στα εκκλησιαστικά και πολιτικά πράγματα της Κύπρου.

Παρόλο που ο ίδιος είχε προσωπική επικοινωνία με τον Αλέξανδρο Υψηλάντη, η μύησή του στη Φιλική Εταιρεία είναι πιθανόν να έγινε το 1818. Ο Φιλικός Δημήτριος Ύπατρος φαίνεται να ήταν εκείνος που ήρθε στην Κύπρο, είχε μυστικές επαφές με τον Αρχιεπίσκοπο Κυπριανό και εξασφάλισε την υπόσχεση του Αρχιεπισκόπου και διαφόρων προκρίτων να συνδράμουν οικονομικά, όσο και όπως μπορούσαν στον προετοιμαζόμενο αγώνα.

Με το εθνεγερτήριο σάλπισμα, σκίρτησε μεν και η Κύπρος, έμεινε όμως εκτός του Αγώνα. Δεν θα αναφερθούμε στους λόγους που η Κύπρος δεν πήρε μέρος στην Επανάσταση.

Έτσι, λίγους μήνες μόνο πριν από την έναρξη της Επανάστασης, ο ίδιος ο Αλέξανδρος Υψηλάντης, με γράμμα του προς τον Κυπριανό, ζη-

τούσε την επίσημη της οικονομικής βοήθειας. Πράγματι, τον Οκτώβριο του ίδιου έτους, 1820, ο Αντώνιος Πελοπίδας ήρθε στην Κύπρο, ως απεσταλμένος του Αλέξανδρου Υψηλάντη για να παραλάβει την εισφορά του Αρχιεπισκόπου. ή / και να διευθετήσει την παραλαβή, υποθέτουμε εμείς.

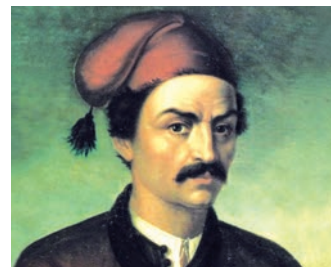


Αλέξανδρος Υψηλάντης

Εδώ να αναφέρουμε ότι, σύμφωνα με την παράδοση, όσοι Φιλικοί επισκέφθηκαν την Κύπρο φιλοξενούνταν σε υπόγειο χώρο (κρύπτη) της Ελληνικής Σχολής (σημερινό Παγκύπριο Γυμνάσιο), απέναντι από την Αρχιεπισκοπή

Ο Κανάρης στην Κύπρο

Σε λιγότερο από ένα χρόνο, στις 19 Ιουνίου του 1821, έχουμε την άφιξη στο νησί του μεγάλου μπουρλοτιέρη Κωνσταντίνου Κανάρη, ο οποίος ήρθε με τα καράβια του που γεμίζουν με εφόδια, χρήματα και εθελοντές.



Κωνσταντίνος Κανάρης,
ο μπουρλοτιέρης

Πρωτοστάτης ήταν το μοναστήρι της Παναγίας Αχειροποιήτου που βρίσκεται στον Καραβά.

Η επίσκεψη του Κανάρη στην Κύπρο τον Ιούνιο του 1821 αποτελεί ένα πολυσυζητημένο γεγονός.

Όπως αναφέρει η ερευνήτρια Καλλιόπη Χαρμαντά Πρωτοπαπά, η τοπική παράδοση είναι πολύ έντονη στο θέμα αυτό. Οι Καραβιώτες και οι Λαπηθιώτες διηγούνται ότι ο Κανάρης αποβιβάστηκε στο μικρό όρμο Ασπρόβρυση στην παραλία της Λαπήθου και φιλοξενήθηκε από τους κατοίκους της περιοχής. Στη συνέχεια φόρτωσε τρόφιμα, ζωοτροφές και χρήματα και απέπλευσε.

Τέτοιος ήταν ο ενθουσιασμός που προκάλεσε η άφιξη του Κανάρη, ώστε νέοι της περιοχής τον ακολούθησαν και αγωνίστηκαν μαζί του κατά



τη διάρκεια του αγώνα. Ανάμεσα στους Κυπρίους που πολέμησαν στην Ελληνική Επανάσταση κι έχασαν τη ζωή τους, ήταν και οι Κωνσταντίνος και Γεώργιος Κυπριώτης, πατέρας και γιος, που αγωνίστηκαν με τον Κωνσταντίνο Κανάρη. Πολύ πιθανόν να περιλαμβάνονταν στους Κυπρίους, που τον ακολούθησαν, όταν στάθμευσε στην Κύπρο.

Στη Λάπηθο ο Κανάρης επισκέφτηκε τον πρόκριτο Χατζηλία και φιλοξενήθηκε στην ενορία της Αγίας Παρασκευής στο σπίτι του Γιωρκάτζη Πασπάλλα. Επίσης πέρασε από το Κεφαλόβρυσο του Καραβά και την Αχειροποιήτου και συναντήθηκε, σύμφωνα πάντα με την τοπική παράδοση, με τον Χατζηνικόλα Λαυρεντίου. Στον Καραβά συνάντησε επίσης τον Χατζη Μοσκοβλή ή Μουσκούδι, ο οποίος εκτελέστηκε τον Ιούλιο του 1821 μαζί με τους άλλους προκρίτους.

Οι κάτοικοι του Καραβά και της Λαπήθου έκαναν έρανο για να βοηθήσουν. Το προϊόν του εράνου, τρόφιμα, ζωοτροφές, χρήματα, μεταφέρθηκαν με εικονική κηδεία - για να μην τους εντοπίσουν οι Τούρκοι της Λαπήθου - στο μοναστήρι της Αχειροποιήτου ή σύμφωνα με άλλη μαρτυρία, στην Ασπρόβρυση, περνώντας από την Αχειροποιήτου.

Οι πληροφορητές αναφέρουν ότι την εικονική κηδεία με το προϊόν του εράνου, συνόδευσαν οι ηγούμενοι της Αχειροποιήτου Μελέτιος και του Αγίου Γεωργίου Μεζερέ Λεόντιος, καθώς και ένας μοναχός του Σινά.

Ο πρώτος που κάνει λόγο για την άφιξη του Κωνσταντίνου Κανάρη στην Κύπρο, τον Ιούνιο του 1821, είναι ο Γεώργιος Ι. Κηπιάδης, στα «Απομνημονεύματα των κατά το 1821 εν τη νήσω Κύπρω τραγικών σκηνών» (Αλεξάνδρεια 1888). Ένα βιβλίο που αποτελεί τη σημαντικότερη έκδοση για τις τουρκικές σφαγές του καλοκαιριού του 1821 στην Κύπρο, αφού καταγράφει τη ζωντανή, τότε, ιστορική παράδοση.

Πιθανότατα η έλευση του Κανάρη να σχετίζεται με την επίσκεψη αντιπροσώπων της Φιλικής Εταιρείας στην Κύπρο και στον Αρχιεπίσκοπο Κυπριανό για παραλαβή της κυπριακής οικονομικής συνδρομής στον επαναστατικό σχεδιασμό.

Σύμφωνα με όσα γράφει ο Κηπιάδης:

«Ο ατρόμητος στολοκαύτης Κανάρης, από τα

παράλια της Αιγύπτου, περί την 19ην Ιουνίου του 1821 κατέπλευσε μετά του στόλου του και επί την ημετέραν Πατρίδα, ελλιμενισθείς εν λιμενίσκω τινί παρά τον Άγιον Σέργιον, είτα δε και εις τον παρά την Λάπηθον λιμενίσκον Ασπρόβρυσιν. Εις αμφοτέρα τα μέρη δεν έλειψαν οι Κύπριοι να τω προσφέρωσιν ασμένως και χρήματα, και ολόκληρα φορτία, τριών φορτηγίδων νηών, πρόβατα και βόας και σίτον και κριθήν και διάφορα άλλα τρόφιμα».

Όπως αναφέρει ο Π. Παπαπολυβίου, η επίσκεψη του Κανάρη δεν έχει διασταυρωθεί, ως τα σήμερα, με γραπτές πηγές της εποχής και στηρίζεται «σε ισχυρή παράδοση» κατά τη διτύπωση του Λαπηθιώτη ιστορικού Κώστα Π. Κύρρη. Ο ίδιος και κάποιοι άλλοι μελετητές δεν αποκλείουν να έγινε αργότερα (π.χ. 1825, ή 1827) και κάποιοι άλλοι υποθέτουν ότι ίσως η επίσκεψη του 1821 να συνδέεται με την άφιξη στην Κύπρο κάποιου άλλου Φιλικού.

Ωστόσο, η Κ. Πρωτοπαπά παρατηρεί ότι «πρέπει να θεωρήσουμε βέβαιη την επίσκεψη του Κανάρη στην Κύπρο, γιατί, πέρα από την προφορική παράδοση, υπάρχουν και γραπτές μαρτυρίες. Συγκεκριμένα, στα Αρχεία του Γαλλικού προξενείου αναγράφεται ότι «πολλές φορές τα ελληνικά καράβια πλησίασαν τα κυπριακά παράλια για να δεχθούν τρόφιμα και χρήματα για τους αγωνιζόμενους αδελφούς στην ηπειρωτική Ελλάδα».

Αν και η επίσκεψη του Κανάρη στην Κύπρο δεν είναι ιστορικά επιβεβαιωμένο γεγονός, εντούτοις υπέρ αυτής συνηγορεί η επιμονή των παραδόσεων.

Αν δεχτούμε ότι ο Κανάρης είχε έλθει στην Κύπρο, τίθενται δυο ερωτήματα:

Για ποιο σκοπό ήλθε και γιατί ήρθε στη συγκεκριμένη περιοχή;

Όπως γράφει ο Γ. Κηπιάδης, η επίσκεψη του Κανάρη έγινε για τροφοδοσία του στόλου του. Η θέση όμως αυτή δεν είναι και τόσο πειστική, ούτε απαντά γιατί πήγε στην Αχειροποιήτου. Αφού ο Κανάρης είχε ελλιμενισθεί κοντά στον Άγιον Σέργιον πριν πάει στην Ασπρόβρυση, θα μπορούσε να βρει όσα τρόφιμα χρειαζόταν στη περιοχή του Αγίου Σεργίου και να αποπλεύσει, χωρίς περιττούς κινδύνους.

Γιατί έπρεπε να περιπλεύσει ολόκληρη την χερσόνησο της Καρπασίας και να φτάσει κά-



που στη μέση της Βόρειας ακτογραμμής της Κύπρου, για να πάρει τρόφιμα;

Την απάντηση στα δύο ερωτήματα την δίνει - κατά τη γνώμη μου - η τοπική παράδοση που αναφέρει ότι οι κάτοικοι του Καραβά οργάνωσαν εικονική κηδεία και έβαλαν μέσα στο φέρετρο εκείνα τα αγαθά που προορίζονταν για να δοθούν στον Κανάρη.

Προφανώς δεν χρειαζόταν οποιαδήποτε κάλυψη για να μεταφέρουν ψωμιά και ζωοτροφές στο Μοναστήρι της Αχειροποιήτου - και μάλιστα να τα βάλουν μέσα σε φέρετρο. Αυτά μπορούσαν να τα μεταφέρουν φανερά στο Μοναστήρι και από εκεί να δοθούν στον Κανάρη σε ασφαλείς ώρες.

Αυτό που μεταφέρθηκε στο φέρετρο ήταν σίγουρα κάτι πολύτιμο. Και αυτό δεν μπορεί να ήταν το προϊόν εράνου μόνο από την Λάπηθο και τον Καραβά. Γιατί βέβαια δεν μπορούσαν οι λιγοστοί κάτοικοι της περιοχής να συλλέξουν μεγάλες ποσότητες βαρύτιμων υλικών ή αντικειμένων - που να χρειάζονται μάλιστα φέρετρο για να μεταφερθούν.

Μια υπόθεση είναι ότι μέσα στο φέρετρο τοποθετήθηκαν χρήματα, πολύτιμα σκεύη και άλλα αντικείμενα μεγάλης αξίας που αποτελούσαν

την συνεισφορά της Κύπρου για την Ελληνική Επανάσταση, την οποία είχε υποσχεθεί ο Αρχιεπίσκοπος Κυπριανός στη Φιλική Εταιρεία. Ο θησαυρός αυτός πρέπει να στάλθηκε από τον Αρχιεπίσκοπο Κυπριανό στον συγγενή και έμπιστο του, πρόκριτο του Καραβά, Χατζηνικόλα Λαυρεντίου Πρωτοσυγγέλλου. Η αποστολή έγινε μέσα από περάσματα του Πενταδάκτυλου, έφτασε στον Χατζηνικόλα και μεταφέρθηκε στο Μοναστήρι της Αχειροποιήτου μέσα σε φέρετρο, όπως λέει η τοπική παράδοση. Από εκεί παραδόθηκε στον Κανάρη, ο οποίος ήρθε στη Κύπρο γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο.

Τα γεγονότα του Ιουλίου 1821

Όταν ξεκίνησε η Επανάσταση στην Ελλάδα, ο Τούρκος σουλτάνος διέταξε τον αφοπλισμό των Κυπρίων, κάτι που έγινε χωρίς αντίσταση. Ο Αρχιεπίσκοπος Κυπριανός προσπάθησε να πείσει τους Κύπριους να υπακούσουν, όπως είχε κάμει και ο Πατριάρχης Γρηγόριος Ε' και διαβεβαίωσε τον Τούρκο κυβερνήτη, Κιουτσούκ Μεχμέτ, για την υπακοή των Ελλήνων.

Παρά τις προσπάθειες αυτές, τον Ιούνιο του 1821 ο αρχιμανδρίτης Θεοφύλακτος Θησεύς διένειμε στη Λάρνακα προκηρύξεις, με σκοπό να ξεσηκώσει σε αγώνα τους Έλληνες της Κύπρου. Ο Τούρκος κυβερνήτης άδραξε την



Η εκκλησία της Αχειροποιήτου στον Καραβά. Ζει και μας καρτερεί



ευκαιρία που του δόθηκε, χρησιμοποίησε ως πρόσχημα τις προκηρύξεις και κατήγγειλε το γεγονός στην Υψηλή Πύλη.

Ο σουλτάνος επέτρεψε στον Κιουτσούκ Μεχμέτ να συλλάβει, να εκτελέσει και να δημεύσει την περιουσία εκείνων που συμμετείχαν σ' αυτό το κίνημα. Ταυτόχρονα οι Τούρκοι επιδόθηκαν σε ατέλειωτες σφαγές, λεηλασίες και ατιμώσεις με τη συμμετοχή 4.000 στρατιωτών, που έφτασαν στην Κύπρο από τη Συρία και την Παλαιστίνη.

Στις 9 Ιουλίου ο Κιουτσούκ Μεχμέτ κάλεσε σε συγκέντρωση στη Λευκωσία τους εκκλησιαστικούς ηγέτες και πρόκριτους της Κύπρου και επιδόθηκε σε μαζικές εκτελέσεις. Το δράμα κορυφώθηκε με τον απαγχονισμό του Αρχιεπισκόπου Κυπριανού σε μια συκαμινιά στην πλατεία του Σεραγίου, που σήμερα βρίσκεται στο κατεχόμενο από τους Τούρκους τμήμα της πρωτεύουσας. Ακολούθησε την ίδια ημέρα ο αποκεφαλισμός των τριών Μητροπολιτών, της Πάφου Χρύσανθου, του Κιτίου Μελετίου και του Κηρυνείας Λαυρεντίου καθώς και των ηγouμένων όλων των μοναστηριών.

Στις 13 Ιουλίου καρατόμησαν στην πλατεία του Σεραγίου τον Χατζη Ηλία από τη Λάπηθο, μαζί με άλλους 17 προκρίτους γαιοκτήμονες συγχωριανούς του, κατά τον Κηπιάδη, ο οποίος προσθέτει ότι μαζί με αυτούς απήχθη και καρατομήθηκε ο Καραβιώτης δημογέρων της Λαπήθου και του Καραβά πλουσιότατος κτηματίας Χατζη Νικόλας Λαυρεντίου Πρωτοσυγγέλου.

Οι όμορες αδελφές κωμοπόλεις της Λαπήθου και του Καραβά και η Κυθρέα ήταν οι περιοχές που - ύστερα από τις τρεις μεγάλες πόλεις Λευκωσία, Λάρνακα και Λεμεσό - είχαν τη μεγαλύτερη προσφορά, τόσο στα θύματα των σφαγών του Κουτσούκ Μεχμέτ, όσο και στη συμμετοχή αγωνιστών στην Επανάσταση.

Η φιλοξενία του Κανάρη στην περιοχή Καραβά-Λαπήθου ήταν ίσως και ο λόγος που η περιοχή είχε τόσα πολλά θύματα τον Ιούλιο του 1821. Όσοι τον βοήθησαν φαίνεται ότι πλήρωσαν με τη ζωή τους.

Η Κ. Πρωτοπαπά αναφέρει ότι σε τουρκικό έγγραφο που εντοπίστηκε στη βιβλιοθήκη της Σόφιας, υπάρχει κατάλογος, όπου αναγράφονται τα ονόματα των εκτελεσθέντων τον Ιούλιο του 1821 στην Κύπρο, η καταγωγή και η

κατάστασή τους, καθώς και η περιουσία τους, που δημεύτηκε. Επίσης σημειώνονται και τα ονόματα όσων είχαν προκηρυχθεί και διέφυγαν, αλλά η περιουσία τους δημεύτηκε.

Τα στοιχεία που δημοσίευσε ο καθηγητής Ιωάννης Θεοχαρίδης, καταγράφονται πιο κάτω:

Χατζηνικόλας	περιουσία	24,282 γρόσια
Χατζεξάρχος		10,005
Κουλουμπής		3,118
Χατζη Μοσκοβλή ή Μουσκούδι		2,512
Χατζηγρηγόρης		1,767
παπά Νικόλας		1,334
Χατζηλίας		1,260
Χατζηπαντελής		933
Χατζηγιακουμής		512
Χατζηχριστοδουλής		506

Είναι σημαντικό να επισημάνουμε ότι η προφορική παράδοση της περιοχής συμφωνεί με τον τραγικό αυτό κατάλογο.

Σε διάφορες πηγές αναφέρονται και άλλα θύματα του Ιουλίου του 1821 από τη Λάπηθο και τον Καραβά, που δεν αναγράφονται στον κατάλογο αυτό. Οι μοναχοί της Αχειροποιήτου πλήρωσαν με τη ζωή τους τη συμμετοχή τους στον έρανο για τον Κανάρη. Καταλήγουμε - ξανά - ότι ο λόγος θα πρέπει να αναζητηθεί στη φιλοξενία του Κανάρη από τους κατοίκους.

Ένας αριθμός προγραφέντων, με βάση τον κατάλογο της Σόφιας, κατάφεραν να διαφύγουν και να γλυτώσουν τη ζωή τους. Από την προφορική παράδοση αναφέρονται ο Φραγκούδης από τον Καραβά, που κατέφυγε στον Καραβά Κυθήρων, και ο Χατζηλάρκος, από τη Λάπηθο, που διέφυγε από τη θάλασσα και κρύφτηκε για μεγάλο χρονικό διάστημα.

Οι εκτελέσεις συνεχίστηκαν ως τις 14 Ιουλίου. Τα θύματα ήσαν πάνω από 2000 και ανάμεσα τους, οι 486 πρόκριτοι του καταλόγου που ο Κιουτσούκ πασάς πήρε από τον σουλτάνο την άδεια να εκτελέσει. Πάνω από 2000 θύματα μέσα σε ένα μήνα, από ένα πληθυσμό ολόκληρης της Κύπρου που δεν αριθμούσε περισσότερους από 70000 κατοίκους.

Γράφει ο Γεώργιος Κηπιάδης:

«Ο κάλαμος αδυνατεί τω όντι να περιγράψει την έμπλεων φρίκης εκείνην κατάστασηιν,





.... και οι Ναοί του Υψίστου κατεπατήθησαν, εσυλήθησαν, εδημεύθησαν, τα ιερά των Ναών εχλευάσθησαν, παρθένοι διεκορεύθησαν, γυναίκες ητιμάσθησαν, και πάσα αιδώς εν ενί λόγω εξέλειπεν, και πας σπινθήρ ελέους εσβέσθη, εν ταις ημέραις εκείναις της οδύνης και των στεναγμών.....

....Και ταύτα πάντα επράχθησαν εναντίον λαού αθώου, λαού μη δόντος ουδέν απολύτως σημείον εξεγέρσεως, και μήτε καν όπλα έχοντος.....»

Οι Κύπριοι Εθελοντές

Παρά τους εξανδραποδισμούς και τις εκτελέσεις, εκατοντάδες Έλληνες της Κύπρου θα μεταβούν στην Ευρώπη και στην επαναστατημένη Ελλάδα και θα έχουν ενεργή συμμετοχή στον πανελλήνιο απελευθερωτικό αγώνα, δίπλα στους μεγάλους οπλαρχηγούς της Επανάστασης.

Η παρουσία των Κυπρίων εθελοντών ήταν σε όλα τα μέτωπα του πολέμου και υπάρχει σωρεία καταγραφών που αναφέρονται σ' αυτούς και τον ηρωισμό τους από τους οπλαρχηγούς του 1821, αλλά και από τη μετέπειτα διοίκηση.

Συγκλονιστικές είναι οι έγγραφες μαρτυρίες μεγάλων οπλαρχηγών της επανάστασης, όπως του Κολοκοτρώνη, του Μακρυγιάννη, του Κανάρη και πλήθος άλλων κορυφαίων σημαντικών ηγετών της, μέσα από τις οποίες υμνούν τους Έλληνες Κυπρίους επαναστάτες που πο-

λέμησαν παντού.

Από τα Απομνημονεύματα και τα γραπτά κείμενα των Κολοκοτρώνη, Μακρυγιάννη, Νοταρά, Νικηταρά, Πετρόμπεη Μαυρομιχάλη, Γιατράκου και άλλων οπλαρχηγών μαρτυρείται η συμμετοχή εκατοντάδων Ελλήνων Κυπρίων που πολέμησαν στην Εθνεγερσία του 1821. Δεν υπάρχει όμως συστηματική μελέτη που δείχνει με ακρίβεια τον αριθμό και τη δράση τους. Στα Ελληνικά Αρχεία καταγράφονται περί των 580, ωστόσο ο εντοπισμός καινούργιων μαρτυριών επιτρέπει να θεωρήσουμε ότι ανέρχονται στους χίλιους, σύμφωνα με τους μετριοτέρους υπολογισμούς. Τεράστια δίχως άλλο η προσφορά, αν αναλογισθούμε τις πολύ μεγάλες δυσκολίες μετακίνησης και το μικρό πληθυσμιακό μέγεθος της Κύπρου εκείνης της εποχής. Ήταν δεν ήταν 70.000, τότε, οι ελληνικές ψυχές στη Μεγαλόνησο.

Ατέλειωτος είναι και ο κατάλογος των Κυπρίων που έπεσαν ηρωικά και στα πεδία των μαχών, με τους πιο πολλούς στη μάχη της Αθήνας το 1827, όπου έπεσαν νεκροί 130 Κύπριοι.

Στο Ιστορικό και Εθνολογικό Μουσείο στην Αθήνα υπάρχει πολεμική σημαία με την επιγραφή «ΣΗΜΕΑ ΕΛΛΗΝΗΚΙ ΠΑΤΡΙΣ ΚΥΠΡΟΥ», η οποία πιθανόν να ανήκε σε ξεχωριστή ομάδα Κυπρίων που πήραν μέρος στις πολεμικές αναμετρήσεις. Ακόμη και στο Μεσολόγγι είχαμε Κύπριους πολεμιστές που πήραν μέρος και στην ηρωική έξοδο, για τους οποίους αναγόρευσε μνημείο προς τιμήν τους.



Παρά την τεράστια συμμετοχή της Κύπρου στην Ελληνική Επανάσταση, η Κύπρος δεν ενώθηκε με τον υπόλοιπο ελληνικό κορμό και έμεινε σκλαβωμένη στους Οθωμανούς. Οι ελπίδες των Κυπρίων για τη δική τους ελευθερία αναπτερώθηκαν με την άφιξη του Ιωάννη Καποδίστρια, επειδή από την πλευρά της μητέρας του είχε κυπριακή καταγωγή. Οι ελπίδες όμως αυτές χάθηκαν με τη δολοφονία του Καποδίστρια.

Πέρασαν από τότε δύο αιώνες...

Διακόσια και τέσσερα χρόνια....

Η γη μας, η γη του Καραβά και της Λαπήθου,
της Κερύνειας και της Κυθρέας,

της Λύσης και της Ακανθούς, του Λευκονοίκου
και της Μόρφου,

της Αμμοχώστου και της Καρπασίας,
βρίσκεται ξανά κάτω από τον ίδιο δυνάστη.

Εμείς, τζειαμαί. Όρθιοι στις επάλξεις.

Ως την ημέρα της επιστροφής.

Αναφορές

1. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ, ΜΑΡΙΑ,: Αρχιεπίσκοπος_Κυπριανός, ο «φύλακας_ Άγγελος_της_κοινότητάς_του» - διαδίκτυο
2. ΧΑΡΜΑΝΤΑ – ΠΡΩΤΟΠΑΠΑ, ΚΑΛΛΙΟΠΗ, 2012:

Ομιλία-Έρευνα στην εκδήλωση του Πολιτιστικού Ιδρύματος Καραβιωτών «Αφιέρωμα στις εθνικές επετείους της 25ης Μαρτίου και 1ης Απριλίου», 28 Μαρτίου, 2012.

3. Ο_Αρχιεπίσκοπος_Κύπρου_Κυπριανός - διαδίκτυο
4. ΑΥΓΟΥΣΤΙΝΟΣ (ΝΤΙΝΟΣ) ΑΥΓΟΥΣΤΗ: Το 1821 και η Κύπρος - διαδίκτυο
5. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ, ΜΑΡΙΑ,: Οι σχέσεις και η συμβολή της Κύπρου στη Φιλική Εταιρεία-1821-Ελληνική-Επανάσταση - διαδίκτυο
6. ΑΝΩΝΥΜΟΣ: Κύπρος, Ελληνική Επανάσταση - διαδίκτυο
7. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ, ΕΛΕΝΗ: Η συμβολή της Κύπρου στην Ελληνική Επανάσταση του 1821 - διαδίκτυο
8. ΠΑΠΑΠΟΛΥΒΙΟΥ, ΠΕΤΡΟΣ, 2020: Ένα μνημείο που έμεινε στα σχέδια. - διαδίκτυο
9. ΑΝΩΝΥΜΟΣ Κανάρης Κωνσταντίνος - διαδίκτυο
10. ΚΗΠΙΑΔΟΥ Ι. ΓΕΩΡΓΙΟΣ, 1888: Απομνημονεύματα των κατά το 1821 εν τη νήσω Κύπρω τραγικών σκηνών (Αλεξάνδρεια 1888) σσ.74 - Εκδόσεις Ηλία Επιφανίου
11. ΚΟΚΚΙΝΟΦΤΑΣ ΚΩΣΤΗΣ, 2021: Η συμμετοχή των Κυπρίων στον απελευθερωτικό αγώνα του 1821. Κυπριακή Φιλολογική Πρωτοχρονιά 2020, Τόμος Έκτος σσ. 7-10. Ετήσια Λογοτεχνική & Καλλιτεχνική Έκδοση ΕΠΟΚ
12. ΒΑΣΙΛΗ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗ, 1911: «Η 9η Ιουλίου του 1821 εν Λευκωσία Κύπρου» - διαδίκτυο





Άποψη από την εκδήλωση



Ο Υπουργός Ενέργειας,
Εμπορίου και Βιομηχανίας
Γιώργος Παπαναστασίου



Κατάθεση στεφάνου από τους
Δημάρχους της Επαρχίας Κερύνειας

Αντικατοχικές εκδηλώσεις Μνήμης, Τιμής και Αγώνα επαρχίας Κερύνειας

Οι εκτοπισμένοι Δήμοι Κερύνειας, Λαπήθου και Καραβά, η Ένωση Κοινοτήτων Επαρχίας Κερύνειας, τα Προσφυγικά Σωματεία «Η Λάπηθος», «Ο Καραβάς» και ο Όμιλος Γυναικών Επαρχίας Κερύνειας πραγματοποίησαν αντικατοχική εκδήλωση μνήμης, τιμής και αγώνα τη Δευτέρα, 22 Ιουλίου 2024, στον Τύμβο της Μακεδονίτισσας.

Στην εκδήλωση παρευρέθηκαν ο Υπουργός Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας Γιώργος Παπαναστασίου εκ μέρους του Προέδρου της Δημοκρατίας, ο Μητροπολίτης Κερύνειας, Βουλευτές, οι Δήμαρχοι και Μέλη των Δημοτικών Συμβουλίων Κερύνειας, Λαπήθου και Καραβά, ο Πρόεδρος της Ένωσης Κοινοτήτων Επαρχίας Κερύνειας, εκπρόσωποι κομμάτων, εκπρόσωποι του Στρατού, της Αστυνομίας, πολλοί Κοινοτάρχες της Επαρχίας Κερύνειας, Πρόεδροι ή εκπρόσωποι των Σχολικών Εφορειών της Επαρχίας Κερύνειας, Πρόεδροι και Μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων των Προσφυγικών Σωματείων, Οργανώσεων και Νεολαίων της Επαρχίας Κερύνειας και πλήθος κόσμου.

Η εκδήλωση άρχισε με το άναμμα φλόγας στη

μνήμη των πεσόντων της τουρκικής εισβολής, από τους Προέδρους των Συμβουλίων Νεολαίας των Δήμων Κερύνειας, Λαπήθου, Καραβά και τα Συστήματα Ναυτοπροσκόπων Επαρχίας Κερύνειας, αφού προηγήθηκε πορεία από το μνημείο πεσόντων και αγνοουμένων του Δήμου Κερύνειας. Στην πορεία συμμετείχαν οι εκτοπισμένοι Δήμοι, Κοινότητες, τα Συμβούλια Νεολαίας, τα Προσφυγικά Σωματεία και οι Οργανώσεις της κατεχόμενης από τους Τούρκους εισβολείς Επαρχίας Κερύνειας.

Στη συνέχεια έγινε τρισάγιο από τον Μητροπολίτη Κυρηναίας κ. Χρυσόστομο, εις μνήμη των πεσόντων κατά την εισβολή, των αγνοουμένων και όσων έφυγαν από τη ζωή με τον πόθο της επιστροφής. Ακολούθησε ομιλία εκ μέρους των διοργανωτών από τη Δήμαρχο Λαπήθου Σούλα Μούρεττου και ομιλία του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας, την οποία μετέφερε ο Υπουργός Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας Γιώργος Παπαναστασίου.

Μετά τις ομιλίες έγινε ανάγνωση ψηφίσματος από τον Πρόεδρο του Συμβουλίου Νεολαίας Δήμου Κερύνειας Θεόδωρο Λαφαζάνη. Το ψήφι-



Κατάθεση στεφάνου από τους Προέδρους Νεολαίων
των Δήμων της Επαρχίας Κερύνειας



Κατάθεση στεφάνου από τους Προέδρους των
Οργανωτών Σωματείων



σμα εγκρίθηκε από τους παρευρισκομένους και αμέσως μετά παραδόθηκε από τους διοργανωτές στον Υπουργό κ. Παπαναστασίου, ο οποίος ανέλαβε να το παραδώσει στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

Η εκδήλωση ολοκληρώθηκε με κατάθεση στεφάνων από τον Υπουργό εκ μέρους του Προέδρου της Δημοκρατίας, τον Μητροπολίτη Κερυνείας, Εκπροσώπους Κομμάτων, Στρατού, Αστυνομίας, Δήμων, Κοινοτήτων, Σχολικών Εφορειών, Σωματείων, Νεολαίων και από τους οργανωτές της εκδήλωσης.

Το πρόγραμμα της εκδήλωσης συντόνιζε η Φρόσω Νικηφόρου.

Παραθέτουμε το Ψήφισμα που εγκρίθηκε:

ΨΗΦΙΣΜΑ

Πενήντα χρόνια συμπληρώνονται σήμερα από τη βάρβαρη τουρκική εισβολή του 1974 που είχε ως αποτέλεσμα την κατάληψη και τη συνεχιζόμενη κατοχή του 37% του εδάφους της Κυπριακής Δημοκρατίας και ολόκληρης της Επαρχίας μας, χιλιάδες νεκρούς και αγνοουμένους και τον βίαιο εκτοπισμό μας από τα σπίτια και τη γη μας.

Τίποτα δεν έχει αλλάξει από τότε.

- Η γη μας στενάζει κάτω από την Τουρκική κατοχή
- Εμείς εξακολουθούμε να είμαστε πρόσφυγες
- Τα ανθρώπινα δικαιώματά μας καταπατούνται
- Η τύχη των αγνοουμένων μας δεν έχει διακριωθεί
- Η συμπεριφορά της Τουρκίας συνεχίζει η ίδια
- Το Κυπριακό πρόβλημα παραμένει άλυτο

Εμείς, οι νόμιμοι κάτοικοι της Επαρχίας Κερύνειας, σε αντικατοχική εκδήλωση που πραγμα-



Στιγμιότυπο από την πορεία

τοποιούμε σήμερα Δευτέρα, 22 Ιουλίου 2024, στον ιερό χώρο του Τύμβου στη Μακεδονίτσα,

- Καταδικάζουμε για μια ακόμα φορά τη βάρβαρη τουρκική εισβολή του 1974
- Τιμούμε εκείνους που έπεσαν στα πεδία των μαχών
- Εκφράζουμε την αλληλεγγύη μας στις οικογένειες των αγνοουμένων μας
- Τονίζουμε ότι όσα χρόνια και αν περάσουν θα συνεχίσουμε να αγωνιζόμαστε για απελευθέρωση και επιστροφή στα σπίτια και τη γη μας
- Διεκδικούμε μια δίκαιη και λειτουργική λύση στο κυπριακό πρόβλημα, σύμφωνη με τις αποφάσεις των Ηνωμένων Εθνών
- Καλούμε τη διεθνή κοινότητα και ιδιαίτερα τις μεγάλες δυνάμεις να πιέσουν την Τουρκία να αποσύρει τα κατοχικά στρατεύματα και να τερματίσει την αδιάλλακτη στάση της
- Καλούμε τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας και όλες τις Πολιτικές Δυνάμεις να συνεχίσουν τις προσπάθειές τους για λύση του κυπριακού προβλήματος, όπως την περιγράφουμε, και να στέκονται αλληλέγγυοι στις δίκαιες διεκδικήσεις των Κερυνειωτών και των άλλων προσφύγων στον αγώνα τους για επιστροφή και δικαίωση.



Τρισάγιο από τον Μητροπολίτη Κερύνειας κ. Χρυσόστομο



Οι παρευρισκόμενοι στην εκδήλωση Μνήμης, Τιμής και Αγώνα Επαρχίας Κερύνειας





Συνάντηση με τη Διακοινοβουλευτική Συνέλευση της Ορθοδοξίας



Με την Υφυπουργό Πολιτισμού στην εκδήλωση Μνήμες Κατεχόμενης Γης

Από τις εκδηλώσεις και δραστηριότητες της Επιτροπής Κατεχόμενων Δήμων

Το 2024 ήταν πλούσιο σε δράση και εκδηλώσεις από την Επιτροπή Κατεχόμενων Δήμων (ΕΚΔ). Η ΕΚΔ λειτουργεί στα πλαίσια της Ένωσης Δήμων Κύπρου και απαρτίζεται από τους Δημάρχους των εννέα Κατεχόμενων Δήμων, οι οποίοι αποτελούν ισότιμα μέλη της Ένωσης. Για την περίοδο 2024-2029, ο Δήμαρχος Καραβά Νίκος Χατζηστεφάνου είναι ο Αντιπρόεδρος της Επιτροπής.

Παραθέτουμε πιο κάτω χρονολογικά ανακοινώσεις και φωτογραφικό υλικό που ενημερώνουν για τις προσπάθειες που καταβάλλει η εν λόγω Επιτροπή. Στόχος και κύριο μέλημά της είναι να κρατήσει άσβεστη τη φλόγα της επιστροφής στην κατεχόμενη γη μας, να διεκδικήσει τα δίκαια και τα δικαιώματα των εκτοπισμένων, αλλά και να μεταλαμπαδεύσει στη νέα γενιά τη γνώση και την αγάπη για τον πολιτισμό, τα ήθη και τα έθιμά μας.

Πρώτη συνεδρία της Επιτροπής Κατεχόμενων Δήμων για το 2024

Πραγματοποιήθηκε την Τετάρτη, 17 Ιανουαρίου 2024, στα Γραφεία της Ένωσης Δήμων



Αγιασμός στην πρώτη συνεδρία

στη Λευκωσία, η πρώτη συνεδρία της ΕΚΔ για το 2024. Πριν την έναρξή της, προηγήθηκε αγιασμός και κοπή της καθιερωμένης πρωτοχρονιάτικης βασιλόπιτας, στην παρουσία του Προέδρου και των Μελών της Επιτροπής Κατεχόμενων Δήμων και του προσωπικού της Ένωσης Δήμων.

Σε σύντομη προσφώνησή του πριν την κοπή της Βασιλόπιτας, ο πρόεδρος της Επιτροπής Πέτρος Καρεκλάς εξέφρασε την ελπίδα και ευχή του όπως το 2024 καταστεί η χρονιά της πολυπόθητης λύτρωσης για τον τόπο μας και έστειλε μήνυμα ενότητας και συνέχισης του αγώνα του προσφυγικού κόσμου για ελευθερία και επιστροφή στην κατεχόμενη γη μας.

Το τυχερό φλουρί κέρδισε η Βοηθός Γραμματειακός Λειτουργός της Ένωσης Δήμων, Ρεβέκκα Μιχαήλ, η οποία έλαβε ένα συμβολικό δώρο, προϊόν του Κέντρου Χειροτεχνίας. Συμβολικό δώρο δόθηκε επίσης και στον Πατέρα Δαμιανό, ο οποίος τέλεσε τον Αγιασμό.

Συνάντηση με τη Διακοινοβουλευτική Συνέλευση της Ορθοδοξίας



Επίδοση αναμνηστικού στον ΓΓ της Διακοινοβουλευτικής Συνέλευσης



Την Παρασκευή, 15 Μαρτίου 2024, αντιπροσωπεία της ΕΚΔ πραγματοποίησε συνάντηση με αντιπροσωπεία της Διακοινοβουλευτικής Συνέλευσης της Ορθοδοξίας, η οποία επισκέφθηκε το νησί μας. Η συνάντηση πραγματοποιήθηκε στην αίθουσα της Ολομέλειας της Βουλής των Αντιπροσώπων στη Λευκωσία.

Την Επιτροπή εκπροσώπησαν ο Πρόεδρός της και Δήμαρχος Κυθρέας, Δρ. Καρεκλάς, ο Δήμαρχος Λαπήθου, κ. Κότσαπας, η Δήμαρχος Λευκονοίκου, κα Λυσάνδρου Παναγίδα, η Δήμαρχος Ακανθούς, κα Χατζημιχαήλ, ο Αντιδήμαρχος Καραβά, κ. Κωνσταντίνου και ο Δημοτικός Σύμβουλος Κερύνειας, κ. Βιολάρης.

Ο Έλληνας βουλευτής και Γενικός Γραμματέας της Συνέλευσης, κ. Χαρακόπουλος, σημείωσε στην εισαγωγική του παρέμβαση ότι το Κυπριακό, πέραν από πρόβλημα εισβολής και κατοχής, αποτελεί και ζήτημα καταπάτησης θρησκευτικών ελευθεριών. Εξέφρασε την επιθυμία του για επίσκεψη του Σώματος σε ορθόδοξα θρησκευτικά μνημεία στις κατεχόμενες περιοχές σε μελλοντική επίσκεψη, ενώ ζήτησε από την Επιτροπή Κατεχόμενων Δήμων λεπτομερή ενημέρωση για την κατάσταση των θρησκευτικών μνημείων στα κατεχόμενα.

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής, στην παρέμβασή του, ευχαρίστησε καταρχάς τη Συνέλευση για τη συμπαράσταση στον δύσκολο αυτό αγώνα, ο οποίος υπερασπίζεται πανανθρώπινα ιδανικά και αξίες. Στη συνέχεια αναφέρθηκε στην καταστροφή της Πολιτιστικής Κληρονομιάς και στη μεθοδευμένη αλλοίωση της ιστορικότητας των κατεχόμενων εδαφών από την Τουρκία, μέσω της αλλαγής τοπωνυμίων.

Όπως σημείωσε, πολλά εκκλησιαστικά μνημεία έχουν μετατραπεί σε τζαμιά, στάβλους, αποθήκες, στρατιωτικές αποθήκες και άλλα. Ο Πρόεδρος εξήρε τις προσπάθειες που καταβάλλει η Τεχνική Δικαιοδική Επιτροπή Πολιτιστικής Κληρονομιάς για επιδιόρθωση των μνημείων, σημειώνοντας ταυτόχρονα και τα σοβαρά εμπόδια που παρουσιάζονται ένεκα πενιχρής χρηματοδότησης, αλλά και ελλειπούς έως ανύπαρκτης συντήρησης από τις κατοχικές αρχές. Έκανε δε αναφορά και στις μεθοδεύσεις με τις οποίες ο Τούρκος κατακτητής χειρίζεται τα αιτήματα λειτουργίας των ναών, με τρόπο που να την αποτρέπει. Καταλήγοντας, ανέφερε ότι οι Κύπριοι, ως Ευρωπαίοι πολίτες, δεν ζητούν τίποτε περισσότερο και τίποτε λιγότερο από τις βασικές ελευθερίες και τα ανθρώπινα δικαιώματα που απολαμβάνει ο οποιοσδήποτε Ευρωπαίος πολίτης.

Στη συζήτηση που ακολούθησε, έγιναν αναφορές και στα ιερά κειμήλια τα οποία έγιναν λεία των αρχαιοκάπηλων, καθώς επίσης και στη βεβήλωση πολλών κοιμητηρίων.

Στη συνέχεια, ακολούθησε ανταλλαγή απόψεων για μελλοντικές δράσεις και συνέργειες μεταξύ της Διακοινοβουλευτικής Συνέλευσης Ορθοδοξίας και της Επιτροπής Κατεχόμενων Δήμων αλλά και άλλων φορέων του προσφυγικού κόσμου, για προβολή του εγκλήματος που συντελείται στην κατεχόμενη γη μας.

Στο τέλος της συνάντησης, ο Γενικός Γραμματέας της Συνέλευσης προσέφερε αναμνηστικό δώρο στον Πρόεδρο της Επιτροπής Κατεχόμενων Δήμων, ενώ ο Πρόεδρος εκ μέρους της Επιτροπής προσέφερε διάφορες εκδόσεις της ΕΚΔ.

Αποστολή διαφώτισης στο Στρασβούργο

Η ΕΚΔ πραγματοποίησε με επιτυχία αποστολή διαφώτισης στο Στρασβούργο κατά τη διάρκεια της Ολομέλειας του Κογκρέσου των Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών του Συμβουλίου της Ευρώπης, μεταξύ της 26ης και της 29ης Μαρτίου 2024.

Η αντιπροσωπεία της Επιτροπής, η οποία απαρτιζότο από τον Πρόεδρό της και Δήμαρχο Κυθρέας Πέτρο Καρεκλά, τη Δήμαρχο Λευκονοίκου Ζήνα Λυσάνδρου Παναγίδα, τον Δήμαρχο Λύσης Ανδρέα Καουρή και την Αντιδήμαρχο Κερύνειας Μαρία Κουρούγιαννη, έγινε δεκτή από αξιωματούχους του Συμβουλίου της Ευρώπης, μεταξύ των οποίων ο Πρόεδρος, κ. Cools, και ο Γραμματέας του Κογκρέσου, κ. Mori. Συναντήθηκαν επίσης με τον κ. Γιακουμόπουλο, Γενικό Διευθυντή της Διεύθυνσης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Κράτους Δικαίου του ΣΤΕ, τον κ. Para, Διευθυντή της Διεύθυνσης Πολιτικών Θεμάτων και Εξωτερικών Σχέσεων του ΣΤΕ και τους κ.κ. Derman και Birker, από το Τμήμα της Κύπρου. Κατά τις συναντήσεις, η αντιπροσωπεία της Επιτροπής επέδωσε Υπόμνημα με την πολιτική τοποθέτηση των Κατεχόμενων Δήμων για το Κυπριακό, καθώς επίσης και διαφωτιστικό υλικό για την κατεχόμενη γη μας.

Την Τρίτη, 26 Μαρτίου 2024 το βράδυ, πραγματοποιήθηκε Έκθεση Φωτογραφίας με θέμα την καταστροφή της Ευρωπαϊκής Πολιτιστικής Κληρονομιάς της Κύπρου στα κατεχόμενα, η οποία συνδιοργανώθηκε από τη Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Κύπρου στο Στρασβούργο, την Εθνική Αντιπροσωπεία της Κύπρου στο Κογκρέσο του ΣΤΕ και την Επιτροπή Κατεχόμενων Δήμων στην αίθουσα του «European



Parliamentary Association». Ομιλητής στην εκδήλωση ήταν ο Πρόεδρος της Επιτροπής, δρ Καρεκλάς, και χαιρετισμό απηύθυνε ο Πρόεδρος μας, κ. Δημήτρης Χατζηαργυρού. Στην εκδήλωση ήταν παρόντες μέλη και τεχνοκράτες του Συμβουλίου της Ευρώπης αλλά και διπλωμάτες άλλων ευρωπαϊκών κρατών που εδρεύουν στο Στρασβούργο.

Ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα ήταν και η ξενάγηση της αντιπροσωπείας της Επιτροπής στο Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΔΑΔ) από τον Κύπριο δικαστή, Δρα Γεώργιο Σεργίδη, κατά την οποία οι εκπρόσωποι της ΕΚΔ είχαν την ευκαιρία να μάθουν περισσότερα για τη λειτουργία του δικαστικού οργάνου και τις αποφάσεις που επηρεάζουν τον προσφυγικό κόσμο της Κύπρου, καθώς και να επιλύσουν απορίες τους στα σχετικά θέματα.

Στόχος της αποστολής στο Στρασβούργο ήταν να μεταφέρει το αίτημα του προσφυγικού κόσμου της Κύπρου για εντατικοποίηση της προσπάθειας σε κάθε διεθνές βήμα, ώστε να ανοίξει επιτέλους ο δρόμος για αποκατάσταση του διεθνούς δικαίου, το οποίο έχει παραβιάσει η Τουρκία κατάφωρα το 1974 και εξακολουθεί να το πράττει συστηματικά έκτοτε. Το Συμβούλιο της Ευρώπης, ως ο κατ' εξοχήν οργανισμός που προασπίζεται τα Ανθρώπινα Δικαιώματα στην Ευρώπη, αποτελεί ένα ιδιαίτερα σημαντικό προορισμό για σκοπούς διαισθητικής, όσον αφορά την καταπάτηση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και βασικών ελευθεριών στην Κύπρο.

Η Επιτροπή Κατεχόμενων Δήμων εκφράζει τις θερμές της ευχαριστίες προς την Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Κυπριακής Δημοκρατίας στο Στρασβούργο για την άρτια διοργάνωση των επαφών και της εκδήλωσης καθώς και για τη ζεστή φιλοξενία της αποστολής.

Παγκόσμια Ημέρα Προσφύγων του ΟΗΕ

Με την ευκαιρία της Παγκόσμιας Ημέρας Προσφύγων, όπως την έχει ορίσει για τις 20 Ιουνίου κάθε χρόνο ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών, η Επιτροπή Κατεχόμενων Δήμων έστειλε μήνυμα ελπίδας, δύναμης και συμπαράστασης στους απανταχού ξεριζωμένους και κατατρεγμένους ανθρώπους.

«Οι αλληπάλληλες ανθρωπιστικές κρίσεις, που διαδέχονται η μια την άλλη στην περιοχή μας και όχι μόνο, ξύνουν και τις δικές μας πληγές, ξυπνώντας τις μνήμες του δικού μας βίαιου ξεριζωμού το 1974 μετά την τουρκική εισβολή και έκτοτε κατοχή του βόρειου τμήματος της πατρίδας μας.

Αυτή τη μέρα, η Επιτροπή στρέφει ειδικά τη σκέψη της στον μαρτυρικό προσφυγικό κόσμο της Κύπρου, που για μισό αιώνα τώρα, μετά το μαύρο καλοκαίρι του 1974, δεν έχει πάψει να αγωνίζεται καρτερικά για ελευθερία και επιστροφή στην πατρώα γη. Ο Κύπριος εκτοπισμένος γνωρίζει πολύ καλά τον πόνο της στέρησης της γης του, του σπιτιού του, της γειτονιάς του, του χωριού και της πόλης του! Προσμένει καρτερικά την ευλογημένη ημέρα του γυρισμού. Ο πόθος παραμένει άσβεστος. Πολλοί έφυγαν με τον καημό της προσφυγιάς, όμως αυτοί που μένουν δεν πρέπει να πάψουν να αγωνίζονται μέχρι την τελική δικαίωση.

Το δικαίωμα να ζει και να απολαμβάνει ο κάθε άνθρωπος το σπίτι και την περιουσία του σε συνθήκες ελευθερίας, ειρήνης και ασφάλειας αποτελεί βασικό ανθρώπινο δικαίωμα, κατοχυρωμένο από αναρίθμητες διεθνείς συνθήκες και αποφάσεις. Αποτελεί επίσης αδιαπραγμάτευτη ελευθερία για κάθε Ευρωπαίο πολίτη και δεν θα πάψουμε να υπενθυμίζουμε προς πάσα κατεύθυνση ότι οι Κύπριοι δεν αποτελούν Ευρωπαίους πολίτες δεύτερης κατηγορίας, αλλά έχουν τα ίδια δικαιώματα, ελευθερίες και υποχρεώσεις όπως και οι υπόλοιποι».

Τελευταία αποχαιρετιστήρια συνεδρία της Επιτροπής Κατεχόμενων Δήμων

Πραγματοποιήθηκε την Τρίτη, 25.6.24, στα Γραφεία της Ένωσης Δήμων Κύπρου, η τελευταία αποχαιρετιστήρια συνεδρία της ΕΚΔ υπό την προηγούμενή της σύνθεση.

Κατά τη συνεδρία ο απερχόμενος Πρόεδρος της ΕΚΔ, Πέτρος Καρεκλάς, ευχαρίστησε όλους τους συναδέλφους για τη συνεργασία και τη στήριξη που είχε στην επιτέλεση του έργου του, όπως επίσης και τις συνεργάτιδες της Επιτροπής από το υπαλληλικό προσωπικό της Ένωσης Δήμων, για τη σημαντική βοήθειά τους. Συγχάρηκε επίσης και ευχήθηκε καλή συνέχεια σ' όσα από τα μέλη διεκδίκησαν επανεκλογή και το πέτυχαν κατά την τελευταία εκλογική διαδικασία.

Όπως καταληκτικά τόνισε, η όλη προσπάθεια της ΕΚΔ κατά την πενταετία (2019-2024) ήταν να γίνει όσο γίνεται καλύτερα πράξη το «εν τη ενώσει η ισχύς», με στόχο πάντοτε την εντατικοποίηση των προσπαθειών όλων μας προς απαλλαγή από την τουρκική κατοχή κι επιστροφή μας στα σημερινά κατεχόμενα μέρη μας! Δηλώσεις έγιναν και από τα μέλη της Επιτροπής, με τις οποίες ευχαρίστησαν τον Πρόεδρο για τις προσπάθειές του και την αगाστή



συνεργασία που είχαν μαζί του προς το κοινό καλό.

Ακολούθησε γεύμα σε εστιατόριο της Λευκωσίας στην παρουσία και του Γραμματέα της Ένωσης Δήμων Κύπρου, κ. Μιχάλη Σωκράτους. Η Δήμαρχος Ακανθούς, κα Ελένη Χατζημιχαήλ, επέδωσε εκ μέρους των παρισταμένων αναμνηστική πλακέτα προς τον απερχόμενο Πρόεδρο της Επιτροπής.

Πρώτη συνεδρία Επιτροπής Κατεχόμενων Δήμων με τη νέα της σύσταση



Οι Δήμαρχοι στη νέα Επιτροπή Κατεχόμενων Δήμων

Συνήλθε στις 31 Ιουλίου 2024, στην πρώτη της μηνιαία τακτική συνεδρία, η Επιτροπή Κατεχόμενων Δήμων, μετά την ανάληψη καθηκόντων των νέων Δημάρχων, που προέκυψαν από τις εκλογές της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στις 9 Ιουνίου 2024.

Σε πνεύμα σύμπνοιας και ομόνοιας του προσφυγικού κόσμου, τα μέλη της Επιτροπής εξέλεξαν ως Πρόεδρο την Επιτροπής, ομόφωνα και χωρίς ανθυποψήφιο, τον Δήμαρχο Αμμοχώστου, Δρα Σίμο Ιωάννου, και ως Αντιπρόεδρο της Επιτροπής, επίσης ομόφωνα και χωρίς ανθυποψήφιο, τον Δήμαρχο Καραβά, Δρα Νίκο Χατζησεφάνου.

Με την ολοκλήρωση των αρχαιρεσιών, τα μέλη εξέφρασαν τις ευχαριστίες τους προς τα απερχόμενα μέλη της Επιτροπής Κατεχόμενων Δήμων και συνεχάρηκαν τους επανεκλεγέντες και τους νεοεκλεγέντες Δημάρχους. Στη συνέχεια, προχώρησαν σε ανταλλαγή απόψεων και συντονισμό όσον αφορά τόσο τη λειτουργία της Επιτροπής, όσον και τις μελλοντικές δράσεις της.

Ανοικτές παρουσιάσεις στεγαστικών σχεδίων Υπηρεσίας Μέρимνας και δανειοδοτικών σχεδίων του Κεντρικού Φορέα Ισότητας Κατανομής Βαρών

Η Επιτροπή Κατεχόμενων Δήμων, σε συνεργα-

σία με την Παγκύπρια Ένωση Προσφύγων και την Επιτροπή Κατεχόμενων Κοινοτήτων, προσκάλεσαν τον προσφυγικό κόσμο και τους ιδιοκτήτες περιουσιών στις κατεχόμενες περιοχές σε ανοικτές παρουσιάσεις στεγαστικών σχεδίων της Υπηρεσίας Μέρимνας και δανειοδοτικών σχεδίων του Κεντρικού Φορέα Ισότητας Κατανομής Βαρών.

Οι παρουσιάσεις πραγματοποιήθηκαν σε όλες τις επαρχίες την περίοδο Οκτωβρίου – Νοεμβρίου.

Δημοσιογραφική Διάσκεψη «Μνήμες Κατεχόμενης Γης»



Το Προεδρείο κατά τη Δημοσιογραφική διάσκεψη

Πραγματοποιήθηκε την Τρίτη, 12 Νοεμβρίου 2024, στο Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών, η Δημοσιογραφική Διάσκεψη της Επιτροπής Κατεχόμενων Δήμων και της Επιτροπής Κατεχόμενων Κοινοτήτων για τις εκδηλώσεις «Μνήμες Κατεχόμενης Γης», για καταδίκη της ανακήρυξης του ψευδοκράτους το 1983. Οι εκδηλώσεις πραγματοποιήθηκαν την περίοδο 14 και 15 Νοεμβρίου.

Στις τοποθετήσεις τους, τόσο ο Πρόεδρος της Επιτροπής Κατεχόμενων Δήμων, δρ Σίμος Ιωάννου, όσο και ο Προεδρεύων της Επιτροπής Κατεχόμενων Κοινοτήτων, δρ Λευτέρης Αντωνίου, ευχαρίστησαν θερμά τους συνδιοργανωτές της εκδήλωσης, οι οποίοι είναι το Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας, το Υφυπουργείο Πολιτισμού και το Γραφείο Τύπου και εξήραν τη σημασία της ομοψυχίας ολόκληρου του προσφυγικού κόσμου για συνέχιση του αγώνα μέχρι την τελική δικαίωση. Κάλεσαν τον κόσμο να στηρίξει μαζικά τις εκδηλώσεις, ώστε να δοθεί ένα ηχηρό μήνυμα ότι δε λυγίζουμε μπροστά στις δυσκολίες και συνεχίζουμε να διεκδικούμε ελευθερία και δικαιοσύνη!

Μνήμες Κατεχόμενης Γης 2024

Ολοκληρώθηκαν με μεγάλη επιτυχία οι «Μνή-



μες Κατεχόμενης Γης» της Επιτροπής Κατεχόμενων Δήμων και της Επιτροπής Κατεχόμενων Κοινοτήτων, για καταδίκη της ανακήρυξης του ψευδοκράτους το 1983.

Συγκεκριμένα, την Πέμπτη, 14 και την Παρασκευή, 15 Νοεμβρίου 2024, λειτούργησαν θεματικά περίπτερα για την Κατεχόμενη Γη μας από τους 9 κατεχόμενους Δήμους και όλες τις κατεχόμενες Κοινότητες στον πολυχώρο «Pavilion» στη Λακατάμια. Η έκθεση δέχτηκε οργανωμένες επισκέψεις από εκατοντάδες μαθητές Δημοτικής, Μέσης και Τεχνικής εκπαίδευσης, οι οποίοι είχαν την ευκαιρία να ακού-



*Ο Καραβάς παρών στην εκδήλωση
Μνήμες Κατεχόμενης Γης*

σουν και να μάθουν για τα κατεχόμενα χωριά και τους Δήμους μας. Την Πέμπτη, 14.11.24, την έκθεση τίμησε με την παρουσία της και η Υφυπουργός Πολιτισμού, Δρ. Βασιλική Κασσιανίδου, η οποία περιηγήθηκε στα περίπτερα και συνεχάρη τους διοργανωτές.

Κορύφωση των εκδηλώσεων αποτέλεσε η μεγάλη αντικατοχική εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε την Παρασκευή, 15 Νοεμβρίου 2024 και ώρα 7.00μ.μ., στην αίθουσα «Αρχάγγελος» της Ιεράς Μονής Κύκκου στη Λακατάμια.

Κύριος ομιλητής της εκδήλωσης ήταν ο Εξοχότατος Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας, κ. Νίκος Χριστοδουλίδης, ενώ χαιρετισμό απηύθυναν, ο Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος Κύπρου, ο Πρόεδρος της Επιτροπής Κατεχόμενων Δήμων, ο Προεδρεύων της Επιτροπής Κατεχόμενων Κοινοτήτων και η Δήμαρχος Λακατάμιας. Το συγκινητικό καλλιτεχνικό μέρος της εκδήλωσης ανέλαβαν οι «Μουσικοί Συνοδοιπόροι» σε επιμέλεια του Χρίστου Στασή.

Οι ομιλητές έστειλαν μηνύματα αγωνιστικότητας και ομοψυχίας του προσφυγικού κόσμου σε αυτές τις δύσκολες και κρίσιμες στιγμές για τον τόπο μας. Διατράνωσαν επίσης τη θέλησή τους για λύση του κυπριακού στη βάση του διεθνούς δικαίου και του ευρωπαϊκού κεκτημένου. Τονίστηκε ότι η λύση δύο κρατών δεν αποτελεί επιλογή. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, με τη σειρά του, δεσμεύτηκε ότι δεν πρόκειται να αποκλίνει από τους όρους εντολής του Κυπριακού λαού και ποτέ δεν θα δεχτεί ή θα αποδεχτεί τη διχοτόμηση του τόπου μας.

Οι διοργανωτές ευχαρίστησαν θερμά όλους τους συντελεστές, την Ι.Μ. Κύκκου για την ευγενή παραχώρηση του χώρου, τους συνδιοργανωτές της εκδήλωσης, το ΥΠΑΝ, το Υφυπουργείο Πολιτισμού και το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών για την έμπρακτη στήριξή τους στις εκδηλώσεις και ιδιαίτερα τον χορηγό επικοινωνίας ΡΙΚ, το οποίο μετέδωσε ζωντανά και τηλεοπτικά την εκδήλωση, συνδράμοντας έτσι ουσιαστικά στην όλη προσπάθεια να φτάσει το μήνυμα σε κάθε γωνιά της Κύπρου και όχι μόνον, για συνέχιση του αγώνα για ειρήνη, δικαιοσύνη και ελευθερία.



*Αναμνηστική φωτογραφία
από την αντικατοχική εκδήλωση*





Στιγμιότυπα από την κοπή της βασιλόπιτας των οργανωμένων συνόλων Καραβά

Κοπή της Βασιλόπιτας των Οργανωμένων Συνόλων Καραβά

Πραγματοποιήθηκε στις 4 Ιανουαρίου 2024 η κοπή της Βασιλόπιτας των μελών των Διοικητικών Συμβουλίων των οργανωμένων συνόλων του Καραβά. Σε ένα ευχάριστο και εορταστικό κλίμα συναντήθηκαν ο Δήμαρχος, τα μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου Καραβά, μέλη του Συμβουλευτικού/Συντονιστικού Σώματος Καραβιωτών, της Σχολικής Εφορείας Καραβά, του Προσφυγικού Σωματείου «Ο Καραβάς», του Πολιτιστικού Ιδρύματος Καραβιωτών, του Δημοτικού Συμβουλίου Νεολαίας Καραβά, της Αθλητικής Ένωσης Καραβά - Λάμπουσα, καθώς και οι Κοινοτάρχες Καραβά.

Το πρόγραμμα περιλάμβανε σύντομο χαιρετισμό από τον Δήμαρχο Καραβά, ο οποίος έκανε και την κοπή της Βασιλόπιτας, έχοντας δίπλα του τους πρώην Δημάρχους Καραβά Γιάννη Παπαϊωάννου και Πανίκο Τσέντα, τον Πρόεδρο του Προσφυγικού Σωματείου «Ο Καραβάς» Ανδρέα Χαραλάμπους, την Πρόεδρο της Σχολικής Εφορείας Καραβά Ανδρούλα Ασιώτου, τον Πρόεδρο της Νεολαίας Καραβά Αλέξανδρο Ποστεκκή και τον Επίτιμο Πρόεδρο της ΑΕΚ Καραβά Δαμιανό Χατζηδαμιανού. Τυχερή της χρονιάς αναδείχθηκε η Γιούλα Μουγιάση, μέλος του Δ.Σ. του Σωματείου «Ο Καραβάς», που βρήκε το φλουρί της Βασιλόπιτας.

Συγκίνηση προκάλεσε η προβολή του αφιερώματος «Περιδιάβαση στον Καραβά» που ετοίμασε η Γραμματειακή Λειτουργός του Δήμου Καραβά Μαρία Κλεάνθους με φωτογραφίες από τον Καραβά πριν το 1974.

Ακολούθησε κλήρωση, στην οποία η Δέσπω Ιακωβίδου κέρδισε το μεγάλο δώρο, τον «Σταυρό της Λάμπουσας». Τα έσοδα από την πώληση των λαχνών δόθηκαν στο Ταμείο Ευημερίας Καραβιωτών.

Ακολούθησε κλήρωση, στην οποία η Δέσπω Ιακωβίδου κέρδισε το μεγάλο δώρο, τον «Σταυρό της Λάμπουσας». Τα έσοδα από την πώληση των λαχνών δόθηκαν στο Ταμείο Ευημερίας Καραβιωτών.

Συνάντηση Συντονιστικού / Συμβουλευτικού Σώματος Καραβιωτών

Την Τρίτη, 6 Φεβρουαρίου 2024, συνήλθε το Συντονιστικό / Συμβουλευτικό Σώμα Καραβιωτών υπό την προεδρία του Δημάρχου Καραβά. Το Σώμα αποτελείται από τον Δήμαρχο, τους πρώην Δημάρχους, τους Προέδρους και πρώην Προέδρους των Οργανωμένων Συνόλων του Καραβά, Προσφυγικό Σωματείο «Ο Καραβάς», Σχολική Εφορεία Καραβά, Πολιτιστικό Ίδρυμα Καραβιωτών, Δημοτικό Συμβούλιο Νεολαίας Καραβά και Αθλητική Ένωση Καραβά - Λάμπουσα.

Στη συνάντηση παρευρέθηκε και ο Δήμαρχος Λαπήθου Νεοπτόλεμος Κότσας, ο οποίος ενημέρωσε τους Καραβιώτες για τις προσπάθειες των Λαπηθιωτών για συντήρηση των εκ-

κλησιαστικών τους μνημείων.

Μεταξύ άλλων το Σώμα συζήτησε τον προγραμματισμό δραστηριοτήτων για το 2024, τη συντήρηση των εκκλησιαστικών μνημείων Καραβά, την αντιμετώπιση της εκμετάλλευσης των κατεχόμενων περιουσιών μας, την ενίσχυση των Σωματείων των Αποδήμων και άλλα θέματα που αφορούν τους εκτοπισμένους Καραβιώτες. Έγιναν εισηγήσεις και λήφθηκαν αποφάσεις, οι οποίες θα έχουν άμεση εφαρμογή.

Οι Καραβιώτες, ενωμένοι και ομόψυχοι, προχωρούμε στον δύσκολο δρόμο της προσφυγιάς.





Ο Δήμος Καραβά, τιμώμενος Δήμος σε ποδοσφαιρικό αγώνα της ΠΑΕΕΚ Κερύνειας

Αγώνας ΠΑΕΕΚ Κερύνειας αφιερωμένος στον κατεχόμενο Δήμο Καραβά

Πραγματοποιήθηκε το Σάββατο, 2 Μαρτίου 2024, στο γήπεδο «Κερύνεια Επιστροφή» στη Λευκωσία, ο αγώνας ποδοσφαίρου μεταξύ της ΠΑΕΕΚ Κερύνειας και της ΜΕΑΠ, ο οποίος ήταν αφιερωμένος στον κατεχόμενο Δήμο Καραβά, μέσα στα πλαίσια της εκστρατείας του Σωματείου με τίτλο «Γνωρίζω την Κερύνεια».

Η εκδήλωση συνδιοργανώθηκε από το σωματείο ΠΑΕΕΚ Κερύνειας, τον Δήμο Καραβά και τα οργανωμένα σύνολα του Δήμου: Πολιτιστικό Ίδρυμα Καραβιωτών, Προσφυγικό Σωματείο «Ο Καραβάς», Δημοτικό Συμβούλιο Νεολαίας Καραβά, Σχολική Εφορεία Καραβά και Αθλητική Ένωση ΑΕΚ Καραβά Λάμπουσα.

Πριν την έναρξη του αγώνα προηγήθηκε εκδήλωση αφιερωμένη στον Καραβά, όπου οι παρευρισκόμενοι είχαν την ευκαιρία να ενημερωθούν για τον κατεχόμενο Δήμο μέσα από την έκθεση φωτογραφίας που στήθηκε στον χώρο και τα ενημερωτικά διαφωτιστικά φυλλάδια που διανεμήθηκαν. Επίσης, νεαρά παιδιά με καταγωγή τον Καραβά συνόδευσαν τους ποδοσφαιριστές της ΠΑΕΕΚ Κερύνειας στον αγωνιστικό χώρο, ενώ η είσοδος στον αγώνα ήταν δωρεάν για όλους τους Καραβιώτες.

Στον αγώνα παρευρέθηκαν ο Δήμαρχος Καραβά Νίκος Χατζηστεφάνου, ο Αντιδήμαρχος Καραβά Κώστας Κωνσταντίνου, οι Δημοτικοί Σύμβουλοι Καραβά Σωτήρα Ποταμίτου, Αλέξανδρος Ποστεκκής και Μάριος Μούγης, η Πρόεδρος της Σχολικής Εφορείας Καραβά Ανδρούλα Χατζηδαμιανού Ασιώτου, ο Επίτιμος Πρόεδρος της ΑΕΚ Καραβά Δαμιανός Χατζηδαμιανού, πολλά μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου Νεολαίας Καραβά και άλλοι Καραβιώτες και Καραβιώτισσες.

Ο Δήμος Καραβά εκφράζει τα θερμά του συγχαρητήρια στο Αθλητικό Σωματείο ΠΑΕΕΚ Κερύνειας για την εξαιρετική αυτή πρωτοβουλία, η οποία ενισχύει τη μνήμη της κατεχόμενης γης μας και ενδυναμώνει τον αγώνα όλων των προσφύγων για επιστροφή στις πατρογονικές εστίες.



Αναμνηστικές φωτογραφίες από τον αγώνα





Στιγμιότυπα από τις συναντήσεις στη Λεμεσό και την Πάφο

Συναντήσεις συνταξιούχων Καραβιωτών σε Λεμεσό, Πάφο και Λευκωσία

Ο Δήμος Καραβά, όπως κάθε χρόνο έτσι και φέτος, πραγματοποίησε τις καθιερωμένες συναντήσεις συνταξιούχων Καραβιωτών σε Λεμεσό, Πάφο και Λευκωσία, που σκοπό έχουν το συναπάντημα και την ευχάριστη συναναστροφή των συνταξιούχων Καραβιωτών στην προσφυγιά. Οι φετινές συναντήσεις, όπως και όλες οι προηγούμενες, είχαν μεγάλη επιτυχία.

Το Σάββατο 6 Απριλίου, πραγματοποιήθηκε, στο εστιατόριο/ταβέρνα «Mahmut's», η συνάντηση συνταξιούχων της **Λεμεσού**. Στη συνάντηση παρευρέθηκαν πέραν των 110 συνταξιούχων Καραβιωτών που διαμένουν στην πόλη και τα προάστια της Λεμεσού, οι οποίοι απόλαυσαν το συναπάντημα με τους συγχωριανούς τους.

Την Κυριακή, 7 Απριλίου πραγματοποιήθηκε η συνάντηση των συνταξιούχων που διαμένουν στην **Πάφο**. Η συνάντηση έλαβε χώρα στο εστιατόριο Mother's Restaurant στην Κάτω Πάφο και σε αυτή συμμετείχαν 60 περίπου Καραβιώτες. Η όμορφη αυτή συνάντηση διανθίστηκε με τραγούδια από τη Βικτωρία Πιτσιολή και ακολούθησαν ευχάριστες στιγμές με χορό από τις Καραβιώτισσες.

Η συνάντηση στη **Λευκωσία** πραγματοποιήθηκε το Σάββατο, **28 Σεπτεμβρίου 2024** και σ' αυτήν παρευρέθηκαν πέραν των 150 συνταξιούχων Καραβιωτών που διαμένουν στη Λευκωσία αλλά και στο εξωτερικό, όπως Αμερική, Αυστραλία και Αγγλία, οι οποίοι εκφράστηκαν με τα καλύτερα λόγια για τη διοργάνωση και



Οι συνταξιούχοι μας στη Λεμεσό

Κατάμεστο το εστιατόριο στη Λεμεσό από Καραβιώτισσες και Καραβιώτες





Η ταλαντούχα Βικτώρια Πιτσιολή στο μικρόφωνο



Ευχάριστες στιγμές από τη συνάντηση των συνταξιούχων στην Πάφο



την ευκαιρία που τους δίνεται για να συναντούν τους συγχωριανούς τους. Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης προβλήθηκε το φιλμ «Στο περιγιάλι το κρυφό» του Χαράλαμπου Μελαχρινού και του Χαράλαμπου Χαραλάμπους.

Σε όλες τις συναντήσεις παρευρέθηκαν ο Δήμαρχος και μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου Καραβά, μέλη του Δ.Σ. του Προσφυγικού Σωματείου «Ο Καραβάς», Κοινοτάρχες, καθώς και μέλη των άλλων οργανωμένων συνόλων του Καραβά.

Τις συναντήσεις χαιρέτησε ο Δήμαρχος Καραβά Νίκος Χατζηστεφάνου και ενημέρωσε τους παρευρισκομένους για τις τρέχουσες δραστηριότητες του Δήμου, τονίζοντας ότι ο Δήμος και οι Δημότες κρατούν τον Καραβά ζωντανό στις επάλξεις για κάθε αγώνα μέχρι την επιστροφή και τη δικαίωση. Ο Δήμος Καραβά προσέφερε σε όσους παρευρέθηκαν στις δυο συναντήσεις δωρεάν γεύμα. Δόθηκε επίσης το δίγλωσσο Λεύκωμα «Καραβάς», και μια υπέροχη υφασμάτινη τσάντα με το έμβλημα του Δήμου.



Συναπάντημα Αποδήμων μας στο ΠΙΚ



Αθρόα συμμετοχή των Καραβιωτών στη συνάντηση στη Λευκωσία





Οι συντελεστές της έκδοσης Καραβιώτικα Δρώμενα



Ο παρουσιαστής της εκδήλωσης Κυριάκος Χατζηνικολάου



Ο Κώστας Πατέρας στην παρουσίαση της έκδοσης «Καραβιώτικα Δρώμενα»

Παρουσίαση νέων εκδόσεων του Δήμου Καραβά

Πραγματοποιήθηκε την Τετάρτη, 10 Απριλίου 2024, στο οίκημα του Πολιτιστικού Ιδρύματος Καραβιωτών, η παρουσίαση των νέων εκδόσεων του Δήμου Καραβά, «Καραβιώτικα Δρώμενα», τεύχος 16ο και το δίγλωσσο λεύκωμα «Καραβάς», σε ελληνικά-γαλλικά.

Στην εκδήλωση παρευρέθηκαν η πρώτη Βουλευτής Λευκωσίας Ρούλα Μαυρονικόλα, ο πρώην Δήμαρχος Καραβά Γιάννης Παπαϊωάννου, ο Αντιδήμαρχος και Δημοτικοί Σύμβουλοι Καραβά, Πρόεδροι και Μέλη του Πολιτιστικού Ιδρύματος Καραβιωτών, του Προσφυγικού Σωματείου «Ο Καραβάς», της Νεολαίας Καραβά, του 143ου Συστήματος Ναυτοπροσκόπων Καραβά, Κοινοτάρχες, Πρόεδροι και Μέλη των Οργανωμένων Συνόλων του Καραβά, Μέλη της Συντακτικής Επιτροπής της ετήσιας έκδοσης του Δήμου, όσοι έγραψαν κείμενα για τα «Καραβιώτικα Δρώμενα», συντελεστές των εκδόσεων και πλήθος Καραβιωτών και φίλων.

Ο Δήμαρχος Καραβά Νίκος Χατζηστεφάνου

καλωσόρισε όλους όσοι παρευρέθηκαν στην εκδήλωση και ευχαρίστησε όλους συνέβαλαν στην έκδοση του 16ου τεύχους «Καραβιώτικα Δρώμενα». Τη συντονίστρια της έκδοσης Μάρω Χατζηστεφάνου που εργάστηκε άοκνα και συστηματικά για έκτη συνεχή χρονιά, συντονίζοντας την έκδοση και αυτού του τεύχους, τα μέλη της Επιτροπής Έκδοσης Καλλιόπη Χαρμαντά-Πρωτοπαπά και Έμιλυ Καραϊσκού για την πολύτιμη και πολύπλευρη συνεισφορά τους, καθώς και όλες και όλους, όσες και όσους έγραψαν κείμενα, πρόσφεραν φωτογραφικό υλικό και βοήθησαν ποικιλότροπα στην έκδοση. Ευχαρίστησε επίσης όλους τους συντελεστές του δίγλωσσου Λευκώματος και ιδιαίτερα τη συνεργάτιδα του Δήμου Αγγέλα Μικαλλου Jourdan, η οποία μετάφρασε την έκδοση στα Γαλλικά. Τέλος, μετέφερε τις θερμές του ευχαριστίες σε όλους συνέβαλαν ή βοήθησαν με οποιονδήποτε τρόπο στην πραγματοποίηση της εκδήλωσης.



Κατάμεστη η αίθουσα εκδηλώσεων του Πολιτιστικού Ιδρύματος Καραβιωτών



Ακολούθησε λεπτομερής παρουσίαση της δέκατης έκτης ετήσιας έκδοσης του Δήμου Καραβά «Καραβιώτικα Δρώμενα», από τον Εκπαιδευτικό Κώστα Πατέρα, πρώην Πρόεδρο του Προσφυγικού Σωματείου «Ο Καραβάς». Στη συνέχεια προβλήθηκε σύντομο φιλμ με εκκλησιαστικούς ύμνους για το θείο δράμα, αλλά και την Ανάσταση, με υπόβαθρο τις εκκλησίες και τον Καραβά, σε σκηνοθεσία Χαράλαμπου Μελαχρινού και σενάριο Χαράλαμπου Χαράλαμπους.

Το πρόγραμμα συνεχίστηκε με εμπειρισταμένη παρουσίαση του λευκώματος «Ο Καραβάς» - Ελληνογαλλική έκδοση από τη φιλόλογο Σίσσυ Κοζάκου.

Στο τέλος της εκδήλωσης απονεμήθηκαν αναμνηστικά ενθυμήματα σε όλους τους συντελεστές των εκδόσεων και της εκδήλωσης.

Την εκδήλωση παρουσίασε με εξαιρετικό τρόπο ο Δημοτικός Σύμβουλος Καραβά, Κυριάκος Χατζηνικολάου.



Η φιλόλογος Σίσσυ Κοζάκου



Ο Χαράλαμπος Χαράλαμπους



Απονομή αναμνηστικών στους συντελεστές των εκδόσεων





Ο συντονιστής της εκδήλωσης Πανίκος Μανώλη



Ο Δήμαρχος και ο Πρόεδρος της ΑΕΚ Λάμπουσα απονέμουν μετάλλια στους νικητές αγωνισμάτων



Πασχαλινή εκδήλωση Καραβιωτών

Πραγματοποιήθηκε με μεγάλη επιτυχία, η καθιερωμένη πασχαλινή εκδήλωση των Καραβιωτών, τη Δευτέρα της Λαμπρής, 6 Μαΐου 2024, στην αίθουσα εκδηλώσεων «Χριστιάνα» στην Αλάμπρα. Η εκδήλωση διοργανώθηκε από τον Δήμο Καραβά, σε συνεργασία με το Προσφυγικό Σωματείο «Ο Καραβάς», το Αθλητικό Σωματείο ΑΕΚ Καραβά «Λάμπουσα» και το Δημοτικό Συμβούλιο Νεολαίας Καραβά.

Η εκδήλωση της Δευτέρας της Λαμπρής, στόχο έχει την αναβίωση των εθίμων του τόπου μας και τη σύσφιγξη των δεσμών μεταξύ των σκορπισμένων Καραβιωτών. Στην εκδήλωση παρευρέθηκαν 300 περίπου Καραβιώτες και φίλοι του Δήμου Καραβά. Σε μια χαρούμενη και γιορτινή ατμόσφαιρα δόθηκε η ευκαιρία σε όλους όσοι παρευρέθηκαν να ανταλλάξουν τις ευχές τους για το Πάσχα.

Ο συντονιστής της εκδήλωσης και Δημοτικός Σύμβουλος Καραβά Πανίκος Μανώλη καλωσόρισε τους παρευρισκομένους, ενώ χαιρετισμό απηύθυνε ο Δήμαρχος Καραβά Νίκος Χατζηστεφάνου και ευχήθηκε σε όλους τους παρευρισκομένους Χριστός Ανέστη και Χρόνια Πολλά, με την προσδοκία της Ανάστασης της σκλαβωμένης γης μας.



Σακουλοδρομίες: Τα παιδιά έτοιμα για τον διαγωνισμό

Μετά τη συνεστίαση διοργανώθηκαν παραδοσιακά πασχαλινά παιχνίδια στον εξωτερικό χώρο, όπως αυγοδρομίες, σακουλοδρομίες, τράβηγμα σχοινιού κ.α. Τη γενική οργάνωση των παιχνιδιών είχε ο Δημοτικός Σύμβουλος Καραβά Πανίκος Μανώλη. Ιδιαίτερη χαρά και συγκίνηση έδωσαν με τη μαζική τους συμμετοχή τα παιδιά και οι νέοι του Καραβά. Σε όλους τους νικητές των διαγωνισμών δόθηκαν αναμνηστικά μετάλλια και διπλώματα συμμετοχής από τον Δήμο Καραβά.

Ευχή και προσευχή μας ο επόμενος εορτασμός του Πάσχα να γίνει σε έναν ελεύθερο Καραβά.



Έτοιμοι για αυγοδρομίες



Τράβηγμα του σχοινιού





Από το μνημόσυνο των Καραβιωτών στην προσφυγιά

Μνημόσυνο Καραβιωτών στην προσφυγιά

Ο Δήμος Καραβά και τα οργανωμένα σύνολα Καραβιωτών τέλεσαν την Κυριακή, 11 Αυγούστου 2024, στον Καθεδρικό Ναό Αποστόλου Βαρνάβα στη Λευκωσία, το ετήσιο μνημόσυνο για τους πεσόντες Καραβιώτες την περίοδο της τουρκικής εισβολής, καθώς και για όλους όσους έφυγαν από τη ζωή στην προσφυγιά με τον πόθο της επιστροφής στην κατεχόμενη γη μας.

Του μνημοσύνου προέστη ο Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος Νέας Ιουστινιανής και Πάσης Κύπρου κ.κ. Γεώργιος, συλλειτουργούντων του Μητροπολίτη Κυρηνείας κ. Χρυσόστομου, των Πρωτοπρεσβύτερων Κυπριανού Κουντούρη και Δημητρίου Δημοσθένους και του Διακόνου Μιχαήλ Νικολάου.

Επιμνημόσυνη ομιλία είπε ο Δήμαρχος Καραβά Νίκος Χατζηστεφάνου, ο οποίος ανέφερε μεταξύ άλλων και τα εξής:

«Μνημονεύσαμε τους πολυάριθμους νεκρούς μας χωρίς τα ονόματά τους. Τους ήρωες μας, που έδωσαν τη ζωή τους τον μαύρο εκείνο Ιούλη του 74, όταν η πανέμορφη παραλία στο Πέντε Μίλι μολύνθηκε από την Τουρκία και η γαλάζια θάλασσα του Πρωτομάρτυρα Καρα-

βά βάφτηκε κόκκινη. Τους υπερασπιστές της ελευθερίας, της νομιμότητας, της δικαιοσύνης.

Μνημονεύσαμε μαζί τους τα ανυπεράσπιστα θύματα των ορδών του Αττίλα. Τα παιδιά, τις γριές, τους υπερήλικες, που σκοτώθηκαν στην αυλή των σπιτιών τους, όταν ο καταπράσινος λεμονόκηπος - ο άλλοτε γήινος παράδεισός μας - μετατράπηκε σε κόλαση.

Δεηθήκαμε υπέρ αναπαύσεως των ψυχών όλων των δικών μας, που πέθαναν στην προσφυγιά με τον πικρό καημό και ανεκπλήρωτο τον πόθο της επιστροφής στην αγαπημένη γη του Καραβά.

Ανάμεσα σε αυτούς και πολλοί από όσους αντιστάθηκαν στην πρώτη αυτοσχέδια τοπική αντίσταση ενάντια στον εισβολέα. Την ηρωική άμυνα που πρόβαλαν οι κάτοικοι του Καραβά με επικεφαλής τον μαχητή της Ελευθερίας Γιαννή Κωνσταντίνου Κίτσιο.

[...] Αναπέμπουμε δέηση στον Ύψιστο υπέρ αναπαύσεως των ψυχών τους και τον παρακαλούμε:

Να ελευθερώσει τη γη μας



Ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου κ.κ. Γεώργιος και ο Μητροπολίτης Κερύνειας κ. Χρυσόστομος



Το εκκλησίασμα στον Καθεδρικό ναό Αποστόλου Βαρνάβα





Ο Δήμαρχος Καραβά Νίκος Χατζηστεφάνου εκφωνεί σύντομη επιμνημόσυνη ομιλία



Αναμνηστική φωτογραφία στα προπύλαια του Πολιτιστικού Ιδρύματος Καραβιωτών

Να επιστρέψουμε ελεύθεροι στα σπίτια μας
Να λειτουργήσουμε τις εκκλησιές και τα σχολεία μας

Να δικαιωθούν έτσι οι θυσίες των ηρώων μας.
Και τότε, με ευλάβεια και συγκίνηση, θα τελέσουμε το μνημόσυνό τους στις εκκλησίες του Καραβά, την Αγία Ειρήνη, τον Άγιο Γεώργιο, την Ευαγγελίστρια, την Αχειροποίητο.

Στα 50 χρόνια που πέρασαν διαβήκαμε μέσα από συμπληγάδες και μύρια προβλήματα. Δεχτήκαμε πιέσεις, απειλές και εκβιασμούς ποικιλώνυμους - στρατιωτικούς, πολιτικούς, οικονομικούς.

Παρά την επιθυμία μας για απελευθέρωση και επιστροφή στα σπίτια μας, οι προσπάθειες επίλυσης του προβλήματος μας αποδείχτηκαν ατελέσφορες. Προσπαθήσαμε και προσπαθούμε. Με σύμμαχο την Ελλάδα και τον απανταχού Ελληνισμό, με συμπαραστάτη το δίκαιο, το νόμιμο και το ηθικό, συνομιλήσαμε, συμβιβαστήκαμε, προσπαθήσαμε ξανά και ξανά.

Αλλοίμονο... Συνομιλούμε χωρίς αποτέλεσμα για μισό αιώνα, γιατί αντιμετωπίζουμε ένα αδιέξοδο, σαρκαστή και σκληρό κατακτητή.

Δεν θα του περάσει όμως. Ο χρόνος δεν έχει

λυγίσει τις αντοχές μας.

Εκ μέρους του Δήμου Καραβά μεταφέρω την αταλάντευτη θέση μας

ότι δεν θα συμβιβαστούμε με τα τετελεσμένα της τουρκικής εισβολής και κατοχής.

Ότι η μνήμη των κατεχόμενων εδαφών μας είναι για μας πυξίδα ζωής.

Ότι διεκδικούμε την εφαρμογή των αδιαπραγμάτευτων ανθρωπίνων δικαιωμάτων μας, όπου κάθε ευρωπαίος πολίτης δικαιούται να ζει στη γη του σε συνθήκες ελευθερίας, μονιμότητας και αξιοπρέπειας.

Οτιδήποτε λιγότερο, θα ήταν προδοσία στη θυσία όλων όσων μνημονεύουμε σήμερα.

Αυτή η θυσία είναι για μας μια ακόμα ηθική προσαγή, να παραμείνουμε ακοίμητοι στις επάλξεις, τοις κείνων ρήμασι πειθόμενοι.

Αιωνία ας είναι η μνήμη τους».

Μετά το μνημόσυνο έγινε κατάθεση στεφάνων στο Μνημείο Καραβιωτών, που ανεγέρθηκε στο οίκημα του Πολιτιστικού Ιδρύματος Καραβιωτών στον Στρόβολο, από τον Αρχιεπίσκοπο Κύπρου και τον Δήμαρχο Καραβά. Ακολούθως, προσφέρθηκε καφές στην αίθουσα εκδηλώσε-



Κατάθεση στεφάνων από τον Αρχιεπίσκοπο Κύπρου και τον Δήμαρχο Καραβά



Αναμνηστική φωτογραφία, ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου και ο Μητροπολίτης Κερύνειας. Στη μέση ο Δήμαρχος Καραβά



ων του οικήματος, στην παρουσία του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Κύπρου, του Πανιερωτάτου Μητροπολίτη Κερύνειας, των ιερέων, Δημοτικών Συμβούλων, προέδρων και μελών των οργανωμένων συνόλων του Καραβά και πλήθους Καραβιωτών.

Στην τελετή που ακολούθησε, ο Δήμαρχος, αφού καλωσόρισε τους παρευρισκομένους, πρόσφερε στον Αρχιεπίσκοπο Κύπρου, τον Μητροπολίτη Κερυνείας και τους Ιερείς που τους συνόδευαν αναμνηστικό ενθύμιο.

Ο Αρχιεπίσκοπος ευχαρίστησε τον Δήμαρχο και το Δημοτικό Συμβούλιο του εκτοπισμένου Δήμου και είπε: «Όχι 50 και πολύ περισσότερα χρόνια να περάσουν δεν ξεγράψουμε τους τόπους μας, ούτε τους χαρίζουμε. Μπορεί εμείς οι μεγαλύτεροι να μην φθάσουμε την μέρα της απελευθέρωσης, να βάλουμε όμως στα παιδιά μας αυτή την φλόγα να αγωνιστούν. Ούτε εκείνοι που αγωνίστηκαν το 1821 παρέλαβαν



Προσφορά αναμνηστικού στην Α.Μ. τον Αρχιεπίσκοπο Κύπρου από τον Δήμαρχο Καραβά

ελεύθερο τον τόπο τους, πέρασαν γενιές πολλές για να ελευθερωθεί ο τόπος και να επιστρέψουν πίσω ελεύθεροι. Θα είναι και χαρά δική μας, έστω κι αν δεν θα βρισκόμαστε σε αυτή τη ζωή, να γυρίσουν τα παιδιά μας ελεύθερα στη γη μας».

Αναμνηστικές φωτογραφίες από το Μνημόσυνο των Καραβιωτών



Στο Πολιτιστικό Ίδρυμα Καραβιωτών



Έξω από τον Καθεδρικό Ναό



Μετά τον καφέ, στο οίκημα του Πολιτιστικού Ιδρύματος Καραβιωτών





Η Πίτσα Χαρμαντά – Πρωτοπαπά
παρουσίασε την ποιητική συλλογή



Η Ανδρούλα Γιαννάκη
κατά την αντιφώνηση



Ο Δήμαρχος Καραβά
χαιρέτισε την εκδήλωση

Παρουσίαση της ποιητικής συλλογής «Φτερουγίσματα ψυχής» της Ανδρούλας Γιαννάκη

Με επιτυχία πραγματοποιήθηκε την Τετάρτη 2 Οκτωβρίου, η παρουσίαση της ποιητικής συλλογής της Καραβιώτισσας Ανδρούλας Γιαννάκη με τίτλο «Φτερουγίσματα ψυχής». Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στο οίκημα του Πολιτιστικού Ιδρύματος Καραβιωτών και σε αυτή παρευρέθηκαν πλήθος Καραβιώτες και φίλοι της συγγραφέως.

Το πρόγραμμα περιλάμβανε καλωσόρισμα από τον Νίκο Χατζηστεφάνου, Δήμαρχο Καραβά και Πρόεδρο του Πολιτιστικού Ιδρύματος Καραβιωτών, χαιρετισμό από τον εκδότη Ηλία Επιφανίου και παρουσίαση της ποιητικής συλλογής από τη φιλόλογο - ερευνήτρια Πίτσα Χαρμαντά Πρωτοπαπά. Ακολούθησε αντιφώνηση από τη συγγραφέα Ανδρούλα Γιαννάκη και απαγγελία των ποιημάτων «Πατρική γη» και «Του Καραβά ακρογιάλι» από τον Γιάννη Χαριλάου. Η εκδήλωση ολοκληρώθηκε με προβολή των ηχογραφημένων τραγουδιών «Σπίτι μου αγαπημένο» και «Στο σπίτι μου». Ερμηνεία: Ανδρούλα Γιαννάκη, Αρμόνιο: Γιάννης Χαριλάου. Τον συντονισμό της εκδήλωσης ανέλαβε με επιτυχία η κόρη της συγγραφέως Σούλα Χαριλάου.

Ο Δήμαρχος και τα μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου Καραβά εύχονται κάθε επιτυχία στο συγγραφικό έργο της κ. Ανδρούλας Γιαννάκη.



Η Ανδρούλα Γιαννάκη
με την κόρη της Σούλα Χαριλάου



Ο εκδότης Ηλίας Επιφανίου



Μεγάλη προσέλευση Καραβιωτών στην αίθουσα του ΠΙΚ





Ο Διαπραγματευτής
με τον Δήμαρχο Καραβά



Προσφορά αναμνηστικού
στον κ. Μενέλαο Μενελάου

Ενημερωτική συνάντηση με τον Διαπραγματευτή της ελληνοκυπριακής πλευράς κ. Μενέλαο Μενελάου

Ο Δήμος Καραβά, στα πλαίσια της προσπάθει-
ας ενημέρωσης του προσφυγικού κόσμου για
τις τρέχουσες εξελίξεις στο Κυπριακό, διορ-
γάνωσε την Τετάρτη, 9 Οκτωβρίου 2024, στο
οίκημα του Πολιτιστικού Ιδρύματος Καραβι-
ωτών στον Στρόβολο, ενημερωτική συνάντηση
με τον Διαπραγματευτή της ελληνοκυπριακής
πλευράς κ. Μενέλαο Μενελάου.

Ο Δήμαρχος Καραβά Δρ. Νίκος Χατζηστεφά-
νου καλωσόρισε τους παρευρισκομένους και
ιδιαίτερα τον Διαπραγματευτή και κατόπιν ο
πρώην Πρόεδρος του Προσφυγικού Σωματεί-
ου «Ο Καραβάς» κ. Κώστας Πατέρας διάβασε
το βιογραφικό του κ. Μενελάου. Στη συνέχεια,
ο Διαπραγματευτής μίλησε για την κατάσταση
του Κυπριακού σήμερα και τις προσπάθειες για
επανάραξη των συνομιλιών. Αναφέρθηκε επί-
σης στα ισχύοντα δεδομένα που αφορούν το
περιουσιακό ζήτημα.

Ακολούθησαν διευκρινιστικές ερωτήσεις και
διεξήχθη ένας εποικοδομητικός διάλογος για
το Κυπριακό και το Περιουσιακό, ο οποίος θα
συνεχιστεί σε επόμενη συνάντηση.



Μερικοί από τους παρευρεθέντες στη συνάντηση

Τέλος, ο Δήμαρχος Καραβά πρόσφερε ανα-
μνηστική πλακέτα στον κ. Μενελάου, με λε-
μόνια και λεμονανθούς του Καραβά και του
ευχήθηκε καλή δύναμη και καλή επιτυχία στο
έργο του.



Στο βήμα ο διαπραγματευτής
Μενέλαος Μενελάου



Ο Κώστας Πατέρας παρουσίασε τον
ομιλητή της συνάντησης



Ο Δήμαρχος χαιρετίζει τη
συνάντηση





Εγκάρδια συνάντηση
με τον Δήμαρχο Βιέννης



Τα μέλη της αποστολής μέσα
στο Δημαρχείο της Βιέννης

Αποστολή του Δήμου Καραβά στη Βιέννη

Με μεγάλη επιτυχία πραγματοποιήθηκε, την περίοδο 17 - 21 Οκτωβρίου 2024, αποστολή του Δήμου Καραβά στη Βιέννη με σκοπό τη διαφώτιση των τοπικών παραγόντων και του κοινού για το εθνικό μας θέμα. Στην αποστολή συμμετείχαν ο Δήμαρχος Καραβά Νίκος Χατζηστεφάνου μαζί με τον Αντιδήμαρχο Πανίκο Μανώλη, ο Πρόεδρος του Προσφυγικού Σωματείου «Ο Καραβάς» Ανδρέας Χαραλάμπους, η Γραμματέας του Πολιτιστικού Ιδρύματος Καραβιωτών (ΠΙΚ) Καλλιόπη Χαρμαντά Πρωτοπαπά, η Βοηθός Γραμματέας του ΠΙΚ Ελένη Σιακόλα Αντωνίου και η Δημοτική Γραμματέας Έμιλυ Καραϊσκού, ενώ τους συνόδευσαν 20 περίπου Καραβιώτες, οι οποίοι συμμετείχαν για να στηρίξουν την προσπάθεια αυτή του εκτοπισμένου Δήμου.

Την Παρασκευή, 18 Οκτωβρίου 2024, μετά από ξενάγηση της αποστολής του Δήμου στο επιβλητικό Δημαρχείο της Βιέννης, ο Δήμαρχος Καραβά Νίκος Χατζηστεφάνου συναντήθηκε με τον Δήμαρχο Βιέννης Dr. Michael Ludwig, στην ιστορική αίθουσα συνεδριάσεων του Δημαρχείου. Εκεί είχε την ευκαιρία να υπενθυμίσει στον Δήμαρχο ότι η μισή μας πατρίδα βρίσκεται, εδώ και 50 χρόνια, κάτω από τη μπότα του Τούρκου εισβολέα και κατακτητή

και να τον ευχαριστήσει για τη συμβολή του στον αγώνα μας για απελευθέρωση και επιστροφή. Ο Δήμαρχος Καραβά στη συνέχεια, επέδωσε στον Δήμαρχο Βιέννης αναμνηστικό ενθύμιο με το λεμόνι του Καραβά μια διπλή έκδοση με την ιστορία του Καραβά.

Η συγκινητική συνάντηση έγινε στην παρουσία των μελών της αποστολής, του Προέδρου του Κυπριακού Πολιτιστικού Κέντρου Βιέννης, Κύρου Πατσαλίδη και του Βουλευτή κ. Α. Χάρβανεγκ.

Το Σάββατο, 19 Οκτωβρίου 2024, πραγματοποιήθηκε στην κατάμεστη από κόσμο αίθουσα Prälatensaal του Schottenstift στη Βιέννη η εκδήλωση: «Καραβάς: Συνοριακή πόλη της Ευρώπης - 50 χρόνια κατοχής», που διοργάνωσαν ο Δήμος Καραβά και το Κυπριακό Πολιτιστικό Κέντρο Βιέννης, υπό την αιγίδα της Πρεσβείας της Κυπριακής Δημοκρατίας στη Βιέννη.

Τη σημαντική αυτή εκδήλωση χαιρέτισαν ο Πρόεδρος της Κύπρου στην Βιέννη, Ανδρέας Ιγνατίου, ο Πρόεδρος του Κυπριακού Πολιτιστικού Κέντρου Βιέννης, βαρύτονος Κύρος Πατσαλίδης και ο Δήμαρχος Καραβά Νίκος Χατζηστεφάνου. Τον κόσμο καλωσόρισε η βοη-



Από την ξενάγηση στο Δημαρχείο της Βιέννης



θός γραμματέας του Κυπριακού Πολιτιστικού Κέντρου Βιέννης, μουσικός Άντρη Κυριάκου.

Η διάλεξη «Ο Καραβάς πριν το 1974 και σήμερα» της φιλόλογου - ερευνήτριας Καλλιόπης Χαρμαντά Πρωτοπαπά, που μεταφραζόταν στα Γερμανικά από την ηθοποιό Ινώ Μάτσου, με ταυτόχρονη προβολή φωτεινών διαφανειών, ήταν συγκινητική και άκρως κατατοπιστική για τους Αυστριακούς φίλους του Κυπριακού Πολιτιστικού Κέντρου Βιέννης που παρευρέθηκαν στην εκδήλωση.

Στο καλλιτεχνικό μέρος ο διεθνούς φήμης βαρύτονος Κύρος Πατσαλίδης και η εξαιρετική μέτζο σοπράνο Αλεξάνδρα Αηδονοπούλου, συνοδευόμενοι από την εξαιρετικά ταλαντούχα νεαρή Καραβιώτισσα πιανίστρια Elena Schröder, ερμήνευσαν συνθέσεις των Χατζηδάκη, Θεοδωράκη, Λάγιου και άλλων σπουδαίων συνθετών, καθώς και το παραδοσιακό τραγούδι «Πορτοκαλιά του Καραβά», αποσπώντας το θερμό χειροκρότημα των παρευρισκομένων.

Στιγμιότυπα από την εκδήλωση που έγινε στις 19 Οκτωβρίου



Θλίψη και συγκίνηση προκάλεσαν τα φιλμάρια, που προβλήθηκαν σε μεγάλη οθόνη, με στιγμιότυπα από τη βάρβαρη εισβολή των Τούρκων στη μαρτυρική μας πατρίδα και του πρόσφατου οδοιπορικού στον κατεχόμενο από το 1974 Καραβά, με τίτλο «Δρόμοι Παλιοί», που δημιούργησαν οι Χαράλαμπος Χαράλαμπος και Χαράλαμπος Μελαχρινός.

Στο τέλος της εκδήλωσης ο Δήμαρχος Καραβά επέδωσε αναμνηστικά σε όλους τους συντελεστές της εκδήλωσης. Ακολούθησε δεξίωση και έκθεση της Καραβιώτικης χειροποίητης δαντέλας φερβολιτέ που, ως γνωστόν, συμπεριλαμβάνεται από τον Νοέμβριο του 2016 στον Εθνικό κατάλογο της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO.

Στα πλαίσια της εκδήλωσης διανεμήθηκε έντυπο διαφωτιστικό υλικό που ετοιμάστηκε από τον Δήμο Καραβά στα Γερμανικά.

Την Κυριακή 20 Οκτωβρίου 2024, ο Δήμος Καραβά και το Κυπριακό Πολιτιστικό Κέντρο Βιέννης, τέλεσαν στον Ιερό Ναό Αγίας Τριάδας στη Βιέννη, σε κλίμα βαθιάς συγκίνησης, μνημόσυνο για τους πεσόντες Καραβιώτες την περίοδο της τουρκικής εισβολής, τους αγνοουμένους, καθώς και για όλους όσους έφυγαν από τη ζωή στην προσφυγιά με τον πόθο της επιστροφής στην κατεχόμενη γη.

Του μνημοσύνου προέστη ο πατέρας Αριστεί-

δης, ενώ επιμνημόσυνο λόγο εκφώνησε ο Δήμαρχος Καραβά Δρ Νίκος Χατζηστεφάνου.

Εκ μέρους της Πρεσβείας της Κύπρου στη Βιέννη παρέστη ο έντιμος Πρόξενος Χαρίλαος Πάλλμας.

Στη σεμνή εκδήλωση που ακολούθησε στην αίθουσα εκδηλώσεων της εκκλησίας ο Δήμαρχος Καραβά πρόσφερε στον πατέρα Αριστείδη, εις ένδειξη σεβασμού και ευγνωμοσύνης, αντίγραφο του Σταυρού που ανήκει στον θησαυρό της Λάμπουσας του 7ου αιώνα μ.Χ., και την έκδοση του Δήμου Καραβά «Ο Καραβάς», με την ευχή να μας αξιώσει ο Θεός σύντομα να επιστρέψουμε ελεύθερα στους κατεχόμενους σήμερα τόπους μας.

Η όλη αποστολή στέφθηκε με επιτυχία και όλοι οι Καραβιώτες, που στήριξαν με την παρουσία τους τον Δήμο Καραβά, εκφράστηκαν με τα καλύτερα λόγια για όλες τις δράσεις που πραγματοποίησε ο Δήμος Καραβά την περίοδο αυτή.

Ο Δήμος Καραβά εκφράζει για ακόμη μια φορά θερμές ευχαριστίες στο Κυπριακό Πολιτιστικό Κέντρο Βιέννης, στον Κύρο και την Έλενα Πατσαλίδη για την πολύτιμη συνεργασία τους για την υλοποίηση των δράσεων που αναφέρθηκαν, καθώς και στο Υπουργείο Εξωτερικών και την Κυπριακή Πρεσβεία στη Βιέννη για την υποστήριξή τους.

Στιγμιότυπα από το μνημόσυνο στον Ι.Ν. Αγίας Τριάδος στη Βιέννη





Περιφορά της εικόνας



Οι Δήμαρχοι Καραβά και Λαπήθου
με τον Μητροπολίτη Κερύνειας

Εσπερινός Αγίου Ευλαλίου

Οι Δήμοι Καραβά και Λαπήθου σε συνεργασία με τα Προσφυγικά Σωματεία «Ο Καραβάς» και «Η Λάπηθος» και την Εκκλησιαστική Επιτροπή του Ιερού Ναού Αποστόλου Βαρνάβα – Αγίου Μακαρίου Δασουπόλεως, διοργάνωσαν για ακόμη μια φορά στην προσφυγιά τον εσπερινό του Αγίου Ευλαλίου, πρώτου Επισκόπου Λαμπούσης.

Ο εσπερινός πραγματοποιήθηκε τη Δευτέρα, 21 Οκτωβρίου 2024, στον Ιερό Ναό Αποστόλου Βαρνάβα και Αγίου Μακαρίου Δασουπόλεως και σε αυτόν χοροστάτησε ο Μητροπολίτης Κυρηνείας κ. Χρυσόστομος, ο οποίος μίλησε και για τη ζωή του Αγίου Ευλαλίου.

Το εκκλησάκι του Αγίου Ευλαλίου βρίσκεται στην κατεχόμενη περιοχή της αρχαίας Λάμπουσας στον Καραβά, δίπλα από το μοναστήρι της Παναγίας Αχειροποιήτου. Εικόνα του Αγίου (δωρεά Καραβιωτών) υπάρχει στην εκκλησία Αποστόλου Βαρνάβα - Αγίου Μακαρίου στη Δασούπολη. Η αγιογράφηση της πιο πάνω εικόνας, η οποία προοριζόταν αρχικά για το εικονοστάσι της εκκλησίας της Παναγίας της Ευαγγελίστριας στον Καραβά, ανατέθηκε στον αγιογράφο Σόλωνα Φραγκουλίδη. Όταν όμως έγινε η Τουρκική εισβολή, η εικόνα, η οποία δεν είχε ολοκληρωθεί, βρισκόταν στο εργαστήριο του αγιογράφου στη Λευκωσία. Έτσι σώθηκε και, μετά την ολοκλήρωσή της, παραδόθηκε στην εκκλησία του Αποστόλου Βαρνάβα και Μακαρίου, στην οποία τελείται ο εσπερινός του Αγίου, στις 21 Οκτωβρίου κάθε χρόνο.

Οι Καραβιώτες και Λαπηθιώτες προσκύνησαν με κατανύξη την εικόνα του Αγίου, ενώνοντας τις προσευχές τους για γρήγορη επιστροφή

στον Καραβά, τη Λάπηθο, τη Λάμπουσα και όλα τα σκλαβωμένα μέρη μας. Μέσα από το απολυτίκιο του Αγίου Ευλαλίου, υπάρχει το αισιόδοξο μήνυμα και η πίστη ότι μετά τον Γολγοθά θα ακολουθήσει η Ανάσταση. Η δύσκολη αποστολή όλων μας για να απαλλαγεί η πατρίδα μας από την Τούρκικη κατοχή συνεχίζεται.

«Θεόφρον Ευάλιε την σην ποιμνην περιφύλαττε εκ πάσης βλάβης και θλίψεως και περιστάσεως και εκ πάσης ρύσαι, συμφοράς, θεσπέσιε, και της αιχμαλωσίας πρεσβείαις σου, ίνα δοξάζωμεν, ποιμένα αληθέστατον, και Τριάδος, μέγιστον συνήγορον».



Η εικόνα του Αγίου Ευλαλίου





*Αθρόα συμμετοχή από Καραβιώτισσες,
αλλά και Καραβιώτες στις πρωινές συναντήσεις για καφέ*

Πρωινές συναντήσεις Καραβιώτισσων

Με πρωτοβουλία του Δημάρχου Καραβά Νίκου Χατζηστεφάνου, ξεκίνησε το 2023, ο θεσμός των πρωινών συναντήσεων των γυναικών του Καραβά, στο Πολιτιστικό Ίδρυμα Καραβιωτών. Μια πρωτοβουλία που αγκαλιάστηκε με θέρμη από τις Καραβιώτισσες, οι οποίες σε κάθε συνάντηση έδιναν και δίνουν με ενθουσιασμό το παρών τους και η αίθουσα εκδηλώσεων του Πολιτιστικού Ιδρύματος Καραβιωτών πλημμυρίζει από το θείο άρωμα των λεμονανθών.

Στόχος των συναντήσεων, οι οποίες συνεχίζονται με επιτυχία και το 2025, είναι να φέρουν τις Καραβιώτισσες ξανά κοντά για να συναναστραφούν, όπως και στον Καραβά, να αναπολήσουν τα παλιά, ώστε να συντηρείται η μνήμη της κατεχόμενης γης μας και να ενδυναμώνεται η θέληση για επιστροφή.

Το 2024 πραγματοποιήθηκαν συνολικά έξι συναντήσεις Καραβιώτισσων.

Η πρώτη συνάντηση έγινε στις **24 Ιανουαρίου 2024**, το πρωί. Το πρόγραμμα της συνάντησης περιλάμβανε καλωσόρισμα από τον Δήμαρχο Καραβά Νίκο Χατζηστεφάνου, ο οποίος ευχήθηκε όπως το 2024 «ανατείλει η μέρα που θα γυρίσουμε πίσω στη γη μας και να κάνουμε τούτη την συγκέντρωση στο Δημαρχείο μας στον Καραβά». Ακολούθησε παρουσίαση με ταυτόχρονη προβολή φωτογραφιών από τις Τάνια Κολιού και Άννα Δημητρίου Βιολάρη. Η Τάνια Κολιού μίλησε για τους αείμνηστους παππού και γιαγιά της Χρίστο και Χαρίτα Κίρκου και τη θεία της Σούλλα Κίρκου Βασιλειάδη, ενώ η Άννα Βιολάρη, για τους αείμνηστους γονείς της Τιμόθεο και Σοφία Δημητρίου, τα δυο της αδελφία Σταυρούλα και Κώστα και τους δυο γαμπρούς της, Μιχάλη και Φειδία.

Σε όλες όσες παρευρέθηκαν προσφέρθηκαν καφές και αλμυρά, κερασμένα από δύο Καραβιώτισσες, την Ελένη Κίρκου Κολιού και την Άννα Δημητρίου Βιολάρη, εις μνήμη των δικών τους ανθρώπων.

Οι παρευρισκόμενες Καραβιώτισσες μεταφέρθηκαν, με τη δύναμη της ταινίας που ετοίμασαν ο Χαράλαμπος Χαραλάμπους και ο Χαράλαμπος Μελαχρινός, στα παράλια και στη θάλασσα του Καραβά και έζησαν την ομορφιά του κατεχόμενου Δήμου μας.

Η δεύτερη συνάντηση της χρονιάς έγινε στις **27 Φεβρουαρίου 2024** και συνδυάστηκε με επίσκεψη των Καραβιώτισσων στην Ιερά Μονή Ταμασού και Ορεινής για προσκύνημα της Αγίας Ζώνης της Θεοτόκου, που βρισκόταν στην Κύπρο εκείνη την περίοδο. Η επίσκεψη οργανώθηκε από τον Δήμο Καραβά, μετά από πρόσκληση του Πανιερωτάτου Μητροπολίτη Ταμασού και Ορεινής κ. Ησαΐα.

Τις 150 Καραβιώτισσες και τον Δήμαρχο Καραβά υποδέχθηκε στη Μητρόπολη ο πατέρας Ραφαήλ, ο οποίος αναφέρθηκε στο ιστορικό της Ιεράς Μητρόπολης Ταμασού και Ορεινής. Στη συνέχεια οι Καραβιώτισσες είχαν την ευκαιρία να ξεναγηθούν στο Πλανητάριο και το Αστροσκοπείο από τον Πανιερώτατο Μητροπολίτη κ. Ησαΐα και ακολούθως να παρακολουθήσουν το ντοκιμαντέρ «Απόλλων 11: Η πρώτη προσεδάφιση ανθρώπου στη Σελήνη». Μετά τη ξενάγηση, προσφέρθηκε πρόγευμα σε όλες τις παρευρισκόμενες, το οποίο ετοίμασε με πολλή αγάπη η μητέρα του Μητροπολίτη κ. Γεωργία.

Ο Δήμαρχος Καραβά Νίκος Χατζηστεφάνου ευχαρίστησε τον Πανιερώτατο για τη θερμή





Με τον μητροπολίτη κ. Ησαΐα
και τη μητέρα του κ. Γεωργία



Έξω από τη Ρωσική εκκλησία



Μέσα στο Πλανητάριο και το Αστεροσκοπείο



του φιλοξενία και τη διαχρονική του προσφορά προς τον Δήμο Καραβά, προσφέροντάς του αναμνηστικό ενθύμημα. Ο Δήμαρχος προσέφερε επίσης στη μητέρα του Μητροπολίτη αντίγραφο του Σταυρού από τον θησαυρό της Αρχαίας Λάμπουσας.

Η τρίτη συνάντηση έγινε την **Τετάρτη, 3 Απριλίου 2024**. Τις παρευρισκόμενες καλωσόρισε για άλλη μια φορά ο Δήμαρχος Καραβά Νίκος Χατζηστεφάνου, ο οποίος τις ενημέρωσε για τις προσεχείς εκδηλώσεις του Δήμου.

Στη συνέχεια έγινε ενημέρωση για την εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε στις 27 Μαρτίου 2024 για τις Εθνικές Επετείους 25ης Μαρτίου και 1ης Απριλίου και τα εγκαίνια του Μνημείου Καραβιωτών. Προβλήθηκε επίσης σύντομο φιλμ για το ιστορικό της δημιουργίας του Μνημείου για τους Καραβιώτες, που ανεγέρθηκε στην είσοδο του Πολιτιστικού Ιδρύματος Καραβιωτών. Το φιλμ ετοίμασαν οι Χαράλαμπος Χαραλάμπους και Χαράλαμπος Μελαχρινός σε κείμενο Νίκου Χατζηστεφάνου.



Η Ευγενία Κοζάκου – Τομασίδου και η Πόλα Άστρα στο βήμα





Από τη συνάντηση της 15ης Μαΐου.
Στο βήμα ο Πρόεδρος του Σωματίου Ανδρέας Χαραλάμπους και η Θέλμα Σωφρονίου

Σε όλες όσες παρευρέθηκαν προσφέρθηκαν καφές και αλμυρά, κερασμένα από δύο Καραβιώτισσες, την Ευγενία Κοζάκου Τομασίδου και την Πόλα Άστρα, εις μνήμη των δικών τους ανθρώπων.

Η τέταρτη συνάντηση έγινε την **Τετάρτη, 15 Μαΐου 2024**. Ο Δήμαρχος Καραβά καλωσόρισε τις Καραβιώτισσες και ευχήθηκε σύντομα να έρθει Ανάσταση στη σκλαβωμένη γη μας. Το θερμό καλωσόρισμα του Δημάρχου, ο οποίος βρισκόταν προσωρινά σε αφωνία μετά από οδηγίες του γιατρού του, διάβασε η Δημοτική Γραμματέας Έμιλυ Καραϊσκού.

Σε όλες όσες παρευρέθηκαν προσφέρθηκαν καφές και αλμυρά, κερασμένα από τον Πρόεδρο του Προσφυγικού Σωματίου «Ο Καραβάς» Ανδρέα Χαραλάμπους και τη σύζυγό του Σούλα, στη μνήμη των γονιών τους και άλλων στενών συγγενών, καθώς και από τη Θέλμα Σωφρονίου.

Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης, η Θέλμα Σωφρονίου μίλησε για τους γονείς της Κώστα και Μαργαρίτα και ο Πρόεδρος του Προσφυγικού Σωματίου «Ο Καραβάς» Ανδρέας Χαρα-

λάμπους για τους δικούς του γονείς, Νεόφυτο και Μαρίτσα, καθώς και τον αδελφό του Στέλιο που έφυγαν από τη ζωή. Προβλήθηκε επίσης φιλμ με εκκλησιαστικούς ύμνους για το θείο δράμα, αλλά και την Ανάσταση, με υπόβαθρο τις εκκλησίες και τον Καραβά, σε σκηνοθεσία Χαράλαμπου Μελαχρινού και σενάριο Χαράλαμπου Χαραλάμπους.

Η πέμπτη συνάντηση της χρονιάς έγινε το πρωινό της **11ης Σεπτεμβρίου 2024**.

Μεγάλη χαρά και συγκίνηση επικράτησε ανάμεσα στις 100 και πλέον Καραβιώτισσες, στις οποίες δόθηκε η ευκαιρία να ξανασμίξουν στην προσφυγιά με γειτόνισσες, φίλες και συμμαθήτριες και να θυμηθούν ανέμελες στιγμές στον Καραβά. Μεταξύ των παρευρεθέντων ήταν και απόδημες Καραβιώτισσες από τις ΗΠΑ, Ν. Αφρική και Μ. Βρετανία, τις οποίες ο Δήμαρχος καλωσόρισε ιδιαίτερα και ευχαρίστησε για την παρουσία τους.

Τη συνάντηση χαιρέτισε ο Δήμαρχος Καραβά, ο οποίος ενημέρωσε για τις επικείμενες εκδηλώσεις που διοργανώνει ο Δήμος. Ανακοίνωσε επίσης την προσπάθεια δημιουργίας Παιδικής



Όμορφα στιγμιότυπα από τη συνάντηση της 11ης Σεπτεμβρίου



Χορωδίας του Δήμου Καραβά, υπό την καθοδήγηση της διπλωματούχου Μαέστρου Ελένης Χριστοδούλου και παρότρυνε όλες τις παρευρισκόμενες να εγγράψουν τα παιδιά και εγγόνια τους στην Παιδική Χορωδία.

Στη συνέχεια ακολούθησε προβολή του σύντομου φιλμ για τον Καραβά με τίτλο «Δρόμοι Παλιοί», δημιούργημα των Χαράλαμπου Χαραλάμπους και Χαράλαμπου Μελαχρινού.

Η συγκίνηση της επανασύνδεσης έφτασε στο αποκορύφωμά της, όταν η σοπράνο Καίτη Οικονομίδου μαζί με τη μαέστρο Νέλλη Λουκαΐδου ερμήνευσαν το τραγούδι «Μια Πόλη Μαγική» του Μάνου Χατζιδάκι. Η κ. Καίτη Οικονομίδου πληροφόρησε ότι έχει ξεκινήσει η ανασκαφή στο Πέντε Μίλι για την ανεύρεση των πρώτων νεκρών της τουρκικής εισβολής, περίπου 50 – 60 ατόμων, μεταξύ αυτών και των γονέων του συζύγου της.

Η τελευταία συνάντηση για το 2024 έγινε το πρωί της **5ης Νοεμβρίου 2024**.

Συγκίνηση στις παρευρισκόμενες προκάλεσε η παρουσία του Καραβιώτη Ηγούμενου της Ιεράς Μονής Οσίου Γρηγορίου Αγίου Όρους, Γέροντα Χριστοφόρου, ο οποίος συνοδευόταν από τον αδελφό του Πρωτοπρεσβύτερο Μιχάλη Πηγασιού και δυο μοναχούς της Ιεράς Μονής Οσίου Γρηγορίου.

Ο Δήμαρχος Καραβά καλωσόρισε τους παρευρισκόμενους και πρόσφερε στον Ηγούμενο, εκ μέρους του Δήμου Καραβά και του Πολιτιστικού Ιδρύματος Καραβιωτών, ένα ασημένιο Σταυρό και επιταγή 300 ευρώ προς ενίσχυση της Ιεράς Μονής Οσίου Γρηγορίου. Ο Ηγούμενος ευχαρίστησε τον Δήμαρχο και του πρό-

σφερε μια εικόνα του Αγίου Νικολάου, προστάτη της Ιεράς Μονής και ένα αντίτυπο του βιβλίου με τίτλο: «Ιερά Μονή Οσίου Γρηγορίου, Οι Τοιχογραφίες του Καθολικού», Εκδόσεις Αγίου Όρους.

Στη συνέχεια έγινε προβολή του ντοκιμαντέρ «Εκκλησιαστικά Μνημεία του Καραβά», σε σκηνοθεσία του Χαράλαμπου Μελαχρινού και έρευνα – κείμενο – αφήγηση του Χαράλαμπου Χαραλάμπους.

Οι Καραβιώτες και οι Καραβιώτισσες που κατέκλυσαν την αίθουσα πήραν την ευχή του Γέροντα και το βιβλίο «Η Κυριακή Προσευχή», έκδοση της Ιεράς Μονής Οσίου Γρηγορίου Αγίου Όρους.

Στη συνάντηση παρευρέθηκαν μεταξύ άλλων ο Πρεσβύτερος Αντώνιος Χαραλάμπους, ο Αντιδήμαρχος Καραβά, Πανίκος Μανώλη, ο Πρόεδρος του Προσφυγικού Σωματίου «Ο Καραβάς» Ανδρέας Χαραλάμπους και ο πρώην Δήμαρχος Καραβά Γιάννης Παπαϊωάννου.

Στη δεξίωση που ακολούθησε προσφέρθηκε καφές και αλμυρά, προσφορά της Καραβιώτισσας πρώην Βουλευτριάς και Προέδρου της Σοσιαλιστικής Γυναικείας Κίνησης, Ρούλας Μαυρονικόλα, εις μνήμη των γονέων της Ανδρούλας και Μιχάλη Κοκκινίδη και της αδελφής της Σούλας.

Μετά από κάθε συνάντηση, οι Καραβιώτισσες αποχωρούν με την υπόσχεση ότι θα διατηρούν ισχυρούς τους δεσμούς με όλες τις συνδημότητες τους και ότι θα ενισχύουν τη δράση του Δήμου τους μέχρι να τους αξιώσει ο Θεός να γυρίσουν ξανά στον Καραβά.



Στιγμιότυπα από τη συνάντηση της 5ης Νοεμβρίου





Ευχάριστο συναπάντημα Καραβιωτών
στο οίκημα του Πολιτιστικού Ιδρύματος Καραβιωτών

Πρωινές συναντήσεις ανδρών του Καραβά

Κατόπιν αιτήματος από αρκετούς Καραβιώτες και σε συνέχεια της μεγάλης επιτυχίας που έχουν οι πρωινές συναντήσεις Καραβιώτισσων, ο Δήμος Καραβά διοργάνωσε το 2024 τρεις πρωινές συναντήσεις αποκλειστικά για άνδρες με καταγωγή τον Καραβά.

Η πρώτη συνάντηση πραγματοποιήθηκε τη **Δευτέρα, 8 Φεβρουαρίου 2024**, στο οίκημα του Πολιτιστικού Ιδρύματος Καραβιωτών και, όπως ήταν αναμενόμενο, σημείωσε μεγάλη επιτυχία.

Ήταν ένα πρωινό γεμάτο θύμησης από την κατεχόμενη γη μας και τα αξέχαστα χρόνια στον Καραβά. Ιδιαίτερη συγκίνηση προκάλεσε η προβολή δυο αφιερωμάτων για τον Καραβά με τίτλο «Δρόμοι παλιοί» και «Ο Σιοίρος», τα οποία ετοίμασαν για τον Δήμο Καραβά οι ταλαντούχοι Χαράλαμπος Χαραλάμπους και Χαράλαμπος Μελαχρινός.

Η δεύτερη πρωινή συνάντηση πραγματοποιήθηκε την **Πέμπτη, 7 Νοεμβρίου 2024**. Το πρόγραμμα της συνάντησης περιλάμβανε καλωσόρισμα από τον Δήμαρχο Καραβά και προβολή του φιλμ «Εκκλησιαστικά Μνημεία του

Καραβά», το οποίο ετοίμασαν για τον Δήμο Καραβά οι Χαράλαμπος Χαραλάμπους και Χαράλαμπος Μελαχρινός.

Η τελευταία συνάντηση του έτους έγινε την **Πέμπτη, 12 Δεκεμβρίου 2024**, και έδωσε ξανά την ευκαιρία σε Καραβιώτες να συναντηθούν και να αναπολήσουν τις όμορφες στιγμές που έζησαν στον Καραβά.

Στο καλωσόρισμά του ο Δήμαρχος Καραβά Νίκος Χατζηστεφάνου ευχαρίστησε όλους τους παρευρισκομένους για την παρουσία τους και υποσχέθηκε ότι θα ακολουθήσουν κι άλλες συναντήσεις μόνο για άντρες με τη νέα χρονιά. Ακολούθως διένειμε σε όλους το νέο τεύχος του Δήμου Καραβά «Καραβιώτικα Δρώμενα» – τεύχος 17ο που κυκλοφόρησε πρόσφατα. Κατά τη διάρκεια της συνάντησης προβλήθηκε το μουσικό αφιέρωμα στον Καραβά με τίτλο «Το περιγιάλι το κρυφό», που ετοίμασαν οι ταλαντούχοι Χαράλαμπος Χαραλάμπους και Χαράλαμπος Μελαχρινός.

Και στις τρεις συναντήσεις προσφέρθηκαν κεραστικά και καφέ από τον Δήμο Καραβά.





Ο Δήμαρχος Καραβά Νίκος Χατζηστεφάνου, ο Πρόεδρος του Ιδρύματος Υποτροφιών «Νίκος Κ. Σιακόλας» Γιάννης Παπαϊωάννου και ο Αντιπρόεδρος της Σχολικής Εφορείας Καραβά Κώστας Κωνσταντίνου χαιρέτισαν την εκδήλωση

Απονομή χορηγιών και ενθυμημάτων στους απόφοιτους νέους και νέες με καταγωγή τον Καραβά

Ο Δήμος Καραβά σε συνεργασία με τη Σχολική Εφορεία Καραβά και το Ίδρυμα Υποτροφιών Καραβά «Νίκος Κ. Σιακόλας» διοργάνωσαν την Παρασκευή, 27 Δεκεμβρίου 2024, στο οίκημα του Πολιτιστικού Ιδρύματος Καραβιωτών, την καθιερωμένη εκδήλωση απονομής χορηγιών σε πρωτοετείς φοιτητές με καταγωγή τον Καραβά που παρακολουθούν σπουδές σε κολλέγια, ανώτερες σχολές ή Πανεπιστήμια της Κύπρου και του εξωτερικού και είχαν εξασφαλίσει βαθμολογία άριστα στο απολυτήριο Μέσης Εκπαίδευσης. Οι χορηγίες δόθηκαν από το Ίδρυμα Υποτροφιών Καραβά «Νίκος Κ. Σιακόλας» και το Κληροδότημα «Γεώργιου Τσίμον», το οποίο διαχειρίζεται η Σχολική Εφορεία Καραβά.

Το Ίδρυμα Υποτροφιών Καραβά «Νίκος Κ. Σιακόλας» ιδρύθηκε με εισφορές που δόθηκαν από το ζεύγος Νίκου και Ελπίδας Σιακόλα, συνολικού ποσού 500,000 ευρώ, με στόχο να επιβραβεύονται νέοι του Καραβά που διακρίνονται για το χαρακτήρα και τις επιδόσεις τους. Το Ταμείο του Γεώργιου Τσίμον, ύψους επίσης 500,000 ευρώ, δημιουργήθηκε από το

κληροδότημα που άφησε ο αείμνηστος Γεώργιος Τσίμον με τη διαθήκη του στη Σχολική Εφορεία Καραβά, με το οποίο θα βοηθούνται με υποτροφίες άριστοι φοιτητές με καταγωγή τον Καραβά.

Το πρόγραμμα περιλάμβανε χαιρετισμούς από τον Δήμαρχο Καραβά Νίκο Χατζηστεφάνου, τον Πρόεδρο του Ιδρύματος Υποτροφιών Καραβά «Νίκος Σιακόλας» Γιάννη Παπαϊωάννου και τον Αντιπρόεδρο της Σχολικής Εφορείας Καραβά Κώστα Κωνσταντίνου και απονομή αναμνηστικού ενθυμηματος εκ μέρους της Σχολικής Εφορείας Καραβά στην πρώην Πρόεδρο Ανδρούλα Χατζηδαμιανού Ασσιώτου. Στη συνέχεια δόθηκαν χορηγίες, τιμητικό δίπλωμα και αναμνηστικά δώρα σε 14 άριστους νέους του Καραβά, αποφοίτους Μέσης Παιδείας, οι οποίοι φοιτούν στο πρώτο έτος σπουδών σε Πανεπιστήμια της Κύπρου και του εξωτερικού.

Τιμήθηκαν για την επίδοσή τους οι πιο κάτω:

Ασιήκκης Ραφαήλ, Βλασίδη Σίλεια, Γαβριήλ Λένα, Γουλουμή Σωτηρία, Ιωάννου Μαρία, Κάιζερ Δημήτριά, Κασιώνη Μαρία, Κωνσταντι-



Στιγμιότυπα από τις απονομές που έγιναν





Αντιφώνηση από την πρώην πρόεδρο της Σχολικής Εφορείας Καραβά Ανδρούλα Ασιώτου, η οποία τιμήθηκε κατά την εκδήλωση

νίδης Πάνος, Κωνσταντίνου Δημήτρα, Μιχαήλ Χριστιάνα, Μοτίτης Αντώνιος, Μουσουλίδης Ανδρέας, Πρωτοπαπά Ελίνα και Χρυσοστόμου Δημήτρης.

Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης δόθηκαν επιπλέον βραβεία σε νέους που διακρίθηκαν για τις επιδόσεις τους, με βάση το βαθμό απολυτηρίου Μέσης Εκπαίδευσης ή με άλλα κριτήρια. Το βραβείο «Νίκου και Ελπίδας Σιακόλα» δόθηκε στον φοιτητή Δημήτρη Χρυσοστόμου, ο οποίος εξασφάλισε την ψηλότερη βαθμολογία στο απολυτήριο Μέσης εκπαίδευσης. Βραβείο εις μνήμη των πρώην Δημάρχων Καραβά, Παναγιώτη Καλαβά, Ιωάννη Χαρμαντά και Φιλή Χατζηδαμιανού, με χορηγό το ζεύγος Αντώνη και Πίτσας Χαρμαντά Πρωτοπαπά, δόθηκε στους Βλασίδη Σίλεια και Γαβριήλ Λένα για την επίδοσή τους κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο Λύκειο. Βραβείο εις μνήμη των πρώην Δημοτικών Συμβούλων που απεβίωσαν στην προσφυγιά Δημήτρη Κοζάκου, Γιώργου Μαούρη, Σάββα Μαύρου, Κώστα Μυλωνά και Κώστα Νεοφύτου, με χορηγό τον Δήμο Καραβά, δόθηκε στους αποφοίτους Ασιήκη Ραφαήλ και Κάιζερ Δημήτρια.

Στη συνέχεια δόθηκαν από το κληροδότημα



Στιγμιότυπα από την εκδήλωση

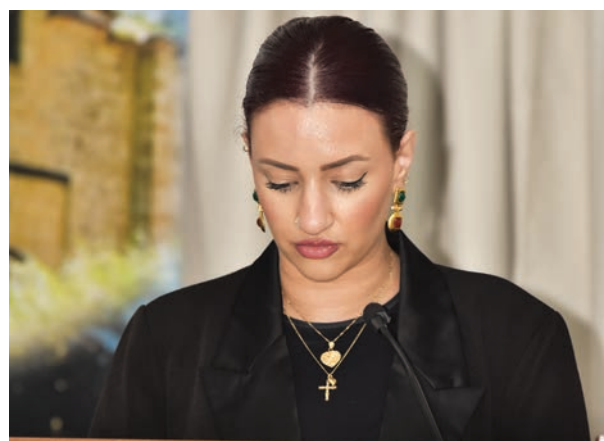


Αντιφώνηση από τον φοιτητή Δημήτρη Χρυσοστόμου

Τσίμον, οι πλήρεις υποτροφίες για όλα τα έτη σπουδών στους φοιτητές Νεκτάριο Ανδρέου, Αικατερίνη Αγγελίνα Ηλιάδη και Ανδριανή Μνάσωνος, όπως και σε αυτούς που εγκρίθηκαν τις προηγούμενες χρονιές, Μαρίνα Ματθαίου, Αντριάνα Μιχαήλ, Ινές Αρότη, Έλενα Σρέτερ, Παναγιώτη Καλαβά, Τζιούλια Μιχαήλ και Νεφέλη Κουρουντζή.

Ευχαριστίες, εκ μέρους των αριστούχων φοιτητών που βραβεύτηκαν, απεύθυνε ο φοιτητής Δημήτρης Χρυσοστόμου.

Την εκδήλωση παρουσίασε η Γραμματέας της Σχολικής Εφορείας Καραβά Ηρώ Σιακόλα.



Η παρουσιάστρια της εκδήλωσης Ηρώ Σιακόλα



ΟΙ ΠΡΩΤΟΕΤΕΙΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΤΙΜΗΘΗΚΑΝ



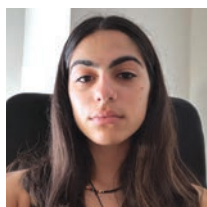
1. Ασιήκκης Ραφαήλ

Είναι γιος του Τάσου Ασιήκκη από τον Καραβά και της Ανθούλας Φιλιππίδου από την Κυπερούντα. Αποφοίτησε από το Λύκειο Παλουριώτισσας και φοιτά στο πρώτο έτος σπουδών στο Τμήμα Μηχανικών Μηχανολογίας και Κατασκευαστικής στο Πανεπιστήμιο Κύπρου.



2. Βλασιδη Σίλεια

Είναι κόρη του Σοφοκλή Βλασιδή από τη Λεμεσό και της Άντριας Γεμέττα από τον Καραβά. Αποφοίτησε από το Λύκειο Αγίας Φυλάξεως Λεμεσού και σπουδάζει Business Administration στο EU Business School Barcelona.



3. Γαβριήλ Λένα

Είναι κόρη του Γαβριήλ Γαβριήλ από τη Σκυλλούρα και της Μαργαρίτας Χατζηκυριάκου από τον Καραβά. Αποφοίτησε από το Λύκειο Αποστόλου Βαρνάβα στον Στρόβολο και σπουδάζει Λογοθεραπεία στο Πανεπιστήμιο Πατρών.



4. Γουλούμη Σωτηρία

Είναι κόρη του Αναστασίου Γουλούμη από την Κέρκυρα και της Χρυστάλλας Παύλου Τσιουρούτη από τον Καραβά. Αποφοίτησε από το Λύκειο Αποστόλου Βαρνάβα στον Στρόβολο και σπουδάζει Νομική στο Πανεπιστήμιο Κύπρου.



5. Ιωάννου Μαρία

Είναι κόρη του Κώστα Ιωάννου από τον Καραβά και της Αγάπης Γεωργίου από την Ορόκλινη. Αποφοίτησε από το Λύκειο Λειβαδιών και σπουδάζει Χημεία στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο.



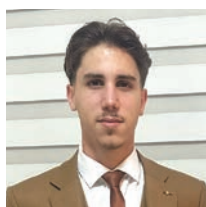
6. Κάιζερ Δημήτρια

Είναι κόρη του Κώστα Κάιζερ από τα Κούκλια και της Βαρβάρας Θεοδώρου από τον Καραβά. Αποφοίτησε από το Λύκειο Γιαννάκη Ταλιώτη στη Γεροσκήπου και σπουδάζει Νοσηλευτική στο Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου.



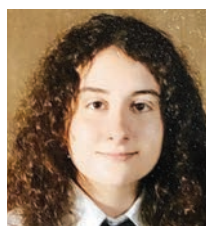
7. Κασιώνη Μαρία

Είναι κόρη του Χαράλαμπου Κασιώνη από τον Τράχωνα και της Ελένης Χαραλάμπους από τον Καραβά. Αποφοίτησε από το Λύκειο Αγίου Γεωργίου Λακατάμιας και σπουδάζει Λογοθεραπεία στο Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου.



8. Κωνσταντινίδης Πάνος

Είναι γιος του Δημήτρη Κωνσταντινίδη από τον Καραβά και της Ζωής Παναγίδου από τη Λεμεσό. Αποφοίτησε από το Λύκειο Αγίας Φυλάξεως Λεμεσού και σπουδάζει Μαθηματικά στο Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.



9. Κωνσταντίνου Δήμητρα

Είναι κόρη του Νικόλαου Κωνσταντίνου από το Δίκωμο και της Μαρίας Καράσαββα από τον Καραβά. Αποφοίτησε από το Λύκειο Αγίου Γεωργίου Λακατάμιας και σπουδάζει Ψυχολογία στο Πανεπιστήμιο Κύπρου.



10. Μιχαήλ Χριστιάνα

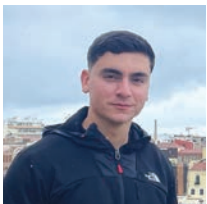
Είναι κόρη του Χρίστου Μιχαήλ από τον Γερόλακκο και της Μαρίας Μοτίτη από τον Καραβά. Αποφοίτησε από το Λύκειο Κύκκου Β' και σπουδάζει MBA International Business στο MB Way Quest Γαλλίας.





11. Μοτίτης Αντώνιος

Είναι γιος του Αναστάσιου Μοτίτη από τον Καραβά και της Αικατερίνης Σκουφάρη από τη Λευκωσία. Αποφοίτησε από το Λύκειο Κύκκου Β' και σπουδάζει Μηχανολόγος Μηχανικός στο Πανεπιστήμιο Πατρών.



12. Μουσουλίδης Ανδρέας

Είναι γιος του Παναγιώτη Μουσουλίδη από το Φτερικούνδι και της Ξένιας Φιλίππου από τον Καραβά. Αποφοίτησε από το Λύκειο Παλουριώτισσας και σπουδάζει Ηλεκτρολόγος Μηχανικός και Μηχανικός Υπολογιστών στο Πανεπιστήμιο Κύπρου.



13. Πρωτοπαπά Ελίνα

Είναι κόρη του Πάνου Πρωτοπαπά από τον Καραβά και της Κάτιας Μεσαρίτου από τη Μουσουλίτα. Αποφοίτησε από το Λύκειο Δασούπολης και σπουδάζει Mechanical Engineering στο Πανεπιστήμιο Εδιμβούργου.



14. Χρυσοστόμου Δημήτρης

Είναι γιος του Παναγιώτη Χρυσοστόμου από την Αμμόχωστο και της Μαρίας Άσπρου από τον Καραβά. Αποφοίτησε από το American Academy Λάρνακας και σπουδάζει Computer Science στο Rice University Houston, Texas USA.



Αναμνηστική φωτογραφία με τους διοργανωτές και τους νέους που τιμήθηκαν





Με τον Δήμαρχο του Puy - en - Velay
κ. Michel Charpuis



Συνάντηση στο Δημαρχείο
της πόλης Puy - en - Velay

Έκθεση φερβολιτέ στο Puy-en-Velay της Γαλλίας

Ακόμη μια διεθνής επιτυχία του Δήμου Καραβά είναι η κοινή έκθεση για τον φερβολιτέ που συνδιοργάνωσε με το Εθνικό Κέντρο Διδασκαλίας Δαντέλας με Κοπανέλι Γαλλίας, το Γαλλικό Ινστιτούτο Έρευνας Καινοτομίας Ανάπτυξης στις τέχνες του υφάσματος και τον Γαλλικό Σύνδεσμο Φερβολιτέ Γαλλίας στη πόλη Puy-en-Velay, πόλη η οποία αποτελεί το εθνικό κέντρο κλωστοϋφαντουργίας της Γαλλίας.

Η έκθεση με τίτλο «ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΙΣ – δαντέλα, φριβολιτέ και γυαλί», διήρκεσε μέχρι τον Νοέμβριο του 2024, δίνοντας έτσι τη δυνατότητα σε χιλιάδες επισκέπτες να την επισκεφθούν και να ενημερωθούν για την πολιτιστική κληρονομιά του κατεχόμενου Καραβά μας.

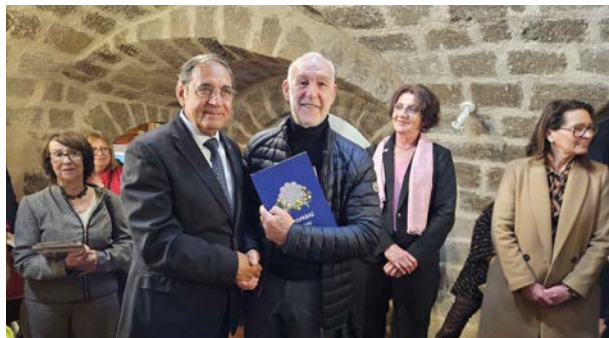
Τα εγκαίνια της σημαντικής αυτής έκθεσης, στην οποία υπήρχαν εκθέματα φερβολιτέ από τον κατεχόμενο Καραβά, τη Γαλλία, τον Καναδά, την Ιαπωνία και άλλες χώρες, πραγματοποιήθηκαν την Παρασκευή 19 Απριλίου 2024, στην παρουσία εξεχουσών προσωπικοτήτων της Γαλλίας. Συγκεκριμένα παρευρέθηκαν ο κ. Laurent Wauquiez, Πρόεδρος της ευρύτερης περιοχής Auvergne – Rhône Alpes, ο κ. Yvan

Cordier, Νομάρχης της περιοχής Άνω Λίγηρα (Haute Loire), η κ. Marie-Agnès Petit, Πρόεδρος του Περιφερειακού Συμβουλίου Άνω Λίγηρα (Haute Loire), ο κ. Michel Joubert, Πρόεδρος της Κοινότητας Πόλεων - Νομών, ο κ. Michel Charpuis, Δήμαρχος του Puy en Velay, το Διοικητικό Συμβούλιο των οργανώσεων δαντέλας IRIDAT, CEDF του Puy, η Επίτιμη Πρόξενος της Ελλάδας κ. Αλεξάνδρα Γιαννοπούλου Frank, η Σύμβουλος Τύπου της Πρεσβείας της Κύπρου κ. Μαρία Χατζησάββα, η οποία παρέστη εκ μέρους του Πρέσβη της Κύπρου, καθώς επίσης και η Πολιτιστική Σύμβουλος της Γαλλικής Ακαδημίας Γραμμάτων, Τεχνών και Επιστημών και πολύτιμη συνεργάτιδα του Δήμου μας κ. Αγγέλα Μικαλλού Jourdan. Στα εγκαίνια της έκθεσης παρευρέθηκαν επίσης οι Καραβιώτες Χρίστος Κελογρηγόρης και Ελένη Χαρμαντά, οι οποίοι με δική τους πρωτοβουλία, ταξίδεψαν μέχρι το Puy για να παραστούν στη σημαντική αυτή εκδήλωση του Δήμου μας.

Ο Δήμαρχος Καραβά Νίκος Χατζηστεφάνου, στον χαιρετισμό του, που απηύθυνε στην τελετή εγκαίνιων, ανέφερε μεταξύ άλλων και τα εξής:



Επίδοση αναμνηστικού στην Επίτιμη Πρόξeno
της Ελλάδας κ. Αλεξάνδρα Γιαννοπούλου Frank



Επίδοση αναμνηστικού στον Δήμαρχο
του Puy - en - Velay κ. Michel Charpuis





Ο Δήμαρχος Καραβά με τη σύμβουλο Τύπου της Πρεσβείας της Κύπρου κ. Μαρία Χατζησάββα και την κ. Αγγέλα Jourdan



Απονομή αναμνηστικού στη διευθύντρια του Εθνικού Κέντρου Διδασκαλίας Δαντέλλας με Κοπανέλι Γαλλίας



Απονομή αναμνηστικών στον Πρόεδρο της ευρύτερης περιοχής Auvergne Rhône Alpes και στον Νομάρχη της περιοχής Άνω Λίγηρα



«[...] Κάθε κέντημα που παρουσιάζουμε, συμβολίζει για μας ένα κομμάτι του τόπου μας. Γιατί ο φερβολιτές είναι άρρηκτα δεμένος με τον Καραβά. Είναι η τέχνη που ήξεραν όλες σχεδόν οι Καραβιώτισσες, το πολιτιστικό σήμα κατατεθέν του Δήμου μας. Τον έχουμε εντάξει στον Κατάλογο της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της Κύπρου και αποτελεί για μας μέρος από την ιστορία και τον πολιτισμό μας.

Με ιδιαίτερη ευχαρίστηση διαπιστώνουμε ότι έχουμε την ίδια τέχνη, την ίδια κληρονομιά και πολιτιστική παράδοση με εσάς. Η ομοιότητα είναι εκπληκτική! Παρόμοια σχέδια, παραπλήσια μοτίβα, όμοια τεχνική, ακόμα και το ίδιο όνομα: φριβολιτέ εσείς, φερβολιτέ εμείς.

Στο σημείο αυτό επιτρέψτε μου να εξηγήσω ότι ο Δήμος Καραβά δεν λειτουργεί σήμερα στη γεωγραφική του περιοχή. Αυτή βρίσκεται στο κομμάτι της Κύπρου που κατέχεται από τα Τουρκικά στρατεύματα. Από το 1974 που η Τουρκία έκανε την εισβολή στην Κύπρο, μας έχουν εκδιώξει από τις πόλεις και τα χωριά μας και μας απαγορεύουν να γυρίσουμε στα σπίτια και τη γη μας. Έτσι ο Δήμος Καραβά λειτουργεί σε εξορία μέσα στην ίδια μας την πατρίδα.

Είμαστε όμως όρθιοι και ενεργοί. 50 χρόνια μακριά από τα σπίτια μας, κρατάμε τον Δήμο μας ζωντανό, και - μεταξύ άλλων - διατηρούμε τη δαντέλα φερβολιτέ. Γιατί την πολιτιστική μας κληρονομιά δεν μπορεί κανείς να μας την πάρει.

Δικαιολογημένη λοιπόν είναι η χαρά μας, γιατί μπόρεσε, αυτός ο Δήμος από την μακρινή Κύπρο, να βρίσκεται σήμερα εδώ, στην ξακουστή πόλη Ruy en Velay της Γαλλίας και να χαιρόμαστε την κοινή μας τέχνη. Την κοινή ευρωπαϊκή πολιτιστική μας κληρονομιά [...].»

Οι ομιλητές της εκδήλωσης εκφράστηκαν με τα πιο θερμά λόγια για τον Δήμο Καραβά, ενώ εξέφρασαν τη συμπάρασά τους στον δίκαιο αγώνα που διεξάγεται εδώ και 50 χρόνια για δικαίωση και απελευθέρωση. Ειδικότερα, ο Νομάρχης της περιοχής Άνω Λίγηρα, στην ομιλία του, ανέφερε ότι: «Ο φερβολιτές αποτελεί μέσο αντίστασης ενάντια στην παράνομη τουρκική κατοχή» και τόνισε ότι «ο πολιτισμός ενώνει τους λαούς, όπως ενώνει τη Γαλλία, την Ιαπωνία, τον Καναδά και όλους τους συνδιοργανωτές με τον κατεχόμενο Καραβά». Η Πρόεδρος του Περιφερειακού Συμ-





Στιγμιότυπα από τα εργαστήρια φερβολιτέ που οργάνωσε ο Δήμος Καραβά με Καραβιώτισσες τεχνίτριες στο Εθνικό Κέντρο Διδασκαλίας Δαντέλλας με Κοπανέλι Γαλλίας

βουλίου Άνω Λίγηρα πρόσθεσε «Μείνετε όρθιοι. Σας στηρίζουμε. Όλοι εμείς είμαστε δίπλα σας. Ο πολιτισμός είναι δίπλα σας».

Κατά τη διάρκεια των εγκαινίων δόθηκε σε όλους τους αξιωματούχους που παρευρέθηκαν το δίγλωσσο λεύκωμα για τον Καραβά, που εκδόθηκε πρόσφατα σε ελληνικά-γαλλικά, και διανεμήθηκε σε όλους τους παρόντες το ελληνογαλλικό διαφωτιστικό φυλλάδιο που εξέδωσε ο Δήμος μας για τον Καραβά και τον φερβολιτέ.

Κατά την παραμονή της αντιπροσωπείας του Δήμου μας στην πόλη Ruy-en-Velay, πραγματοποιήθηκαν εργαστήρια φερβολιτέ, στα οποία οι Καραβιώτισσες τεχνίτριες Σωφρονία Στυλιανού και Μαρούλα Γεωργιάδου Μανώλη παρουσίασαν τον Καραβιώτικο τρόπο κατασκευής της εν λόγω δαντέλας, κεντρίζοντας το ενδιαφέρον όλων των συμμετεχόντων.

Η αποστολή του Δήμου Καραβά έτυχε επίσης θερμής φιλοξενίας από τον Δήμαρχο και το Δημοτικό Συμβούλιο της πόλης Ruy-en-Velay και τέθηκαν έτσι οι βάσεις για περαιτέρω συνεργασία μεταξύ των δύο Δήμων.

Στην αποστολή του Δήμου Καραβά συμμετείχαν, εκτός από τον Δήμαρχο Νίκο Χατζηστεφάνου, οι εκπαιδευτριες φερβολιτέ Σωφρονία Στυλιανού και Μαρούλα Γεωργιάδου Μανώλη. Την αποστολή πλαισίωσε η σύζυγος του Δημάρχου Μάρω Χατζηστεφάνου. Ο Δήμος Καραβά εκφράζει στις συμμετέχουσες της αποστολής και ειδικά στις κεντήτριες, τις θερμές του ευχαριστίες για την πολύτιμη βοήθεια και συνεργασία. Θερμές ευχαριστίες εκφράζονται και στη συνεργάτιδα του Δήμου Καραβά, Πολιτιστική Σύμβουλο της Γαλλικής Ακαδημίας Γραμμάτων, Τεχνών και Επιστημών κ. Αγγέλα Μικαλού Jourdan, η οποία ανέλαβε τις συντονιστικές λεπτομέρειες της έκθεσης.

Η συμμετοχή του Δήμου Καραβά σε αυτή τη σημαίνουσα έκθεση αποτελεί σημείο αναφοράς στην προσπάθεια που διεξάγεται για προβολή και προώθηση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς στο εξωτερικό, αλλά και της διαρκούς προσπάθειας που καταβάλλεται για ενημέρωση ξένων παραγόντων για το Εθνικό μας πρόβλημα και την εξασφάλιση στήριξης και συμπαράστασης στον δίκαιο αγώνα του Κυπριακού λαού για απελευθέρωση.



Αναμνηστική φωτογραφία με τον Δήμαρχο Καραβά, τις εκπαιδευτριες φερβολιτέ που συμμετείχαν στην αποστολή, τη συνεργάτιδα του Δήμου Αγγέλα Jourdan και Καραβιώτες που παρευρέθηκαν στο Ruy για να στηρίξουν τον Δήμο





Η Υφυπουργός Πολιτισμού
κ. Βασιλική Κασσιανίδου



Ο Πρόεδρος της Εταιρείας Κυπριακών Σπουδών
Δρ Χaráλαμπος Χοτζάκογλου

Συμμετοχή του Δήμου Καραβά στις εκδηλώσεις για τη Διεθνή Ημέρα Μουσείων

Για ακόμη μια χρονιά ο Δήμος Καραβά έλαβε μέρος στις εκδηλώσεις που οργανώθηκαν από την Εταιρεία Κυπριακών Σπουδών και το Μουσείο Λαϊκής Τέχνης στην πλατεία Αρχιεπισκόπου Κυπριανού και την παλιά Αρχιεπισκοπή για τη Διεθνή Ημέρα Μουσείων, το Σάββατο 18 Μαΐου 2024.

Κατά τη διάρκεια των εκδηλώσεων ο Δήμος Καραβά συμμετείχε με έκθεση διαφόρων κειμηλίων του Καραβά πριν το 1974, καθώς και με εκθέματα «φερβολιτέ», της ξεχωριστής αυτής δαντέλας του Καραβά.

Ο Δήμος Καραβά εκφράζει τις θερμές του ευχαριστίες στην Εταιρεία Κυπριακών Σπουδών και τον Διευθυντή του Μουσείου Λαϊκής Τέχνης για την πρόσκλησή τους για συμμετοχή στις εκδηλώσεις για τη Διεθνή Ημέρα Μουσείων.

Δέσμευση του Δήμου Καραβά είναι να συνεχίσει να προωθεί τη λαϊκή τέχνη, να προβάλλει και να μεταλαμπαδεύει την παραδοσιακή δαντέλα του Καραβά, που, από το 2016, αποτελεί στοιχείο της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της Κύπρου μας.



Πλήθος κόσμου παρευρέθηκε στην εκδήλωση



Με τις Δημάρχους Λευκονοίκου (αριστερά) και Ακανθούς (δεξιά)



Ο Διευθυντής του Βυζαντινού Μουσείου του
Ιδρύματος Μακάριος Γ' Δρ Ιωάννης Ηλιάδης



Μπροστά από τη βιτρίνα με εκθέματα του Καραβά





Ο Δήμαρχος προσφωνεί τον Πανιερώτατο Μητροπολίτη Λεμεσού κ. Αθανάσιο



Η εκπαιδεύτρια Νούλα Στυλιανού με τον σύζυγό της Πάνικο και τον Δήμαρχο Καραβά

Συμμετοχή του Δήμου Καραβά στο Φεστιβάλ Κυπριακής Παράδοσης στη Λεμεσό

Ο Δήμος Καραβά συμμετείχε στο 2ο Φεστιβάλ Κυπριακής Παράδοσης, που διοργάνωσε η Ιερά Μητρόπολη Λεμεσού την Κυριακή, 6 Οκτωβρίου 2024, στον προαύλιο χώρο του Μητροπολιτικού Ναού Παναγίας Παντανάσσης στη Λεμεσό.

Το φεστιβάλ ήταν αφιερωμένο στην κατεχόμενη Κύπρο και είχε στόχο την ανάδειξη της πλούσιας πολιτιστικής κληρονομιά των κατεχόμενων περιοχών μας.

Στο φεστιβάλ, ο Δήμος Καραβά είχε δικό του περίπτερο, στο οποίο εξέθεσε δείγματα της

παραδοσιακής Καραβιώτικης δαντέλας «φερβολιτέ» και φωτογραφικό υλικό για τον Καραβά, ενώ διέθετε στους επισκέπτες του εκδόσεις και ενημερωτικά έντυπα για τον Καραβά.

Ο Δήμος Καραβά εκφράζει τις θερμές του ευχαριστίες στην Ιερά Μητρόπολη Λεμεσού για την πρόσκληση να συμμετέχει στο φεστιβάλ, στους Πάνικο Μανώλη και Πάνικο και Νούλα Στυλιανού για την πολύτιμη βοήθειά τους στην εγκατάσταση/απεγκατάσταση της έκθεσης και σε όλους τους Καραβιώτες που στήριξαν με την παρουσία τους την όλη πρωτοβουλία.



Στιγμιότυπα από τη συμμετοχή του Δήμου Καραβά στο φεστιβάλ





Η Καλλιόπη Χαρμαντά - Πρωτοπαπά και ο Δήμαρχος Καραβά στην έναρξη των σεμιναρίων



Η εκπαιδύτρια φερβολιτέ Νούλα Στυλιανού επιδεικνύει την τέχνη της σε άλλες τεχνίτριες

Διοργάνωση Σεμιναρίων Φερβολιτέ από τον Δήμο Καραβά

Ο Δήμος Καραβά έχει επιτύχει την επιχορήγηση προγράμματος από το Υφυπουργείο Πολιτισμού, Τμήμα Σύγχρονου Πολιτισμού, για τη διοργάνωση σεμιναρίων επιμόρφωσης τεχνιτριών στη διδασκαλία της τέχνης του φερβολιτέ.

Η χειροποίητη Καραβιώτικη δαντέλα Φερβολιτές, υφαίνεται με κλωστή που τυλίγεται στα δάκτυλα και με τη βοήθεια μιας μικρής σαΐτας, πάνω στην οποία είναι τυλιγμένη μια άλλη κλωστή, σχηματίζει διαδοχικούς κόμπους και θηλιές. Ο Φερβολιτές συμπεριλαμβάνεται, από τον Νοέμβριο του 2016, στον Εθνικό Κατάλογο της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO.

Τα σεμινάρια πραγματοποιήθηκαν στις 11-12, 25-26 και 29 Οκτωβρίου 2024, στο Οίκημα

του Πολιτιστικού Ιδρύματος Καραβιωτών στον Στρόβολο.

Στόχοι του Δήμου Καραβά με τη διοργάνωση αυτών των σεμιναρίων είναι η επιμόρφωση υφιστάμενων τεχνιτριών φερβολιτέ, ώστε να γίνουν ικανές να διδάξουν την τέχνη του φερβολιτέ, η δημιουργία ευάριθμης ομάδας ικανών εκπαιδευτριών, οι οποίες να μπορούν να διδάξουν φερβολιτέ σε άλλα άτομα και η ενημέρωση των νέων παιδιών για τη δαντέλα του φερβολιτέ, η βασική εκπαίδευσή τους και η απόκτηση των στοιχειωδών ικανοτήτων για την κατασκευή της.

Την πρώτη μέρα των σεμιναρίων, Παρασκευή 11 Οκτωβρίου, ο Δήμαρχος Καραβά καλωσόρισε τις Καραβιώτισσες και όχι μόνο, που συμμετείχαν στα σεμινάρια και έκανε μια σύντομη



Η εκπαιδύτρια φερβολιτέ Καλλισθένη Κοσιάρη - Λουκά



Η εκπαιδύτρια φερβολιτέ Μαρούλα Μανώλη - Γεωργιάδου





Αναμνηστική φωτογραφία με πολλές τεχνίτριες



Ο Δήμαρχος με την εκπαιδύτρια Pascale Provost και την Αγγέλα Jourdan



Η εκπαιδύτρια Αλεξάνδρα Ζαμπά



Επίδειξη φερβολιτέ



Υπέροχα εκθέματα φερβολιτέ

αναφορά στην ιστορία του φερβολιτέ.

Στη συνέχεια η φιλόλογος - ερευνήτρια Καλλιόπη Χαρμαντά - Πρωτοπαπά, αναφέρθηκε στην ιστορία και παράδοση του φερβολιτέ στην Κύπρο, ενώ η εκπαιδύτρια του φερβολιτέ Καλλισθένη Κοσιάρη Λουκά, αναφέρθηκε στα νήματα, τα μοτίβα και τα άλλα χρειώδη που είναι απαραίτητα για τη δημιουργία του παραδοσιακού φερβολιτέ.

Τα σεμινάρια συνεχίστηκαν την επόμενη μέρα, Σάββατο 12 Οκτωβρίου, με τις εκπαιδύτριες Μαρούλα Γεωργιάδου, Νούλα Στυλιανού, Χρυστάλλα Πολυκάρπου και Λούλλα Αργυρού, να δείχνουν τις τεχνικές φερβολιτέ με βελόνι, τη δημιουργία μοντέρνων κοσμημάτων φερβολιτέ, κ.α.

Την τρίτη μέρα των σεμιναρίων, Παρασκευή 25 Οκτωβρίου, οι εκπαιδύτριες Αγγέλα Jourdan και Pascale Provost, που ταξίδευσαν από τη Γαλλία και η Αλεξάνδρα Ζαμπά από την Ιταλία στην Κύπρο, ειδικά για τα σεμινάρια, παρουσίασαν νέα είδη κεντημάτων και σύγχρονες τεχνικές στον φερβολιτέ.

Τα σεμινάρια συνεχίστηκαν το Σάββατο 26

Οκτωβρίου, με τις εκπαιδύτριες Pascale Provost στο πρακτικό μέρος με την κατασκευή φερβολιτέ με δυο σαϊτάκια και την Αλεξάνδρα Ζαμπά με ομιλία με θέμα «Ο Φερβολιτέ στην Ιταλία: Πλοκή του νήματος και ψυχική ευελιξία».

Τις Καραβιώτισσες και όχι μόνο, που συμμετείχαν στα σεμινάρια, αλλά και όλες τις εξαιρετικές εκπαιδύτριες που μοιράστηκαν τις γνώσεις τους, ευχαρίστησε από καρδιάς ο Δήμαρχος Καραβά και Πρόεδρος του Πολιτιστικού Ιδρύματος Καραβιωτών, Δρ Νίκος Χατζηστεφάνου, ενώ τίμησε, εκ μέρους του ΠΙΚ, τις εκπαιδύτριες που ταξίδευσαν από τη Γαλλία και την Ιταλία στην Κύπρο ειδικά για τα σεμινάρια κυρίες Pascale Provost, Αγγέλα Jourdan και Αλεξάνδρα Ζαμπά.

Την τελευταία ημέρα των σεμιναρίων, Τρίτη 29 Οκτωβρίου, ο Δρ Ιωσήφ Χατζηιωσήφ, διευθυντής του «Ιδρύματος Φοίβου Σταυρίδη – Αρχαία Λάρνακας» και καθηγητής Λαϊκής Τέχνης, μίλησε για την αναγκαιότητα να παραμείνει η λαϊκή τέχνη ένα από τα πιο ζωντανά και παραγωγικά κύτταρα της κοινωνίας, γνωρίστηκε με τις συμμετέχουσες στο σεμινάριο





Ο Δήμαρχος Καραβά με την Ανώτερη Λειτουργό του Υφυπουργείου Πολιτισμού Δρ Νάντια Στυλιανού και τη Δημοτική Σύμβουλο Μαρία Πατσαλοσαββή



Επίδειξη τεχνικής στις τεχνίτριες



Τιμητικά ενθυμήματα απονεμήθηκαν στις εκπαιδευτριες



Πρωτότυπα εκθέματα φερβολιτέ παρουσιάστηκαν στα σεμινάρια

και άκουσε όλων τις προσωπικές ιστορίες τους και τη σχέση τους με τη χειροποίητη Καραβιώτικη δαντέλα φερβολιτέ.

Ακολούθησε επίδοση διπλωμάτων στις κυρίες που παρακολούθησαν τα σεμινάρια, από τον Δήμαρχο Καραβά και Πρόεδρο του Πολιτιστικού Ιδρύματος Καραβιωτών, Δρα Νίκο Χατζηστεφάνου και την Ανώτερη Μορφωτική Λειτουργό στο Υφυπουργείο Πολιτισμού, Δρ. Νάντια Στυλιανού.

Ο Δήμαρχος ευχαρίστησε από καρδιάς τις Καραβιώτισσες και όχι μόνο, που συμμετείχαν στα σημαντικά από κάθε άποψη σεμινάρια, αλλά και όλες τις εξαιρετικές εκπαιδευτριες που μοιράστηκαν τις γνώσεις τους, καθώς επίσης τον Δρ Ιωσήφ Χατζηιωσήφ για την εξαιρετική παρουσίαση, την Ανώτερη Μορφωτική Λειτουργό στο Υφυπουργείο Πολιτισμού, Δρ. Νάντια Στυλιανού και τη Λειτουργό στο Ίδρυμα Πολιτιστικής Δημιουργίας για Παιδιά και Νέους, Σαλώμη Παρασκευά, οι οποίες τίμησαν με την παρουσία τους τα σεμινάρια, ενώ ευχαρίστησε ιδιαίτερα το Υφυπουργείο Πολιτισμού για την πολύτιμη στήριξή του.

Αξίζει να αναφερθεί ότι στην αίθουσα όπου γίνονταν όλα τα σεμινάρια παρουσιάστηκε έκθεση αριστουργηματικών χειροτεχνημάτων φερβολιτέ από Γαλλία, Ιταλία και Κύπρο.

Τα σεμινάρια τίμησαν με την παρουσία τους μεταξύ άλλων η Ανώτερη Μορφωτική Λειτουργός στο Υφυπουργείο Πολιτισμού, Δρ. Νάντια Στυλιανού, ο Πρόεδρος του Προσφυγικού Σωματίου «Ο Καραβάς», Ανδρέας Χαραλάμπους, μέλη του Δ.Σ. του Σωματίου, του Πολιτιστικού Ιδρύματος Καραβιωτών και του Δήμου Καραβά.



Ο Δήμαρχος Καραβά με τον Δρα Ιωσήφ Χατζηιωσήφ και την κ. Σαλώμη Παρασκευά





Η Μαρούλα Μανώλη - Γεωργιάδου με τις τεχνίτριες στη Λευκωσία



Η Νούλα Στυλιανού με την ομάδα της στη Λεμεσό

Μαθήματα φερβολιτέ

Ο Δήμος Καραβά συνέχισε για ακόμη μια χρονιά τους κύκλους μαθημάτων εκμάθησης της παραδοσιακής δαντέλας φερβολιτέ. Όπως είναι γνωστό, η παραδοσιακή δαντέλα φερβολιτέ εγγράφηκε στον Εθνικό Κατάλογο της Άυλης Κληρονομιάς της Κύπρου το 2016 και έκτοτε ο Δήμος καταβάλλει συνεχείς προσπάθειες για προβολή, προώθηση, διαφύλαξη και μεταλαμπάδευση της τέχνης αυτής. Τα μαθήματα φερβολιτέ κατά τη χρονιά 2024 πραγματοποιήθηκαν σε Λευκωσία και Λεμεσό.

Στη Λευκωσία λειτούργησαν τρεις ομάδες με εκπαιδευτριες τις Καραβιώτισσες Καλλισθένη Κοσιάρη Λουκά, να διδάσκει σε δυο ομάδες και Μαρούλα Μανώλη Γεωργιάδου. Τα μαθήματα λάμβαναν χώρα στο οίκημα του Πολιτιστικού Ιδρύματος Καραβιωτών στον Στρόβολο.

Στη Λεμεσό λειτούργησε μια ομάδα με εκπαιδευτριά την Καραβιώτισσα Σωφρονία (Νούλα) Στυλιανού και βοηθό εκπαιδευτριά την επίσης Καραβιώτισσα Ανδρούλα Τσιουρούτη. Τα μα-



Η Καλλισθένη Κοσιάρη - Λουκά με μερικές κεντήτριες στη Λευκωσία

θήματα πραγματοποιούνταν στην οικία της εκπαιδευτριάς.

Όλα τα μαθήματα εκμάθησης της τέχνης του φερβολιτέ προσφέρονται δωρεάν από τον Δήμο Καραβά, με χορηγία του Υφυπουργείου Πολιτισμού.

Τα μαθήματα συνεχίζονται και κατά το έτος 2025. Όσοι ενδιαφέρονται να τα παρακολουθήσουν μπορούν να επικοινωνήσουν για τη Λεμεσό με τη Νούλα Στυλιανού στο τηλ. 99220731 και για τη Λευκωσία με τον Δήμο Καραβά στο τηλ. 22516937.



Νούλα Στυλιανού



Μαρούλα Μανώλη - Γεωργιάδη



Καλλισθένη Κοσιάρη - Λουκά



Ανδρούλα Τσιουρούτη



ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΣΤΟΝ ΚΑΡΑΒΑ



«Εκεί είναι το σπίτι μου». Η Χρυστάλλα Πολυκάρπου με την Αγγέλα Jourdan



Ο Πανίκος Στυλιανού διαβάζει μια ευχή έξω από την εκκλησία του Αγίου Πέτρου

Προσκυνηματική μετάβαση στον Καραβά

Παναγιώτης Μανώλη

Επικεφαλής Ομάδας Πρωτοβουλίας Καραβιωτών

Η Ομάδα Πρωτοβουλίας Καραβιωτών σε συνεννόηση της την 3η Σεπτεμβρίου 2024 αποφάσισε την πραγματοποίηση προσκυνηματικής επίσκεψης στον Καραβά, στις 27 Οκτωβρίου 2024, και συγκεκριμένα στο κοιμητήριο, τις εκκλησίες και τις γειτονιές του Καραβά.

Η απόφαση αυτή λήφθηκε, γιατί πολλοί συγχωριανοί εξέφρασαν την επιθυμία για διοργάνωση επίσκεψης.

Ο γυρισμός της σκέψης πενήντα χρόνια πίσω, στο 1974 είναι μια εικόνα παράξενη, αλλιώτικη και όμορφη ονειρογοιότη, γιατί είναι σαν όνειρο το όραμα μιας κοινωνίας, όπως την φανταζόμασταν μικροί, ενός κόσμου ευτυχισμένου, γελαστού και ειρηνικού, που δυστυχώς οι ολέθριες και τραγικές συνέπειες του προδοτικού πραξικοπήματος και της Τουρκικής εισβολής δεν άφησαν να πραγματοποιηθεί.

«Την άνοιξη ποιός πρόδωσε, νησί μου περιστέρι;

Στην άνοιξη ποιός πρόδωσε και σήκωσε το χέρι;

Την άνοιξη ποιός σταύρωσε, νησί μου κυπαρίσσι;

Κι έγειρε και σταμάτησε η ανατολή στη δύση;»

Η αναδρομή στο παρελθόν είναι αναγκαία, γιατί βοηθά στη σύνδεση του με το παρόν και φωτίζει τον δρόμο του μέλλοντος.

Έχουν περάσει πολλά χρόνια από τότε που η μισή πατρίδα μας σκλαβώθηκε. Οι πρόσφυγες και οι αγνοούμενοι περιμένουν την ώρα για να γυρίσουν πίσω.

Η λέξη «πρόσφυγας» ακούγεται πολύ παράξενα και τη ζήσαμε χωρίς καλά – καλά να νοιώσουμε τί σημαίνει, πόσο καημό και πόση πίκρα κρύβει μέσα της.

Η Ομάδα Πρωτοβουλίας, έχοντας υπόψη τα πιο πάνω και με πίστη στο στόχο της, να δοθεί η δυνατότητα σε όσο το δυνατό περισσότερους συνδημότες, μικρούς και μεγάλους να έχουν επαφή με την κατεχόμενη γη μας και να ενισχύσουν το αίσθημα της επαναρίζωσης και επιστροφής στη γη του Καραβά, πραγματοποίησε την επίσκεψη στις 27 Οκτωβρίου 2024.

Το «ΔΕΝ ΞΕΧΝΩ» επαληθεύτηκε και ενισχύθηκε για ακόμα μια φορά. Η παρουσία στο χωριό, οι φωνές που ακούγονταν από τους τρακόσιους και πλέον Καραβιώτες το απέδειξαν περίτρανα.

Δεν θέλουμε να ξεχάσουμε τη ζωή στον Καραβά. Τη γη και τη θάλασσα. Την αγάπη τους για το χωριό τους οι Καραβιώτες θα την πάρουν μαζί τους όπου και αν βρίσκονται, όταν σημάνει η ώρα της επιστροφής, η ώρα του λυτρωμού. Αυτό είναι το όνειρο του κάθε πρόσφυγα, ο ΓΥΡΙΣΜΟΣ.



Το κοιμητήριο του Καραβά σήμερα με σπασμένους τους σταυρούς και συλημένους τους τάφους





Αναμνηστική φωτογραφία της ομάδας



Μέλη της ομάδας στη Λάπηθο

Οδοιπορικό στην κατεχόμενη επαρχία μας

Μάρω Χατζηστεφάνου

Μια μικρή ομάδα μαθητών και μαθητριών, αποφοίτων του Ελληνικού Γυμνασίου Λαπήθου, αναβαπτίστηκε με τον πιο συγκλονιστικό τρόπο στην κατεχόμενη γη μας. Ένωσε τις δυνάμεις της, την αγάπη της, τις αναμνήσεις της και έζησε - έστω και για μια μέρα - κοντά της.

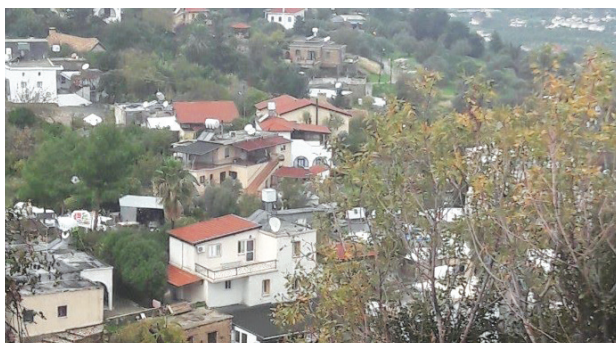
Ξεκινήσαμε για τη γη μας..

Περνώντας το Πογάζι και φτάνοντας στο στενό πέρασμα του Πενταδακτύλου, ξεπρόβαλε το διαμάντι της Κύπρου μας. Η Κερύνεια. Η άλλοτε μικρή πολίχνη μας, ανοίγει την αγκαλιά της, μας καλημερίζει.

Προχωρούμε και ο κάθε ένας από εμάς έχει να θυμηθεί κάτι. Κοινή διαπίστωση και κοινό συναίσθημα είναι πως η Κερύνεια μας άλλαξε... και στο σχήμα και στο χρώμα ..

Πρώτος σταθμός μας στο γήπεδο του Γ.Σ. Πράξανδρος.

Χείμαρρος ξεχύνονται οι αναμνήσεις μας.



Άποψη της Λαπήθου

Τρέχουμε ένα γύρο του γηπέδου, Έτσι. Για να ξεθυμάνουμε.

Από εκεί, ανηφορίζουμε σε μια πλαγιά που τα σπίτια ξεφυτρώνουν μέσα από το βουνό, τους βράχους, το πράσινο. Και φτάνουμε στο πανέμορφο Κάρμι. Τα σπίτια σχεδόν όλα έχουν την τοπική Κυπριακή παραδοσιακή αρχιτεκτονική. Διατηρητέα ευτυχώς, όπως είχαν χτιστεί πριν την εισβολή. Κατηφορίζουμε ύστερα με προορισμό το εκκλησάκι του Αγίου Φανουρίου. Λαξευτό μέσα στους βράχους της θάλασσας, δίπλα από ένα αταίριαστο, άχαρο, άτοπο ξενοδοχείο που κτίστηκε πρόσφατα από τους εισβολείς. Ανάψαμε τα κεριά μας και οι ευχές και οι προσευχές όλων μας στον Άγιο πολλές....

Προχωρούμε προς τον Καραβά. Η διαδρομή σύντομη. Οι αναπνοές στενεύουν, τα μάτια δακρύζουν, δεν προλαβαίνουν τη θέα. Πόνος, πίκρα, αγανάκτηση. Ο καθένας μας να δείχνει κέντρα αναψυχής, αγαπημένα μέρη. Περνούμε από τον Ζέφυρο, όπου και εκεί η παραλία όλη, μέχρι το Μάρε Μόντε, τάφηκε κάτω από ξενοδοχεία, άχαρη, άσχημη, αταίριαστη με την



Στο λαξευτό εκκλησάκι του Αγίου Φανουρίου





Το εκκλησάκι του Αγίου Ευλαλίου

ομορφιά της θάλασσάς μας. Απροσπέλαστη η θάλασσα και χωρίς θέα από τη στεριά.

Φτάνουμε στο Μάρε Μόντε, τη Μούττη. Εκεί όπου η θάλασσα, με τη χρυσή αμμουδιά της, μας χάρισε ατέλειωτες ώρες, μέρες, την αγκαλιά της. Το νησί, που κολυμπούσαμε μας βλέπει από μακριά.

Συνεχίζουμε προς το λιμανάκι του Καραβά. Στις «Βάρκες», όπως το αποκαλούσαμε μικροί. Ο Άγιος Ευλάλιος και το Μοναστήρι της Αχειροποιήτου βουβά. Στην ομορφιά της φύσης μας περιμένουν. Ευτυχώς προς τη μεριά εκείνη η ακροθαλασσιά παραμένει ανέπαφη, αφού η Αχειροποίητος είναι απαγορευμένη στρατιωτική ζώνη από τον κατακτητή.

Το γήπεδο, δίπλα μας, ξυπνά χίλιες δυο αναμνήσεις. Τις εκδηλώσεις του Κατακλυσμού, τα αγωνίσματα και τις καλλιτεχνικές εορταστικές παρουσιάσεις των μαθητικών μας χρόνων. Η παραλία στον χώρο εδώ έχει αλλοιωθεί, καταστραφεί με κατασκευές – εκτρώματα. Οι ψαρόβαρκες και η ρομαντική καλύβα του Οδυσσέα Χατζηδαμιανού αντικαταστάθηκαν από μπετόν αρμέ.

Ο χρόνος μας πιέζει. Δεν χωρά στα τόσα που θέλουμε να κάνουμε και να δούμε. Να μαζέψουμε κυκλάμινα, ανεμώνες, να βρούμε μανιτάρια της αναθρήκας...

Περνούμε από την οδό Λαμπούσης 28. Το σπίτι μου. Ανοικτές οι πόρτες και εκεί που η ματιά μου έψαχνε να δει τα λατρεμένα της πρόσωπα, η παρουσία του καταπατητή να κάθεται έξω στη βεράντα μας με σκοτώνει. Νοιώθω πως δεν έχω αντοχή για να περάσω ξανά τη δοκιμασία της επίσκεψης στο δικό μου το σπίτι. Δεν σταματούμε! Και φτάνουμε στα καφενεία του Καραβά. Πίνουμε καφέ στο πρώην κου-



Άποψη του Καραβά

ρείο του Αριστοτέλη Παντέχη. Συνομιλούμε για λίγο με τους Τουρκοκύπριους. Σε ερώτηση πώς βλέπουν το Κυπριακό, η απάντηση κάποιου ήταν: «Μα αφού θέλετε ασφάλεια. Και ασφάλεια να σας δώσουμε, η Τουρκία απέχει 15 λεπτά από εδώ». Μια ωμή, φρικτική, απειλητική, αγενέστατη απάντηση.

Προχωρούμε προς το Δημαρχείο μας, όπου στεγάζεται ο ψευδοδήμος τους. Κλειστά τα γραφεία του. Ανοικτά όμως καταστήματα που στεγάζονται μέσα στο κτίριο. Μια αυθόρμητη επιθυμία, μας οδηγεί στον καλοκαιρινό κινηματογράφο μας που βρίσκεται στην ταράτσα του κτιρίου. Ο Μιχαλάς σκυφτός εκδίδει εισιτήρια εισόδου. Και μπροστά από τη μεγάλη οθόνη του σινεμά γίναμε όλες και όλοι ηθοποιοί. Τραγουδήσαμε, μιμηθήκαμε την Αλίκη Βουγιουκλάκη, χορέψαμε. Γίναμε παιδιά, έφηβες των χρόνων εκείνων που μόνο χαρά και ευτυχία γνωρίζαμε.

Και πάλι προσγειωθήκαμε στο πικρό, αποκρουστικό παρόν.

Από τα κεντρικά καφενεία προχωρούμε στο δρόμο προς τους Μύλους.

Η Συνεργατική Πιστωτική Εταιρεία «Η Σωτηρία» προς τα δεξιά. Λειτουργεί, αφημένη όπως ακριβώς ήταν το 1974. Τέρμα του δρόμου, βρίσκεται το σπίτι της συμμαθήτριάς μας Χριστούλλας Αναστασιάδου (Φαρμακοποιού). Και στρίβοντας λίγο αριστερά ο Κρις θυμωμένος μας δείχνει το σπίτι του. Δεν μας υποδέχεται η μακαριστή Αθηνούλα Χριστοδούλου. Τα σπίτια εδώ αντικαταστάθηκαν από πολυκατοικία.

Επιστρέφουμε στην προηγούμενη διαδρομή μας, με μικρή στάση στο σπίτι της Βαρβάρας Θεμιστοκλέους. Ερημωμένο, αφημένο στο χρόνο και στον κατακτητή, μόνο η μπροστινή



πόρτα εισόδου μαρτυρεί την αρχική του εικόνα. Η υπόσχεση στη Βαρβάρα, μετά από δική της παράκληση είναι να της στείλουμε φωτογραφίες του. Και όλοι τρέχουν να το αποθανατίσουν.

Φτάνουμε στους Μύλους του Καραβά. Το κέντρο που για δεκαετίες ψυχαγωγούσε με φαγητό, ποτό, μουσική, διασκέδαση το Παγκύπριο. Αλλά πιο σημαντική και ουσιαστική ήταν η αρχική του λειτουργία ως Μύλος που άλεθε το σιτάρι κινώντας τις μυλόπετρες με τη δύναμη του νερού που έφτανε από το Κεφαλόβρυσο του Καραβά και έπεφτε από ψηλά με δύναμη. Η πανέμορφη Πλατεία των Μύλων, η σκεπασμένη με τους θεόρατους πλατάνους, ήταν καλυμμένη με παχύ στρώμα λάσπης μετά από την πρόσφατη θεομηνία βροχών και καταιγίδων.

Προχωρούμε προς την εκκλησία της Αγίας Ειρήνης. Την προσπερνούμε κάνοντας τον σταυρό μας και την παρακαλούμε να αποτινάξει τους κατακτητές και να φέρει την ειρήνη στον τόπο μας. Στάση κάνουμε πιο κάτω μπροστά από το σπίτι της Μάρως Πλουσίου. Έκοψε μόνο ένα λεμόνι από μια γέρικη λεμονιά, με τρεμάμενο χέρι, ενώ προσπαθούσε να κρύψει τα δάκρυα που δεν κατάφερε να συγκρατήσει. Η λεμονιά, η μόνη που είχε απομείνει να της θυμίζει το σπίτι της.

Φτάνουμε και σταματούμε στην αυλή της Ευαγγελίστριας. Δέος, ευλάβεια, συγκίνηση, αλλά και παράπονο, θυμός. Πώς η Μεγαλόχαρη άφησε να τη βεβηλώσουν αλλόθρησκοι! Η απάντηση δίνεται αβίαστα. Εμείς την παραδώσαμε στα χέρια βεβηλωτών.

Κατεβήκαμε από το αυτοκίνητο και συνεχίζουμε πεζοί. Αναγνωρίζουμε τα σπίτια και τους ιδιοκτήτες τους. Το σπίτι της Ηρώς Κοσιάρη, κλειστό. Τα σκουπίδια πεταμένα στο πλάι της βεράντας, μαρτυρούν την απουσία της πε-

ντακάθαρης νοικοκυράς του. Της μακαριστής Ναυσικάς.

Λίγο πιο κάτω το σπίτι του Χρίστου Κκελογρηγόρη. Καλοδιατηρημένο μεν αλλάχωρίς ζωντάνια. Η Ελένη και ο Μιχάλης, η Κούλα, ο Σάββας και ο Χρίστος πουθενά. Μας ζήτησε να το φωτογραφίσουμε. Μια μικρή χαρά μέσα στην απέραντη θλίψη της στέρησης του.

Η Μαρία Πίττα χαμένη για αρκετή ώρα. Παίρνει πληροφορίες για αυτούς που ζούνε μέσα. Θέλει να ξέρει αν της το προσέχουν. Ο θαλασσόλυκος ψαράς, μακαριστός Σοφόκλης πέρασε πολλές τραμουντάνες και θαλασσοθύελλες για να κτίσει το σπίτι αυτό.

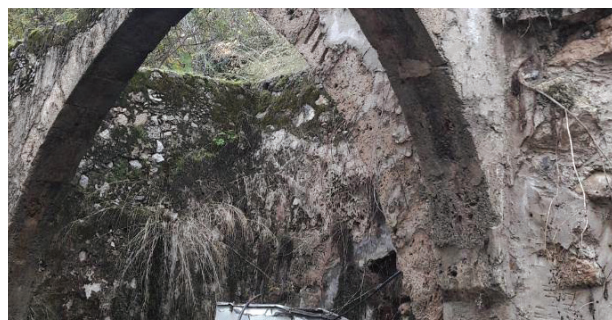
Στη στροφή του δρόμου το σπίτι της Μαρίας Κονομή. Μεγαλόπρεπο, από τα τελευταία που κτίστηκαν στην εισβολή. Δεν το χάρηκε σχεδόν καθόλου. Η αγαπημένη μας συμμαθήτρια, με την αγγελική μορφή και την αγγελική ψυχή, μάς έφυγε πολύ γρήγορα. Δεν άντεξε ίσως το μεγάλο αυτό κτύπημα στη ζωή της.

Και προχωρούμε για Λάπηθο. Η Σωτηρία Τυρίμου αγωνιά. Περνούμε πρώτα από το σπίτι που έζησε όλα τα παιδικά και εφηβικά της χρόνια. Αυτό ήταν δίπλα σχεδόν από το Γυμνάσιο μας. Το νοίκιαζαν, αλλά το αγαπούσε σαν δικό της. Είδε τη γειτονιά της η Σωτηρία, μας έσυρε από το χρονοντούλαπο όλες τις όμορφες αναμνήσεις της και γυρίσαμε προς την Αναμορφωτική Σχολή Λαμπούσης, όπου ήταν κτισμένο το δικό της σπίτι από το 1968. Έμεινε παρατηρώντας το για αρκετή ώρα.

Καταλήξαμε για φαγητό σε μια ιδανική για μας παραλία, κάτω από το κτίριο της Αναμορφωτικής Σχολής Λαμπούσης. Μόνοι μας, σχεδόν αθέατοι από ανθρώπους. Εμείς και η θάλασσα. Η Λάπηθος στα δυτικά σκαρφαλωμένη στο βουνό και χωμένη στο πράσινο. Ανατολικά ο Καραβάς σε ένα πιο ήμερο τοπίο, να συμπλη-



Η εκκλησία της Αγίας Παρασκευής στη Λάπηθο



Οι νερόμυλοι της Λαπήθου



ρώνει η μια κωμόπολη την άλλη σε ομορφιές. Η γαλλο – ιταλική ριβιέρα της Ανατολικής Μεσογείου, όπως την αποκαλούσε ο μακαριστός μας γιατρός Οδυσσέας Ελληνόπουλος.

Και συνεχίζουμε. Περνούμε μπροστά από το σινεμά του Φιλιππίδη, με κατεύθυνση τον Άγιο Λουκά και τον Άγιο Θεόδωρο. Το σπίτι της Νέδης Ελληνοπούλου περιποιημένο, απουσίαζε η μορφή της μακαριστής Κλεοπάτρας στο παράθυρο, να κεντά τα αριστουργήματα, προικιά των παιδιών της. Πιο κάτω του Φαίδρου Καβαλλάρη, του Πάμπου Ορφανίδη και της Σταυρούλας Ορφανίδου.

Προχωρούμε με προορισμό την Αγία Παρασκευή και η διαδρομή μας γίνεται όλο και πιο ανηφορική. Διασχίζουμε γεφυράκια, καταπράσινες ρεματιές, περβόλια και συνειδητοποιούμε ότι μέσα σε τέτοιες θεσπέσιες ομορφιές ζούσαμε. Αυθόρμητα και το συμπέρασμα πως άνθρωποι γεννημένοι σε τέτοια φύση, Καραβιώτες και Λαπηθιώτες, δεν μπορούσαν να μην είναι ευγενικοί, καλαίσθητοι, καλοσυνάτοι. Έτσι επίσης εξηγείται και η πληθώρα των ποιητών, των ζωγράφων, των λογοτεχνών, των καλλιεργημένων ανθρώπων.

Το αυτοκίνητο μας ανεβαίνει.... ασθμαίνοντας. Ο δρόμος γίνεται όλο και πιο ανηφορικός, οι στροφές πληθαίνουν. Τελικά τα καταφέραμε. Φτάσαμε στο Κεφαλόβρυσο της Λαπήθου. Εκεί αρχίζει η ξενάγηση από τον Σώτο Σιακίδη. Μας μιλά με τόσο ενθουσιασμό, με τόση συγκίνηση, με τόση αγάπη. Μας δείχνει την πηγή του νερού, όπου εκεί έφτανε νερό από 7 πηγές, γι' αυτό λέγεται και Εφτάβρυσο. Μέχρι δε να φτάσει το νερό στον τόπο διανομής του, έχυνε νερό και από άλλες τέσσερις βρύσες.

Το βουνό ακριβώς πάνω από εμάς απότομο, απόκρημνο, πανύψηλο. Και μόνο η θέα του σου προκαλεί δέος. Αυτό λοιπόν το βουνό ανέφερε ο Σώτος πως περπάτησε μέχρι την κορυφή του, όταν ήταν μικρός, αλλά και πρόσφατα.

Η παρέα κατεβαίνει με τα πόδια και με καθοδηγητή τον Σώτο, σε μια απότομη πλαγιά και βρίσκεται μπροστά από ένα εκπληκτικό θέαμα. Τον Νερόμυλο του Κεφαλόβρυσου. Είναι κτίσμα επί Αγγλοκρατίας, με αψίδες, χωρίς οροφή και μια πλάκα στο κέντρο του Μύλου με σφραγίδα, που μαρτυρεί την προέλευση του.

Χωμένος στο πράσινο, είναι ένας από τους 18 νερόμυλους που υπάρχουν στην Λάπηθο. Αριθμός που δείχνει την πλούσια και πολυάριθμη λειτουργία μύλων.

Φεύγουμε από τον Νερόμυλο και ανηφορίζουμε το δρομάκι που οδηγεί στο σπίτι της συμμαθήτριάς μας Νίκης Λουκά. Διωγμένη από τον επίγειο παράδεισο, ζει τώρα με την οικογένεια της στην Αθήνα.

Οδεύουμε μέσα από γραφικά στενά μονοπάτια και καταλήγουμε σε σημείο που ατενίζεις αμφιθεατρικά, από την Ανατολή μέχρι τη Δύση, όλη την καταπράσινη φύση της Λαπήθου και του Καραβά. Με φόντο τη σαγηνευτική θάλασσα. Το τοπίο μαγευτικό.

Καταλήξαμε στην Πλατεία Ηρώων. Εναποθέσαμε λίγα από τα αγριολούλουδα της γης μας στη σχεδόν σβησμένη πλάκα των ηρώων που μαρτυρεί την ελληνική μας ταυτότητα. Τους αγώνες και τις θυσίες των προγόνων μας, που για αιώνες βάσταξαν την ελληνική και χριστιανική μας καταγωγή.

Αποχαιρετούμε τα λατρεμένα μας μέρη με σφιγμένη καρδιά. Το δειλί σκέπασε τα πάντα με το μαβί του χρώμα. Έτσι ακριβώς, όπως σκεπάστηκε και η ψυχή μας. Έτσι ακριβώς, όπως πάντα, σκεπάζεται η ψυχή μας σε κάθε αποχαιρετισμό από τα δικά μας μοναδικά, υπέροχα χωριά.

Το λιμανάκι της Κερύνειας μάς υποδέχεται βροχερό, δακρυσμένο, μουντό.

Καθίσαμε για λίγο δίπλα στη θάλασσα της Κερύνειας. Και την αποχαιρετούμε με χίλια δυο ανάμεικτα συναισθήματα.

Φτάσαμε στο τέλος του οδοιπορικού μας. Ενός οδοιπορικού που έγινε με συμμαθητές και συμμαθήτριες, που μας συνδέουν κοινοί πόθοι, κοινοί πόνοι, κοινές αναμνήσεις, κοινές χαρές, κοινή επιθυμία: Να γυρίσουμε πίσω και εμείς και τα παιδιά μας ελεύθεροι.



Στο λιμανάκι της Κερύνειας





Η Καίτη Οικονομίδου



Ο βράχος του Πέντε Μίλι

Το Πέντε Μίλι δεν θα μ' αφήσει ποτέ

Καίτη Οικονομίδου

Όσο με γαληνεύει η άμπωτις, άλλο τόσο με θερμειύει η παλίρροια. Κύματα η ψυχή μου, κομμάτια η καρδιά μου, έμεινε να ονειροπολεί για μια πατρίδα μακρινή, χαμένη. Μονάχη έμεινα να ξεπεζέψω το ατάραχο βουνό, να μαζέψω θρύλους και παραδόσεις, να φτιάξω ιστορίες για ίλαρους κι αγριεμένους. Δεν σταματά το ποτάμι, δεν σβήνει η φλόγα. Την τρώγω την άνοιξη, μασώ το καλοκαίρι, συνθλίβω το φθινόπωρο, χαϊδολογώ τον χειμώνα. Γέρος κι αυτός, κρύος και μόνος, πνάζει για να ζεσταθεί στη φλόγα της ελευθερίας και μόνο. Μαζί πάμε χέρι χέρι. Πετούμε ατάραχοι σ' ένα σύννεφο, γινόμαστε βροχή και νέφτουμε. Βρέχουμε το χώμα, τ' άγιο χώμα, ποτίζουμε τα χωράφια της ψυχής μας, εξαγνίζομαστε στη φορά του ανέμου. Ο μόνος τρόπος ν' αγγίζουμε τη σκλαβωμένη γη. Κι ύστερα γυρνάμε πίσω, στα παζάρια της φυλής μας, δεν ψάχνουμε αλήθειες, ούτε μεγάλα λόγια. Φτάνει που καθάρισε ο ουρανός, φτάνει που η βροχή πότισε τους τελευταίους σπόρους που έμειναν εκεί πίσω το 1974, κι ακόμα φυτρώνουν. Ξανανθίζει η Άνοιξη, κρυφογελά το καλοκαίρι, μας καλοπιάνει το φθινόπωρο. Έτσι πάει ο κύκλος της ζωής μακριά από τα σπίτια μας. Μόνο που η σύνδεση δεν κόπηκε ποτέ και ούτε πρόκειται. Ο ομφάλιος λώρος αιωρείται σαν μετανάστης στο άπειρο. Κανέναν δεν νοιάζει το δικό μου παραστράτημα. Μου είπαν «κάτσε κάτω», εγώ ανασηκώθηκα. Μου είπαν «σήκω», κοντοκάθησα. Όλα ανάποδα. Έτσι κι όταν τούτοι όλοι οι άσχετοι, οι παρακατιανοί, μας συμβουλεύουν για το χρέος στην πατρίδα, κλείνω τις αισθήσεις. Ακούω μονάχα το σύννεφο, κάθε

φορά που έρχεται να με πάρει μαζί του. Να βρέξουμε το χώμα, να ποτιστούν οι μνήμες, να ξυπνήσουν τα ξωτικά του δάσους που λεν τα παραμύθια. Έτσι θα γραφτεί κι ο επίλογος πως η πατρίδα σώθηκε, λευτερώθηκε. Μετά από χρόνια ο στεναγμός βαθαίνει, μα το τέλος φτάνει. Ακόμα κι αν δεν ζήσαμε στο Πέντε Μίλι, πλάσαμε όνειρα, κάθε μέρα εκεί, τη φρόντισα την πατρίδα, να μην της λείπει τίποτε, μήτε νερό, μήτε αέρας, μήτε φως. Και λόγια αγάπης της έστειλα πολλά, να 'χει να θυμάται, όταν δεν θα με βλέπει πια. Θα φύγω μακριά κάποια ώρα, σ' ένα κόσμο δικό μου. Θα 'μαι μόνη, μα θα 'χω το σύννεφο. Αυτό θα με παίρνει στους δρόμους της μνήμης και της αιωνιότητας. Κάθε παρόν γίνεται αιώνιο. Κάθε ψυχή κουβαλά την ιστορία της κι ο τόπος τη δική του. Έτσι θα παραμείνει ακλόνητος, αγέρωχος στις κακουχίες, ν' αντέχει στο χρόνο. Το Πέντε Μίλι δεν θα μ' αφήσει ποτέ, ούτε εγώ. Όταν χαθώ στο πέταγμα μου, εκεί θα κουρνιάζω σαν αστραπή στην ψυχή του. Μαζί θα γράφουμε αιώνια σ' αγαπώ! Το Πέντε Μίλι δεν πέθανε ποτέ. Ούτε οι άνθρωποι του. Τους διηγούμαι ακόμα παραμύθια. Το πέραςμα στην αιωνιότητα ήταν βαρύ, μα θα 'ναι για πάντα εκεί, γιατί ποτέ δεν έφυγαν. Όλοι οι άλλοι τριγύρω ψεύτικοι. Βυθιζόμαστε ολοένα στο πέραςμα. Μια γέφυρα είναι, που οδηγεί στο πάντα! Γιαγιά, παππού, θεία, μαζί είμαστε, ησυχάστε, γαληνέψετε, μη φοβάστε, ένα σώμα μας χωρίζει, που όταν το αφήσω επιτέλους κάτω, θα είμαστε πάλι οικογένεια. Και τότε πια, δεν θα μπορεί κανείς να μας χωρίσει. Θα γίνουν όλα ένα. Στο δρόμο της αιωνιότητας, της γαλήνης, και της ανυπαρξίας. Καλή αντάμωση!





Η Πρόεδρος της Νεολαίας Καραβά Μαρία Πατσαλοσαββή



Το Διοικητικό Συμβούλιο της Νεολαίας Καραβά με τον Δήμαρχο και τον Πρόεδρο του Σωματείου



Κατάθεση στεφάνου στον Τύμβο Μακεδονίτισσας

Δημοτικό Συμβούλιο Νεολαίας Καραβά



Εισαγωγικό σημείωμα της Προέδρου της Νεολαίας

Αγαπητοί συνδημότες, νέοι και νέες του Καραβά.

Με ιδιαίτερη χαρά και τιμή σας καλωσορίζω στην ενότητα της έκδοσης αυτής που αποτυπώνει τις δράσεις της Νεολαίας Καραβά για το έτος 2024. Το 18ο τεύχος των Καραβιώτικων Δρώμενων αποτελεί από τεκμήριο της συλλογικής προσπάθειας, της αφοσίωσης και της αγάπης όλων των μελών μας προς την ιδιαίτερη πατρίδα μας.

Στο πλαίσιο της διαρκούς μας προσπάθειας να διατηρήσουμε ζωντανή τη μνήμη του Καραβά, η Νεολαία μας, σε στενή συνεργασία με τον Δήμο και τα υπόλοιπα Οργανωμένα Σύνολα του Καραβά, υλοποιεί ποικίλες δράσεις, οι οποίες αποσκοπούν στη διατήρηση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς και στη διαφύλαξη της ιστορικής μας ταυτότητας. Το Δημοτικό Συμβούλιο Νεολαίας Δήμου Καραβά (ΔΣΝΔΚ) επιτελεί ένα σημαντικό έργο, βασισμένο σε εθελοντική δράση, με σκοπό τη μεταλαμπάδευση της αγάπης για τον Καραβά στις νεότερες γενιές.

Οι πρωτοβουλίες μας περιλαμβάνουν εκπαιδευτικές εκδρομές με στόχο τη γνωριμία με την ιστορία του τόπου μας και το φυσικό περιβάλλον του νησιού μας, εκδηλώσεις γνωριμίας μεταξύ νέων του Καραβά, πολιτιστικές και φιλανθρωπικές εκδηλώσεις, εκδηλώσεις με θέμα την τέχνη και πολλά άλλα. Ο στόχος όλων των εκδηλώσεων είναι πρώτα από όλα να φέρουν τους νέους του Καραβά ακόμη πιο κοντά στο χωριό μας, να νιώσουν μέρος της ομάδας μας, με απώτερο στόχο τη διατήρηση της μνήμης

της κατεχόμενης κωμόπολής μας.

Ομολογώ ότι το έργο της Νεολαίας δεν είναι εύκολο. Ήδη μετράμε 51 χρόνια προσφυγιάς και η προσέγγιση νέων που αποτελούν την τρίτη γενιά προσφύγων, οι οποίοι δεν έζησαν στον Καραβά και δεν έχουν προσωπική μνήμη είναι πολύ δύσκολη. Όμως, το ΔΣΝΔΚ δεν αναπαύεται. Προχωρά και προσπαθεί συνεχώς να κρατήσει ζωντανό τον Καραβά, προσπαθεί να δίνει φως ελπίδας ότι η μνήμη δεν θα σβήσει και ο αγώνας για επιστροφή θα κρατηθεί ζωντανός.

Αρωγός και συμπαραστάτης στο έργο μας είναι πάντοτε ο Δήμος Καραβά, διαμέσου του Δημάρχου, του Δημοτικού Συμβουλίου και του προσωπικού του Δήμου, τους οποίους ευχαριστούμε ιδιαίτερα. Η Νεολαία, ως οργανικό μέλος του Δήμου, εργάζεται σε συνεργασία με τον Δήμο επί των κοινών στόχων, όπως αυτοί προνοούνται από το καταστατικό μας, με επικέντρωση κυρίως στην προσέλκυση νέων Καραβιωτών στους κόλπους του Δήμου και τη μεταλαμπάδευση σε αυτούς της αγάπης για την πατρώα γη μας.

Επίσης, σταθεροί συνοδοιπόροι και υποστηρικτές μας είναι τα Οργανωμένα Σύνολα του Καραβά, ο ΟΝΕΚ και άλλοι κρατικοί μηχανισμοί, που όλοι μαζί ενισχύουν τη δράση της Νεολαίας και στηρίζουν την υλοποίηση των στόχων μας.

Ιδιαίτερη μνεία αξίζει να γίνει στο Χορευτικό Συγκρότημα της Νεολαίας μας, το οποίο αποτελεί πυρήνα διατήρησης και ανάδειξης της παραδοσιακής μας μουσικοχορευτικής κληρονομιάς. Το Χορευτικό Συγκρότημα αποτελεί ένα μέσο σύνδεσης των νέων Καραβιωτών με-



ταξύ τους. Η ανάμειξη τους σε αυτή την ομάδα συνέβαλε ώστε να δημιουργηθεί ένα οικογενειακό δέσιμο και αυτό αποτελεί από μόνο του ένα όπλο προς την υλοποίηση του κοινού στόχου που είναι η διατήρηση της μνήμης του Καραβά.

Αυτό το διάστημα δραστηριοποιούνται, μέσα από εκπαιδευτικά μαθήματα παραδοσιακών χορών, συνολικά τρεις χορευτικές ομάδες νέων. Υπό την καθοδήγηση του έμπειρου χοροδιδασκάλου Κώστα Κυπριανού αλλά και την έμπρακτη υποστήριξη του Δήμου Καραβά, το χορευτικό συγκρότημα έχει θέσει στερεές βάσεις λειτουργίας.

Κλείνοντας, σας καλώ να αναγνώσετε τις πιο

κάτω αναλυτικές δράσεις της Νεολαίας μας για το έτος 2024, ώστε να αποκτήσετε μια σφαιρική εικόνα για τη δράση και το έργο της Νεολαίας του χωριού μας. Ευελπιστώ πως αυτό το έργο της Νεολαίας θα γίνει αφορμή για να έρθουν ακόμη περισσότεροι νέοι κοντά μας και η οικογένεια μας να μεγαλώσει, μαζί να βάλουμε τους επόμενους στόχους και να πορευτούμε με τον στόχο της επιστροφής ακόμη πιο δυνατοί.

Μαρία Πατσαλοσαββή

Πρόεδρος Δημοτικού Συμβουλίου Νεολαίας Δήμου Καραβά

Δημοτική Σύμβουλος Δήμου Καραβά

Οι δράσεις του Δημοτικού Συμβουλίου Νεολαίας Καραβά το 2024

Το έτος που μας πέρασε ήταν γεμάτο όμορφες και επιτυχημένες δράσεις για το Δημοτικό Συμβούλιο Νεολαίας του Δήμου Καραβά. Το 2024 ήταν μία χρονιά, η οποία αποτέλεσε τη συνέχεια μίας ενεργής πορείας που ξεκίνησε πολλά χρόνια πριν και στόχος είναι αυτή η πορεία να συνεχίσει.

Σαφέστατα, η πραγματοποίηση των δράσεων δεν θα ήταν εφικτή χωρίς τη στήριξη και τη συμβολή του Δήμου Καραβά, του Οργανισμού Νεολαίας Κύπρου, καθώς και όλων των οργανωμένων συνόλων του Δήμου Καραβά, τους οποίους και οφείλουμε να ευχαριστήσουμε.

Έχοντας ως στόχο τη διατήρηση της ιστορικής μνήμης και της ταυτότητας του κατεχόμενου Δήμου μας, καθώς και τη σύσφιξη των σχέσεων μεταξύ των νέων Καραβιωτών, προβήκαμε στην πραγματοποίηση ποικίλων δράσεων και εκδηλώσεων, οι οποίες περιγράφονται πιο κάτω.

1. Χριστουγεννιάτικη Εκδήλωση για τα παιδιά με καταγωγή τον Καραβά



Στις 14 Ιανουαρίου 2024 πραγματοποιήθηκε η χριστουγεννιάτικη εκδήλωση για τα παιδιά που κατάγονται από τον Καραβά. Στην εκδήλωση τα παιδιά, ανεξαρτήτως ηλικίας, είχαν την ευκαιρία να παρακολουθήσουν τη θεατρική παράσταση «Αλώπηξ ή Αλεπού». Οι χαρακτήρες του θεατρικού έργου διασκεδάσαν τα παιδιά με χορό, τραγούδι και παιχνίδι. Με τα γνωστά επιμύθια του παραμυθιά Αισώπου έλαβαν διαχρονικά μηνύματα ζωής, με τον πιο όμορφο και διασκεδαστικό τρόπο. Τη θεατρική παράσταση σκηνοθέτησε ο Σάββας Μυλωνάς, ο οποίος κατάγεται από τον Καραβά και δραστηριοποιείται στον χώρο των τεχνών.

2. Συναυλία «ΘΑ ΤΑ ΠΟΥΜΕ ΑΛΛΙΩΣ II»

Με μεγάλη επιτυχία πραγματοποιήθηκε στις 11 Μαρτίου 2024 η ετήσια καλλιτεχνική συναυλία του Δημοτικού Συμβουλίου Νεολαίας Δήμου Καραβά με την ονομασία «Θα τα πούμε αλλιώς II» στο Δημοτικό Θέατρο Στροβόλου.

Οι σπουδαίοι Κύπριοι καλλιτέχνες Κούλης Θεοδώρου, Μαρία Θεοδότου, Δημήτρης Μεσημέ-





ρης και Φρειδερίκη Τομπάζου συναντήθηκαν επί σκηνής και χάρισαν μια μαγική βραδιά στους παρευρισκόμενους, ερμηνεύοντας τραγούδια των καταξιωμένων συνθετών Θάνου Μικρούτσικου, Διονύση Σαββόπουλου, Νίκου Παπάζογλου, αδελφών Κατσιμίχα, Χρίστου Νικολόπουλου, Τάκη Σιούκα, Στέλιου Καζαντζή, Στράτου Διονυσίου και πολλών άλλων γνωστών συνθετών.

Κατά τη διάρκεια της συναυλίας, το χορευτικό Συγκρότημα της Νεολαίας Δήμου Καραβά, σε μία εμφάνιση έκπληξη, παρουσίασε χασάπικο κατενθουσιάζοντας το κοινό.

3. Συμμετοχή στη Μαθητική Παρέλαση 25ης Μαρτίου

Οι Νέοι του Καραβά, θεωρώντας ως ελάχιστο χρέος τους τη συμμετοχή στις εθνικές επετείους, πήραν μέρος στη μαθητική παρέλαση της 25ης Μαρτίου τιμώντας τον απελευθερωτικό αγώνα της Ελληνικής Επανάστασης του 1821. Ρόλο συντονιστή της ομάδας είχε ο εκπαιδευτικός κ. Γιάννης Τσαγγαρίδης, τον οποίο και ευχαριστούμε ιδιαίτερα.



4. Τριήμερη Εκπαιδευτική Εξόρμηση «Γνωριμία με την Ιστορία του Κυπριακού Οίνου Λαόνα - Ακάμας»



Στις 29 – 31 Μαρτίου 2024 το Δημοτικό Συμβούλιο Νεολαίας Δήμου Καραβά πραγματοποίησε τριήμερη εκπαιδευτική εξόρμηση με κεντρικό θέμα «Γνωριμία με την Ιστορία του Κυπριακού Οίνου Λαόνα - Ακάμας», που στόχο είχε την ενημέρωση των νέων σχετικά με την παράδοση του νησιού στην παραγωγή οίνου.

Οι συμμετέχοντες επισκέφθηκαν το Οινοποιείο Βασιλικό στον Κάθηκα και Βουνί Παναγιάς, όπου είχαν την ευκαιρία να εμπλουτίσουν τις γνώσεις τους γύρω από τη διαδικασία παραγωγής του κρασιού και υποπροϊόντων του. Ακολούθως, πραγματοποιήθηκε επίσκεψη στο Παραδοσιακό Σπίτι της κυρίας Σοφίας και του κύριου Ανδρέα στη Λετύμπου, που λειτουργεί ως ζωντανό μουσείο λαογραφικής ιστορίας. Οι οικοδεσπότες του μουσείου προσέφεραν διαδραστική εκπαίδευση στην παρασκευή παραδοσιακού ψωμιού με την ετοιμασία ζυμαριού, πύρωμα του φούρνου,



πλάσιμο ψωμιού και φούρνισμα στην κατάλληλη θερμοκρασία.

Η τελευταία μέρα της εκδρομής βρήκε τους νέους του Καραβά στο Εκθεσιακό – Εκπαιδευτικό Κέντρο Χελώνας στην κοινότητα της Ίνειας, όπου, μέσα από την καθοδήγηση ειδικευμένου Θαλάσσιου Βιολόγου, πληροφορήθηκαν για τις χελώνες που συναντιώνται στα παράλια του νησιού μας.

Η συμμετοχή των νέων στην εκδρομή ήταν έντονη, με τις προγραμματισμένες δραστηριότητες να αφήνουν μία πολύ θετική εντύπωση σε όσους είχαν την ευκαιρία να τις ζήσουν.

5. Συνάντηση Προέδρου και Λειτουργών του ONEK με αντιπροσωπεία Νεολαίων Επαρχίας Κερύνειας



Στις 10.04.2024 έλαβε χώρα η συνάντηση μεταξύ του Προέδρου του ONEK κ. Κλεάνθη Κουτσόφτα και τις λειτουργούς του ONEK Ελένη Χρυσοστόμου και Ευαγγελία Μηχανικού, με αντιπροσωπεία των Συμβουλίων Νεολαίας της επαρχίας Κερύνειας.

Τα Συμβούλια Νεολαίας εκπροσώπησαν ο Πρόεδρος του Δ.Σ. Νεολαίας Δήμου Κερύνειας, Θεόδωρος Λαφαζάνης, ο Πρόεδρος του Δ.Σ. Νεολαίας Δήμου Λαπήθου, Ανδρέας Αγαπίου και ο Πρόεδρος του Δ.Σ. Νεολαίας Δήμου Καραβά Αλέξανδρος Ποστεκκής.

Η συνάντηση έγινε σε φιλικό κλίμα και μέσα από ένα εποικοδομητικό διάλογο ανταλλάχθηκαν απόψεις για την εμβάθυνση και ενίσχυση της στήριξης που παρέχει ο ONEK στα Συμβούλια Νεολαίας των Κατεχόμενων Δήμων και Κοινοτήτων, λαμβάνοντας υπόψιν το ιδιαίτερο και ευαίσθητο έργο που επιτελούν.

6. Συμμετοχή στην εκδήλωση «Δευτέρα του Πάσχα»

Τη Δευτέρα του Πάσχα, 6.5.2024, ο Δήμος Καραβά σε συνεργασία με το Προσφυγικό Σωματείο «Ο Καραβάς», το Αθλητικό Σωματείο «ΑΕΚ - Λάμπουσα» και το Δημοτικό Συμβούλιο Νεολαίας Καραβά πραγματοποίησαν την καθιερωμέ-

νη εκδήλωση – συγκέντρωση των Καραβιωτών και φίλων του Καραβά, στον χώρο της αίθουσας δεξιώσεων «Χαρίδειον» στη Χοιροκοιτία, η οποία στέφθηκε με μεγάλη επιτυχία.

7. Τριήμερη Εκπαιδευτική Εξόρμηση «Γνωριμία με τον θαλάσσιο κόσμο»



Στις 14 – 16 Ιουνίου 2024 το Δημοτικό Συμβούλιο Νεολαίας Δήμου Καραβά πραγματοποίησε τριήμερη εκπαιδευτική εξόρμηση με κεντρικό θέμα «Γνωριμία με τον θαλάσσιο κόσμο», που στόχο είχε την ενημέρωση των νέων σχετικά με την προστασία του θαλάσσιου κόσμου.

Οι νέοι του Καραβά είχαν την ευκαιρία να επισκεφθούν το χωριό Κρήτου Τέρρα. Εκεί συνάντησαν τον Λειτουργό Εκπαίδευσης και Έρευνας της Terra Cypria (Κυπριακό Ίδρυμα Προστασίας του Περιβάλλοντος), ο οποίος τους ξενάγησε αρχικά στο Πλυσταριό ή «Πλυμμαρκό» του χωριού, που αποτελούσε ένα ειδικά διαμορφωμένο χώρο για το πλύσιμο των ρούχων των κατοίκων μέχρι και τη δεκαετία του 1960.

Παράλληλα, οι συμμετέχοντες επισκέφθηκαν το πρώτο καζίνο που λειτούργησε από το 1878 μέχρι και τις αρχές του 20ου αιώνα. Η εκδρομή συνεχίστηκε με πλεύση κατά μήκος της ακτο-



γραμμής του Ακάμα για εξερεύνηση του βυθού και των παραλιακών μετώπων του.

Η τελευταία μέρα της εκδρομής περιλάμβανε επίσκεψη στο Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης Επισκοπής Πάφου, εκεί όπου η ομάδα συνάντησε την ειδική περιβαλλοντολόγο, η οποία ενημέρωσε τους νέους για το Κέντρο και τις δράσεις του και τους ξενάγησε στο Ζωντανό Μουσείο που διαθέτει το Κέντρο.

8. Βράβευση του Δ.Σ. Νεολαίας Δήμου Καραβά από τον ΟΝΕΚ



Στις 19 Ιουνίου 2024 ο Οργανισμός Νεολαίας Κύπρου πραγματοποίησε στο Αμφιθέατρο της Πλατείας Ελευθερίας την παρουσίαση των νέων χρηματοδοτικών προγραμμάτων του.

Μέσα στα πλαίσια της εκδήλωσης, ο ΟΝΕΚ προχώρησε σε βράβευση Οργανωμένων Ομάδων Νέων για το ανεκτίμητο έργο που επιτελούν. Μεταξύ των βραβευθέντων ήταν και οι Νεολαίες των Κατεχομένων Δήμων Κερύνειας, Λαπήθου και Καραβά. Τα βραβεία παρέλαβαν οι Πρόεδροι τους εκ μέρους των συμβουλίων.

Η βράβευση αυτή αποτελεί τιμή και αναγνώριση για το πολύτιμο έργο που επιτελεί η Νεολαία του χωριού μας, λαμβάνοντας υπόψιν τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει στην προσφυγιά, με τους νέους Καραβιώτες να βρίσκονται διάσπαρτοι στο ημικατεχόμενο νησί μας.

9. Βραδιά Γνωριμίας Νέων Καραβιωτών



Την Παρασκευή 28 Ιουνίου 2024, το Δημοτικό Συμβούλιο Νεολαίας Καραβά και ο Δήμος

Καραβά διοργάνωσαν την ετήσια καλοκαιρινή «Καραβιώτικη Βραδιά Νέων» αφιερωμένη, τόσο στους νέους, όσο και στους μεγαλύτερους με καταγωγή τον Καραβά.

Η βραδιά είχε ως εφελτήριο τη συνάντηση και αλληλογνωριμία της νέας γενιάς Καραβιωτών, γεγονός που, με την παρουσία και των μεγαλύτερων, επετεύχθη στο μέγιστο.

Η βραδιά συνοδεύτηκε με φαγητό και ζωντανή μουσική από μέλη της Νεολαίας Καραβά στο Πολιτιστικό Ίδρυμα Καραβιωτών, με το Χορευτικό



Συγκρότημα της Νεολαίας να ξεσηκώνει τους παρευρισκόμενους με ξεχωριστές χορευτικές εκτελέσεις.

10. Συμμετοχή στις Αντικατοχικές Εκδηλώσεις Μνήμης, Τιμής και Αγώνα Επαρχίας Κερύνειας

11. Γενική Συνέλευση ΔΣΝΔΚ

Η Τακτική Γενική Συνέλευση του Δημοτικού Συμβουλίου Νεολαίας Δήμου Καραβά διεξήχθη την Παρασκευή 26 Ιουλίου 2024 με σκοπό τον απολογισμό δραστηριοτήτων, ταμειακής κατάστασης, ετήσιου προγραμματισμού και εκλογή νέας Εκτελεστικής Επιτροπής.

Ο Αλέξανδρος Ποστεκκής άνοιξε τη συνεδρία της Γενικής Συνέλευσης ως ο απερχόμενος Πρόεδρος της Νεολαίας. Αναφέρθηκε στην επιτυχημένη πορεία του προηγούμενου Διοικητικού Συμβουλίου για τα έτη 2022-2024, εκφράζοντας ευχαριστίες στον Δήμο Καραβά και το Προσφυγικό Σωματείο για τη διαχρονική τους στήριξη.

Στη συνέχεια πήρε τον λόγο η νέα Πρόεδρος της Νεολαίας, Μαρία Πατσαλοσαββή, η οποία έδωσε την υπόσχεση να συνεχίσει το αξιόλογο έργο των προηγούμενων ετών.

Ο Δήμαρχος Καραβά και ο Πρόεδρος του Σωματείου Καραβά, αναφέρθηκαν με τη σειρά τους στην επιτυχημένη πορεία της Νεολαίας και υποσχέθηκαν να συνεχίσουν τη στήριξη και τη δική τους συνδρομή προς τις δράσεις της Νεολαίας.



Ακολουθώντας, η Γραμματέας της Νεολαίας, Έλενα Μανέντζου, παρουσίασε τον απολογισμό των δράσεων της Νεολαίας για τα έτη 2022-2024. Στη συνέχεια οι παρευρισκόμενοι αντάλλαξαν εισηγήσεις και ιδέες για τις επόμενες δράσεις της Νεολαίας.

Η Γενική Συνέλευση ολοκληρώθηκε με την εκλογή της νέας Εκτελεστικής Επιτροπής, η οποία αποτελείται από τους πιο κάτω:

Μαρία Πατσαλοσαββή Πρόεδρος, Εκπρ. Δημοτικού Συμβουλίου Ex officio μέλος

Μάριος Μούγης	Α' Αντιπρόεδρος
Ιωάννα Ονησιφόρου	Β' Αντιπρόεδρος
Παναγιώτης Δημοσθένους	Γ' Αντιπρόεδρος
Φιλίω Πατσαλοσαββή	Γενική Γραμματέας
Δημήτρης Κτωρίδης	Βοηθός Γενικός Γραμματέας

Έλενα Μανέντζου	Ταμίας
Σωτήρης Ιωάννου	Βοηθός Ταμίας
Χριστιάνα Πατσαλοσαββή	Οργανωτικός Γραμματέας
Γιώργος Ονησιφόρου	Βοηθός Οργανωτικός Γραμματέας
Αννίτα Μανέντζου Κίση	Μέλος, Εκπρ. Προσφυγικού Σωματείου "Ο Καραβάς" – Ex officio μέλος
Έμιλυ Καραϊσκού	Μέλος, Δημοτική Γραμματέας Καραβά – Ex officio μέλος
Κατερίνα Ποστεκκή	Αναπληρωματικό Μέλος

12. Συμμετοχή στην Μαθητική Παρέλαση 28^{ης} Οκτωβρίου



Οι Νέοι του Καραβά, τιμώντας την επέτειο του «ΟΧΙ» απέναντι στις Ιταλικές Αξιώσεις του Β'

Παγκοσμίου Πολέμου κατά το 1940, έδωσαν το παρών τους στη μαθητική παρέλαση που πραγματοποιήθηκε σε κεντρικούς δρόμους της πρωτεύουσας. Ρόλο συντονιστή της ομάδας είχε ο εκπαιδευτικός Γιάννης Τσαγγαρίδης, τον οποίο και ευχαριστούμε ιδιαίτερα.

13. Συμμετοχή του Χορευτικού Συγκροτήματος στον Χορό του Λεμονιού



Το Σάββατο 23 Νοεμβρίου 2024 το Προσφυγικό Σωματείο «Ο Καραβάς» διοργάνωσε για 38η συνεχή χρονιά την εκδήλωση «Ο Χορός του Λεμονιού».

Στόχος της εκδήλωσης ήταν η διατήρηση των παραδοσιακών εκδηλώσεων του Καραβά, η προβολή της κωμόπολής μας και η σύσφιξη των σχέσεων μεταξύ των διασκορπισμένων σε όλο τον κόσμο Καραβιωτών. Στα πλαίσια της εκδήλωσης διεξήχθη ο γνωστός διαγωνισμός του Χορού του Λεμονιού.

Στην εκδήλωση παρουσίασε πλούσιο καλλιτεχνικό πρόγραμμα το Χορευτικό Συγκρότημα Νεολαίας Δήμου Καραβά με ελληνικούς χορούς.

14. Συνάντηση Δικτύωσης Επαγγελματιών Καραβιωτών

Στις 17 Δεκεμβρίου 2024 το Δημοτικό Συμβούλιο Νεολαίας Δήμου Καραβά πραγματοποίησε μία καινοτόμα εκδήλωση, που εστίαζε στη «Δικτύωση Επαγγελματιών Καραβιωτών» (Youth Professionals Networking). Η Νεολαία του Δήμου Καραβά, λαμβάνοντας υπόψιν το σημερινό διασυνδεδεμένο επιχειρηματικό κόσμο, πήρε





την πρωτοβουλία διοργάνωσης αυτής της εκδήλωσης, που αποσκοπούσε να διαδραματίσει κεντρικό ρόλο στην προώθηση της σταδιοδρομίας, στη διεύρυνση των επιχειρηματικών ευκαιριών και στην προώθηση της προσωπικής ανάπτυξης μεταξύ των Καραβιωτών.

Η εκδήλωση στέφθηκε με μεγάλη επιτυχία, αφού νέοι αλλά και επαγγελματίες Καραβιώτες, διακεκριμένοι στον επαγγελματικό τους χώρο, αγκάλιασαν την πρωτοβουλία αυτή και ενθάρρυναν το Δ.Σ. Νεολαίας Δήμου Καραβά, όπως προχωρήσει στη μελλοντική διοργάνωση εκδηλώσεων παρόμοιου χαρακτήρα.

Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους ο Δήμαρχος Καραβά Δρ. Νίκος Χατζηστεφάνου, μέλη του Δ.Σ. του Δήμου Καραβά καθώς και μέλη του Δ.Σ. του Προσφυγικού Σωματείου «Ο Καραβάς».

15. Χριστουγεννιάτικη Εκδήλωση για τα παιδιά με καταγωγή τον Καραβά και Φιλανθρωπικό Παζαράκι

Το Δημοτικό Συμβούλιο Νεολαίας Δήμου Καραβά και το Προσφυγικό Σωματείο «Ο Καραβάς» οργάνωσαν για ακόμη μία χρονιά την καθιερωμένη παιδική Χριστουγεννιάτικη εκδήλωση για τα παιδιά με καταγωγή τον Καραβά, η οποία έλαβε χώρα στις 29 Δεκεμβρίου 2024.

Όλα τα παιδιά, ανεξαρτήτως ηλικίας, είχαν την



ευκαιρία να παρακολουθήσουν την παράσταση «Καλήν εσπέραν θα σας πω». Οι δημιουργοί, χρησιμοποιώντας την προφορική αφήγηση, έδωσαν πνοή σε λαϊκά παραμύθια του Δωδεκαημέρου, με τη συνοδεία ζωντανής μουσικής με λαούτο, παραδοσιακά κρουστά και ηχητικά εφέ, τραγουδώντας κάλαντα από κάθε γωνιά της Κύπρου και της Ελλάδας.

Ο Άγιος Βασίλης ούτε και φέτος έλειψε από την εν λόγω εκδήλωση, προσφέροντας δώρα και γεμίζοντας τα παιδιά με μεγάλη χαρά.

Μαθήματα Παραδοσιακών Χορών

Τέλος, δεν θα μπορούσαμε να μην αναφερθούμε στο Χορευτικό Συγκρότημα της Νεολαίας Καραβά, το οποίο μετρά πάνω από δεκατρία χρόνια παρουσίας. Διαμέσου των χρόνων το Χορευτικό Συγκρότημα ενδυναμώνεται ακόμη περισσότερο με τη δημιουργία ακόμα μίας νέας ομάδας, της ομάδας ενηλίκων.

Η δυναμική που έχει το Χορευτικό Συγκρότημα της Νεολαίας μας δεν θα ήταν κατορθωτή χωρίς τη συμβολή του χοροδιδασκάλου, Κώστα Κυπριανού, καθώς επίσης και την έμπρακτη στήριξη του Δήμου Καραβά και του Πολιτιστικού Ιδρύματος Καραβά, τους οποίους και ευχαριστούμε θερμά για την πολυετή και ανιδιοτελή στήριξη.

Εν κατακλείδι, το Χορευτικό Συγκρότημα του Δ.Σ. Νεολαίας Δήμου Καραβά αποτελεί τον πυρήνα σύσφιξης και αλληλεπίδρασης των νέων του Καραβά, τον οποίο και διατηρούμε ως κόρη οφθαλμού, προσβλέποντας στην ενδυνάμωσή του, αφού αυτό αποτελεί το όχημα διάδοσης της ιστορικής και πολιτιστικής κληρονομιάς της κωμόπολής μας.

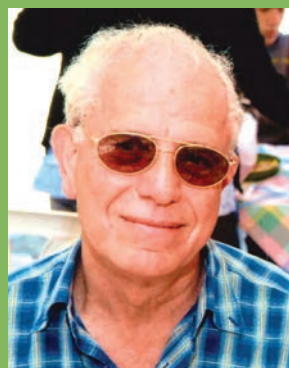
Έλενα Μανέντζου

Ταμίας Δημοτικού Συμβουλίου Νεολαίας Δήμου Καραβά





Ο πρόεδρος του σωματείου
Ανδρέας Χαράλαμπος



Ο γενικός γραμματέας του
σωματείου Αντρέας Πατέρας

Προσφυγικό Σωματείο «Ο Καραβάς»

Αντρέας Πατέρας, Γενικός Γραμματέας

Το Σωματείο, οι στόχοι του, οι συνεργάτες του

Το Προσφυγικό Σωματείο «Ο Καραβάς» ιδρύθηκε το 1987 και, σύμφωνα με το καταστατικό του, έχει ως πρωταρχικό στόχο την απαλλαγή από την Τουρκική κατοχή και την επιστροφή των νόμιμων κατοίκων του στα σπίτια και τη γη τους.

Ένας άλλος, εξίσου σημαντικός στόχος, είναι η σύσφιγξη των σχέσεων μεταξύ των Καραβιωτών και η διατήρηση της πολιτιστικής κλη-

ρονομίας του Καραβά και των περιχώρων του. Για την επίτευξη των στόχων αυτών, το Σωματείο συνεργάζεται στενά με τον Δήμο Καραβά και με όλα τα οργανωμένα σύνολα και φορείς των Καραβιωτών στην Κύπρο και το εξωτερικό, αναλαμβάνει πρωτοβουλίες, διοργανώνει εκδηλώσεις και προβάλλει με κάθε ευκαιρία, με διάφορους τρόπους, την πλούσια ιστορία και παράδοση του Δήμου μας.

Οι εκδηλώσεις και δράσεις του Σωματείου το 2024

α) Χριστουγεννιάτικη Εκδήλωση για τα παιδιά-14 Ιανουαρίου, Πολιτιστικό Ίδρυμα Καραβιωτών

Ο Δήμος Καραβά, το Προσφυγικό Σωματείο «Ο Καραβάς» και το Δημοτικό Συμβούλιο Νεολαίας Καραβά συνδιοργάνωσαν την καθιερωμένη Παιδική Χριστουγεννιάτικη Εκδήλωση για τα

παιδιά με καταγωγή τον Καραβά, την Κυριακή 14 Ιανουαρίου 2024, το πρωί, στο οίκημα του Πολιτιστικού Ιδρύματος Καραβιωτών.

Περισσότερα από 60 παιδιά, μαζί με τους γονείς και / ή τους παππούδες και τις γιαγιάδες τους ξανάσμιξαν ακόμη μια φορά με στόχο την αλληλογνωριμία, τη διατήρηση της Καραβιώ-





τικής ταυτότητας τους και του πόθου για επιστροφή στον αγαπημένο Καραβά.

Η εκδήλωση περιλάμβανε το κόψιμο βασιλόπιττας, χαιρετισμούς, ξενάγηση στον Καραβά μέσα από την προβολή σχετικών εικόνων και παρουσίαση του θεατρικού «Αλεπού ή Αλώ-πηξ».

Η εκδήλωση έκλεισε με τον ερχομό του Άγιου Βασίλη, ο οποίος χάρισε δώρα σε όλα τα παιδιά.

Ο Δήμαρχος Νίκος Χατζηστεφάνου, ο Πρόεδρος του Προσφυγικού Σωματείου «Ο Καραβάς» Ανδρέας Χαραλάμπους, ο Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου Νεολαίας Καραβά Αλέξανδρος Ποστεκκής, η Πρόεδρος της Σχολικής Εφορείας Καραβά Ανδρούλα Χατζηδαμιανού Ασιώτου και ο Επίτιμος Πρόεδρος της ΑΕΚ – Λάμπουσα Δαμιανός Χατζηδαμιανού, κατά την κοπή της βασιλόπιττας, τόνισαν τη μεγάλη σημασία που έχει η διοργάνωση τέτοιων εκδηλώσεων και μετέφεραν τις ευχές τους για σύντμηση του χρόνου της προσφυγιάς.

β) Συνεστίαση / Εκδήλωση «Οι τεχνίτες οικοδομών του Καραβά πριν το 1974» – 3 Μαρτίου, Royal Hall στη Λευκωσία

Η συνεστίαση ήταν μια συνέχεια ανάλογης περσινής εκδήλωσης στην οποία είχαν τιμηθεί άλλες ομάδες τεχνιτών.

Όπως τονίστηκε στη σχετική ομιλία, το Σωματείο έχει αποφασίσει να τιμά σε εκδηλώσεις



Ο Γενικός Γραμματέας του Σωματείου Αντρέας Πατέρας και η παρουσιάστρια της εκδήλωσης Τάνια Κολιού – Γεωργίου

του ομάδες επαγγελματιών για την προσφορά τους στον Καραβά. Στη φετινή εκδήλωση παρουσιάστηκαν οι πελεκάνοι, οι μπογιατζήδες, οι υδραυλικοί, οι ηλεκτρολόγοι, οι κωμοδρόμοι, οι τενεκετζήδες. Συνολικά 65 άτομα. Όλοι τιμήθηκαν με την απονομή πλακετών. Κάποιοι από αυτούς απασχολούνταν σε εργαστήρια στον Καραβά, άλλοι πηγαينوέρχονταν καθημερινά στη Λευκωσία και άλλες πόλεις για δουλειά, φέρνοντας στον Δήμο μας σημαντικά χρηματικά ποσά. Όπως τονίστηκε, ο Καραβάς τους οφείλει πολλά και η συγκεκριμένη εκδήλωση ήταν μια οφειλόμενη ελάχιστη ένδειξη εκτίμησης για την προσφορά τους.

Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης έγινε προβολή φιλμ για τον Καραβά, όπως είναι σήμερα. Παρουσιάστηκαν σκηνές από τις γειτονιές του



Δήμου μας, τα βουνά, τις παραλίες, τις εκκλησίες. Η παρουσίαση συνοδευόταν από αφήγηση του Χαράλαμπου Χαραλάμπους, μέλους του Δ.Σ. του Προσφυγικού Σωματείου και ποιήματα του Ελύτη και του Σεφέρη, σε μουσική Μίκη Θεοδωράκη. Παραγωγός και σκηνοθέτης ήταν ο Στροβολιώτης φίλος του Καραβά Χαράλαμπος Μελαχρινός.

Στην εκδήλωση παρευρέθηκαν 280 περίπου Καραβιώτες, που έμειναν ενθουσιασμένοι με όσα έζησαν.

Τα κείμενα είχε ετοιμάσει ο Γενικός Γραμματέας του Σωματείου Ανδρέας Πατέρας.

Παρουσιάστρια της εκδήλωσης ήταν η Τάνια Κολιού Γεωργίου, ενώ την κύρια ομιλία εκφώνησε η Αννίτα Κίση Μανέντζου. Και οι δύο είναι μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του Προσφυγικού Σωματείου «Ο Καραβάς».

γ) Εκδρομή Συνταξιούχων Καραβιωτών – 25 Μαΐου



Μαζική ήταν για άλλη μια φορά η συμμετοχή των Καραβιωτών και των φίλων του Καραβά στην εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε με τη συνεργασία και στήριξη του Δήμου Καραβά και του Πολιτιστικού Ιδρύματος Καραβιωτών. Διακόσιοι περίπου εκτοπισμένοι Καραβιώτες από όλες τις περιοχές της ελεύθερης Κύπρου συναντήθηκαν στην εκκλησία της Παναγίας της Φορβιώτισσας στην Ασίνου, όπου ιερέας από τη Μητρόπολη Μόρφου έκανε δέηση υπέρ αναπαύσεως των ψυχών όσων σκοτώθηκαν κατά την τουρκική εισβολή και όλων των Καραβιωτών που απεβίωσαν στην προσφυγιά. Ακολούθησε πλούσιο γεύμα στο Εστιατόριο «Φορβιώτισσα» κοντά στην εκκλησία.

Χαιρετισμούς απεύθυναν στην εκδήλωση ο Δήμαρχος Καραβά Νίκος Χατζηστεφάνου και ο Πρόεδρος του Σωματείου Ανδρέας Χαραλάμπους. Αφού καλωσόρισαν τους παρευρισκόμενους Καραβιώτες και Καραβιώτισσες, τόνισαν ότι αυτοί αποτελούν σήμερα τον ζωντανό Καραβά που αγωνίζεται για επιστροφή και δικαίωση. Ευχήθηκαν όπως η επόμενη διοργάνωση γίνει σε έναν ελεύθερο Καραβά. Παράλληλα τόνισαν την αποφασιστικότητα των οργανωμένων συνόλων του Καραβά να συνεχίσουν τη διοργάνωση τέτοιων εκδηλώσεων, οι οποίες φέρνουν κοντά τους διασκορπισμένους Καραβιώτες και συμβάλλουν στη διατήρηση της μνήμης του Καραβά.

Η εκδήλωση έδωσε την ευκαιρία στους Καραβιώτες να συναντήσουν συγγενείς, γείτονες, φίλους. Ξύπνησε μνήμες, ζωντάνεψε σκηνές από το παρελθόν και διατράνωσε τη θέλησή τους για επιστροφή στη γενέθλια γη του Καραβά.

δ) Εκδήλωση καταδίκης της κατάληψης της Λαπήθου και του Καραβά – 6 Αυγούστου, Οδόφραγμα Λήδρα Πάλας

Τα Προσφυγικά Σωματεία «Ο Καραβάς» και «Η Λάπηθος» οργάνωσαν και φέτος εκδήλωση



Ο κύριος ομιλητής Μιχάλης Πηλαβάκης



καταδίκης της κατάληψης του Καραβά και της Λαπήθου σε περίοδο εκεχειρίας, στις 6 Αυγούστου 1974.

Η εκδήλωση ξεκίνησε με τη μεταφορά φλόγας από δρομείς του Σωματείου «Περικλής Δημητρίου» από τον Τύμβο της Μακεδονίτισσας. Ακολούθησε τρισάγιο από τον Μητροπολίτη Κυρηναίας στη μνήμη των πολεμιστών στρατιωτών και των αμάχων που έχασαν τη ζωή τους υπερασπιζόμενοι τη γη τους.

Κύριος ομιλητής ήταν ο Πρόεδρος του Συνδέσμου Επιζώντων Πολεμιστών του 256 Τ.Π., Μιχάλης Πηλαβάκης, ο οποίος παρέθεσε συγκλονιστικές μαρτυρίες για τις μάχες που διεξήχθησαν εκείνες τις μέρες και απέδωσε φόρο τιμής σε εκείνους που σκοτώθηκαν πολεμώντας ηρωικά, σε έναν άνιστο αγώνα απέναντι σε πολλαπλάσιους εχθρούς με βαρύ οπλισμό.

Στον χαιρετισμό τους οι Πρόεδροι των δύο Σωματείων διατράνωσαν την αποφασιστικότητα τους για συνέχιση του αγώνα για επιστροφή και δικαίωση.

Στη συγκέντρωση εγκρίθηκε ψήφισμα που διάβασε ο Οργανωτικός Γραμματέας του Προσφυγικού Σωματείου «Η Λάπηθος» Ανδρέας Ευθυμίου. Το καλλιτεχνικό μέρος της εκδήλωσης περιλάμβανε απαγγελία από τη φιλόλογο – ποιήτρια Αναστασία Χατζηλοή Κατσώνη και τραγούδια από τον Στέφανο Καρατζή, με τον Γιώργο Αντωνίου στο βιολί.

Ακολούθησε κατάθεση στεφάνων στο μνημείο της «Κυράς της Λαπήθου» Ευφροσύνης Προεστού.

Παρουσιάστρια της εκδήλωσης ήταν η Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου Νεολαίας Καραβά Μαρία Πατσαλοσαββή.

ε) Ο 38ος Χορός του Λεμονιού – 23 Νοεμβρίου, Royal Hall Λευκωσία

Η εκδήλωση ήταν εντυπωσιακή από πλευράς συμμετοχών, οι οποίες ξεπέρασαν τα 300 άτομα. Πολύ μεγάλη ήταν η συμμετοχή της νεολαίας που έδωσε ξεχωριστή ζωντάνια στον χορό.

Το Δημοτικό Συμβούλιο Νεολαίας ήταν συνδιοργανωτής της εκδήλωσης, ενώ χορηγοί ήταν ο Δήμος Καραβά και το Royal Hall.

Στον χαιρετισμό του ο Δήμαρχος Καραβά τόνισε ότι ο Δήμος είναι πάντα αρωγός και συμπαράστατης σε τέτοιες εκδηλώσεις και απηύθυνε μήνυμα αγωνιστικότητας και αποφασιστικό-



Ο Πρόεδρος του Σωματείου Αντρέας Χαραλάμπους και ο Υπουργός Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας Γιώργος Παπαναστασίου



της για δικαίωση και επιστροφή. Ο Πρόεδρος του Προσφυγικού Σωματείου «Ο Καραβάς» Αντρέας Χαραλάμπους στον χαιρετισμό του αναφέρθηκε στο ιστορικό του Χορού, την πρώτη του διοργάνωση το 1951 στο παραλιακό κέντρο ΖΕΦΥΡΟΣ και την αναβίωση του από το Προσφυγικό Σωματείο το 1987, μετά την εισβολή, καθώς και στην αποφασιστικότητα των Καραβιωτών για επιστροφή στα σπίτια και τη γη τους.

Η εκδήλωση τελούσε υπό την αιγίδα του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, ο οποίος στον χαιρετισμό του αναφέρθηκε στον Χορό του Λεμονιού πριν το 1974, συγχάρηκε τους διοργανωτές για το έργο που επιτελούν και ευχήθηκε επιστροφή στον κατεχόμενο Καραβά.



Παρευρέθηκαν οι βουλευτές της Επαρχίας Κερύνειας Χρήστος Χριστόφιας και Ρίτα Θεοδώρου – Σούπερμαν, ο Δήμαρχος Κερύνειας, ο Πρόεδρος του Προσφυγικού Σωματείου «Η Λάπηθος», προέδροι οργανωμένων συνόλων και κοινοτάρχες του Καραβά και των περιχώρων.

Την εκδήλωση άνοιξε το χορευτικό συγκρότημα της Νεολαίας του Δήμου Καραβά, που με ένα πλούσιο πρόγραμμα ελληνικών λαϊκών χορών ενθουσίασε και ξεσήκωσε τους παρευρισκομένους.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον προκάλεσε και φέτος ο διαγωνισμός του Χορού του Λεμονιού, όπου τα ζευγάρια χορεύουν με ένα λεμόνι στο μέτωπο. Το πρώτο βραβείο κέρδισε το ζεύγος Κωνσταντίνος και Μαρία Χαραλάμπους, το δεύτερο βραβείο το ζεύγος Αλέξανδρος και Κατερίνα Ποστεκκή και το τρίτο βραβείο το ζεύγος Βασίλης Λαυρεντίου και Ράνια Δρουσιώτη.

Το πρόγραμμα παρουσίασε η Αννίτα Κίση Μανέντζου, αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Σωματείου.

στ) Χριστουγεννιάτικη εκδήλωση για τα παιδιά – 29 Δεκεμβρίου, Πολιτιστικό Ίδρυμα Καραβιωτών

Το Προσφυγικό Σωματείο «Ο Καραβάς» και το Δημοτικό Συμβούλιο Νεολαίας Καραβά συνδιοργάνωσαν την καθιερωμένη παιδική χριστουγεννιάτικη εκδήλωση για τα παιδιά με καταγωγή τον Καραβά. Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε την Κυριακή, 29 Δεκεμβρίου, με τη στήριξη του Δήμου Καραβά.

Αυτή τη φορά η γιορτή δεν διοργανώθηκε αρχές Ιανουαρίου, αλλά τέλος Δεκεμβρίου και έτσι στο κείμενο μας εμφανίζονται δύο τέτοιες εκδηλώσεις.

Περισσότερα από 50 παιδιά με καταγωγή τον Καραβά, μαζί με τους γονείς, τους παππούδες και τις γιαγιάδες τους ξανάσμιξαν στην προσφυγιά, με στόχο την αλληλογνωριμία, τη διατήρηση της Καραβιώτικης ταυτότητάς τους και του πόθου για επιστροφή στον αγαπημένο Καραβά.

Η εκδήλωση περιλάμβανε κόψιμο βασιλόπιτας, χαιρετισμούς, ξενάγηση στον Καραβά μέσα από την προβολή σχετικών εικόνων και παράσταση με τίτλο «Καλήν εσπέρα θα σας πω», που περιλάμβανε αφήγηση παραμυθιών του Δωδεκαήμερου με συνοδεία ζωντανής μουσικής και Κάλαντα.

Ο Δήμαρχος Νίκος Χατζηστεφάνου, ο Πρόεδρος του Σωματείου «Ο Καραβάς» Ανδρέας Χαραλάμπους και η Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου Νεολαίας Καραβά Μαρία Πατσαλοσαββή, κατά την κοπή της βασιλόπιτας, μετέφεραν τις ευχές τους για σύντμηση του χρόνου της προσφυγιάς και τόνισαν τη μεγάλη σημασία που έχει η διοργάνωση τέτοιων εκδηλώσεων, οι οποίες συντηρούν τη μνήμη των κατεχόμενων περιοχών μας.

Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης, το Δημοτικό Συμβούλιο Νεολαίας Καραβά διοργάνωσε φιλανθρωπικό παζαράκι στον προθάλαμο της αίθουσας εκδηλώσεων του Πολιτιστικού Ιδρύματος Καραβιωτών.

Η εκδήλωση έκλεισε με τον ερχομό του Άγιου Βασίλη, ο οποίος χάρισε δώρα σε όλα τα παιδιά.

Ο Δήμαρχος και ο Πρόεδρος του Σωματείου διαβεβαίωσαν για άλλη μια φορά, ότι η αποστολή του Δήμου και του Σωματείου θα συνεχιστεί με αμείωτο ρυθμό, με εκδηλώσεις και άλλες δραστηριότητες, με στόχο τη διατήρηση της μνήμης της κατεχόμενης γης μας και την προβολή ιστορικών και άλλων στοιχείων της αξέχαστης κωμόπολης του Καραβά.

Το Προσφυγικό Σωματείο «Ο Καραβάς» και τα άλλα οργανωμένα σύνολα του Καραβά

Το Σωματείο διατηρεί στενές σχέσεις με όλα τα οργανωμένα σύνολα του Καραβά, τον Δήμο Καραβά, το Πολιτιστικό Ίδρυμα Καραβιωτών, το Δημοτικό Συμβούλιο Νεολαίας, τη Σχολική Εφορεία, την Αθλητική Ένωση Καραβά – Λάμπουσα, με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου να είναι ταυτόχρονα και μέλη των Συμβουλίων των Σωμάτων αυτών. Ιδιαίτερα με τον Δήμο Καραβά η επαφή είναι καθημερινή και σε πολλές περιπτώσεις ο προγραμματισμός γίνεται από κοινού.

Το Προσφυγικό Σωματείο «Ο Καραβάς», ως το πιο μαζικό από τα οργανωμένα σύνολα, συμμετέχει ως συνδιοργανωτής και στηρίζει με την παρουσία του μια σειρά από εκδηλώσεις που διοργανώνονται από άλλους φορείς. Στόχος αυτής της δράσης και προσφοράς είναι η ανάδειξη της ιστορίας και του πολιτισμού του τόπου μας, η σύσφιγξη και διατήρηση των δεσμών μεταξύ των σκορπισμένων ανά την Κύπρο και τον κόσμο Καραβιωτών και η ενδυνάμωση του αγώνα για επιστροφή στα δικά μας αγαπημένα χώματα.





Ο Πρόεδρος της Σχολικής
Εφορείας Καραβά Γιώργος
Γεωργίου



Αναμνηστική φωτογραφία από την εκδήλωση προς τιμή των
αποφοίτων

Σχολική Εφορεία Καραβά

Γιώργος Γεωργίου, Πρόεδρος

Την Κυριακή, 9 Ιουνίου 2024, διεξήχθησαν εκλογές για την εκλογή των μελών της Σχολικής Εφορείας Καραβά.

Στην πρώτη συνεδρία της Σχολικής Εφορείας, που πραγματοποιήθηκε τη Δευτέρα, 8 Ιουλίου 2024, έγινε ο καταρτισμός της σε σώμα ως ακολούθως:

Πρόεδρος: Γεώργιος Γεωργίου

Αντιπρόεδρος: Κωνσταντίνος Κωνσταντίνου

Γραμματέας: Ηρώ Ειρήνη Σιακόλα

Ταμίας: Μαρία Τσιουρούτη Ερωτοκρίτου

Μέλη:

Παναγιώτης Μανώλη

Σωτηρούλα Παναγίδου

Έλενα Διγενή – Αχιλλέως

Ελένη Κύρκου – Κολιού

Μαρία Γιουτανή

Ευγενία Κοζάκου – Τομασίδου

Μάριος Φωτίου

Ο Δημοτικός Σύμβουλος Αλέξανδρος Ποστεκκής διορίστηκε Σχολικός Έφορος από το Δημοτικό Συμβούλιο Καραβά μετά την αποχώρηση της Σωτηρούλλας Παναγίδου.

Η Σχολική Εφορεία Καραβά από την εκλογή της και τον καταρτισμό της σε σώμα έθεσε ως πρωταρχικό της στόχο τον αγώνα για απελευθέρωση και επιστροφή στις πατρογονικές μας εστίες. Προγραμματίισε δραστηριότητες με σκοπό την επανασύνδεση των Καραβιωτών, τη διατήρηση της μνήμης της κατεχόμενης κοινότητας μας, την ανάδειξη της Καραβιώτικης

καταγωγής των νέων μας, την αλληλογνωριμία και σύσφιξη των σχέσεων μεταξύ τους, καθώς και τη συστράτευσή τους στον αγώνα μας για επιστροφή.

Η Σχολική Εφορεία επιφορτίζεται το επίπονο έργο του εντοπισμού των Καραβιωτών αποφοίτων από όλα τα Λύκεια της ελεύθερης Κύπρου και τη δημιουργία του ονομαστικού καταλόγου αποφοίτων. Τηρεί αρχείο με τα στοιχεία όλων των αποφοίτων που έχουν δηλώσει καταγωγή των γονέων τους τον Καραβά από το σχολικό έτος 1993/1994 μέχρι σήμερα.

Η κυριότερη εκδήλωση της Σχολικής Εφορείας γίνεται προς τιμή των Καραβιωτών αποφοίτων Λυκείων, που αποφοιτούν από τα Λύκεια της ελεύθερης Κύπρου και έχουν τον ένα ή και τους δύο γονείς με καταγωγή τον Καραβά. Η εκδήλωση αυτή γίνεται με τη συνεργασία του Δήμου και του Προσφυγικού Σωματείου «Ο Καραβάς».

Άλλη σημαντική εκδήλωση της Σχολικής Εφορείας είναι η εκδήλωση προς τιμήν των αρίστων αποφοίτων Λυκείων που κατάγονται από τον Καραβά, η οποία διοργανώνεται σε συνεργασία με τον Δήμο Καραβά και το Ίδρυμα Υποτροφιών Καραβά «Νίκος Κ. Σιακόλας». Κατά την εκδήλωση η Σχολική Εφορεία Καραβά απονέμει πλήρεις υποτροφίες και χορηγίες, με βάση συγκεκριμένα κριτήρια, σε άριστους αποφοίτους. Οι υποτροφίες δίνονται από το κληροδότημα που άφησε ο μ. Γεώργιος Τσίμον στη Σχολική Εφορεία Καραβά.





Προς εκπλήρωση οφειλόμενου χρέους προς τους πεσόντες ή αποθανόντες εκπαιδευτικούς, εφόρους, δωρητές και ευεργέτες των Ελληνικών Εκπαιδευτηρίων της Επαρχίας Κερύνειας, η Σχολική Εφορεία, σε συνεργασία με την Ιερά Μητρόπολη Κυρηνείας και με τις άλλες Σχολικές Εφορείες της επαρχίας μας, τελεί θρησκευτικό μνημόσυνο. Κατά το μνημόσυνο, εκφωνείται επιμνημόσυνος λόγος από εκπρόσωπο των Σχολικών Εφορειών και ακολουθεί

συνάντηση των Κερυνειωτών με μικρή δεξίωση στην αίθουσα της εκκλησίας.

Η συνεργασία με τον Δήμο και τα οργανωμένα σύνολα του Καραβά είναι εξαιρετική και η συμπαράστασή τους αμέριστη. Ο εκάστοτε πρόεδρος και τα μέλη της Σχολικής μας Εφορείας παρευρίσκονται ή και συμμετέχουν σε όλες τις εκδηλώσεις, πολιτιστικές, κοινωνικές, εθνικές, εκδηλώσεις μνήμης και τιμής ή καταδίκης της εισβολής, που πραγματοποιούνται από τα οργανωμένα σύνολα του Καραβά.

Η Σχολική Εφορεία θα συνεχίσει το έργο που ανέλαβε, ιδιαίτερα της ανάδειξης της καταγωγής των νέων του Καραβά, καθώς και την ενίσχυση της αγωνιστικότητας και του πόθου της επιστροφής, μέχρι την εκπλήρωση του στόχου της που είναι η επιστροφή στον αγαπημένο μας Καραβά υπό συνθήκες ασφαλείας, ελευθερίας και σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων μας.



Στιγμιότυπα από την εκδήλωση προς τιμή των αποφοίτων



Μέλη του νέου Δ.Σ. της Σχολικής Εφορείας Καραβά με την πρώην πρόεδρο Ανδρούλα Ασιώτου





Το οίκημα του Πολιτιστικού Ιδρύματος
Καραβιωτών



Η Βοηθός Γραμματέας του Πολιτιστικού
Ιδρύματος Καραβιωτών Ελένη Σιακόλα

Πολιτιστικό Ίδρυμα Καραβιωτών



Ελένη Σιακόλα, βοηθός γραμματέας

Το Πολιτιστικό Ίδρυμα Καραβιωτών (ΠΙΚ) ιδρύθηκε το 2002 από τον Δήμο Καραβά και το Προσφυγικό Σωματείο «Ο Καραβάς». Διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο, τα μέλη του οποίου προέρχονται από το Δημοτικό Συμβούλιο Καραβά, από το Σωματείο «Ο Καραβάς», από την ευρύτερη κοινωνία του Καραβά και από την ομάδα των προηγούμενων Προέδρων. Κυριότεροι σκοποί του Ιδρύματος, σύμφωνα με την Ιδρυτική Πράξη και το Καταστατικό του, είναι:

- Η ανάπτυξη, διαφύλαξη και συντήρηση της μνήμης, των ηθών και εθίμων, της πολιτιστικής κληρονομιάς, των μνημείων και των παραδόσεων της περιοχής Καραβά και περιχώρων και η προς τούτο ανάπτυξη της επιστημονικής και ιστορικής γνώσης.
- Η συνένωση όλων των εκτοπισθέντων Καραβιωτών και η διατήρηση μεταξύ τους άσβεστης της επιθυμίας τους για επιστροφή στον Καραβά, η εξύψωση του φρονήματος τους και η καλλιέργεια πνεύματος αγωνιστικότητας και ενότητας.
- Η ανεπιφύλακτη και με κάθε μέσο ενίσχυση του αγώνα και των δικαιών του Κυπριακού λαού για τον τερματισμό της τουρκικής κατοχής και η ασφαλής επιστροφή των Καραβιωτών και όλων των προσφύγων στα σπίτια και τη γη τους, κάτω από συνθήκες ελευθερίας, μονιμότητας, ασφάλειας και αξιοπρέπειας και η επίδειξη αλληλεγγύης προς όλους τους Καραβιώτες.

Σ' αυτά τα πλαίσια, το ΠΙΚ έχει ανεγείρει οίκημα στη Λευκωσία με εισφορές από Καραβιώτες και από την Κυβέρνηση, σε οικόπεδο που παρέχώρησε η κυβέρνηση με μακροχρόνια μίσθωση.

Το οίκημα αυτό περιλαμβάνει γραφεία, αίθουσα συνεδριάσεων, αίθουσα πολλαπλής χρήσης, βιβλιοθήκη, μικρό μουσειακό χώρο, υπόγειο με μεγάλο χώρο για τις πρόβες του χορευτικού συγκροτήματος και αποθηκευτικούς χώρους. Προσφέρει στέγη και αίθουσα εκδηλώσεων στα οργανωμένα σύνολα του Καραβά. Η αίθουσα εκδηλώσεων προσφέρεται για πρόβες κατά τη διάρκεια όλου του χρόνου στη χορωδία «Η Φωνή της Κερύνειας». Την αίθουσα αυτή χρησιμοποιούν και άλλα οργανωμένα σύνολα και άτομα έναντι μικρής χρηματικής επιβάρυνσης για την κάλυψη των εξόδων χρήσης (ηλεκτρισμός, καθαριότητα κλπ.).

Το Δ.Σ. του ΠΙΚ για την περίοδο 2023-2026 έχει ως ακολούθως:

Χατζηστεφάνου Νίκος - Πρόεδρος, Χαραλάμπους Ανδρέας - Αναπληρωτής Πρόεδρος, Χαρμαντά Πρωτοπαπά Καλλιόπη - Γραμματέας, Σιακόλα Αντωνίου Ελένη - Βοηθός Γραμματέας, Πατέρας Ανδρέας - Ταμίας, Κληρίδης Τηλέμαχος - Βοηθός Ταμίας, Πατέρας Κώστας - Μέλος, Λουκαΐδου Νέλλη - Μέλος, Παναγίδου Σωτηρούλα - Μέλος, Ποστεκκής Αλέξανδρος - Μέλος, Παπαϊωάννου Γιάννης - Μέλος, Χριστοδουλίδης Χριστόφορος - Μέλος.

Όπως κάθε χρόνο, έτσι και το 2024 έγιναν έργα στο κτίριο του ΠΙΚ, καθώς επίσης και πολλές αξιόλογες δράσεις και εκδηλώσεις.

Έργα

Έγινε η εγκατάσταση αυτόματης μπάρας στην είσοδο της αυλής, όπως είχε προγραμματιστεί.



• **Ποιητική βραδιά «Ο ΚΑΘΕΙΣ ΚΑΙ ΤΑ ΟΠΛΑ ΤΟΥ»**

Πραγματοποιήθηκε την Παρασκευή, 16 Φεβρουαρίου 2024, στην κατάμεστη από κόσμο αίθουσα εκδηλώσεων του Πολιτιστικού Ιδρύματος Καραβιωτών στον Στρόβολο, μια όμορφη βραδιά ποίησης και μουσικής με τίτλο «Ο Καθείς και τα όπλα του». Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε από τον Δήμο Καραβά και το Πολιτιστικό Ίδρυμα Καραβιωτών. Τη γενική επιμέλεια της εκδήλωσης είχαν οι Χαράλαμπος Χαραλάμπους και Χαράλαμπος Μελαχρινός, οι οποίοι με την ευαισθησία και την ποιητική τους διαίσθηση προετοίμασαν μια πολύ ποιοτική βραδιά.

Το πρόγραμμα της εκδήλωσης περιλάμβανε μεταξύ άλλων χαιρετισμό από τον Δήμαρχο Καραβά Νίκο Χατζηστεφάνου, εισαγωγή στην εκδήλωση από τον Καραβιώτη Χαράλαμπο Χαραλάμπους και προβολή φιλμ με τίτλο «Ο καθείς και τα όπλα του», σε σκηνοθεσία του Χαράλαμπου Μελαχρινού. Ακολούθησαν απαγγελίες ποιημάτων από την πρώην Υπουργό Εξω-

τερικών Δρα Ερατώ Κοζάκου Μαρκουλλή, τον τέως Ευρωβουλευτή Τάκη Χατζηγεωργίου, την Ειρήνη Σάββα Πιτσιλλίδη, τον Κυριάκο Κυριάκου, την Έφη Χαραλάμπους και τον Χαράλαμπο Χαραλάμπους. Τις απαγγελίες συνόδευαν στο πιάνο και στο τραγούδι οι Γιώργος Καλογήρου και Κωνσταντίνα Ξενοφώντος. Την παρουσίαση του προγράμματος ανέλαβε με επιτυχία η Ευτυχία Άδωνη, ενώ την τεχνική υποστήριξη είχε ο Αντώνης Παντελίδης. Στο τέλος της εκδήλωσης ο Δήμαρχος Καραβά Δρ Νίκος Χατζηστεφάνου επέδωσε ως αναμνηστικό ενθύμιο στην Δρα Ερατώ Κοζάκου Μαρκουλλή και στον τέως Ευρωβουλευτή Τάκη Χατζηγεωργίου, την παραδοσιακή δαντέλλα του Καραβά "Φερβολιτές". Ανθοδέσμες δόθηκαν σε όλους τους συντελεστές της όμορφης αυτής ποιητικής Βραδιάς.

Η εκδήλωση άφησε τις καλύτερες εντυπώσεις σε όσους την παρακολούθησαν, οι δε οργανωτές υποσχέθηκαν ότι θα εργαστούν ώστε να ακολουθήσουν και άλλες παρόμοιες ποιητικές εκδηλώσεις.

Στιγμιότυπα από την ποιητική βραδιά «Ο Καθείς και τα Όπλα του»



• Εκδήλωση Εθνικών Επετείων 25ης Μαρτίου και 1ης Απριλίου. Εγκαίνια Μνημείου Καραβιωτών

Πραγματοποιήθηκε την Τετάρτη, 27 Μαρτίου 2024, σε πνεύμα βαθιάς συγκίνησης, στην κατάμεστη αίθουσα του Πολιτιστικού Ιδρύματος Καραβιωτών, η εκδήλωση «Αφιέρωμα στις Εθνικές Επετείους της 25ης Μαρτίου και της 1ης Απριλίου», στα πλαίσια της οποίας πραγματοποιήθηκαν και τα εγκαίνια Μνημείου, αφιερωμένου στους Καραβιώτες. Η εκδήλωση διοργανώθηκε από τον Δήμο Καραβά και το Πολιτιστικό Ίδρυμα Καραβιωτών και τελούσε υπό την αιγίδα της Υπουργού Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας Αθηνάς Μιχαηλίδου.

Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους η Υπουργός Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας Αθηνά Μιχαηλίδου, εκπρόσωποι των Κομμάτων ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ, ΔΗΚΟ, ΕΔΕΚ και ΔΗΠΑ, οι Βουλευτές Κερύνειας Ρίτα Σούπερμαν και Χρίστος Χριστόφιας, εκπρόσωπος της Πρεσβείας της Ελλάδος, εκπρόσωπος του Μητροπολίτη Κερύνειας, Καραβιώτες ιερείς και ιεροψάλτες, οι Δήμαρχοι Στροβόλου και Λαπήθου, ο Αντιδήμαρχος Λευκωσίας, εκπρόσωπος του Δήμου Κερύνειας, εκ-

πρόσωποι του ΓΕΕΦ, του Αρχηγού της Αστυνομίας, της Ελληνικής Δύναμης Κύπρου, Δημοτικοί Σύμβουλοι Καραβά, πρώην Βουλευτές, ο τέως Δήμαρχος Καραβά, εκπρόσωποι της Επιτροπής για την Κύπρο του Πανεπιστημίου Αθηνών, οι Κοινοτάρχες Αγίου Αμβροσίου, Μηλικουρίου και Καραβά, ο Πρόεδρος του Συνδέσμου Αποδήμων Καραβά, Λαπήθου και Περιχώρων Μ.Β, ο Πρόεδρος του Ελληνικού Πολιτιστικού Ομίλου Κυπρίων Ελλάδος, ο μεγάλος Ευεργέτης του Δήμου Καραβά Νίκος Κ. Σιακόλας, Πρόεδροι και τέως Πρόεδροι των Σχολικών Εφορειών Καραβά και Λαπήθου, των Προσφυγικών Σωματείων Καραβά και Λαπήθου, του Ερυθρού Σταυρού Κερύνειας, της Αθλητικής Ένωσης Καραβά – Λάμπουσας, της Νεολαίας και των Ναυτοπροσκόπων Καραβά, της χορωδίας «Η Φωνή της Κερύνειας», μέλη των ΔΣ του Πολιτιστικού Ιδρύματος Καραβιωτών και των άλλων οργανωμένων συνόλων του Καραβά και πλήθος κόσμου.

Αντί προλόγου, η εκδήλωση άρχισε με τον Ύμνο «Τη Υπερμάχω», με ταυτόχρονη προβολή φωτογραφιών και εικόνων της Παναγίας και των εκκλησιών του Καραβά, που ετοίμασε η Γραμματειακή Λειτουργός του Δήμου Μαρία Κλεάνθους.

Στιγμιότυπα από την Εκδήλωση των Εθνικών Επετείων



Η Υπουργός Αθηνά Μιχαηλίδου



Η ερευνήτρια Καλλιόπη Χαρμαντά – Πρωτοπαπά



Η συντονίστρια Μαργαρίτα Χαραλάμπους



Η Χορωδία του Πανεπιστημίου Αθηνών και η Χορωδία «Η Φωνή της Κερύνειας» στη σκηνή του ΠΙΚ



Ο Δήμαρχος Καραβά Νίκος Χατζηστεφάνου





*Τρισάγιο από Καραβιώτες ιερείς
στα εγκαίνια του Μνημείου*



*Τα αποκαλυπτήρια του Μνημείου Καραβιωτών έγιναν
από τον Δήμαρχο Καραβά Νίκο Χατζηστεφάνου και
τον αρχαιότερο παρόντα Καραβιώτη Νίκο Σιακόλα*

Ακολούθησε καλωσόρισμα/χαιρετισμός από τον Δήμαρχο Καραβά και Πρόεδρο του Πολιτιστικού Ιδρύματος Καραβιωτών Νίκο Χατζηστεφάνου, ο οποίος μεταξύ άλλων ανέφερε και τα εξής:

«Η σημερινή μέρα έχει ξεχωριστή σημασία για μας τους Καραβιώτες,

Είναι σταθμός - θα έλεγα - στον ανηφορικό δρόμο της προσφυγιάς. Γιατί, μαζί με τον εορτασμό των Εθνικών μας Επετείων, εκπληρώνουμε μια υπόσχεση, ένα χρέος που οφείλαμε στους ανθρώπους μας. Εγκαινιάζουμε το Μνημείο των Καραβιωτών. Και το αφιερώνουμε με απέραντο σεβασμό και αγάπη σε όλους εκείνους τους Καραβιώτες που αγωνίστηκαν για την Ελευθερία, στους νεκρούς και τους αγνοουμένους μας, καθώς και όλα τα αγαπημένα μας πρόσωπα που έφυγαν από τη ζωή, εδώ, στην προσφυγιά, με τον πόθο της επιστροφής στον Καραβά.

Την ίδια ώρα, κάναμε τη λεμονιά σύμβολο ελπίδας. Της ελπίδας όλων μας για επιστροφή σε έναν ελεύθερο Καραβά. Σε μια Κύπρο ελεύθερη.

Την φυτέψαμε να βλαστάνει μέσα σε ένα πετσεττάκι φερβολιτέ. Και θα την φροντίζουμε να μεγαλώσει και να φουντώσει.

Να επισημάνω ότι πριν λίγες μέρες μας ήλθε και «επίσημα» η Άνοιξη. Να δείτε που θα ανθίσει η λεμονιά μας, Καραβιώτισσες και Καραβιώτες».

Στη συνέχεια έγιναν χαιρετισμοί από τον Πρόεδρο της Επιτροπής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών για την Κύπρο, Καθηγητή Αχιλλέα Χαλδαϊάκη και την Υπουργό Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας Αθηνά Μιχαηλίδου. Ακολούθησε ομιλία με τίτλο «Ο Καραβάς στους αγώνες για ελευθερία την περίοδο 1821 - 1974» από τη φιλόλογο - ερευνήτρια Καλλιόπη Χαρμαντά - Πρωτοπαπά.



Πλήθος Καραβιωτών και φίλων του Καραβά στα εγκαίνια του Μνημείου των Καραβιωτών



Απονομή αναμνηστικών από τον Δήμαρχο Καραβά στους συντελεστές της εκδήλωσης
και τους Δωρητές του Μνημείου Καραβιωτών



Στην Αθηνά Μιχαηλίδου, Υπουργό Παιδείας



Στον Ανδρέα Βοσκό,
καθηγητή Πανεπιστημίου Αθηνών



Στον Ανδρέα Παπαχαράλαμπος,
Δήμαρχο Στροβόλου



Στον Ανδρέα Χαράλαμπος, πρόεδρο
του Προσφυγικού Σωματίου «Ο Καραβάς»



Στον Χάρη Χατζηγεωργίου, δωρητή



Στη Μάρω Χατζηστεφάνου, δωρητή



Στον Παντελή Πασιά, δωρητή



Στον Χριστόφορο Χριστοδουλίδη, δωρητή



Στον Χάρη Σολωμού, αρχιτέκτονα



Στον Γιάννη Παπαϊωάννου, πολιτικό μηχανικό





Στον Αχιλλέα Χαλδαιάκη, καθηγητή Πανεπιστημίου



Στη Νέλλη Λουκαΐδου, μαέστρο



Στον Κώστα Κωνσταντίνου



Στον Νίκο Σιακόλα



Στον Στ. Ρακιντζάκη, μαέστρο



Στον Αλέξανδρο Ποστεκική, αρχιτέκτονα

Έπειτα, προβλήθηκε σύντομο φιλμ για το ιστορικό της δημιουργίας του Μνημείου για τους Καραβιώτες, που ανεγέρθηκε στην είσοδο του Πολιτιστικού Ιδρύματος Καραβιωτών. Το φιλμ ετοίμασαν οι Χαράλαμπος Χαραλάμπους και Χαράλαμπος Μελαχρινός σε κείμενο Νίκου Χατζηστεφάνου.

Ακολούθησε καλλιτεχνικό πρόγραμμα με τη Χορωδία «Η Φωνή της Κερύνειας» και τη Μικτή Χορωδία του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών. Η χορωδία «Η Φωνή της Κερύνειας» ερμήνευσε τα τραγούδια «Ωδή στον Καραϊσκάκη», Δ. Σαββόπουλου, «Εις Σάμον», Α. Κάλβου - Μ. Θεοδωράκη και «Σάλπιγγα», Δ. Σολωμού - Σ. Μιχαηλίδη. Η Μικτή Χορωδία του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών ερμήνευσε τα τραγούδια «Ο Ζήδρος» - παραδοσιακό σε χορωδιακή επεξεργασία Σ. Ρακιντζάκη, «Λευτεριά», Ευ. Παλληκαρίδη - Κ. Κασσιανού και «Πότε θα κάνει ξαστεριά» - παραδοσιακό Κρήτης σε προσαρμογή στίχων Ανδρέα Βοσκού.

Ιδιαίτερη χαρά και συγκίνηση προκάλεσε η ερ-

μηνεία του παραδοσιακού τραγουδιού «Πορτοκαλιά του Καραβά» σε προσαρμογή στίχων Γ. Παπαϊωάννου και Ν. Χατζηστεφάνου σε κοινή εκτέλεση από τις δύο χορωδίες που συμμετείχαν στην εκδήλωση.

Μετά το καλλιτεχνικό πρόγραμμα έγινε η απονομή αναμνηστικών στους δωρητές και τεχνικούς συντελεστές του Μνημείου και στους καλλιτεχνικούς συντελεστές της εκδήλωσης.

Ακολούθως, όλοι οι προσκεκλημένοι συγκεντρώθηκαν στον εξωτερικό χώρο του οικήματος, όπου πραγματοποιήθηκε αγιασμός από τους Καραβιώτες ιερείς πρωτοπρεσβύτερο Δημοσθένη Δημοσθένους και Οικονόμο Σάββα Παπαϊακώβου, τον πρωτοψάλτη Μάριο Χαραλάμπους και τον ψάλτη Πανίκο Στυλιανού. Σε κλίμα συγκίνησης έγιναν στη συνέχεια τα εγκαίνια του Μνημείου Καραβιωτών, αφιερωμένου σε όσους αγωνίστηκαν για την Ελευθερία, στους νεκρούς και αγνοουμένους και σ' αυτούς που έφυγαν από τη ζωή με τον πόθο της επιστροφής στον Καραβά. Λόγω έκτακτης υποχρέωσης της Υπουργού, τα εγκαίνια τέλεσαν ο Δήμαρχος



Καραβά και ο αρχαιότερος παρών Καραβιώτης, μεγάλος ευεργέτης του Δήμου Καραβά Νίκος Κ. Σιακόλας.

Ο Δήμος Καραβά και το Πολιτιστικό Ίδρυμα Καραβιωτών εκφράζουν τις θερμές τους ευχαριστίες στους Δήμο Στροβόλου, Προσφυγικό Σωματείο «Ο Καραβάς», Νίκο Κ. Σιακόλα, Γρηγόρη Χατζηγηρηγορίου, Γιώργο Κορέλλη, Παντελή Πασιά, Βασιλική Χριστοδουλίδου και Νίκο και Μάρω Χατζηστεφάνου για τις εισφορές τους για την ανέγερση του Μνημείου. Ευχαριστίες εκφράζονται επίσης στους τεχνικούς συντελεστές του έργου, αρχιτέκτονες Γρηγόρη Πατσαλοσαββή, Αλέξανδρο Ποστεκκή και Χάρη Σολωμού για τον σχεδιασμό του Μνημείου, καθώς και στους Γιάννη Παπαϊωάννου και Κρις Χριστοδούλου για τις συμβουλευτικές τους υπηρεσίες κατά τη διάρκεια της υλοποίησής του.

Θερμές ευχαριστίες οφείλουμε στους Προέδρους, μαέστρους, πιανίστες, σολίστες και μέλη των Χορωδιών «Η Φωνή της Κερύνειας» και στα παιδιά της Μικτής Χορωδίας του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών, που λάμπρυναν την εκδήλωση με τις υπέροχες ερμηνείες των τραγουδιών και την καταπληκτική απόδοση του παραδοσιακού τραγουδιού «Πορτοκαλιά του Καραβά».

Επίσης, ο Δήμος Καραβά και το Πολιτιστικό Ίδρυμα Καραβιωτών εκφράζουν θερμότερες ευχαριστίες στους συντελεστές της εκδήλωσης, συντονίστρια Μαργαρίτα Χαραλάμπους, ομιλήτρια Καλλιόπη Χαρμαντά Πρωτοπαπά, Πάμπο Χαραλάμπους και Χάραλαμπο Μελαχρινό, στην Επιτροπή της Εκδήλωσης, η οποία απαρτιζόταν από τους Χάραλαμπο Χαραλάμπους, Καλλιόπη Χαρμαντά Πρωτοπαπά, Ελένη Σιακόλα Αντωνίου και Κώστα Πατέρα, καθώς και στη Δημοτική Γραμματέα Έμιλυ Καραϊσκού και τη Γραμματειακή Λειτουργό Μαρία Κλεάνθους για τη βοήθειά τους.

● **Αναγνώριση προσφοράς Πολιτιστικού Ιδρύματος Καραβιωτών**

Πραγματοποιήθηκε την Πέμπτη, 23 Μαΐου 2024, στο κατάμεστο Δημοτικό θέατρο Στροβόλου μουσική εκδήλωση που διοργάνωσε η Χορωδία «Η φωνή της Κερύνειας» με ευκαιρία τα τριάντα χρόνια από την ίδρυσή της.



Η εκδήλωση τελούσε υπό την υψηλή προστασία της Πρώτης Κυρίας της Κύπρου κ. Φιλίππας Καρσερά - Χριστοδουλίδη και την αιγίδα της Υπουργού Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας κ. Αθηνάς Μιχαηλίδου. Το πρόγραμμα περιλάμβανε καλωσόρισμα από την πρόεδρο της Χορωδίας Νέλλη Λουκαΐδου, χαιρετισμούς από τον δήμαρχο Στροβόλου Ανδρέα Παπαχαλαράμπους και την Υπουργό Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας, Αθηνά Μιχαηλίδου, η οποία κήρυξε την έναρξη του προγράμματος, προβολές και μουσικό πρόγραμμα με τη συμμετοχή του βαρύτονου Κύρου Πατσαλίδη.

Στα πλαίσια της εκδήλωσης η χορωδία «Η Φωνή της Κερύνειας» απένειμε ειδικό τιμητικό ενθύμιο στο Πολιτιστικό Ίδρυμα Καραβιωτών σε αναγνώριση της μεγάλης προσφοράς του στη χορωδία. Το σκεπτικό της βράβευσης είναι:

«Ένα από τα σοβαρότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι περισσότερες εθελοντικές και συλλογικές προσπάθειες, όπως μια χορωδία, στη λειτουργία, είναι εκείνο της στέγης. Στη δική μας περίπτωση, φανήκαμε τυχεροί, διότι βρήκαμε από την ίδρυσή μας, φιλόξενη αγκαλιά στέγης και πολλές διευκολύνσεις, στους χώρους του Πολιτιστικού Ιδρύματος Καραβιωτών. Σε όλους τους Προέδρους και Μέλη των εκάστοτε Διοικητικών Συμβουλίων του Πολιτιστικού Ιδρύ-



ματος Καραβιωτών, εκφράζουμε απόψε τις ευγνώμονες ευχαριστίες μας».

Το τιμητικό ενθύμιο παρέλαβε από την Υπουργό Παιδείας εκ μέρους του Ιδρύματος ο Πρόεδρος του, Δήμαρχος Καραβά Νίκος Χατζηστεφάνου. Ο Νίκος Χατζηστεφάνου υπήρξε ιδρυτικό μέλος της Χορωδίας και διετέλεσε μέλος όλων των Διοικητικών Συμβουλίων της Χορωδίας, μέχρι την αποχώρησή του με την ανάληψη των καθηκόντων του Δημάρχου Καραβά.

• Πανελλήνιος Διαγωνισμός με θέμα «Καραβάς, ο πρωτομάρτυρας της Τουρκικής εισβολής του 1974»

Κατά τη διάρκεια του έτους 2023, το Πολιτιστικό Ίδρυμα Καραβιωτών (ΠΙΚ) και ο Ελληνικός Πολιτιστικός Όμιλος Κυπρίων Ελλάδος (ΕΠΟΚ) προκήρυξαν πανελλαδικό διαγωνισμό συγγραφής δοκιμίου, έκτασης περίπου 1500-2000 λέξεις, με τίτλο «Καραβάς, ο πρωτομάρτυρας της Τουρκικής εισβολής του 1974».

Με τη λήξη του διαγωνισμού το Δ.Σ. του Πολιτιστικού Ιδρύματος Καραβιωτών όρισε επιτροπή αξιολόγησης που απαρτιζόταν από τους Καλλιόπη Χαρμαντά - Πρωτοπαπά, Ανδρέα Χαραλάμπους και Χρυστάλλα Χατζηλούκα - Χαραλάμπους.

Τα κριτήρια αξιολόγησης των εργασιών ήταν η δομή, η ακρίβεια και ο πλούτος των πληροφοριών, η σφαιρική κάλυψη του θέματος, η ορθή χρήση της γλώσσας και ο τρόπος παρουσίασης.

Η επιτροπή αξιολόγησης αποφάσισε την απονομή των βραβείων ως εξής:

Α' Βραβείο 500 ευρώ: Ελευθέριος Πλουτάρχου - Λακατάμια, Λευκωσία

Β' Βραβείο 300 ευρώ: Δώρα Μοσχονά - Βόνιτσα, Αιτωλοακαρνανία

Γ' Βραβείο 200 ευρώ: Γεωργία Παζαροπούλου - Ηράκλειο, Αττικής

• Απονομή βραβείων Πανελλήνιου Διαγωνισμού Δοκιμίου με θέμα τον Καραβά

Εκδήλωση «Όραμα Λόγου και Τέχνης»

Πραγματοποιήθηκε το Σάββατο, 7 Δεκεμβρίου 2024, με μεγάλη επιτυχία στην κατάμεστη από κόσμο αίθουσα εκδηλώσεων της Εταιρείας Ελλήνων Λογοτεχνών στην Αθήνα, η εκδήλωση



που διοργάνωσε ο Ελληνικός Πολιτιστικός Όμιλος Κυπρίων (ΕΠΟΚ) και το Πολιτιστικό Ίδρυμα Καραβιωτών (ΠΙΚ) με τίτλο «Όραμα Λόγου και Τέχνης».

Μέσα στα πλαίσια της εκδήλωσης έγινε η επίδοση των βραβείων στους νικητές του Πανελλήνιου διαγωνισμού συγγραφής δοκιμίου με τίτλο «Καραβάς, ο πρωτομάρτυρας της Τουρκικής εισβολής του 1974», που προκήρυξε το Πολιτιστικό Ίδρυμα Καραβιωτών σε συνεργασία με τον Ελληνικό Πολιτιστικό Όμιλο Κυπρίων Ελλάδος. Τα βραβεία αθλοθέτησε το ΠΙΚ με συνολικό ποσό, ύψους €1000: €500 το πρώτο βραβείο, €300 το δεύτερο και €200 το τρίτο.

Τον Δήμο Καραβά και το Πολιτιστικό Ίδρυμα Καραβιωτών εκπροσώπησαν στην εκδήλωση ο Δήμαρχος και Πρόεδρος του ΠΙΚ Νίκος Χατζηστεφάνου, ο Αναπληρωτής Πρόεδρος του ΠΙΚ και Πρόεδρος του Προσφυγικού Σωματίου «Ο Καραβάς» Ανδρέας Χαραλάμπους και ο Δημοτικός Σύμβουλος Καραβά Αλέξανδρος Ποστεκκής.

Η εκδήλωση ξεκίνησε με προβολή του σύντομου φιλμ για τον Καραβά με τίτλο «Δρόμοι Παλιοί» και ακολούθησαν χαιρετισμοί από τον Πρόεδρο του ΕΠΟΚ Ηρακλή Ζαχαριάδη και τον Δήμαρχο Καραβά Νίκο Χατζηστεφάνου.

Στον χαιρετισμό του ο Δήμαρχος Καραβά ανέφερε μεταξύ άλλων και τα εξής:



«Εκφράζω την μεγάλη ικανοποίησή μας για αυτή την ενέργεια του ΠΙΚ. Η προκήρυξη και πραγματοποίηση του Πανελλήνιου διαγωνισμού είναι μια ξεχωριστή ενέργεια στην προσφυγιά και η σημερινή μέρα ακόμα ένα ορόσημο στην πολιτιστική δράση των Καραβιωτών.

Θερμές ευχαριστίες εκφράζω σε όλες και όλους, όσες και όσους, έλαβαν μέρος στον διαγωνισμό. Ευχαριστίες οφείλουμε στα μέλη της Κριτικής Επιτροπής και σε όλες και όλους, οι οποίοι συνέβαλαν με οποιοδήποτε τρόπο στην επιτυχία του διαγωνισμού.

Θερμότητα συγχαρητήρια στους βραβευθέντες.

Στη δύσκολη διαδρομή μακριά από τη γη μας, οι Καραβιώτες συνεχίζουμε την πορεία μας με ένα και μόνο προορισμό. Τη γενέθλια γη του Καραβά. Βάλαμε τον πολιτισμό μας μπροστά και την πολιτιστική μας κληρονομιά. Για 50 τώρα χρόνια πορευόμαστε με αυτές τις αξίες. Γιατί οι αξίες αυτές είναι κοινές και μας ενώνουν. Αυτά είναι τα όπλα μας. Με αυτές τις αρχές προχωρούμε.

Ταμείο Ευημερίας Καραβιωτών

Όπως είναι γνωστό, από το 2009, έχει δημιουργηθεί το Ταμείο Ευημερίας Καραβιωτών, μια κοινή προσπάθεια του Δήμου Καραβά και του Προσφυγικού Σωματείου «Ο Καραβάς», με στόχο να υπάρχει η οικονομική δυνατότητα, μέσα από ένα ξεχωριστό ταμείο, να βοηθούνται άπορες οικογένειες Καραβιωτών.

Για να μπορεί το Ταμείο Ευημερίας Καραβιωτών να συνεχίσει τη λειτουργία και δράση του, σύμφωνα με τις νέες πρόνοιες του Νόμου Περί Σωματείων και Ιδρυμάτων, το Δ.Σ. αποφάσισε την ενσωμάτωσή του στο Πολιτιστικό Ίδρυμα Καραβιωτών, το οποίο λειτουργεί με βάση την αναθεωρημένη νομοθεσία.

Τα κύρια έσοδα του ταμείου είναι οι εισφορές που παραχωρούνται σε κηδείες Καραβιωτών, καθώς επίσης και άλλες εισφορές από Καραβιώτες και φίλους του Καραβά.

Το 2024 έγιναν εισφορές στο ταμείο ύψους 10900€ και δόθηκαν χορηγίες και βοηθήματα, κυρίως κατά τη διάρκεια των εορτών των Χριστουγέννων, ύψους 8000€.

Εισφορές για το Ταμείο έγιναν στις κηδείες των Καραβιωτών **Γεώργιου Πολυκάρπου** (24 Ιανουαρίου 2024), **Ανδρέα Παγδατή** (Φεβρουάριος 24), **Νάσιας Σπανού** (18 Μαρτίου 2024),

Αμετάθετος στόχος μας ήταν και παραμένει η επιστροφή μας στα σπίτια και τη γη μας σε συνθήκες ελευθερίας, μονιμότητας και εθνικής αξιοπρέπειας.

Σε αυτή μας την πορεία βρήκαμε θερμή ανταπόκριση από τον Πρόεδρο και τα μέλη του Ελληνικού Πολιτιστικού Ομίλου Κυπρίων Ελλάδος με τον οποίο έχουμε αδελφοποιηθεί και συνεργαζόμαστε πολιτιστικά και στον οποίο εκφράζουμε, τις πιο θερμές μας ευχαριστίες».

Στον διαγωνισμό συγγραφής δοκιμίου με τίτλο «Καραβάς, ο πρωτομάρτυρας της Τουρκικής εισβολής του 1974», πρώτο βραβείο έλαβε ο Ελευθέριος Πλουτάρχου, δεύτερο βραβείο η Δώρα Μοσχονά και τρίτο βραβείο η Γεωργία Παζαροπούλου.

Το πρόγραμμα περιλάμβανε επίσης απαγγελίες ποιημάτων, τραγούδια και απονομές των βραβείων που δίνει κάθε χρόνο ο ΕΠΟΚ σε ποιητές, λογοτέχνες, μουσικούς και εικαστικούς νεαρής ηλικίας, αλλά και ενήλικες.

Σωτήρας Τσιουρούτη Σιακόλα (25 Οκτωβρίου 2024), **Στέλιου Χρίστου** (22 Δεκεμβρίου 2024) και **Μιχάλη Χαλαλάμπους** (28 Δεκεμβρίου 2024).

Εκφράζουμε τις θερμές μας ευχαριστίες σε όλες τις οικογένειες των Καραβιωτών, οι οποίες εισηγήθηκαν κατά τη διάρκεια των κηδειών προσφιλών τους προσώπων να γίνουν εισφορές για το Ταμείο Ευημερίας Καραβιωτών αντί στεφάνων. Είναι μια ενέργεια που ταυτίζεται και με τη δική μας αποστολή να βοηθούμε όσο μπορούμε δυσπραγούντες συνδημότες μας.

Το Πολιτιστικό Ίδρυμα Καραβιωτών ευχαριστεί επίσης θερμά τους **Αναστάσιο Χρυσάνθου** για την εισφορά του εις μνήμη της Μαρούλας Χρυσάνθου, τον **Κυριάκο Μακρυγιάννη** για την εισφορά του εις μνήμη του Γιώργου Μακρυγιάννη, τη **Ρούλα Μαυρονικόλα** για την εισφορά της εις μνήμη των γονέων της και την **Ανδρούλα Γιαννάκη**, η οποία προσέφερε τις εισπράξεις από τις πωλήσεις του βιβλίου της στο Ταμείο Ευημερίας.

Σημειώνουμε επίσης τις ευχαριστίες μας σε όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματος για την προθυμία τους να βοηθούν όποτε τους ζητηθεί, για την ενίσχυση του Ταμείου.





Στιγμιότυπα από τις δράσεις του 143ου ΣΝ Καραβά τη χρονιά που πέρασε

Το 143ο Σύστημα Ναυτοπροσκόπων Καραβά

Μαριλένα Πάγκαλου

Το 143ο Σύστημα Ναυτοπροσκόπων Καραβά είναι ένα από τα τρία συστήματα της Επαρχιακής Εφορείας Κερύνειας και στεγάζεται στο οίκημα του Πολιτιστικού Ιδρύματος Καραβιωτών. Το Σύστημα αποτελείται από τέσσερα τμήματα, τη **Μικρή Αγέλη**, στην οποία συμμετέχουν παιδιά που φοιτούν στην Α' και Β' Δημοτικού, την **Αγέλη Λυκοπούλων**, στην οποία συμμετέχουν παιδιά που φοιτούν στην Γ', Δ' και Ε' Δημοτικού, την **ομάδα Προσκόπων**, στην οποία συμμετέχουν παιδιά από την Στ' τάξη Δημοτικού μέχρι και τη Γ' Γυμνασίου και την **κοινότητα Ανιχνευτών**, η οποία απευθύνεται σε έφηβους που φοιτούν στο Λύκειο.

Όπως και κάθε χρόνο, η χρονιά ξεκίνησε με τον εορτασμό των Θεοφανείων στη Μαρίνα Λάρ-

νακας. Πρόσκοποι, ανιχνευτές και βαθμοφόροι συμμετείχαν στη μεγάλη γιορτή της ορθοδοξίας αποδίδοντας τιμές στον Τίμιο Σταυρό, δημιουργώντας μια όμορφη ατμόσφαιρα.

Συνεχίσαμε την προσκοπική μας χρονιά με την επαρχιακή εκδήλωση κοπής βασιλόπιττας, που πραγματοποιήθηκε στο εστιατόριο Τσαντάλι στις 20/01/2024. Στην εκδήλωση μας αυτή, έγινε απονομή πτυχίων Λυκοπούλων και βραβεύτηκαν μέλη των προσκοπικών επιτροπών των Συστημάτων, όπως και της Επαρχιακής Επιτροπής. Επίσης για το ψυχαγωγικό μας πρόγραμμα παίξαμε την καθιερωμένη τόμπολα.



Στις 27/01, μετά από μερικά χρόνια αποχής, επιστρέψαμε στο αγαπημένο για τους προσκόπους, ανιχνευτές και βαθμοφόρους, water polo. Μια μέρα διασκέδασης και χαλάρωσης μακριά από την καθημερινότητα, αλλά την ίδια ώρα σχετικό με τον ναυτοπροσκοπισμό που τόσο πολύ αγαπάμε! Και για να μην απογοητεύσουμε τους μικρούς μας φίλους, η Μικρή Αγέλη και η



Αγέλη διοργάνωσαν εκδρομή στην έκθεση δεινοσαύρων – «η εποχή των παγετώνων», που πραγματοποιήθηκε στις 17/02 στον χώρο του εμπορικού κέντρου Λευκωσίας και γνώρισαν από κοντά τους δεινόσαυρους.



Στις 22/02, όπως κάθε χρόνο, γιορτάζουμε τη Μέρα του προσκόπου. Είναι η μέρα που γεννήθηκε ο ιδρυτής του προσκοπισμού Lord Baden-Powell. Για τη χρονιά που μας πέρασε διοργανώσαμε ημερίδα καθαριότητας στο Δασικό πάρκο Αθαλάσσας. Μαζευτήκαμε το μεσημέρι του Σαββάτου, όλα τα Συστήματα της Επαρχίας Κερύνειας και καθαρίσαμε διάφορους χώρους του πάρκου από τα σκουπίδια. Δυστυχώς διαπιστώσαμε ότι δεν υπάρχει η περιβαλλοντική συνείδηση και αυτό αποτυπώνεται στα πολλά σκουπίδια που μαζέψαμε σε πολύ μικρό χρονικό διάστημα.



Στη συνέχεια, τον επόμενο μήνα, μαζί με όλη την Επαρχιακή Εφορεία Κερύνειας, λάβαμε μέρος στην παρέλαση της 25ης Μαρτίου για να τιμήσουμε τους ήρωες της Ελληνικής Επανάστασης του 1821.

Ακολούθησε δράση της Αγέλης μας, στις 13-14 Απριλίου, κατά την οποία πραγματοποιήσαν μαζί με όλα τα Λυκόπουλα της επαρχίας μας δι-



ήμερο στο χωριό Αρεδιού.

Στη συνέχεια, σειρά είχαν οι Μικρές Αγέλες της επαρχίας μας, οι οποίες πραγματοποίησαν διήμερη δράση στο 279ο Σύστημα Αεροπροσκόπων Λάρνακας. Τα μικρά λυκόπουλα είχαν την ευκαιρία να επισκεφτούν τον πυροσβεστικό σταθμό Λάρνακας και να ενημερωθούν για τη δράση της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, να ξεναγηθούν στον σταθμό και να δουν από κοντά τα διαφορετικά είδη οχημάτων, αναλόγως περίπτωσης. Επίσης έκαναν κωπηλασία, προσκοπική πυρά, εκκλησιάστηκαν και έδωσαν την προσκοπική τους υπόσχεση.

Λίγο πριν το τέλος της χρονιάς, πραγματοποιήσαμε δράση Συστήματος στη Λάρνακα για κωπηλασία, έτσι ώστε να φρεσκάρουμε τις γνώσεις μας πριν από την κατασκήνωση!

Το επιστέγασμα της προσκοπικής μας χρονιάς ήταν και φέτος η καλοκαιρινή μας κατασκήνωση. Τη χρονιά που μας πέρασε πραγματοποιή-



σαμε την κατασκήνωσή μας μαζί με το 33ο Σ. Ν/Π Κερύνειας και το 144ο Σ. Ν/Π Λαπήθου στον κατασκηνωτικό χώρο προσκόπων στον Κάππαρη. Δίπλα από τη θάλασσα, τα μέλη μας είχαν την ευκαιρία να έχουν σχεδόν καθημερινή επαφή με τις βάρκες μας, κάνοντας κωπηλασία και ιστιοπλοΐα, όπως επίσης και άλλες δραστη-



ριότητες που έχουν σχέση με το ναυτοπροσκοπισμό.



Στις 20 Ιουλίου, ήταν καθήκον μας να συμμετάσχουμε στην εκδήλωση μνήμης και τιμής στον Τύμβο Μακεδονίτισσας, αποτίοντας φόρο τιμής στους πεσόντες της Τουρκικής εισβολής του 1974.

Με τον ερχομό του Σεπτέμβρη, το Σύστημα μας άνοιξε ξανά περιμένοντας με ιδιαίτερη χαρά, τόσο τα παλιά μας μέλη, όσο και άλλα νέα παιδιά, τα οποία θα ήθελαν να ενταχθούν στην οικογένεια του προσκοπισμού. Φέτος, βλέποντας το έργο των βαθμοφόρων μας να αποδίδει καρπούς, είμαστε πολύ χαρούμενοι που έχουμε ξεπεράσει τα 35 μέλη.

Στις 5/10 πραγματοποιήσαμε αγιασμό στον χώρο του Συστήματός μας για να έχουμε μια καλή προσκοπική χρονιά. Στον αγιασμό, εκτός από τα μέλη μας, συμμετείχαν και οι γονείς



όλων των μελών του Συστήματος και ο Δήμαρχος Καραβά.

Επίσης, η επαρχία μας συμμετείχε στην παρέλαση της 28ης Οκτωβρίου.

Στις 23-24/11 πραγματοποιήθηκε το διήμερο Συστήματός μας στο χωριό Κακοπετριά. Εκεί είχαν την ευκαιρία λυκόπουλα, πρόσκοποι και ανιχνευτές να αποκτήσουν νέες γνώσεις σχε-

τικά με τη φύση της περιοχής και εννοείται να παίξουν και να διασκεδάσουν, όπως μόνο αυτοί ξέρουν.

Τελευταία εκδήλωση της χρονιάς ήταν το bingo που διοργανώθηκε σε συνεργασία με τον Σύλλογο Γονέων του Συστήματός μας, μια δράση ψυχαγωγικού χαρακτήρα για να χαλαρώσουμε λίγο πριν τις διακοπές των Χριστουγέννων.

Συμπερασματικά, βασικοί στόχοι του Συστήματος Ναυτοπροσκόπων Καραβά είναι να διατηρηθεί άσβεστη η φλόγα για επιστροφή στα κατεχόμενα χωριά μας, όπως επίσης και να δίνεται η ευκαιρία στα παιδιά να εμπλουτίσουν τις γνώσεις τους σε διάφορα θέματα, όπως Πρώτες βοήθειες, ανιχνευτικά σήματα, πυξίδα, κόμπους, και κατασκευές αλλά και να αναπτύξουν φιλίες μέσα από το παιχνίδι και άλλες δραστηριότητες, να αξιοποιήσουν την τεχνολογία και να ασχοληθούν με δημιουργικές ασχολίες. Βέβαια, ως Ναυτοπρόσκοποι ασχολούμαστε ιδιαίτερα και με θαλάσσιες δραστηριότητες, όπως την κωπηλασία και ιστιοπλοΐα, χρησιμοποιώντας τις τρεις ναυτοπροσκοπικές λέμβους της Επαρχιακής Εφορείας Κερύνειας με την ονομασία Ελευθερία, Πράξανδρος και Κηφέας.

Συνοψίζοντας, θα θέλαμε να ευχηθούμε καλή προσκοπική χρονιά με πολλές προσκοπικές δραστηριότητες και δράσεις. Μπορείτε να μας βρείτε κάθε Σάββατο στο οίκημα του Καραβά η ώρα 15:00 το απόγευμα.

Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να καλέσετε την αρχηγό συστήματος κ. Μαριλένα Πάγκαλου στο τηλ. 97630762.





Η Χορωδία «Η Φωνή της Κερύνειας» στην εκδήλωση που έγινε στις 16 Δεκεμβρίου

Χορωδία “Η Φωνή της Κερύνειας”

Μάρω Χατζηστεφάνου

Μια φωνή που δεν σιγεί – μια μνήμη που αντιστέκεται

Η Χορωδία «Η Φωνή της Κερύνειας» αποτελεί έναν ακούραστο φρουρό της πολιτιστικής μνήμης και της ιστορικής συνείδησης του τόπου μας. Με όπλο τη μουσική, υπηρετεί με αφοσίωση και συνέπεια την ιδέα της πόλης και Επαρχίας Κερύνειας και τον αγώνα για επιστροφή, διατηρώντας άσβεστη τη φλόγα της πατρίδας στις καρδιές των ανθρώπων.

Η δράση της Χορωδίας για το έτος 2024 υπήρξε ιδιαίτερα πλούσια και συγκινητική:

- **28 Μαρτίου:** Συμμετοχή στις εθνικές επετείους της 25ης Μαρτίου και της 1ης Απριλίου στο Πολιτιστικό Ίδρυμα Καραβιωτών, μαζί με τη Χορωδία του Πανεπιστημίου Αθηνών. Ταυτόχρονα, τελέστηκαν τα εγκαίνια του Μνημείου των Καραβιωτών, υπό την αιγίδα του

Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας και παρουσία της Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού.

- **Επετειακή Συναυλία 30 χρόνων:** Στο Δημοτικό Θέατρο Στροβόλου, γιορτάστηκαν τα 30χρονα της Χορωδίας. Τιμήθηκαν το Πολιτιστικό Ίδρυμα Καραβιωτών, η σολίστ Τασούλα Βορκά, ο Χριστόδουλος Αγκαστινιώτης και ο Κώστας Κύρκος, ενώ την εκδήλωση λάμπρυνε με τη φωνή του ο διακεκριμένος βαρύτονος Κύρος Πατσαλίδης.

- **Ημέρα Κερύνειας:** Συμμετοχή στην εκδήλωση που διοργάνωσαν οι Rotary και Inner Wheel Κερύνειας.

- **Μνημόσυνο μελών:** Αρχές Ιουνίου, τελέστηκε μνημόσυνο των μελών που έφυγαν από κοντά μας, στον Ιερό Ναό Αποστόλου Ανδρέα στον Στρόβολο, παρουσία των οικογενειών τους.

- **4 Οκτωβρίου:** Συμμετοχή στην εκδήλωση «50 Χρόνια από την Τουρκική Εισβολή» στην



«Η Φωνή της Κερύνειας» με τη Χορωδία του Πανεπιστημίου Αθηνών σε εκδήλωση του Δήμου Καραβά για τις Εθνικές Επετείους





Ο διεθνούς φήμης βαρύτονος Κύρος Πατσαλίδης τραγουδά με τη Χορωδία μας στην επετειακή συναυλία για τα 30 χρόνια από την ίδρυση της Χορωδίας

Καστοριά, προσκεκλημένη του Πολιτιστικού Συλλόγου «Αθανάσιος Χριστόπουλος». Η εμφάνιση της Χορωδίας άφησε έντονα συναισθήματα συγκίνησης και εθνικής υπερηφάνειας.

• **14 Νοεμβρίου:** Συμμετοχή στην εκδήλωση του Συνδέσμου Διαβητικών στο Θέατρο του Προεδρικού Μεγάρου.

• **16 Δεκεμβρίου:** Οργάνωση της καθιερωμένης Χριστουγεννιάτικης Καλλιτεχνικής Απογευματινής Εκδήλωσης στο Royal Hall Λευκωσίας, που σημείωσε ιδιαίτερη επιτυχία και αγκαλιάστηκε θερμά από το κοινό.

Εκτός των συναυλιών και των εκδηλώσεων, η Χορωδία μας οργανώνει κάθε χρόνο διήμερες εκδρομές για τα μέλη της, σε ιστορικούς και πολιτιστικούς προορισμούς, κυρίως στην Πάφο, συμβάλλοντας στην ενότητα και τη φι-

λία μεταξύ των μελών της.

Παράλληλα, τιμά με διακριτικότητα την απώλεια αγαπημένων προσώπων, καταθέτοντας στεφάνια και προσφέροντας εισφορές σε κηδείες μελών, φίλων και συμπαραστατών.

Η Χορωδία «Η Φωνή της Κερύνειας» οφείλει πολλά στους πολύτιμους χορηγούς της, χωρίς τη στήριξη των οποίων η λειτουργία της θα ήταν δυσχερής. Όμως, η μεγαλύτερη δύναμη της Χορωδίας παραμένουν τα ίδια της τα μέλη – άνθρωποι με πάθος, αφοσίωση και αγάπη για τον τόπο, που με αυτοθυσία και πίστη κρατούν ζωντανή την ελπίδα της επιστροφής.

Γιατί η Κερύνεια, η πόλη και τα χωριά μας, δεν είναι μόνο παρελθόν. Είναι προορισμός. Είναι υπόσχεση. Είναι φωνή – και η φωνή αυτή δεν θα σιγήσει ποτέ.



Συμμετοχή της χορωδίας στην εκδήλωση «50 χρόνια από την Τουρκική εισβολή»





Ο πρόεδρος του Σωματείου
«Λάμπουσα» Σταύρος Καμηλάρης



Ο Σταύρος και Μαρία Καμηλάρη
με τα Κυπριόπουλα της Λάμπουσας

Σωματείο Αποδήμων «Λάμπουσα» Νέας Υόρκης

Σταύρος Καμηλάρης, Πρόεδρος

Το σωματείο αποδήμων «Λάμπουσα» ιδρύθηκε το 1937 στη Νέα Υόρκη από Καραβιώτες και Λαπηθιώτες μετανάστες. Μέσα στα πρώτα και ιδρυτικά μέλη του Σωματείου περιλαμβάνονται οι Αριστείδης Δημητρίου, Γιάννης Σπανός, Κώστας Νικήτας, Γρηγόρης Πλούσιος, Π. Σαρδάνης, Ιωσήφ Φιούρης, Ιωάννης Ζανέττος και Γιώργος Παπούλιας από τον Καραβά και οι Χρίστος Φόσκος και Π. Χρήστου από τη Λάπηθο. Στη δημιουργία του Σωματείου συνέβαλε και ο Νικόλας Παπακωνσταντίνου από τη θέση του κοντά στον Αρχιεπίσκοπο Αμερικής και μετέπειτα Πατριάρχη Αθηναγόρα. Οι κύριοι σκοποί της ιδρύσεως του σωματείου ήταν η προώθηση της φιλίας, αλληλεγγύης και αλληλοβοήθειας μεταξύ των μελών.

Πρώτος Πρόεδρος του Σωματείου διετέλεσε ο Χρίστος Φόσκος και ακολούθησαν οι Γιώργος Παπούλιας, Αριστείδης Δημητρίου, Γιώργος Νικολάου-Λούτσιος, ο γιατρός Γιώργος Χριστούδης, ο Ευριπίδης Κόντος και ο Κώστας Τσέντας.

Το σωματείο μας έχει πάνω από 200 οικογένειες μέλη, με τους περισσότερους να είναι από τις περιοχές της Βόρειας Νέας Υερσέης και Νέας Υόρκης, ως επίσης και από άλλες πολιτείες, όπως Virginia, Washington DC, Florida, και California. Έδρα της «Λάμπουσας» είναι το Bergenfield της Πολιτείας Νέας Υερσέης, τόπος διαμονής πολλών Καραβιωτών. Τα τελευταία χρόνια το σωματείο μας αγκάλιασε όλους τους Κυπρίους που μένουν στις περιοχές της βορείου Νέας Υερσέης.

Με 87 χρόνια ιστορίας και ευημερίας, το σω-

ματείο μας είναι ένα από τα πιο ενεργά σωματεία της Κυπριακής Ομοσπονδίας Αμερικής.

Οι σκοποί του σωματείου μας είναι οι εξής:

- Η προώθηση φιλίας και αλληλεγγύης μεταξύ των μελών.
- Η προώθηση και διατήρηση της κυπριακής κουλτούρας μέσω πολιτιστικών εκδηλώσεων.
- Η προώθηση πολιτιστικών και εκπαιδευτικών προγραμμάτων για τα παιδιά και τη νεολαία του σωματείου.
- Η παροχή οικονομικής και ηθικής υποστήριξης σε άτομα που έχουν ανάγκη.
- Υποστήριξη της συντονισμένης προσπάθειας για την απελευθέρωση της Κύπρου μας από τους Τούρκους μέσω της Κυπριακής Ομοσπονδίας Αμερικής και της ΠΣΕΚΑ.

Μετά τα γεγονότα του 1974, την Τουρκική εισβολή και τη συνεχιζόμενη κατοχή της Βόρειας Κύπρου από τα Τουρκικά στρατεύματα, ο πρωταρχικός σκοπός του Σωματείου, όπως και όλων των Κυπριακών Σωματείων Αμερικής, είναι η διαφώτιση της Αμερικανικής κοινής γνώμης για την τραγωδία της Κύπρου, την κατάφωρη παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τον εκτοπισμό των 200.000 προσφύγων από τα σπίτια τους. Μαζί με άλλα Σωματεία, η «Λάμπουσα» διοργάνωσε και έλαβε μέρος σε πολλές διαδηλώσεις στα Ηνωμένα Έθνη και στην Washington. Επίσης διατηρεί σχέσεις με Αμερικανούς Βουλευτές και Γερουσιαστές και προσπαθεί να επηρεάζει τα μέλη του Αμερικανικού Κογκρέσου για να πιέσουν την Τουρκία για την επίτευξη μιας δίκαιης και βιώσιμης λύσης του Κυπριακού.





Στιγμιότυπα από την πλούσια δράση του Σωματείου

Το Σωματείο μας συνεχίζει με μεγάλη επιτυχία την πολύπλευρη, πολιτιστική, κοινωνική και εθνική του αποστολή. Όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου προσφέρουν με αφοσίωση και αγάπη ένα πολύ αξιόλογο και σημαντικό έργο. Το διοικητικό συμβούλιο του Σωματείου μας απαρτίζεται από τους εξής:

Πρόεδρος: Stavros Kamilaris

Αντιπρόεδρος: Peter Frankiskou

Γενικός Γραμματέας: Phanis Kyprianou

Ταμίας: Maria Kamilaris

Γραμματέας Πρακτικών: Argyris Eleftheriou

Γραμματέας Επικοινωνίας: Costas Papapetrou

Μέλη: Adam Hadjikyriakou, Anastasia Gnardelis, Andreas Stavrou, Athena Patrikios, Christina Miltiadou, Eliana Antoniou, George Solonos, Georgia Eleftheriou, Marios Christodoulou, Michael Arotis, Mike Diomidous, Sandy Antoniou, Sotiroula Savva, Stavros Papapetrou, Stella Kyprianou.

Στο επίκεντρο των δραστηριοτήτων του σωματείου μας είναι το πολιτιστικό πρόγραμμα για τα παιδιά μας! Με έμφαση στη νεολαία μας, η «Λάμπουσα» συνεχίζει το πολιτιστικό της πρόγραμμα με πολλά παιδιά να συμμετέχουν σε μαθήματα για Κυπριακούς χορούς, ιστορίας, γεωγραφίας και άλλες πολιτιστικές δραστηριότητες. Η «Λάμπουσα» προσφέρει αυτά τα μαθήματα δωρεάν στα μέλη της, συμπεριλαμβανομένου γεύματος πίτσας κάθε Σάββατο. Η Δρ. Ηλιάνα Αντωνίου (διευθύντρια του πολιτιστικού μας προγράμματος) κάνει σπουδαία δουλειά, διδάσκοντας τα παιδιά μας τις Κυπριακές τους ρίζες. Έχουμε την υποχρέωση να εκπαιδεύσουμε τα παιδιά μας με την

πλούσια Ελληνοκυπριακή μας κληρονομιά, τα έθιμα μας και την άδικη Τουρκική κατοχή της γης μας.

Οι εκδηλώσεις μας για το 2024 άρχισαν με την καθιερωμένη εκδήλωση «Γεύση από Κύπρο – Taste of Cyprus», το Σάββατο, 18 Μαΐου, 2024. Στην εκδήλωση παρευρέθηκαν πολλά μέλη του σωματείου καθώς και απόδημοι της Κύπρου, Ελλάδας και φίλοι του Σωματείου. Την Κυπριακή βραδιά τίμησαν με την παρουσία τους ο Γενικός Πρόξενος της Κύπρου, Μιχάλης Φιρίλας, ο Πρόεδρος της Κυπριακής Ομοσπονδίας Αμερικής, Κυριάκος Παπαστυλιανού, και ο Πρόεδρος της ΠΣΕΚΑ, Φίλιπ Κρίστοφερ. Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στην αίθουσα του καθεδρικού Ναού του Άγιου Ιωάννη στη Νέα Υερσέη και είχε ως κύριο στόχο την προσπάθεια σύνδεσης της νέας γενιάς αποδήμων με τις παραδόσεις, την ιστορία, τον πολιτισμό και τα έθιμα της Κύπρου μας και της κατεχόμενης κωμόπολης Καραβά. Τα έσοδα από την εκδήλωση διατέθηκαν στην ενίσχυση των πολιτιστικών και φιλανθρωπικών προγραμμάτων του Σωματείου. Οι ομογενείς, που κατέκλυσαν την αίθουσα, απόλαυσαν εξαιρετους σε γεύση Κυπριακούς μεζέδες, φαγητά και γλυκά, και διασκέδασαν με Κυπριακούς και Ελληνικούς ρυθμούς. Το χορευτικό συγκρότημα της «Λάμπουσας» που απαρτιζότο από 30 παιδιά ηλικίας 4 χρονών μέχρι 30 χρονών, κέρδισε το χειροκρότημα όλων με την εντυπωσιακή εμφάνισή τους και συμμετοχή τους στο πρόγραμμα με Κυπριακούς χορούς και τραγούδια.

Το Σάββατο, 9 Μαρτίου 2024, το σωματείο μας πραγματοποίησε εκδρομή με τα παιδιά του χορευτικού στο Μουσείο Φυσικής Ιστορίας στην Νέα Υόρκη.





Από την εκδήλωση "Taste of Cyprus"
που έγινε τον Μάιο

Εκεί τα παιδιά είχαν την ευκαιρία να μάθουν πολλά πράγματα για τη φύση και τη ζωή των πρώτων ανθρώπων και ζώων πάνω στη γη.

Την Κυριακή, 14 Απριλίου 2024, το Σωματείο «Λάμπουσα» συμμετείχε στην καθιερωμένη παρέλαση για την Ελληνική Ανεξαρτησία που διοργανώνεται στη Νέα Υόρκη, στην Πέμπτη Λεωφόρο μεταξύ της 62ης και 79ης Οδού στο Μανχάταν, η οποία σημειώνει μεγάλη επιτυχία. Η Ελληνική παρέλαση για την Ανεξαρτησία είναι ένα σημαντικό γεγονός, που αναδεικνύει και προβάλλει την ιστορία και τον πολιτισμό ολόκληρου του Ελληνισμού μέσα σε ένα πολυπολιτισμικό περιβάλλον, όπως είναι η Νέα Υόρκη. Το Σωματείο μας έκανε μια έξοχη εμφάνιση μαζί με το χορευτικό συγκρότημα που απαρτίζεται από μικρά παιδιά ντυμένα με τις παραδοσιακές Κυπριακές στολές.

Όπως κάθε χρόνο έτσι και φέτος, το Σωματείο μας συμμετείχε στο Συνέδριο της ΠΣΕΚΑ στην Washington, D.C. που έγινε από τις 11 μέχρι τις 13 Ιουνίου, 2024. Οι συμμετέχοντες είχαν την ευκαιρία να συναντηθούν μαζί με βουλευτές και γερουσιαστές της Αμερικανικής Κυβέρνησης και να εκφράσουν την απογοήτευση και διαμαρτυρία τους για τα 50 χρόνια εισβολής και κατοχής της Κύπρου.

Το Σάββατο, 20 Ιουλίου, 2024, μέλη του Σωματείου «Λάμπουσα», παρευρέθηκαν στο μνημόσυνο για τα 50 χρόνια από τη μαύρη επέτειο και τους πεσόντες της Τουρκικής εισβολής του 1974. Η δοξολογία και μνημόσυνο έγινε στον ναό του Αγίου Νικολάου στο Μανχάταν, Νέας Υόρκης, χοροστατούντος του Αρχιεπισκόπου Αμερικής κ.κ. Ελπιδοφόρου, στην παρουσία των επικεφαλής των διπλωματικών αποστολών της Κύπρου και της Ελλάδας στις ΗΠΑ. Στη συνέχεια, στην κατάμεστη από κόσμο αί-

θουσα σε κοντινό κτήριο και στην παρουσία του Αρχιεπισκόπου και των επισήμων, πραγματοποιήθηκε εκδήλωση «μνήμης» για τα 50 χρόνια από την Τουρκική εισβολή.

Το Σάββατο, 9 Νοεμβρίου, 2024 πραγματοποιήθηκε στη Νέα Υόρκη το ετήσιο συνέδριο της Κυπριακής Ομοσπονδίας Αμερικής στην παρουσία πάνω από 100 αντιπροσώπων από όλη την Αμερική και με τους επικεφαλής των διπλωματικών αποστολών της Κύπρου και της Ελλάδας στις ΗΠΑ. Το Σωματείο μας αντιπροσώπευσε ο Πρόεδρος μαζί με μέλη του Συμβουλίου και της Νεολαίας.

Για το 2025 έχουμε προγραμματίσει τις ακόλουθες δραστηριότητες:

- Εκδρομή με τα παιδιά του χορευτικού στο χριστουγεννιάτικο μουσικοχορευτικό πρόγραμμα στο Radio City Music Hall στη Νέα Υόρκη, Σάββατο 4 Ιανουαρίου
- Συμμετοχή στην Ελληνική Παρέλαση, Κυριακή 30 Μαρτίου
- Εκδήλωση «Taste of Cyprus» το Σάββατο 3 Μαΐου
- Γενική Συνέλευση Μελών
- Συμμετοχή στο Συνέδριο της ΠΣΕΚΑ στην Ουάσιγκτον D.C., 10 έως 12 Ιουνίου
- Συμμετοχή στο μνημόσυνο για τους πεσόντες της Τουρκικής εισβολής του 1974, Κυριακή 20 Ιουλίου
- Χοροεσπερίδα/«Horos του Lemoniou», Σάββατο 15 Νοεμβρίου
- Συμμετοχή σε άλλες πολλές εκδηλώσεις της κυπριακής ομοσπονδίας και άλλων Κυπριακών και Ελληνικών σωματείων

Προσδοκούμε στη συνέχιση του έργου του σωματείου Λάμπουσα Αμερικής με τη συμμετοχή της νεολαίας μας για να κρατήσουμε τα ήθη και έθιμα και την κουλτούρα μας εδώ στην Αμερική και να κρατήσουμε αναμμένη τη φλόγα της μνήμης και της επιστροφής στον Καραβά και στα κατεχόμενα μέρη μας!

Ευχόμαστε στον Δήμαρχο, φίλο Νίκο Χατζηστεφάνου, τα μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου, σε όλα τα οργανωμένα σύνολα των Καραβιωτών, καθώς και σε όλους ανεξαιρέτα τους πρόσφυγες συγχωριανούς μας στην Κύπρο και στο εξωτερικό, υγεία, ευτυχία και επιστροφή στον Καραβά και στους κατεχόμενους τόπους μας!





Η γραμματέας του Συλλόγου
Ελευθερία Χατζηστεφάνου - Λαούτα



Από την εκδρομή του Συλλόγου
στο Rye

Σύλλογος Καραβιωτών «Λάμπουσα» Μελβούρνης

Ελευθερία Χατζηστεφάνου – Λαούτα, Ταμίας

Η πρώτη δραστηριότητα του Συλλόγου Αποδήμων «Η Λάμπουσα» Αυστραλίας για το έτος 2024 έγινε στις 21 Ιανουαρίου 2024. Ο Σύλλογός μας διοργάνωσε εκδρομή στο Rye Foreshore Reserve Mornington Peninsula Shire. Ο Σύλλογος ήθελε να υποστηρίξει την Ομοσπονδία Ελλήνων Ηλικιωμένων, που γιόρταζε τα σαράντα χρόνια δημιουργίας του, στην οποία έχουμε γίνει μέλος το 2023.

Την Κυριακή 2 Ιουνίου 2024 είχαμε την εκδρομή μας στην Εκκλησία του Αγίου Γεωργίου στο Shepparton. Η Φιλόπρωχος της εκκλησίας μας φιλοξένησε με πλούσιο μεσημεριανό γεύμα και μετά πήγαμε σε αγρόκτημα της περιοχής, όπου μας πρόσφεραν καφέ και γλυκά και αγοράσαμε φρέσκα καρύδια και μήλα. Πέρασαμε πολύ ωραία και όλοι ήταν ευχαριστημένοι.

Οι εκπρόσωποι του Συλλόγου μας, Ελευθερία Λαούτα Χατζηστεφάνου και Φρόσω Σπύρου, παρακολούθησαν την Παρασκευή 7 Ιουνίου 2024

στο ίδρυμα της Ελληνικής Πρόνοιας Brunswick, ομιλία του Ευάγγελου Κάντας, εκπροσώπου της Ελληνικής Κυβέρνησης για οφθαλμολογικά ιατρικά θέματα.

Στις 15 Σεπτεμβρίου 2024, η Ελευθερία Λαούτα Χατζηστεφάνου αντιπροσώπευσε τον Σύλλογο με φωτογραφικό υλικό, στην έκθεση Κυπριακών αντικειμένων για τα 50 χρόνια εισβολής των Τούρκων στην Κύπρο, που έγινε στην αίθουσα της εκκλησίας του Αγίου Νικολάου Yarravill.

Το νέο Συμβούλιο για την χρονιά του 2024 είναι:

Πρόεδρος: Φρόσω Σπύρου

Αντιπρόεδρος: Ρένος Γεωργίου

Γραμματέας: Ελευθερία Λαούτα Χατζηστεφάνου

Ταμίας: Ρίτα Γεωργίου

Σύμβουλοι:

Έλλη Ευθυμίου

Γιώργος Γιωργαλλής

Μαρία Γεωργίου

Μαίρη Ιωαννίδη

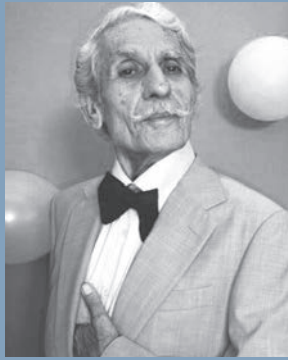


Από την έκθεση Κυπριακών αντικειμένων
που έγινε στις 15 Σεπτεμβρίου



Από την εκδρομή στο Shepparton





Ο Δημήτρης Σάββα, ο οποίος φιλοτέχνησε και τα σκηνικά της αίθουσας εκδηλώσεων του Πολιτιστικού Ιδρύματος Καραβιωτών

Δημήτρης Σάββα

Ο Δημήτρης Σάββα γεννήθηκε στον πανέμορφο Καραβά στις 10 Οκτωβρίου 1933. Γονείς του ήταν ο Σάββας Χριστοδούλου και η Μυροφόρα Τιμοθέου. Νυμφεύθηκε την Ειρήνη Σάββα από τη Λευκωσία και απέκτησαν τέσσερα παιδιά: τη Μυροφόρα, τον Κυριάκο, τη Χαρίκλεια και την Προκοπία.

Το 1953 αποφάσισε να φύγει από τον Καραβά και να πάει στη Λευκωσία, επιδιώκοντας να πετύχει κάτι καλύτερο για εκείνον και την οικογένειά του.

Αρχικά, ξεκίνησε την επαγγελματική του πορεία ασκώντας το επάγγελμα του κουρέα και κατάφερε να θεωρείται ο καλύτερος της Λευκωσίας. Ο Δημητράκης ξεκίνησε από το κουρείο του μάστρε Αντρέα στην Παλουριώτισσα, στη συνέχεια προσελήφθηκε στο κουρείο του Ττιγγιράκη, που βρισκόταν στη τότε πλατεία Μεταξά και τώρα πλατεία Ελευθερίας, καταφέροντας στο τέλος να ανοίξει το δικό του κουρείο στην οδό Άρεως, που βρίσκεται εντός των τειχών στην παλαιά Λευκωσία. Με κύριο μέλημά του πάντα τη λεπτομέρεια σε αυτό που έκανε και όντας αγαπητός σε όλους, κατάφερε να γίνει ένας από τους καλύτερους στο επάγγελμα αυτό, έχοντας πελάτες, τόσο απλό κόσμο και φίλους, όσο και συγγραφείς, ποιητές και πλήθος από τον καλλιτεχνικό κόσμο.

Έχοντας όμως την καλλιτεχνική φλέβα μέσα του δεν επαναπαύθηκε, άρχισε να ασχολείται με το Ερασιτεχνικό Θέατρο ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ στην Αναγέννηση Παλουριώτισσας με τον Γιώργο Βατυλιώτη, τον Βλαδίμηρο Καυκαρίδη και πολλούς άλλους.

Παράλληλα, άρχισε να σκηνογραφεί στο Ελεύθερο Θέατρο, αλλά και να εξασκεί τη ζωγρα-

φική εκτέλεση των σκηνικών, που όλοι όσοι τον γνώρισαν και δούλεψαν μαζί του αποκαλύπτουν ότι ήταν μοναδικός στο είδος του.

Σε κάποια στιγμή της πορείας του, θέλοντας να προχωρήσει ακόμα ένα βήμα στη ζωή του, επεδίωξε να γνωρίσει τον γνωστό σε όλους Νίκο Παντελίδη και τα κατάφερε, ζητώντας του ένα μικρό ρολάκι. Ο Νίκος Παντελίδης του απάντησε συγκεκριμένα. «Εσύ, παιδί μου, δεν είσαι για ρολάκι, είσαι για μεγάλα πράγματα». Έτσι εντάχθηκε πιο δυναμικά στο θέατρο και μάλιστα με τη σφραγίδα ενός πολύ μεγάλου θεατράνθρωπου, με τον οποίο είχαν πολύ καλές σχέσεις.





Με τη δημιουργία του πρώτου Κρατικού Θεατρικού σχήματος στην Κύπρο, του Ο.Θ.Α.Κ (Οργανισμός Θεατρικής Ανάπτυξης Κύπρου), ήταν από τους πρώτους υπάλληλους που εντάχθηκαν στις τάξεις του, ως ο πρώτος μόνιμος ζωγράφος και σκηνογράφος στον ΟΘΑΚ και μετέπειτα ΘΟΚ (Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου).

Ήταν πρώτιστα ζωγράφος με κεφαλαίο, μοναδικός στο είδος του και ύστερα ηθοποιός. Έκανε αρκετές ατομικές εκθέσεις και συμμετείχε σε πολλές ομαδικές, αποσπώντας πάντα τις καλύτερες εντυπώσεις. Υπήρξε μόνιμος εκθέτης στη Μορφωτική Υπηρεσία του Υπουργείου Παιδείας, αποσπώντας πάντα πολύ καλές κριτικές. Το 2001 βραβεύτηκε από τον τότε πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας Γλαύκο Κληρίδη για τη συνεισφορά του στην οικοδόμηση της Σύγχρονης Πολιτιστικής Φυσιονομίας της Κύπρου.

Έργα του υπάρχουν σε πάρα πολλές ιδιωτικές συλλογές και κυβερνητικά κτήρια, τόσο στην Κύπρο, όσο και στο εξωτερικό.

Αξίζει να αναφερθεί ότι στην Κρατική Πινακοθήκη Κύπρου, έργο του που ανήκει στην συλλογή της και το οποίο κοσμεί την πρεσβεία της Κύπρου στην Ελβετία, βρίσκεται μόνιμα εκεί με προσωπική απαίτηση του πρέσβη.

Συμμετείχε σε αρκετές παραστάσεις στο ΘΟΚ και έχει συνεργαστεί σχεδόν με όλους τους σκηνοθέτες, σκηνογράφους και ζωγράφους στην Κύπρο και στο εξωτερικό, με μοναδικά αποτελέσματα, αφήνοντας πάντα τις καλύτερες εντυπώσεις.

Συνεργάστηκε ανεξαιρέτως με όλα τα ιδιωτικά θέατρα και τα ελεύθερα θεατρικά σχήματα, αλλά και όλα τα τηλεοπτικά κανάλια, τόσο ως ζωγράφος αλλά και ως ηθοποιός. Επίσης συνεργάστηκε μόνιμα με το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου στη συγγραφή μικρών θεατρικών κειμένων.

Αξέχαστοι θα μείνουν οι τηλεοπτικοί ρόλοι που ερμήνευσε ως παππούς στο Κατά Λάθος και ως Τρύφωνας στη Βεντέτα, αλλά ο κυριότερος ήταν ως παπά Κωστής στις Ιστορίες του Χωρικού, ένας ρόλος που του έδωσε την ευκαιρία να μπαίνει καθημερινά σε κάθε σπίτι της Κυπριακής κοινωνίας για δεκατρία συνεχόμενα χρόνια και να γίνει αγαπητός μέχρι και στους αποδήμους του εξωτερικού.

Ο ζωγράφος και ηθοποιός Δημήτρης Σάββα υπήρξε μια μεγάλη μορφή, που άφησε σπουδαία παρακαταθήκη και συνέβαλε τα μέγιστα στον πολιτισμό της Κύπρου.

Κυριάκος Σάββα (υιός του Δημήτρη Σάββα)





Ο Καραβάς



Η Α' Αστική Καραβά

Οι τεχνίτες οικοδομών του Καραβά πριν το 1974

Αντρέας Πατέρας

Το 1974, ο Καραβάς ήταν ένας αναπτυσσόμενος οικονομικά Δήμος, με τους κατοίκους του να απολαμβάνουν ένα υψηλό βιοτικό και μορφωτικό επίπεδο. Για την ανάπτυξη αυτή σημαντική ήταν η συνεισφορά των ντόπιων τεχνιτών, που με τη δουλειά και τη δημιουργικότητά τους έφερναν πλούτο στην κοινότητα.

Η ενασχόληση με τη γεωργία δεν ήταν προτεραιότητα, αφού η διαθέσιμη για καλλιέργεια γεωργική γη στην περιοχή ήταν περιορισμένη σε μια στενή λωρίδα γης πλάτους 2,5 χιλιομέτρων, μεταξύ της θάλασσας και της οροσειράς του Πενταδάκτυλου, και δεν μπορούσε να θρέψει τον ντόπιο πληθυσμό.

Έτσι, λίγοι ήταν οι Καραβιώτες που είχαν ως κύρια απασχόληση τη γεωργία. Ακόμη και τη δεκαετία του 1960, που πολλοί στράφηκαν

στη λεμονοκαλλιέργεια, οι οικογένειες που μπορούσαν να συντηρηθούν από αυτήν ήταν λίγες, ενώ οι ευκαιρίες απασχόλησης που πρόσφερε σε άλλους ήταν καθαρά εποχιακές και διαρκούσαν μόλις ένα-δύο μήνες. Το γεγονός ότι σχεδόν όλες οι οικογένειες καλλιεργούσαν πίσω από το σπίτι τους ένα μικρό ή μεγαλύτερο κήπο με λεμονόδεντρα δεν διαφοροποιούσε ουσιαστικά την κατάσταση, αφού απλά τους πρόσφερε στις πιο πολλές περιπτώσεις ένα μικρό συμπληρωματικό εισόδημα.

Έτσι, οι νέοι του Καραβά έπρεπε να «μάθουν τέχνη» για να μπορέσουν να έχουν ένα σταθερό εισόδημα για να προσβλέπουν σε μια άνετη ζωή. Και η τέχνη για την οποία υπήρχε μεγάλη ζήτηση ήταν η οικοδομική. Μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, ιδιαίτερα στις δεκαετίες του 1950 και του 1960, είχε ενταθεί η αστικοποίηση



Αντρέας
Πιτσιλλίδης



Αντρέας
Σιδεράς



Βασίλης
Μαραγκός



Γιάννης
Λοϊζής



Γιάννης
Κακόπιερος



Γιώργος
Κλεάνθους



Δημήτρης
Σόλου



Ευγένιος
Ευριπίδου



Κώστας
Γεωργίου



Κώστας
Κτωρίδης



ση, με μεγάλο μέρος του πληθυσμού να μετακινείται στις πόλεις για να εξασφαλίσει καλύτερες συνθήκες ζωής. Οι ανάγκες για στέγασhev ανθρώπων αυτών οδήγησαν στην άνθηση της οικοδομικής βιομηχανίας και πολλοί νέοι στρέφονταν προς αυτή την απασχόληση.

Όμως, η εργασία στις οικοδομές δεν περιοριζόταν μόνο στους οικοδόμους, τους χτίστες, με τους οποίους ασχοληθήκαμε στο σημείωμα μας στην έκδοση του 2024. Γύρω από την οικοδομή υπήρχαν μια σειρά άλλα επαγγέλματα, κάποια καθαρά τεχνικής φύσεως, που απαιτούσαν εξειδίκευση και χρόνο μαθητείας μεγαλύτερο από εκείνο του οικοδόμου. Τέτοιοι επαγγελματίες ήταν οι ξυλουργοί (πελεκάνοι), οι υδραυλικοί, οι ηλεκτρολόγοι και άλλοι. Πολλοί νέοι Καραβιώτες ξεκινούσαν από τα 14 - 15 τους χρόνια ως μαθητευόμενοι στα επαγγέλματα αυτά, για να εξελιχθούν σε ικανούς «μάστρους», περιζήτητους από τους εργολάβους οικοδομών.

Με τις περισσότερες οικοδομικές εργασίες να βρίσκονται στις πόλεις, πολλοί ήταν εκείνοι που πηγαينوέρχονταν καθημερινά στη Λευ-

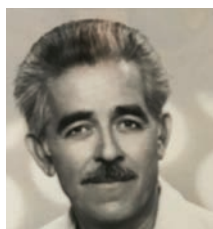
κωσία και την Κερύνεια για δουλειά. Και κάθε εβδομάδα και για πολλά χρόνια, έφερναν χιλιάδες λίρες στον Καραβά από την αμοιβή της εργασίας τους αυτής. Ο πλούτος και η ανάπτυξη του Δήμου μας εκείνα τα χρόνια οφείλεται σε μεγάλο βαθμό σε αυτούς τους ανθρώπους.

Κάποιοι από αυτούς δημιούργησαν αργότερα τα δικά τους εργαστήρια-καταστήματα στον Καραβά, όπου, με την ανάπτυξη του τουρισμού, είχαν αυξηθεί κατά πολύ οι οικοδομικές εργασίες. Πολλοί είναι οι νέοι Καραβιώτες που έμαθαν κοντά τους την «τέχνη» και επιβεβαίωσαν τη φήμη του Δήμου μας ως χώρου εκπαίδευσης και διοχέτευσης στην αγορά εργασίας σωστά καταρτισμένων τεχνιτών.

ΟΙ ΚΑΡΑΒΙΩΤΕΣ ΤΕΧΝΙΤΕΣ ΟΙΚΟΔΟΜΩΝ ΠΡΙΝ ΤΟ 1974

ΞΥΛΟΥΡΓΟΙ

- 1 Κώστας Γεωργίου
- 2 Χαράλαμπος Γιαννακού
- 3 Σταύρος Δημητριάδης
- 4 Πανίκκος Ευθυμίου
- 5 Σωτήρης Ευριπίδου
- 6 Ευγένιος Ευριπίδου



Κώστας
Παπαϊωάννου



Κώστας
Πάτσαλος



Κώστας
Χριστοδούλου



Μίκης
Κακαρώνας



Νικολής
Τσιουρούτης



Πανίκκος
Σπύρου



Πανίκκος
Ευθυμίου



Πηγάσιος
Μιχαήλ



Σταύρος
Δημητριάδης



Στέλιος
Καλορκώτης



Σωτήρης
Σπύρου



Σωτήρης
Ευριπίδου



Χαράλαμπος
Λοϊζίδης



Χρήστος
Κίσις



Χριστόδουλος
Ποστεκκής



- 7 Αντρέας Ευστρατίου
- 8 Μίκης Κακαρώνας
- 9 Γιάννης Κακόπιερος
- 10 Στέλιος Καλορκώτης
- 11 Χρήστος Κίσιης
- 12 Γιώργος Κλεάνθους
- 13 Σωτήρης Κουνιάος
- 14 Κώστας Κτωρίδης
- 15 Γιάννης Λοϊζής
- 16 Χαράλαμπος Λοϊζίδης
- 17 Βασίλης Μαραγκός
- 18 Πηγάσιος Μιχαήλ
- 19 Κώστας Μιχαηλίδης
- 20 Κώστας Παπαϊωάννου
- 21 Κώστας Πάτσαλος
- 22 Γιάννης Πισιαλής
- 23 Αντρέας Πιτσιλλίδης
- 24 Χριστόδουλος Ποστεκκής
- 25 Παύλος Σιδεράς
- 26 Αντρέας Σιδεράς
- 27 Δημήτρης Σόλου
- 28 Πανίκκος Σπύρου
- 29 Σωτήρης Σπύρου
- 30 Αντρέας Στυλιανού
- 31 Στέλιος Στυλιανού
- 32 Νικολής Τσιουρούτης
- 33 Γιάννης Χαραλάμπους
- 34 Κώστας Χριστοδούλου

ΕΛΑΙΟΧΡΩΜΑΤΙΣΤΕΣ (ΠΟΓΙΑΤΖΗΔΕΣ)

- 1 Σάββας Καλορκώτης
- 2 Αντρέας Χιριπής

ΥΔΡΑΥΛΙΚΟΙ

- 1 Αντρέας Αντζουλίδης
- 2 Χριστάκης Δημητρίου
- 3 Ζαχαρίας Δημοσθένους
- 4 Κώστας Δημοσθένους
- 5 Αντρέας Ιωάννου
- 6 Κυριάκος Μακρυγιάννης
- 7 Γιάννης Πογιατζής
- 8 Λευτέρης Σίφουνας
- 9 Γιώργος Σπύρου
- 10 Αντρέας Τζιάμπος
- 11 Ευαγόρας Χριστοφίδης

ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΟΙ

- 1 Σταύρος Αναστασίου
- 2 Ιάκωβος Καλοπαϊδης
- 3 Γρηγόρης Λούτσιος
- 4 Αντρέας Πολυκάρπου
- 5 Σοφοκλής Πολυκάρπου
- 6 Παύλος Τσιάμουρος
- 7 Πέτρος Τσιάμουρος
- 8 Αντρέας Φιλίππου
- 9 Πανίκκος Χαραλάμπους



Αντώνης
Χιριπής



Σάββας
Καλορκώτης



Αντρέας
Αντζουλίδης



Αντρέας
Τζιάμπος



Γιάννης
Πογιατζής



Γιώργος
Σπύρου



Ευαγόρας
Χριστοφίδης



Ζαχαρίας
Δημοσθένους



Κυριάκος
Μακρυγιάννης



Κώστας
Δημοσθένους



Λευτέρης
Σίφουνας



Αντρέας
Φιλίππου



Γρηγόρης
Λούτσιος



Ιάκωβος
Καλοπαϊδης



Παύλος
Τσιάμουρος



ΚΩΜΟΔΡΟΜΟΙ

- 1 Κώστας Κατάλιακος
- 2 Τιμόθεος Σάββα
- 3 Πέτρος Σιδεράς
- 4 Σταύρος Σιδεράς

ΛΕΥΚΟΣΙΔΗΡΟΥΡΓΟΙ (ΤΕΝΕΚΕΤΖΗΔΕΣ)

- 1 Μιχάλης Κκανιός
- 2 Παναγής Ματθαίου
- 3 Δημητράκης Χριστοφίδης

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

ΟΙΚΟΔΟΜΩΝ

ΟΙΚΟΔΟΜΟΙ

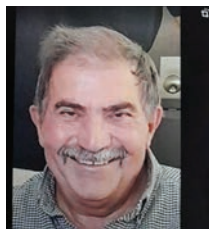
- 1 Ανδρέας Κοσιάρης
- 2 Θεόδωρος Μουσκή
- 3 Σωτήρης Τσιάμouρος



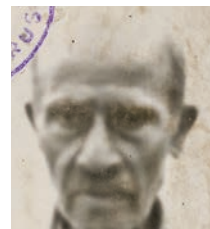
Πέτρος
Τσιάμουρος



Σοφοκλής
Πολυκάρπου



Σταύρος
Αναστασίου



Κώστας
Κατάλιακος



Πέτρος
Σιδεράς



Σταύρος
Σιδεράς



Τιμόθεος
Σάββα



Δημητράκης
Χριστοφίδης



Παναγής
Ματθαίου



Ανδρέας
Κοσιάρης



Μαρίνος
Τεγερίδης



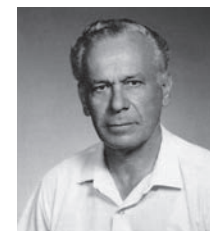
Μιχάλης
Κοζάκος



Σωτήρης
Τσιάμουρος



Ανδρέας
Ιωάννου



Παύλος
Σιδεράς



Αποψη του Καραβά πριν το 1974





Το εξώφυλλο της έκδοσης



Ο Κώστας Πατέρας, ο οποίος παρουσίασε την έκδοση

16ο τεύχος Καραβιώτικα Δρώμενα - έκδοση Δήμου Καραβά

Κώστας Πατέρας

*«Ο τόπος έν ο άνθρωπος τζι ο άνθρωπος ο τόπος,
τζι ας έν ο τόπος γέρημος»*

Και ασφαλώς στην περίπτωση μας, ο τόπος είναι ο Καραβάς και ο άνθρωπος οι Καραβιώτες.

Καραβάς. Ένας τόπος με διαχρονικά αναλλοίωτο, ευδιάκριτο και ξεχωριστό πολιτισμό και σταθερές, μοναδικές και ανεπανάληπτες αξίες και παραδόσεις, που εξακολουθούν να κυριαρχούν, να ζωντανεύουν και να τονίζονται από τους ανθρώπους του, τους Καραβιώτες, όπου κι αν βρίσκονται, όπου κι αν πάνε.

Έτσι στον υπό παρουσίαση τόμο «Καραβιώτικα Δρώμενα», όπως και σ' όλους τους προηγούμενους, κυριαρχεί ο τόπος, ο Καραβάς, στη σχέση με τους ανθρώπους του. Αυτούς που, διωγμένοι από τον τόπο τους εδώ και 50 χρόνια, με όσα κάνουν, παρουσιάζουν και προβάλλουν, δείχνουν να αγωνίζονται να κρατήσουν ζωντανή τη μνήμη του αξέχαστου τόπου τους.

Διατρέχοντας ολόκληρο τον τόμο, κάποιος διαβάζει, βλέπει και διαβλέπει, διακρίνει και οσμίζεται, μέσα από τα γραπτά κείμενα και μαρτυρίες, μελέτες και φωτογραφίες και προ πάντων δραστηριότητες, δράσεις και εκδηλώσεις του Δήμου, των οργανωμένων συνόλων, αλλά και μεμονωμένων ατόμων αυτή τη σχέση τόπου και ανθρώπων, όπου κυριαρχεί ο πολιτισμός και η παράδοση, με έκδηλη τη συνέχεια και συνέπεια και την αγάπη προς αυτό τον τόπο, έστω και αν είμαστε μακριά του, για πενήντα τόσα χρόνια.

Ταυτόχρονα τονίζεται η ανάγκη για συνεχή

αγώνα διατήρησης ζωντανής της μνήμης και προσπάθεια για δημιουργία των συνθηκών για επιστροφή στην πατρώα γη, μέσα σε κατάλληλες συνθήκες ελευθερίας, δημοκρατίας, μονιμότητας και ασφάλειας.

Αυτός είναι ο προφανής και अपαραβάτος σκοπός και στόχος όσων γράφουν, περιγράφουν, διηγούνται και εκφράζονται σ' αυτό τον τόμο «Καραβιώτικα Δρώμενα».

Φυσικά και σ' όλους τους προηγούμενους τόμους αυτά κυριαρχούν και αυτός είναι πάντοτε ο διαχρονικός σκοπός και στόχος των Καραβιωτών.

Και ξεκινά αυτή η προσπάθεια με το εξώφυλλο και το οπισθόφυλλο του τεύχους.

Εδώ παρουσιάζονται δυο από τους δίσκους της Λάμπουσας που κρυμμένοι για αιώνες μαζί με άλλους 7, στα χώματα της Καραβιώτικης Γης βρέθηκαν το 1902. Ο πρώτος δίσκος, με τον Δαυίδ να νικά τον Γολιάθ, προφανώς μας καλεί, συμβολικά, να προσπαθούμε κι εμείς και να αγωνιστούμε για να απαλλαχτούμε με τον τρόπο μας, σίγουρα με ενότητα και ομόνοια, από τον σημερινό Γολιάθ, για επίτευξη του στόχου της απελευθέρωσης.

Και στα δυο εσώφυλλα, όμως, οι φωτογραφίες του μικρού λιμανιού του Καραβά με την Αχειροποίητο και τον Πενταδάκτυλο από πάνω, σε απόσταση αναπνοής, μας οδηγούν σε πικρές μνήμες και αναμνήσεις και ενισχύουν τη θέληση και αποφασιστικότητα, για αγώνα για δικαίωση.

Ακολουθώντας παρατίθενται τα τυπικά της έκδο-



σης, οι συντελεστές της, η έκθεση των περιεχομένων σε ενότητες και οι χαιρετισμοί του Δημάρχου και της συντονίστριας της έκδοσης Μάρως Χατζηστεφάνου. Και οι δυο αναφέρονται και τονίζουν τις προσπάθειες και δραστηριότητες του Δήμου και των οργανωμένων συνόλων για τη διεθνοποίηση του αγώνα, καθώς και τις συνεργασίες και δραστηριότητες με εντός και εκτός Κύπρου οργανωμένες ομάδες.

Σε όλες τις επαφές προβάλλεται η Καραβιώτικη δαντέλα – φερβολιτέ, ως αναγνωρισμένο προϊόν της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς.

Ακολουθώντας ο Δήμαρχος πραγματοποιεί ένα σύντομο απολογισμό για το έκτο έτος της θητείας του Δημοτικού Συμβουλίου Καραβά. Για τον σκοπό αυτό εκθέτει σε μικρές ενότητες τις δράσεις, δραστηριότητες και συνεργασίες του Δήμου με όλα τα οργανωμένα σύνολα, αλλά και άλλους προσφυγικούς δήμους για διάφορα θέματα, όπως το εθνικό, τα πολιτιστικά, καθώς και σχέσεις με αδελφοποιημένους Δήμους.

Στο εκτεταμένο κεφάλαιο «Από την ιστορία του Δήμου μας», πραγματοποιεί παρέμβαση ο Κυριακός Δημητριάδης Γεωγράφος – Ιστορικός – Πολεοδόμος με ένα εμπεριστατωμένο άρθρο με τίτλο «Οι απαρχές του Δήμου Καραβά».

Για τη μελέτη του ο εκλεκτός επιστήμονας χρησιμοποιεί πρωτογενείς πηγές από το Κρατικό Αρχείο Κύπρου, των οποίων τις φωτοτυπίες παρουσιάζει στο τεύχος. Σύμφωνα με τα όσα παρουσιάζονται από τον συγγραφέα, η

προσπάθεια για δημιουργία Δημαρχείου στον Καραβά, άρχισε αμέσως μετά την έναρξη της Αγγλοκρατίας στην Κύπρο το 1878. Με αλληπάλληλες επιστολές (η πρώτη στις 9 Ιουλίου 1880) προς τον Διοικητή Κερύνειας, κάτοικοι του Καραβά ζητούν την ίδρυση Δημαρχείου στην κωμόπολη. Τελικά το αίτημα εγκρίνεται και ανακοινώνεται επίσημα με Αγγελία της Αγγλικής Κυβέρνησης την 1η Μαΐου 1884. (7 Ιουνίου και η Αχειροποίησης)

Ακολουθεί μια ευχάριστη και εν πολλοίς νοσταλγική παρένθεση από τον Χρυσόστομο Γεμέττα, με την απαρίθμηση σαράντα επτά παραδοσιακών παιχνιδιών, που παίζονταν στον Καραβά.

Όπως έχω αναφέρει και στην εισαγωγή μου, η καρδιά των περιεχομένων του τεύχους είναι το εθνικό μας θέμα και ο αγώνας για δικαίωση και επιστροφή.

Κι όλα αυτά μέσα από την ανάδειξη της πλούσιας κληρονομιάς μας και των ευδιάκριτων εκφάνσεων του ξεχωριστού πολιτισμού μας, που τονίζεται σε ό,τι επιχειρούν τα οργανωμένα σύνολα του Καραβά.

Έτσι οι επόμενες 50 σελίδες του τεύχους, που αναφέρονται σε εκδηλώσεις του Δήμου, δικαιολογημένα κυριαρχούνται από όσα έγιναν για το εθνικό θέμα, τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό. Αρκετές πραγματοποιήθηκαν σε συνεργασία με τους δυο άλλους δήμους της επαρχίας μας, καθώς με όλους τους άλλους κατεχόμενους δήμους.

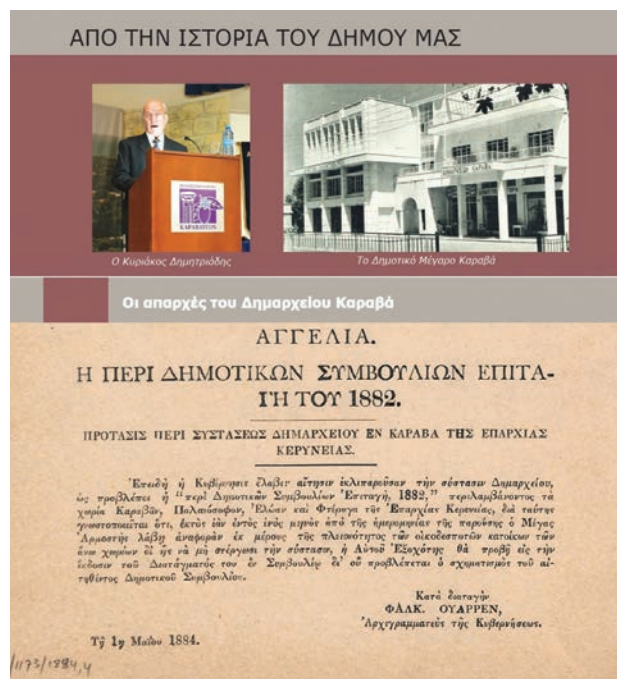
Το πλούσιο φωτογραφικό υλικό με το οποίο διανθίζονται όλες οι αναφορές σε κάθε μια από τις εκδηλώσεις είναι πολύ κατατοπιστικό.

Οι αντικατοχικές εκδηλώσεις, που φυσικά αναφέρονται αποκλειστικά στο εθνικό θέμα, περιλαμβάνονται στην πρώτη ενότητα απ' αυτές που ακολουθούν.

Στην επόμενη ενότητα το εθνικό θέμα και ο αγώνας για δικαίωση προσεγγίζεται με ποικιλία πολλών άλλων δραστηριοτήτων.

Στις δράσεις στην Κύπρο και το εξωτερικό για την προώθηση του φερβολιτέ και προβολής του πολιτισμού μας, ως μέσου διεθνοποίησης και προώθησης του εθνικού μας προβλήματος, επικεντρώνεται η επόμενη ενότητα.

Ακόμη μεγαλύτερη διεθνοποίηση του Κυπριακού προβλήματος γίνεται με επαφές, ανταλλα-



γές επισκέψεων και υπογραφές πρωτοκόλλων με τους αδελφοποιημένους δήμους.

Οι καθεχρονικές καθιερωμένες εκδηλώσεις και δραστηριότητες αναφέρονται και στον υπό ανασκόπηση τόμο σε ξεχωριστή ενότητα.

Η επόμενη ενότητα του τεύχους, είναι αφιερωμένη στα οργανωμένα σύνολα του Καραβά και στη δράση τους.

1. Ο νεοεκλεγείς πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου Νεολαίας Καραβά Αλέξανδρος Ποστεκκής, αναφέρει ότι, με τη βοήθεια του Δήμου, θα συνεχιστούν οι δραστηριότητες του Συμβουλίου, καθώς και οι προσπάθειες για την προσέλκυση όσο το δυνατόν περισσότερων νέων Καραβιωτών στη νεολαία.

2. Ο γραμματέας του Προσφυγικού Σωματίου «Ο Καραβάς» Ανδρέας Πατέρας αναφέρεται στη μη πραγματοποίηση κάποιων εκδηλώσεων λόγω Covid, αλλά και στην πραγματοποίηση με μεγάλη επιτυχία των άλλων γνωστών, καθιερωμένων εκδηλώσεων, με τη συμπαράσταση του Δήμου.

3. Ο πρόεδρος του Αθλητικού Σωματίου ΑΕΚ Καραβά - Λάμπουσα Δαμιανός Χατζηδαμιανού, αναφέρεται στις επιτυχίες των ομάδων και την απόδοση τιμής στους αθλητές, κατά τον εορτασμό των Εθνικών Επετείων.

4. Η πρόεδρος της Σχολικής Εφορείας Ανδρούλα Χατζηδαμιανού Ασιώτου, ανέφερε ότι συνεχίστηκε η αξιοποίηση του καταπιστεύματος του αείμνηστου ευεργέτη Γεωργίου Τσίμον και παραχωρήθηκαν, όπως κάθε χρόνο, χορηγίες και υποτροφίες με βάση συγκεκριμένα κριτήρια σε αριστούχους απόφοιτους.

5. Ο γραμματέας του ΠΙΚ Ανδρέας Χαραλάμπους εκθέτει το ιστορικό της ίδρυσής του από το 2002 καθώς και τις δράσεις, εκδηλώσεις και δραστηριότητες που οργανώνει για τις εθνικές επετείους. Εγκωμιάζει επίσης την κατασκευή των αντιγράφων των εννέα δίσκων της Λάμπουσας από το ίδρυμα.

6. Οι δυο αρχηγοί του 143ου Συστήματος Ναυτοπροσκόπων Καραβά, Μαριλένα Πάγκαλου και Σταυριάνα Κοντεμενιώτου, αναφέρονται στη σύνθεση του, τους στόχους, στην εκπαίδευση καθώς και στις δραστηριότητες και εκδηλώσεις του Συστήματος.

Από τα οργανωμένα σύνολα της επαρχίας Κερύνειας η Χορωδία «Φωνή της Κερύνειας», στεγάζεται προσωρινά στο ΠΙΚ. Η αντιπρόεδρος Μάρω Χατζηστεφάνου στο άρθρο της, παρουσιάζει τη σύνθεσή της, και την πλούσια και ποικίλη δράση της, τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό.

Σε μια ξεχωριστή ενότητα εκτίθενται τα νέα των αποδήμων μας:

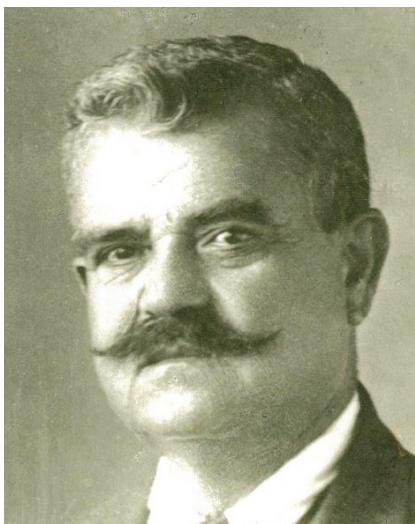
1. Ο πρόεδρος του Σωματίου Αποδήμων «Λάμπουσα» Νέας Υόρκης Σταύρος Καμηλάρης, εξιστορεί την ίδρυση και τους ιδρυτές του το 1927, καθώς και τους σκοπούς του. Τονίζει ακόμα τις δράσεις και δραστηριότητες του, κυρίως από το 1974 μέχρι σήμερα για το Εθνικό Θέμα. Όσον αφορά τα πολιτιστικά θέματα επίκεντρο των δραστηριοτήτων είναι η νεολαία.

2. Ο πρόεδρος του Συνδέσμου Αποδήμων Λαπήθου, Καραβά και περιχώρων Μ.Βρετανίας, Σάββας Παυλίδης, αναφέρεται στις δυσκολίες του Συνδέσμου, λόγω έλλειψης απόμων προθυμων να συμμετάσχουν στον Σύνδεσμο και



Από τις δράσεις του Προσφυγικού Σωματίου «Ο Καραβάς» και του Δημοτικού Συμβουλίου Νεολαίας Καραβά το 2023





Οι Λευτέρης Χατζηστεφάνου, Πολύδωρος Χατζηλούκας και Παρασκευάς Σπύρου, για τους οποίους έγινε αφιέρωμα στην έκδοση

στις δραστηριότητες του. Παρ' όλα αυτά, τα στελέχη του συμμετέχουν και δραστηριοποιούνται στα πλαίσια άλλων μεγαλύτερων οργανωμένων συνόλων της ομογένειας.

3. Η πρόεδρος του Συλλόγου Αποδήμων «Λάμπουσα - Καραβά» Μελβούρνης, Ελευθερία Χατζηστεφάνου, αναφέρεται στις δυσκολίες δραστηριοποίησης του τα τελευταία χρόνια, λόγω του Covid και του θανάτου του δραστήριου αντιπροέδρου Σολωμού Σπύρου. Παρ' όλα τα προβλήματα, ο Σύλλογος προσπαθεί να δραστηριοποιείται κατά το δυνατόν, χάριν των συμπατριωτών μας.

Στην ενότητα εκδόσεις ο πρόεδρος του Σωματείου «Καραβάς», Ανδρέας Χαραλάμπους, παραθέτει με διεξοδικό και σαφή τρόπο τα όσα περιέχονται στο 14ο τεύχος της έκδοσης «Καραβιώτικα Δρώμενα».

Στην ίδια ενότητα ο Δρ. Κυπριανός Λούης, στην παρουσίαση του βιβλίου «Ο Φερβολιτές του Καραβά», μια έκδοση του Δήμου Καραβά, αναλύει με εύγλωττο τρόπο τη συμβολή του καθενός που βοήθησε με τις έρευνες, τις μελέτες και τα γραπτά του, στη συγγραφή του εξαιρετικού και πολύ ενημερωτικού αυτού βιβλίου, που αφορά μια από τις πιο ξεχωριστές ψηφίδες της πολιτιστικής κληρονομιάς του Καραβά.

Ακολούθως δυο Καραβιώτισσες, η Ελευθερία Χατζηστεφάνου Λαούτα και η Ηρώ Άσπρου, περιγράφουν τις πικρές και οδυνηρές αναμνήσεις από το εφιαλτικό καλοκαίρι του 1974. Μετά, η Μαρούλα Παπαμιχαήλ Ιωάννου καταθέτει τις δύσκολες εμπειρίες από τη θέση της, ως νοσοκόμας, κατά τις ταραγμένες εκείνες μέρες.

Από το Αρχείο Προφορικής Παράδοσης γίνεται αναφορά στις περιπέτειες του Καραβιώτη εφέδρου καταδρομέα Πιερή Χατζηλούκα το καλοκαίρι του '74.

Ενδιαφέροντα στοιχεία για τη ζωή στον Καραβά πριν το '74 παρατίθενται στην ενότητα «Άνθρωποι του Καραβά», όπου Καραβιώτες και Καραβιώτισσες εκθέτουν τους σπουδαιότερους σταθμούς και ξεχωριστά γεγονότα από τη ζωή αγαπημένων τους προσώπων, όπως του Πολυδώρα Χατζηλούκα, του Λευτέρη Χατζηστεφάνου και του αστυνομικού Παρασκευά Σπύρου.

Ξεχωριστή αναφορά γίνεται στις ράπτριες του Καραβά. Παρουσιάζονται η Δέσποινα Τσιομούνη (Τσίμον), η Μάρθα Παπαπέτρου, η Κυριακούλα Γεωργιάδου και η Μαρούλα Οδυσσέα Χατζηδαμιανού.

Μετά την παράθεση του θλιβερού καταλόγου όλων όσων χωριανών μας έφυγαν το 2022, ακολουθεί μια ξεχωριστή ενότητα με τίτλο «Συνοδοιπόροι που μας έφυγαν», που αναφέρεται σε πέντε αείμνηστους Καραβιώτες που μας έφυγαν τη χρονιά που πέρασε.

Είναι οι αξέχαστοι Μιχάλης Κοκκινίδης, Παναγιώτης Παναγίδης, Στέλιος Παναγίδης, Κώστας Δημητρίου (και οι τέσσερις ξεχωριστοί εκπαιδευτικοί), καθώς και ο Ανδρέας Ευτυχίου και ο Ανδρέας Πολυκάρπου. Όλοι, αεικίνητοι και δραστήριοι, υπηρέτησαν τα οργανωμένα σύνολα του Καραβά, πριν και μετά το '74. Συνέβαλαν με τη δράση τους στην ανάπτυξη του Καραβά, καθώς και στην προώθηση και προβολή διαφόρων πτυχών του πολιτισμού του τόπου μας και του αγώνα για δικαίωση.





Η παρουσιάστρια της έκδοσης Σίσσυ Κοζάκου



Το εξώφυλλο της έκδοσης

ΕΛΛΗΝΟΓΑΛΛΙΚΟ Λεύκωμα «Ο Καραβάς» - έκδοση Δήμου Καραβά

Σίσσυ Κοζάκου

Ο Δήμος Καραβά μέσα από το πολύπλευρο έργο του, προσπαθώντας να διαφυλάξει την ιστορική κληρονομιά του Καραβά και να διατηρήσει άσβεστη στη μνήμη όλων μας την κατεχόμενη μας κωμόπολη αλλά και τον πόθο μας για επιστροφή, εξέδωσε το 2018 ένα σύντομο λεύκωμα, αφιέρωμα για τον Καραβά στην ελληνική και αγγλική γλώσσα προβάλλοντας την ιστορία και τον πολιτισμό της.

Με την παρούσα έκδοση το λεύκωμα «Ο Καραβάς» έχει μεταφραστεί και στη γαλλική γλώσσα. Η διγλωσση αυτή έκδοση έχει σκοπό να προβάλλει ακόμα περισσότερο την κωμόπολή μας σε ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο αναδεικνύοντας την πανάρχαια ιστορία της, την παράδοση και τον πολιτισμό της.

Ήδη το εξώφυλλο αποκαλύπτει δύο στοιχεία που καθόρισαν και εξακολουθούν να καθορίζουν τη φυσιογνωμία του Καραβά. Οι «μοσχομυριστοί» καρποί της λεμονιάς, που αποτελούσαν την πηγή της οικονομικής ανάπτυξης της κωμόπολης και η παραδοσιακή δαντέλα της κωμόπολης «Φερβολιτές», στοιχείο της Άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς του νησιού μας από το 2017. Το οπισθόφυλλο παρουσιάζει τη Μονή Παναγίας Αχειροποιήτου, σημαντικό θρησκευτικό κέντρο της περιοχής με μακράιωνη ιστορία.

Μέσα από την έκδοση αναδεικνύεται η ιστορία της κωμόπολης ήδη από την προϊστορική εποχή, αφού οι αρχαιολογικές ανασκαφές

έφεραν στο «φως» δείγματα ζωής από την αρχαία εποχή. Ο πλούτος και η ακτινοβολία του Καραβά αντικατοπτρίζεται στους «Θησαυρούς της Λάμπουσας», που βρέθηκαν στην περιοχή στα τέλη του 19ου αιώνα και αποτελούνται από ασημένιους δίσκους εξαιρετικής τέχνης με παραστάσεις από τη ζωή του Δαυίδ, ασημένια εκκλησιαστικά σκεύη που είναι διακοσμημένα, κοσμήματα με πολύτιμους λίθους κ.α., αξιόλογα ευρήματα με τεράστια αξία για τον πολιτισμό της κωμόπολης και της Κύπρου μας.

Ο Καραβάς ανακηρύχθηκε σε Δήμο το 1884 και αποτελούμενος από τέσσερις κοινότητες, την Πάνω Γειτονιά, την Έξω Γειτονιά, την Πετρογειτονιά και τον Άγιο Ανδρέα, έδωσε το έναυσμα για περαιτέρω ανάπτυξή του σε πολλούς τομείς. Ανεγέρθηκε το Δημοτικό Μέγαρο, η Δημοτική Βιβλιοθήκη, το κινηματοθέατρο και η Δημοτική αγορά.

Ως Δήμος απέκτησε σχολεία Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, την Α' και Β' Αστική Σχολή, ενώ λειτουργούσε και Ιδιωτική Σχολή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, δίνοντας την ευκαιρία σε πολλούς Καραβιώτες και Καραβιώτισσες να μορφωθούν και να γίνουν σπουδαίοι και σπουδαίες επιστήμονες.

Αστάθμητος παράγοντας της οικονομικής ανάπτυξης της κωμόπολης υπήρξε και η λεμονοκαλλιέργεια. Το νερό της «Παλιάς Βρύσης» που πότιζε τον εύφορο κάμπο του Καραβά βοηθούσε στις γεωργικές καλλιέργειες και καθιστούσε τον καρπό της λεμονιάς ως ένα από τα καλύτερα ποιοτικά προϊόντα του νησιού.



Η υπέροχη τοποθεσία του νησιού είχε ως αποτέλεσμα την ανάπτυξη του τουρισμού στην περιοχή. Μοντέρνα ξενοδοχεία, εστιατόρια και κέντρα αναψυχής κοσμούσαν τις παράλιες περιοχές του Καραβά και πολλοί κάτοικοι του νησιού αλλά και ξένοι τουρίστες έσπευδαν να απολαύσουν τις καταγάλανες παραλίες αλλά και τη φιλοξενία των Καραβιωτών.

Ο «φερβολιτές», η χειροποίητη δαντέλα, που με την απaráμιλλη σε τέχνη και ομορφιά της ακόμη μέχρι και σήμερα εντυπωσιάζει, άφησε το στίγμα της στην πολιτιστική κληρονομιά του νησιού. Αν και οι ρίζες της προέρχονται από την περίοδο της Φραγκοκρατίας στην Κύπρο, ο κυπριακός καραβιώτικος «φερβολιτές» απέκτησε δικό του χαρακτήρα και παραδοσιακά κυπριακά σχήματα και μοτίβα.

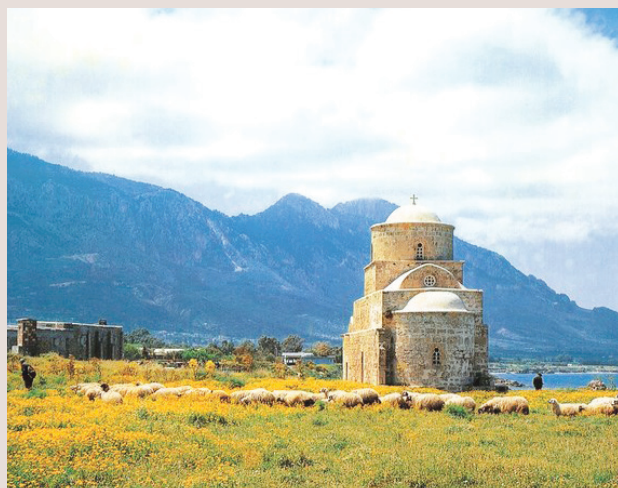
Δεσπόζουσα θέση στο λεύκωμα κατέχουν οι εκκλησιές και τα ξωκλήσια που κοσμούν την κωμόπολη προβάλλοντας τη θρησκευτικότητα της περιοχής. Ο Άγιος Ευάλλιος, ο Άγιος Γεώρ-

γιος, η Αγία Ειρήνη, το μοναστήρι της Παναγιάς Αχειροποιήτου με τη μοναδική του ιστορία που συνέδεσε τον Καραβά με πολλές ιστορικές στιγμές, δυστυχώς εδώ και πενήντα χρόνια σταμάτησαν να λειτουργούν και παραμένουν βουβές και ερειπωμένες περιμένοντας να κτυπήσουν οι καμπάνες τους για να επιστρέψουν οι Καραβιώτες πίσω στην πατρώα γη.

Ο Καραβάς έπαιξε σημαντικό ρόλο και σε όλες τις εκφάνσεις της Νεότερης Ιστορίας του νησιού. Μεγάλη υπήρξε η προσφορά του κατά τη διάρκεια της Ελληνικής Επανάστασης, στον ελληνοτουρκικό πόλεμο του 1897, στους Βαλκανικούς Πολέμους, στους δύο Παγκόσμιους Πολέμους αλλά και στον εθνικοαπελευθερωτικό αγώνα για την ελευθερία της Κύπρου το 1955 - 59. Καραβιώτες βοήθησαν ως εθελοντές αλλά και θυσιάστηκαν για το υψηλό ιδανικό της Ελευθερίας.

Η Τουρκική εισβολή δυστυχώς ανέκοψε την ανοδική πορεία της κωμόπολης. Οι Καρα-

Φωτογραφικό υλικό που κοσμεί την έκδοση



βιώτες έμελλε να ήταν τα πρώτα θύματα της πρωτοφανούς εισβολής, αφού οι Τούρκοι αποβιβάστηκαν στην παραλιακή περιοχή του «Πέντε Μίλι» και κατάφεραν να κατακτήσουν τη βόρεια πλευρά του νησιού μας. Πολλοί από τους συγχωριανούς μας θυσιάστηκαν με αυταπάρνηση και σκοτώθηκαν εν ψυχρώ από τους Τούρκους κατακτητές, ενώ χιλιάδες εκτοπίστηκαν από τις πατρογονικές τους εστίες.

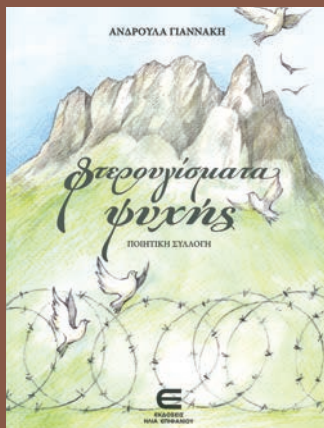
Πενήντα χρόνια πέρασαν από την Τουρκική εισβολή. Ο Δήμος και τα οργανωμένα σύνολα Καραβά έχουν ως άσβεστο πόθο την ελεύθερη επιστροφή στις κατεχόμενες περιοχές της Κύπρου, μέσα από μια δίκαιη και βιώσιμη λύση. Για αυτό τον σκοπό, μέσα από διάφορες δράσεις που διοργανώνουν, προωθούν την πολιτιστική κληρονομιά των Καραβιωτών διαφημίζοντας, τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό, την ιστορία, τις ομορφιές, τις παραδόσεις, τα

ήθη και τα έθιμα του χωριού, προβάλλοντας, παράλληλα, το εθνικό μας πρόβλημα. Το λεύκωμα αποτελεί μέρος των δράσεων αυτών, όπου με πλούσιο φωτογραφικό υλικό αποτυπώνει τις ομορφιές και την ιστορία του Καραβά.

Κλείνοντας, θα θέλαμε να εκφράσουμε τις θερμές μας ευχαριστίες στη συντονιστική επιτροπή της δίγλωσσης έκδοσης «Ο Καραβάς», η οποία αποτελείται, από τον Δρα Νίκο Χατζηστεφάνου, κ. Πίτσα Πρωτοπαπά, κ. Γιάννη Παπαϊωάννου, κ. Χριστόφορο Χριστοδουλίδη, κ. Χρυσάνθη Επιφανίου, κ. Αντρέα Χαραλάμπους και κ. Έμιλυ Καραϊσκού. Θερμές ευχαριστίες, επίσης, στην κ. Αγγέλα Μικαλλου, η οποία μετέφρασε την έκδοση αυτή στη γαλλική γλώσσα καθώς και στην κ. Έλενα Κύρου, η οποία φιλοτέχνησε το εξώφυλλο.

Φωτογραφικό υλικό που κοσμεί την έκδοση





Η παρουσιάστρια της έκδοσης Καλλιόπη Χαρμαντά Πρωτοπαπά



Η Ανδρούλα Γιαννάκη με τον σύζυγό της

«Φτερουγίσματα ψυχής» - ποιητική συλλογή Ανδρούλας Γιαννάκη

Καλλιόπη Χαρμαντά Πρωτοπαπά

Ευχαριστώ την Αντρούλα για την πρότασή της να παρουσιάσω την ποιητική της συλλογή, καρπό και απαύγασμα των σκέψεων και συναισθημάτων της, ουσιαστικά τον εσωτερικό της κόσμο.

Με την Αντρούλα μας συνδέει μια αόρατη κλωστή, που μας παίρνει σε έναν καταπράσινο, ειρηνικό Καραβά, στα μαθητικά μας χρόνια, αλλά και στα ηρωικά, θα 'λεγα, χρόνια 1955-1959.

Τα σπίτια μας γειτονικά, μέσα στο πράσινο, να κόβουμε σύκα από μια τεράστια συκιά στο κατακαλόκαιρο...

Σαν να ήταν χτες, όταν φύγαμε από τον εσπερινό στην Ευαγγελίστρια, πήγαμε στην ενορία της Αγίας Ειρήνης για να παραλάβουμε φυλλάδια της ΕΟΚΑ και να γυρίσουμε στον γυναικωνίτη της Ευαγγελίστριας... Την ώρα που γονάτιζε το εκκλησίασμα να ρίχνουμε τα φυλλάδια στην εκκλησία.

Άριστη μαθήτρια η Αντρούλα στο Ελληνικό Γυμνάσιο Λαπήθου, ονειρεύεται να γίνει εκπαιδευτικός, για να μπορεί να μεταδώσει όλο τον πλούτο της ψυχής της. Μεγάλη η πρώτη απογοήτευση, γιατί το όνειρο δεν εκπληρώθηκε και συμπυκνώνεται στους στίχους:

«Όνειρό μου που χάθηκες με μιας απ' τη ζωή μου

Σε σένα πάντα θα γυρνάω, ώσπου να βγει η ψυχή μου»

Μας εξηγεί η Αντρούλα στο εσώφυλλο ότι «αυτή η συλλογή γράφτηκε σε στιγμές μεγάλου πόνου και νοσταλγίας, γι' αυτά που έχασε



Το σπίτι της Ανδρούλας Γιαννάκη

και δεν χάρηκε στη ζωή της».

«Ήμουν τζυρά τζι αρχόντισσα, του περβολιού βασίλισσα...

Έφτια τζείνο το πρωί

τζι η καρδιά μου εννά θρηνεί.»

Διαβάζοντας τα «Φτερουγίσματα ψυχής» της Αντρούλας, φτερουγίζει και η ψυχή μας, όταν μεταφερόμαστε σ' αυτό τον χώρο, αυτή τη χρονική στιγμή.

Καθόλου τυχαία τα φτερουγίσματα ψυχής της Αντρούλας, που έχει μέσα της όλο τον πλούτο.

Και μια πρωτοτυπία: μερικά από τα ποιήματά της ταυτίζονται με μια γνωστή μελωδία και μπορούν να μελοποιηθούν. Η ίδια δηλώνει και τη μουσική που μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε κάθε ποίημα. π. χ. το ποίημα «Θάλασσά μου» μπορεί να τραγουδηθεί με τη μελωδία του «Πορτοκαλιά του Καραβά». Το «Σπίτι μου αγαπημένο» ταιριάζει με τη φωνή του «Μενεξέδες και ζουμπούλια».

Νοσταλγεί το αξέχαστο τοπίο του Καραβά:

«Τα ονειρεμένα δειλινά του, τα χρώματα τα μαβιά,



Όταν ο ήλιος δύσει στις θάλασσας την αγκαλιά.»

Νοσταλγία για τον γενέθλιο παραδεισένιο τόπο, αλλά και πόνος για την αλλοίωση και τον χαμό του. Και ο πόνος γίνεται βαθύτερος, γιατί τα παιδιά και τα εγγόνια της δεν μπορούν να χαρούν αυτό τον παράδεισο.

Θρηνεί για την απώλεια του παραδείσου της, αναπολώντας το τραγικό πρωινό της εισβολής:

«Έφυγα ένα πρωί, προτού ο ήλιος βγει

Έφυγα σ' άλλη γη και κλαίω στη ζωή.

Κλαίνε κι οι λεμονιές που έμειναν μοναχές».

Μέσα στους στίχους σχηματίζεται ο Καραβάς, ο παράδεισός μας:

«Τα μοσχομύριστα περβόλια που σε ραίνουν οι ανθοί

Και σε χαϊδεύει η μυρωδιά τους,

Τα πουλάκια που κελαηδούν αμέριμνα...»

Και το σπίτι με τον κήπο του, τις λεμονιές και τις ελιές, αλλά και το νερό που τρέχει στη δεξαμενή, το σπίτι που έκτισε με τους κόπους της να βρίσκεται σε ξένα χέρια που δεν το ποθούν. Είναι δικό της. Και του μιλά:

«Έμεινες σε άλλα χέρια. Σου πήραν την καρδιά.

Πέρασαν τόσα καλοκαίρια μες στην πικρή σκλαβιά.»

Λαχταρά να πάει στο σπιτάκι της «με τα γιασεμιά και τα φούλια, τις δροσιές και τις ευωδιές...», ιδιαίτερα τη Λαμπρή, που οι ανθοί βρίσκονται στην ακμή τους.

Οι ξένοι δεν το αγάπησαν. Του πήραν την καρδιά. Έμεινε έρημο, χωρίς δροσιά και λουλούδια.

Ξεριζωμένοι οι πρόσφυγες... Δε χάνουν μόνο το σπίτι και την περιουσία τους, χάνουν και τους γείτονες, τους συγχωριανούς... Βρίσκονται σε ξένους τόπους, ξένοι μέσα σε ξένους. Χάνουν την προσωπικότητά τους. Κι η Αντρούλα, εκπροσωπώντας τις προσφυγοπούλες, δακρύζει όταν θυμάται τη γειτονιά της:

«Σαν σε θυμηθώ δακρύζω, ώ παλιά μου γειτονιά,

σαν πουλί είμαι που χάνει τη δική του τη φωλιά.»

Και πώς να μη θυμηθεί τις δαντελωτές ακρογιαλιές, τις αμμουδερές παραλίες, όταν

«στης θάλασσας την αγκαλιά

απολαμβάναμε του δειλινού τη σιγαλιά...

Στου Μάρε Μόντε τις ακτές,

του Ζέφυρου τις ομορφιές...»

Τα μαγεμένα ακρογιάλια της επαρχίας Κερύ-

νειας «που δεν βρίσκεις αλλού πουθενά».

Μεταφερόμαστε μαζί της στο σπίτι της στον Καραβά:

«Θυμούμαι τζείν' τες λεμονιές,

τες πράσινες ροδιές σου,

βαθύσκιωτες τις μεσπιλιές

και τις πορτοκαλιές σου.»

Είναι γεγονός η τεράστια συκιά, που ήταν στο περβόλι και δεν είχε καλύτερη η επαρχία όλη.

Το σπίτι της το πατρικό νοσταλγεί. Να κάτσει στην βεράντα της, γλυκό καφέ να πει και να πει τα βάσανά της με τις γειτονισσες.

«Δεν υπήρχε μεταξύ μας, ούτε ζήλεια, ούτε φθόνος.

Μας ένωνε πάντα η χαρά και ο πόνος.»

Δεν χάνει όμως την υπομονή της. Μιλά στο σπίτι της, που έχει ψυχή, σε δεύτερο πρόσωπο:

«Τα λουλούδια σου έχουν ξεραθεί

και τα δέντρα σου έχουν μαραθεί.

Έμεινες σ' άλλα χέρια, σου πήραν την καρδιά.

Πέρασαν τόσα καλοκαίρια μες στην πικρή σκλαβιά.»

Τονίζει: «δεν θα αργήσει όμως η λευτεριά να ρθει και απ' τη στάκτη του θ' αναστηθεί.»

Κι ο Πενταδάκτυλος στέκει «βουβός, μαρμαρωμένος, γιατί τον κούρσεψαν, τον ρήμαξαν...» Του δίνει δύναμη να αντέξει και θα διώξει τον εχθρό.

«Κάνε κουράγιο, γέροντα, και ο Θεός θα φέρει στον ουρανό της Κύπρου μας της λευτεριάς τ' αστέρι».

«Με τ' ατσαλένιο σου κορμί κόψε τις αλυσίδες και φέρε εις τον τόπο μας ελευθεριάς ελπίδες.»

Παρέα με τον Πενταδάκτυλο ο Καραβάς.

«Ο Καραβάς στα πόδια σου κοιμότανε με χάρη κι ο Τούρκος σας εζήλεψε κι ήρθε για να σας πάρει.»

Κι ο τάφος της μανούλας της που έμεινε εκεί...

«Στέλλω τα χαιρετίσματα με φεγγαριού το χάδι

στον τάφο της μανούλας μου μες στου Μαγιού το βράδυ».

Κι ένα παράπονο: Ούτε τη φωτογραφία της μάνας της δεν πήρε φεύγοντας.

«Στα όνειρά μου μόνο βλέπω κάπου κάπου τη μορφή σου...»

Πόσο θάθελα να είχα μια φωτογραφία δική σου...»



Κι ο πατέρας που τάφηκε στην προσφυγιά;
Υπόσχεται η κόρη:

«Τα κόκκαλα να πάρω

δίπλα στον τάφο της μανούλας να τα βάλω.»

Μεγάλος ο καημός και για τον χαμό του συζύ-
γου, του φίλου, του συντρόφου στη ζωή:

«Είσαι πάντα μες στον νου μου. Δεν φεύγεις
ούτε λεπτό.

Παντού σε βλέπω, σε γυρεύω και παντού σ'
αναζητώ.»

Σπαράζει η καρδιά της μάνας όταν θυμάται την
απαγωγή του γιού της στη Βηρυτό:

«Θερμά σε παρακάλεσα που ήσουν στον σταυ-
ρό. Ο γιος μου να λευτερωθεί. Μόνο από σένα
καρτερώ.»

Η Αντρούλα νοσταλγεί και τις εκκλησίες του
Καραβά.

«Στες εκκλησιές θα τρέξω και τις πόρτες θα
ανοίξω, ταπεινά να προσκυνήσω.»

Κι ο μαρμαρωμένος βασιλιάς ξαναγεννιέται
στη φαντασία... Παραλληλίζεται με το μισόκτι-
στο εκκλησάκι του Άι Αντριά, κοντά στη θά-
λασσα:

«Έμεινες εκεί και καρτερείς, βουβός, μαρμα-
ρωμένος.

Να 'ρθει η άγια η στιγμή που θα 'σαι λυτρω-
μένος.»

Και η εκκλησούλα η λατρευτή, μέσα στο σπή-
λαιο λαξευτή, ο Άις Γιώρκης ο Σπηλιώτης,

«με το καντήλι του σβηστό, βουβό και περι-
μένει.»

Ειρωνεία: Το ταπεινό εκκλησάκι της Αγίας Ει-
ρήνης « με την πηγή που ξεδιψούσε και τον
παπά Γιακουμή που ευλογούσε» θύμα του πο-
λέμου...

Παρένθεση ιστορική: Η Αγία Ειρήνη κτίστηκε



Οι ελιές απέναντι από το σπίτι της Αντρούλας

τις αρχές του 19ου αι. από τον Χατζηνικόλα
Λαυρεντίου Πρωτοσυγκέλλου, συμβολικά για
να φέρει την ειρήνη στον τόπο.»

Η Αντρούλα παίρνει δύναμη από τα χρόνια τα
παλιά:

«Να γινόμουναι παιδούλα με τα ξέπλεκα μαλ-
λιά

και να πήγαινα σχολείο με τη σταυρωτή πο-
διά.»

-Φτερουγίζει η ψυχή μου στο σπίτι μου το
αγαπημένο,

που για μένα θα 'ναι πάντα ένα παλάτι ονει-
ρεμένο.

«Πώς μπορώ να ξεχάσω του σπιτιού μου τη
γωνιά

Πώς μπορώ να ξεχάσω του Καραβά τα δειλι-
νά;»

«Στου Καραβά τη θάλασσα ποθώ να κολυμπή-
σω

Να θυμηθώ τα νιάτα μου, που δεν γυρίζουν
πίσω.»

Ταξιδέψαμε κι εμείς, Αντρούλα, μαζί σου στον
Καραβά και τις ομορφιές του.

Σε ευχαριστούμε.



Η εκκλησία της Αγίας Ειρήνης στον Καραβά





Η συγγραφέας Ελένη Παπαδημητρίου

«Τα Ξωφάνωτα» και «Η Κύπρος που έζησα» της Ελένης Παπαδημητρίου

Κυκλοφόρησαν το 2024 από τις εκδόσεις «Εν Τύποις» δύο ακόμη έργα της καταξιωμένης λαογράφου Ελένης Παπαδημητρίου, με καταγωγή τον Καραβά. Πρόκειται για τις εκδόσεις «Τα Ξωφάνωτα» και «Η Κύπρος που έζησα», οι οποίες ξαναζωντανεύουν ανθρώπους, μνήμες και εικόνες από τη ζωή πριν την τραγική εισβολή του 1974.

Η Ελένη Παπαδημητρίου γεννήθηκε και μεγάλωσε στον Καραβά. Σπούδασε φιλολογία στη Φιλοσοφική Σχολή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και είναι διδάκτωρ του ιδίου Πανεπιστημίου στη Νεότερη Ιστορία και Λαογραφία.

Έχει εκδώσει συνολικά 13 βιβλία που αφορούν στη λαογραφία του τόπου μας. Από το 1965 έως το 1974 διεξήγαγε επιτόπια εθνογραφική έρευνα του παραδοσιακού πολιτισμού της Κύπρου. Εργάστηκε στο Μουσείο Λαϊκής Τέχνης Κύπρου, στην Υπηρεσία Κυπριακής Χειροτεχνίας και στις Πολιτιστικές Υπηρεσίες του Υφυπουργείου Πολιτισμού.

Η έκδοση «Τα Ξωφάνωτα» περιλαμβάνει επτά διηγήματα με ιστορίες ανθρώπων από τον Καραβά και την περιοχή, που καλύπτουν την περίοδο από το τέλος του 19ου αιώνα ως τον ξεριζωμό του 1974.

Θαλασσινά ταξίδια εμπορίου και ευσέβειας, η δύσκολη ζωή του αγρότη, η ανέμελη παιδική ηλικία, ο απελευθερωτικός αγώνας, ο κύκλος της μοίρας, τα βιώματα, η συλλογική μνήμη συναντά την ιστορία.



Η επίσκεψη στους τόπους και η συνάντηση με τις γενιές μας, η οδυνηρή απώλεια, η νοσταλγική αναδρομή σε όσα έχουν περάσει ανεπιστρεπτί. Ξετυλίζονται μέσα στη εκθαμβωτική φύση του Καραβά και της Ελιάς, με αναφορές σε γεγονότα που σφράγισαν τη μετάβαση από την προβιομηχανική στη σύγχρονη οικονομία και κοινωνία, σε ένα τόπο ευλογημένο που σκέπει πάντα η θαλασσινή Παναγία η Αχειροποίητος.

Σημαντική η πρώτη παρουσία των συγκλονιστικών έργων χαρακτηριστικής της Σωτηρούλας Παπαδημητρίου-Χατζησάββα που έγιναν την περίοδο 1967- 1974. Ενισχύουν και δυναμώνουν τη μυθολογία που διαποτίζει τις ιστορίες των Ξωφάνωτων.

Το λεύκωμα με τίτλο «Η Κύπρος που έζησα» αποτελεί μια επιλογή εκατόν είκοσι πέντε φωτογραφιών από τις δεκάδες φωτογραφίες, που τράβηξε η εθνογράφος Ελένη Παπαδημητρίου κατά το διάστημα 1965- 1974.





Μερικές από τις πολύ αξιόλογες φωτογραφίες που κοσμούν το λεύκωμα «Η Κύπρος που έζησα»

Πενήντα χρόνια μετά την τουρκική εισβολή και το ξερίζωμα των κατοίκων από περιοχές με μεγάλη καλλιτεχνική και ιστορική αξία. Η Ελένη Παπαδημητρίου επιθυμεί να μοιραστεί και με άλλους την άφατη γοητεία ενός κόσμου που έζησε και αγάπησε και που πλέον δεν υπάρχει. Ταξίδια πολυήμερα στην Καρπασία, την Κερύνεια, τη Μεσαορία, την Τυλληρία, αλλά και στο ορεινό Τρόδος, στην Πιτσιλιά και την ακριτική Πάφο. Φωτογραφίες τοπίων και έργα ανθρώπων, ντοκουμέντα πολιτισμών, ανακαλούν μνήμες και ξαναζωντανεύουν αισθήσεις και εικόνες που προκαλούν ένα αίσθημα νοσταλγίας ή και θλίψης.

Τα δύο βιβλία διατίθενται και στην αγγλική γλώσσα.

Η παρουσίαση των πιο πάνω εκδόσεων πραγματοποιήθηκε από τον Δήμο Καραβά και τις εκδόσεις «Εν τύποις» στις 29 Νοεμβρίου 2024

στο οίκημα του Πολιτιστικού Ιδρύματος Καραβιωτών. Το πρόγραμμα περιλάμβανε χαιρετισμό από τον Δήμαρχο Καραβά Νίκο Χατζηστεφάνου και τη Διευθύντρια των εκδόσεων «Εν τύποις» Βούλα Κοκκίνου. Ακολούθησε παρουσίαση των εκδόσεων «Τα ξωφάνωτα» από τη φιλόλογο Χρυσόθεμι Χατζηπαναγή και «Η Κύπρος που έζησα» εκ μέρους του ιστορικού και διπλωμάτη Γιώργου Γεωργή.

Η εκδήλωση τελούσε υπό την αιγίδα του Δήμου Καραβά.

Ο Δήμος Καραβά εκφράζει τα θερμά του συγχαρητήρια στην Καραβιώτισσα συγγραφέα Ελένη Παπαδημητρίου για το πλούσιο και ποιητικό συγγραφικό της έργο, που αναδεικνύει τις τέχνες και τις παραδόσεις του τόπου μας και κρατά ζωντανή τη μνήμη της κατεχόμενης γης μας.



Φωτογραφίες από προηγούμενες παρουσιάσεις βιβλίων της Ελένης Παπαδημητρίου, που έγιναν στο Πολιτιστικό Ίδρυμα Καραβιωτών





Ο Σάββας Παυλίδης



Απόσπασμα από το βιβλίο του Σάββα Παυλίδη «Σαράντα εννιά μέρες στην κόλαση»

«Διασχίσαμε αργά τη Λάπηθο...Φτάσαμε σε λίγο στον Καραβά. Το ίδιο θλιβερό σκηνικό και εδώ. Παρακολουθήσαμε ξανά τις ίδιες συγκινητικές σκηνές. Οι φοβισμένοι κάτοικοι, που δεν είχαν ακόμη απομακρυνθεί από το χωριό, είχαν κυριευθεί από πανικό, καθώς βάλλονταν από αέρα και θάλασσα. Έτρεχαν κατατρομαγμένοι να διαφύγουν από την κόλαση του πυρός και να σωθούν... Από παντού, από τις αυλές των σπιτιών, τα σοκάκια, τους δρόμους, τα μονοπάτια, τις πλατείες και τα περιβόλια, οι κάτοικοι του χωριού έτρεχαν αλαφιασμένοι προς κάθε κατεύθυνση. Όλοι σχεδόν με την ψυχή στο στόμα προσπαθούσαν να απομακρυνθούν το συντομότερο και να πάνε όσο γινόταν πιο μακριά από τα βαλλόμενα σπίτια τους. Συλλογισμένοι και λυπημένοι, εγκατέλειπαν τρέχοντας τις εστίες και τις περιουσίες τους για να σώσουν τη ζωή τους... Κάθε τόσο παρακολουθούσα εμβρόντητος μικρά παιδιά καθώς έτρεχαν με τους γονείς τους προς το άγνωστο. Πανικοβλημένες μητέρες έτρεχαν σαν κυνηγημένες κρατώντας στην αγκαλιά τους τα βρέφη τους... Ηλικιωμένες γυναίκες έμοιαζαν με αξιολύπητες φιγούρες που έσερναν με δυσκολία τα πόδια τους στηριγμένες στα μπαστούνια τους. Μερικές διέκοπταν συχνά την δύσκολη πορεία τους προς το άγνωστο για να ξεκουραστούν. Καθώς βρίσκονταν καθισμένες στο έδαφος έδιναν την εντύπωση ότι πονούσαν. Πολλές μοιρολογούσαν μάλιστα ψιθυρίζοντας μακρόσυρτες κατάρες ανάκατες με βογγητά και αναστεναγμούς, αφήνοντας να ξεφύγουν από τα στήθη τους κραυγές φόβου και υστερίας. Έβλεπαν δεξιά και αριστερά τους κατοίκους του χωριού να κινούνται βιαστικά και να κοιτάζουν αμήχανα γύρω τους, ζητώ-

ντας απεγνωσμένα κάποια στήριξη και βοήθεια. Δυστυχώς όμως, δεν βρισκόταν κανένας που να μπορούσε να βοηθήσει... Δινόταν παντού η εικόνα μιας επικείμενης βιβλικής καταστροφής.

Προχωρώντας, συναντάμε άλλο ένα λεωφορείο με έφεδρους στρατιώτες που υποθέσαμε ότι κατευθύνονταν και εκείνοι προς την Κερύνεια. Το ακολουθήσαμε αργά αργά διατηρώντας κάποια απόσταση. Τραβούσαμε για τον προορισμό μας με βάρκα την ελπίδα. Αφού όμως καλύψαμε λίγη απόσταση, χάσαμε επαφή. Το άλλο λεωφορείο ακολούθησε διαφορετικό δρομολόγιο. Έστριψε ξαφνικά προς την κατεύθυνση του χωριού και χάθηκε από τα μάτια μας. Μάλλον δεν κατευθυνόταν προς την Κερύνεια ή άλλαξε την πορεία του.

Εμείς, σε πείσμα όλων εκείνων που έφευγαν, εξακολουθήσαμε το δρόμο μας. Με κομμένη την ανάσα και παγωμένη την καρδιά, προχωρούσαμε προς την Κερύνεια. Ο ήλιος κρυβόταν κάθε τόσο, καθώς ο ουρανός καλυπτόταν από σμήνη βομβαρδιστικών αεροπλάνων της τουρκικής πολεμικής αεροπορίας που χυμούσαν κατά κύματα πάνω από τα κεφάλια μας. Πότε μουγκρίζοντας και μυδραλιοβολώντας και πότε ρίχνοντας βόμβες και σκορπίζοντας παντού τον τρόμο και την ερήμωση. Στα αριστερά μας βλέπαμε τα εχθρικά πολεμικά πλοία που έριχναν κανονιές από τη θάλασσα. Στα δεξιά μας ο Πενταδάκτυλος απ' άκρου σ' άκρο στις φλόγες. Κάθε τόσο βλέπαμε ανθρώπους, που δεν είχαν τρόπο να φύγουν μακριά, να τρέχουν τρομαγμένοι στα περιβόλια με τις λεμονιές για να κρυφτούν εκεί. Τα σπίτια εγκαταλείπονταν το ένα μετά τι άλλο. Παρέμεναν





έρημα, παραδομένα στη μοίρα τους.

Στο δρόμο μας προς την Κερύνεια, αφήσαμε στη Λάπηθο και τον Καραβά, έξι συνολικά εφέδρους συγχωριανούς μας, οι οποίοι έπρεπε να παρουσιαστούν στις μονάδες τους, που είχαν τις βάσεις τους σε παράκτιες περιοχές. Οι υπόλοιποι τριάντα τέσσερις έφεδροι, όλοι μαζί μας καταδρομείς εκτός από έναν στρατιώτη, που θα κατέβαινε στη Γλυκιώτισσα, εξακολουθήσαμε να προχωρούμε προς την Κερύνεια, αγνοώντας την κόλαση που πλάκωνε τριγύρω μας.

Στο δρόμο συναντούσαμε ουρές από μικρά και μεγάλα αυτοκίνητα, λεωφορεία και φορτηγά γεμάτα από τρομαγμένο κόσμο και ποικίλο οικιακό εξοπλισμό να εγκαταλείπουν εσπευσμένα την περιοχή. Μας έκανε όμως εντύπωση το γεγονός ότι ακόμη και πολλά στρατιωτικά τζιπ και μεγάλα στρατιωτικά οχήματα γεμάτα στρατιώτες κατευθύνονταν βιαστικά με μεγάλη ταχύτητα προς την αντίθετη κατεύθυνση. Παραξενευτήκαμε! Πώς ήταν δυνατό, σκέφτηκα, να προχωρούμε εμείς προς την Κερύνεια, ενώ τόσα πολλά τζιπ και άλλα μεγαλύτερα στρατιωτικά οχήματα να φεύγουν προς την αντίθετη κατεύθυνση; Τι ακριβώς συνέβαινε και το έβαζαν όλοι στα πόδια; Πού κατευθύνονταν όλοι αυτοί οι στρατιωτικοί, αξιωματικοί και στρατιώτες; Δεν θα έπρεπε να παρέμεναν στην Κερύνεια; Ποιοι θα αγωνίζονταν εναντίον των Τούρκων για την υπεράσπιση της πόλης μας; Γιατί δεν είχαν οργανώσει αντίσταση στον εισβολέα και έφευγαν πανικόβλητοι; Θελήσαμε να ζητήσουμε εξηγήσεις. Όμως οι στρατιώτες

μας έγνεφαν από τα αυτοκίνητα που συνέχιζαν την αντίθετη με εμάς πορεία χωρίς να σταματούν, να προχωρήσουμε. Έκαναν μάλιστα με τα δάχτυλά τους και το σχήμα της νίκης. Δεν ξέραμε αν μας επευφημούσαν ή αν μας περιγελούσαν. Εμείς ωστόσο προχωρούσαμε!

Αεροπορική επίθεση και ακινητοποίηση του λεωφορείου μας

Κάποτε πλησιάσαμε τη στροφή με το μικρό γεφύρι κοντά στο Πικρό Νερό, λίγο πριν από την είσοδο στον Άγιο Γεώργιο. Από εδώ και πέρα όμως, η πορεία μας είχε εξελιχθεί ξαφνικά σε μία μη αναμενόμενη και εξαιρετικά επικίνδυνη περιπέτεια.

Είχα ακούσει ένα έντονο χτύπημα στην καμπίνα του λεωφορείου από τον Κόκο, που εξακολουθούσε ακόμη να βρίσκεται εξαπλωμένος εκεί. Συγχρόνως έφτασε στα αυτιά μου ο τρομακτικός θόρυβος κάποιου πολεμικού αεροπλάνου που μας ακολουθούσε κάνοντας βύθιση προς το μέρος μας. Εμείς προχωρούσαμε στον ευθύ δρόμο προς την Κερύνεια. Καθώς το λεωφορείο μας κατευθυνόταν με μεγάλη σχετικά ταχύτητα προς τον προορισμό μας, είχε γίνει στόχος της τουρκικής αεροπορίας. Συγχρόνως βαλλόμασταν και από τη θάλασσα και από τη στεριά. Δεχόμασταν εχθρικές βολές από τα τουρκικά πλοία και πυρά από τους Τούρκους εισβολείς, που είχαν ήδη αποβιbasθεί κρυφά από την προηγούμενη νύχτα στο σημείο εκείνο, χωρίς να γίνουν αντιληπτοί. Από νωρίς το πρωί είχαν πάρει θέσεις μάχης μέσα στα περιβόλια κατά μήκος του δρόμου και εμπόδιζαν προώθηση δικών μας δυνάμεων προς την Κερύνεια. Λίγα μέτρα πιο κάτω, όπως μάθαμε αργότερα, είχαν συλλάβει μεταξύ πολλών άλλων, τον ξάδελφό μου Σάββα Μιλτιάδου με τον συνοδό του Φάνο Κωνσταντίνου. Στο σημείο εκείνο βρεθήκαμε ξαφνικά κι εμείς στο επίκεντρο μιας πραγματικής κόλασης πυρών.

Άνοιξα αυθόρμητα την πόρτα του λεωφορείου, καθώς εκείνο βρισκόταν σε κίνηση. Γύρισα το βλέμμα μου προς τα πίσω. Είδα στον ουρανό το τουρκικό πολεμικό αεροπλάνο να εφορμά κατευθείαν επάνω μας με ιλιγγιώδη ταχύτητα, υπερπιτάμενο του δρόμου και χάνοντας ολόενα ύψος. Μας πλησιάζει πολύ απειλητικά, όλο και περισσότερο. Τρόμαξα! Ο κίνδυνος μου φάνηκε θανάσιμος. Πάγωσα κυριολεκτικά.

Φώναξα δυνατά στον οδηγό «Πάμπο, φύγε





αμέσως από το δρόμο! Κάνε κάτι, κινδυνεύουμε!»

Και ο Θεός μας έστειλε τη σωτηρία! Σε εκείνο ακριβώς το σημείο βρέθηκε στα αριστερά μας μια αδιέξοδη πάροδος που ένωνε παλαιότερα τον παλιό δρόμο της Λάπηθου - Κερύνειας με την νέα λεωφόρο προς την πόλη.

Ο Πάμπος έστριψε αστραπιαία το τιμόνι στα αριστερά και το λεωφορείο με κίνδυνο να ανατραπεί από τη μεγάλη του ταχύτητα βρέθηκε ξαφνικά μέσα στην πάροδο. Σχεδόν ακυβέρνητο, επειδή ο οδηγός δεν είχε προλάβει να μειώσει ταχύτητα. Προχώρησε ολοταχώς κατ' ευθείαν προς το άδειο σπίτι στο τέρμα της παρόδου. Το μικρό εκείνο υποστατικό χρησιμοποιείτο παλαιότερα ως κέντρο στάθμευσης των διερχομένων οδηγών για ξεκούραση και αναψυχή. Εδώ όμως και αρκετά χρόνια είχε εγκαταλειφθεί στην τύχη του. Πριν προλάβει ο Πάμπος να ελέγξει την ταχύτητα του λεωφορείου, εκείνο σφηνώθηκε με τα μούτρα στην είσοδο του κέντρου και ακινητοποιήθηκε...

Προτού συνειδητοποιήσουμε τι ακριβώς συνέβαινε, ξεκουφαθήκαμε από τον τρομερό θόρυβο του τουρκικού αεροπλάνου, που μας πλάκωσε κυριολεκτικά. Το τρομακτικό κελαήδημα των μυδραλίων και οι απανωτές εκρήξεις των βομβών που έριξε δίπλα μας στον δρόμο, μας παράλυσαν. Νομίσαμε πως ανατιναχτήκαμε όλοι μαζί με το αυτοκίνητο. Για μερικά λεπτά δεν ακούστηκε τσιμουδιά. Δεν μίλησε κανένας. Ούτε και καταλάβαμε πώς είχαμε βρεθεί

στριμωγμένοι κάτω από τα καθίσματα του λεωφορείου, ύστερα από την απότομη στροφή που πήρε ο οδηγός. Διερρωμάσταν, ξεχωριστά ο καθένας, αν είχαμε αποφύγει τελικά το θάνατο! Είχαμε γίνει όλοι κάτασπροι, τόσο από το φόβο μας, όσο και από ένα χοντρό στρώμα άσπρης σκόνης που είχε σηκωθεί από την απότομη στροφή του λεωφορείου και είχε ορμήσει μέσα στην καμπίνα του από τα ανοιχτά παράθυρα. Φαινόμασταν σαν μασκαρεμένοι σε φαντάσματα. Σε λίγο αρχίσαμε ένας ένας να ξεπροβάλλουμε δειλά δειλά από τις θέσεις όπου, χωρίς να το αντιληφθούμε, είχαμε βρεθεί, οι πιο πολλοί κάτω από τα καθίσματα του λεωφορείου! Το θέαμα που παρουσιάζαμε ήταν πολύ κωμικοτραγικό. Μεταμφιεσμένοι σε φαντάσματα, αντικρίζαμε με δέος ο ένας τον άλλο και ξεσπούσαμε σε ένα ασταμάτητο νευρικό γέλιο, αγωνιώντας συγχρόνως για την τύχη των υπόλοιπων συνεπιβατών μας.

Αφού συνήλθαμε και βεβαιωθήκαμε πως είμασταν όλοι ζωντανοί, χυθήκαμε σαν χείμαρρος έξω από το αυτοκίνητο. Καλυφθήκαμε, για να αποφύγουμε τα πυρά που δεχόμασταν ακόμη, ξαπλώνοντας πρόχειρα τριγύρω. Ήταν πια ολοφάνερο πως είχαμε παγιδευτεί. Δεν θα μπορούσαμε να χρησιμοποιήσουμε ξανά το λεωφορείο που παρέμεινε σφηνωμένο κυριολεκτικά στην είσοδο του κέντρου στο Πικρό Νερό. Ήταν αδύνατο να απελευθερωθεί. Το δυσάρεστο αυτό γεγονός ήταν ό,τι χειρότερο μπορούσε να μας είχε συμβεί... Ίσως και ό,τι καλύτερο, γιατί δεν ξέρουμε τι θα μας συνέβαινε αν είχαμε προχωρήσει λίγο ακόμη... Μείναμε τώρα χωρίς μεταφορικό μέσο. Δεν είχαμε τρόπο ούτε για να προχωρήσουμε (αλήθεια, προς τα που;) αλλά ούτε και για να επιστρέψουμε, παρά μόνο πεζοί.

Οι συνθήκες στις οποίες βρεθήκαμε ξανά ήταν όντως δραματικές. Η τουρκική αεροπορία που μας είχε βομβαρδίσει ανηλεώς, ανέκοψε οριστικά την πορεία μας προς την Κερύνεια, αλλά και το Πέλλα Παῖς. Εφόσον, μάλιστα, το λεωφορείο μας ακινητοποιήθηκε πλήρως, θα έπρεπε να διακινούμαστε στο εξής με τα πόδια. Οι εξελίξεις προμηνύονταν εξαιρετικά δύσκολες.

Κοίταξα προς το δρόμο. Ήταν κυριολεκτικά γαζωμένος από τις βολές των μυδραλίων που άφησε πίσω του το βομβαρδιστικό αεροπλά-



νο. Μόλις είχαμε αποφύγει σίγουρο θάνατο! Ευτυχώς, είχε προλάβει ο Πάμπος να στρίψει αστραπιαία το λεωφορείο μέσα στην πάροδο. Λίγο παρακάτω, είχε δημιουργηθεί ένας τεράστιος κρατήρας από βόμβα. Μερικά δευτερόλεπτα ακόμη, αν το λεωφορείο είχε παραμείνει στο δρόμο, σίγουρα τώρα δεν θα είμαστε ζωντανοί.

Καθώς σκεφτόμουν αυτό που μας συνέβη και ευγνωμονούσα τον Θεό που μας έστειλε αυτή την πάροδο της σωτηρίας, άλλη συμφορά μας πλάκωσε. Από πολύ κοντινή απόσταση, από τη μεριά της θάλασσας, αρχίσαμε να δεχόμαστε πυκνές ριπές αυτομάτων όπλων. Πιθανότατα θα μας είχαν αντιληφθεί Τούρκοι στρατιώτες, που είχαν ήδη αποβιβαστεί από την προηγούμενη μέρα λίγα μέτρα πιο κάτω. Την ίδια στιγμή, αρχίσαμε να βαλλόμαστε ασταμάτητα, με ακόμη περισσότερη δύναμη πυρός και από τα τουρκικά πολεμικά πλοία από τη μεριά της θάλασσας, τα αριστερά μας. Συγχρόνως, σμήνη από τα εχθρικά αεροπλάνα εξακολουθούσαν να βομβαρδίζουν μανιακά και ασταμάτητα ολόκληρη την περιοχή, συμπληρώνοντας την εικόνα της κόλασης μέσα στην οποία είχαμε βρεθεί. Για άλλη μια φορά, μείναμε άναυδοι και, κυρίως, αμήχανοι. Δεν ξέραμε πώς να αντιδράσουμε. Καλυφθήκαμε από φόβο και τρόμο από τα πολλά πυρά που δεχόμασταν συγχρόνως...

Έπρεπε να πάρω αμέσως κάποιες αποφάσεις. Φώναξα γρήγορα κοντά μου τέσσερα άτομα. Σκεφτήκαμε στα γρήγορα τι θα έπρεπε να κάνουμε για να σωθούμε. Τελικά, αποφασίσαμε να χωριστούμε σε πέντε μικρότερες ομάδες, τέσσερις ομάδες από επτά εφέδρους η κάθε μια και μια ομάδα από έξι εφέδρους. Συμφωνήσαμε ότι κάθε ομάδα θα προχωρούσε ξεχωριστά. Ακολουθώντας με τα πόδια και με όλες τις δυνατές προφυλάξεις, διαφορετικό δρομολόγιο, θα προσπαθούσαμε να φθάσουμε στον Κεφαλόβρυσο του Καραβά, στους πασίγνωστους «Μύλους». Εκεί θα ήταν το σημείο της συνάντησής μας.

Με την ελπίδα ότι ο Θεός θα μας προστάτευε και δεν θα επέτρεπε να χαθούμε τόσο άδοξα, τραβήξαμε πεζοί και με την ψυχή στο στόμα προς τον Καραβά. Όπως είχαμε συνεννοηθεί, κάθε ομάδα, για λόγους ασφαλείας, ακολουθήσε διαφορετικό δρομολόγιο.

Ο δρόμος του γυρισμού στους «Μύλους» που πήραμε πεζοί, δεν ήταν καθόλου εύκολος. Βρισκόμασταν πράγματι στο μάτι του κυκλώ-

να. Βρεθήκαμε ξαφνικά στο επίκεντρο της κόλασης των τουρκικών βομβαρδισμών από αέρα και θάλασσα, χωρίς έστω και τον ελάχιστο οπλισμό. Αν και ήμασταν κατατρομαγμένοι από όσα μας συνέβησαν, έπρεπε να διασχίσουμε ακάλυπτοι τις βόρειες παρυφές του Πενταδαχτύλου και να προσπαθήσουμε να σωθούμε. Το εγχείρημά μας ήταν πάρα πολύ δύσκολο, γιατί ήμασταν πλήρως εκτεθειμένοι στις ορέξεις της τουρκικής αεροπορίας. Δεν είχαμε όμως άλλη επιλογή. Εναποθέσαμε τις ελπίδες μας στο Θεό και αφεθήκαμε στο έλεος της ευσπλαχνίας του και της μοίρας μας. Παρόλο ότι γνωρίζαμε πολύ καλά τους θανάσιμους κινδύνους που θα αντιμετωπίζαμε, αρχίσαμε θέλοντας και μη, την οδυνηρή μας πορεία προς το Γολγοθά.

Τρομερές περιπέτειες στα περικόρα του Καραβά:

Προσωπικά ηγήθηκα μιας ομάδας από επτά εφέδρους, περιλαμβανόμενου και του εαυτού μου. Από αυτούς οι έξι ήμασταν εφέδροι καταδρομείς, που θα παρουσιαζόμασταν στην 33η Μ.Κ. στο Πέλλα Παΐς. Ένας ήταν στρατιώτης πεζικού, που θα παρουσιαζόταν στη Γλυκιώτισσα. Αφού διασταυρώσαμε τον κύριο δρόμο βαλλόμενοι από τη θάλασσα, ακολουθήσαμε αρχικά έναν αγροτικό χωματόδρομο, που οδηγούσε προς τους πρόποδες του βουνού. Ως πρώτο μας στόχο θέσαμε τη γρήγορη απομάκρυνσή μας από τη θάλασσα, από όπου βαλλόμασταν από τα πλοία.

Πριν ακόμα προχωρήσουμε διακόσια μέτρα, ακούσαμε πίσω μας φωνές. Γυρίσαμε κι είδαμε έναν στρατιώτη να κατευθύνεται τρεχάτος προς το μέρος μας. Φαινόταν σαν να ήταν εκτός εαυτού.

Σαν μας πλησιάζει λαχανιασμένος, πέταξε το όπλο του και μας φώναξε:

«Πάρτε το, δεν το θέλω! Κατάρα ο πόλεμος! Να, μόλις ήμουνά τώρα μαζί με τον ανθυπολοχαγό και την ομάδα μου λίγο πιο πέρα από την στροφή. Και τώρα έμεινα ολομόναχος. Οι άλλοι πάνε, χάθηκαν! Τους θέρισαν τα τουρκικά βόλια».

Και συνέχισε να αφηγείται με έναν ύφος πρωτόγνωρο και παράξενο, δίνοντας ένα ιδιαίτερο τόνο στην τρεμάμενη φωνή του. Ήταν απόλυτα σοκαρισμένος.

Τον πήραμε μαζί μας στην ομάδα. Έτσι γίναμε όλοι μαζί οκτώ άτομα.



...Η ώρα περνούσε. Ο ήλιος όλο και ανέβαινε καυτός και εμείς μόλις είχαμε αρχίσει την επικίνδυνη και κουραστική μας πορεία. Πάνω από τα κεφάλια μας σφύριζαν αδιάκοπα τα εχθρικά βόλια και στον ουρανό συνεχιζόταν το ανελέητο μουγκρητό της τουρκικής πολεμικής αεροπορίας.

Ο Πενταδάχτυλος μπροστά μας δεχόταν τις συνεχείς βολές των πολεμικών πλοίων από τη θάλασσα. Ήταν σκεπασμένος από κατάμαυρα σύννεφα και καπνούς, που δημιουργούσαν τόσο οι απανωτές εκρήξεις, όσο και οι πελώριες πυρκαγιές, που τώρα είχαν πολλαπλασιασθεί.

Αναγκαστήκαμε να εγκαταλείψουμε γρήγορα τον αγροτικό δρόμο που πήραμε στην αρχή, γιατί ήταν καθαρός στόχος της τουρκικής αεροπορίας. Συνεχίσαμε την πορεία μας μέσα από ξεροπόταμους και χαντάκια, διασχίζοντας τις απάτητες, απότομες και ακαλλιέργητες παρυφές του Πενταδάχτυλου, που ήταν γεμάτες από άγριους θάμνους και μυτερά αγκάθια.

Ύστερα από μια απεριόριστη κοπιαστική πορεία, που κράτησε μια με μιάμιση ώρα περίπου, η ομάδα μου έφτασε στο μικρό χωριό Ελιά. Κουρασμένοι και καταϊδρωμένοι, όπως ήμασταν, με ξεσχισμένα τα πολιτικά μας ρούχα και τρύπια σχεδόν τα παπούτσια μας, δεχτήκαμε με πολύ μεγάλη ανακούφιση το δροσερό νερό που μας πρόσφεραν μερικές γυναίκες του χωριού. Τρομαγμένες από το κακό που τις βρήκε, βγήκαν απελπισμένες στα στενά της γειτονιάς τους. Κρατούσαν κανάτες στα χέρια τους και δρόσιζαν τους ταλαιπωρημένους περαστικούς. Τρέμοντας από το φόβο τους, ζητούσαν επίμονα, ως αντάλλαγμα, να μάθουν τι ακριβώς γίνεται γύρω τους. Από τα βαθιά χαράματα, έβλεπαν το πλήθος των τουρκικών πλοίων να κατακλύζουν τα ήσυχα νερά της θάλασσάς μας, ενώ δέχονταν συγχρόνως από τον ουρανό τις ανελέητες, συνεχείς, πυκνές και ανεπιθύμητες επισκέψεις της τουρκικής αεροπορίας, χωρίς να είναι σε θέση να αποφασίσουν τι έπρεπε να κάνουν.

Τις κατατοπίσαμε στα γρήγορα. Αποφύγαμε να αναφέρουμε οτιδήποτε σχετικό με το ξεσπιτωμό που είδαμε να συμβαίνει στη Λάπηθο και τον Καραβά, δεν θέλαμε να τις πανικοβάλουμε...Τις συμβουλευσαμε ωστόσο να μη βγαίνουν συνέχεια στους δρόμους και τις βεράντες των σπιτιών τους, για να παρακολουθούν τα πλοία και τα αεροπλάνα, γιατί αυτό αποτελούσε θανάσιμο κίνδυνο. Τις ευχαριστήσαμε θερ-

μά για το νερό που μας πρόσφεραν και προχωρήσαμε.

Φεύγοντας από την Ελιά, συνεχίσαμε με τα πόδια προς τους Μύλους του Καραβά, διασχίζοντας τις άβατες παρυφές της οροσειράς. Βομβαρδιζόμενοι αδιάκοπα, προχωρούσαμε μέσα από τις απάτητες πλαγιές του Πενταδάχτυλου. Η άγρια βλάστηση και οι πυκνοί αγκαθεροί θάμνοι που κάλυπταν την περιοχή, αλλά και τα ασταμάτητα τουρκικά πυρά από αέρα και θάλασσα που δεχόμασταν συνεχώς, καθώς περπατούσαμε ακάλυπτοι, δυσκόλευαν την πορεία μας.

Μπαίνοντας πια για τα καλά μέσα στις καμένες βουνοπλαγιές και στην καπνιά των πυρκαγιών, προσπαθούσαμε να απομακρυνθούμε το συντομότερο από την περιοχή αυτή, η οποία δεχόταν ασταμάτητες βολές από τη θάλασσα και τον αέρα. Στην αγωνιώδη προσπάθειά μας να ξεμακρύνουμε μια ώρα γρηγορότερα, τρέχαμε σαστισμένοι και τρομαγμένοι, σκαρφαλώνουμε σε απότομα υψώματα ή βράχους, κατακυλούσαμε σε κατηφόρες γεμάτες κατάξερα αγκάθια και θάμνους και πηδούσαμε πάνω από βαθιά χαντάκια. Μάλιστα, ένας συγχωριανός μου έφεδρος στρατιώτης, ο Ιουστινιανός (Ιουστής) Κυριάκου, στραμπούλησε σε ένα τέτοιο πήδημα το πόδι του και αναγκάστηκε να διανύσει την υπόλοιπη απόσταση, αναπηδώντας συνεχώς στο γερό του πόδι. Τον βοηθήσαμε φυσικά, όσο καλύτερα μπορούσαμε, όλα τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας.

Κατευθυνόμενοι προς τους Μύλους του Καραβά, βαλλόμενοι ανελέητα από παντού και διαβαίνοντας τρομαγμένοι μέσα από μια πραγματική κόλαση πυρός, συναντούσαμε κάθε τόσο και άλλους εφέδρους και κληρωτούς στρατιώτες, καθώς και πολίτες που πορεύονταν κι αυτοί προς τον Καραβά. Από τις μαρτυρίες μερικών από αυτούς που προέρχονταν από την πόλη και τα περίχωρα της Κερύνειας και έτρεχαν τώρα μαζί μας για να σωθούν, βεβαιωθήκαμε ότι οι εγκαταστάσεις της 33ης Μοίρας Καταδρομών και όλοι οι χώροι περιμετρικά του στρατοπέδου είχαν όντως βληθεί και διαλυθεί κυριολεκτικά από τα βαθιά χαράματα. Επειδή η Κύπρος δεν διέθετε πολεμική αεροπορία και η Ελλάδα δεν είχε αποστείλει, έστω και ένα αεροπλάνο της προς αντιμετώπιση των τουρκικών μαχητικών, οι Τούρκοι πιλότοι δρούσαν ανενόχλητοι. Γι' αυτό είχαν καταφέρει από τις πρώτες πρωινές ώρες να καταστρέψουν τα πάντα χωρίς δυσκολία. Οι αξιωματικοί και οι





άντρες της 33ης Μ.Κ. αναγκάστηκαν να μετακινηθούν όχι στους γνωστούς χώρους απόκρυψης, όπως είχαμε εμείς υπολογίσει, αλλά σε κάποια άλλη άγνωστη σε εμάς περιοχή. Άρα και να μπορούσαμε να πάμε στον Πέλλα Παῖς δεν θα τους βρίσκαμε... Είχε δίκαιο τελικά ο Χριστοδουλίδης.

Η είδηση αυτή, που επιβεβαίωσε τις πληροφορίες που είχαμε, μας συγκλόνισε πραγματικά. Σκόρπισε μέσα μας έντονα αισθήματα σύγχυσης και αβεβαιότητα σε σχέση με τη δυνατότητα κατάταξής μας στη δύναμη της μονάδας μας... Τελικά, αναγκαστήκαμε να παραδεχθούμε ότι ο κύριος στόχος της πορείας μας προς την έδρα της μονάδας μας αποδείχθηκε εντελώς ανέφικτος. Αντιληφθήκαμε ότι δεν υπήρχε καμιά δυνατότητα να καταταγούμε στην 33η Μοίρα Καταδρομών.

Ντυμένοι ακόμη με τα πολιτικά μας ρούχα και μη έχοντας απολύτως καμιά άλλη επιλογή, ψάχναμε για κάποια υπαλλακτική λύση. Καθώς συνεχίζαμε την περιπετειώδη πορεία μας προς τους Μύλους, αναζητούσαμε εναγωνίως κάποια άλλη στρατιωτική μονάδα για να καταταγούμε και να ενταχθούμε στη δύναμή της. Θέλαμε να εξασφαλίσουμε, τουλάχιστον, στρατιωτικό ιματισμό, οπλισμό και πολεμοφόδια. Παρόλο όμως ότι διανύσαμε με τα πόδια μια μεγάλη απόσταση μέχρι τους Μύλους, δεν εντοπίσαμε δυστυχώς καμιά άλλη μονάδα στην

περιοχή αυτή. Ψάξαμε και αργότερα για πολλές ώρες γι' αυτό το σκοπό. Μάταια όμως...

Διερωτώνουν έκτοτε συνεχώς πού θα μπορούσαμε να πάμε για κατάταξη. Πώς και τότε θα είχαμε κι εμείς την ευκαιρία να αντιμετωπίσουμε τους Τούρκους εισβολείς; Θέλαμε να ήμασταν έτοιμοι το συντομότερο για να εμπλακούμε κι εμείς ενεργά στις πολεμικές επιχειρήσεις. Η πατρίδα μας αντιμετώπιζε ήδη σοβαρότατους κινδύνους.

Άφιξη στους Μύλους του Καραβά - Ανήσυχη αναμονή!

Καθώς πλησιάζαμε στον Κεφαλόβρυσο του Καραβά, συναντούσαμε όλο και περισσότερους πανικοβλημένους συμπατριώτες μας να τρέχουν αλαφιασμένοι να κρυφτούν στο βουνό, εγκαταλείποντας τα σπίτια και τα υπάρχοντά τους. Τα πυκνά πυρά που δέχονταν ασταμάτητα δεν τους επέτρεπαν να παραμείνουν στις εστίες τους.

Η συγκινητική πτυχή του όλου δράματος ήταν τα μικρά παιδιά. Στη βιασύνη τους απάνω οι γονείς τους, φεύγοντας πανικοβλημένοι από τα σπίτια τους, δεν είχαν προλάβει να πάρουν μαζί τους νερό, γάλα και ψωμί για τα παιδιά τους. Και τώρα, επιπρόσθετα προς το πρόβλημα της ασφάλειάς τους, αντιμετώπιζαν και την πείνα και τη δίψα των παιδιών τους. Τα συρτά κλάματα τους που ακούγονταν τριγύρω μας καθώς προχωρούσαμε, μας ξέσχιζαν την καρδιά.

Ο νους μου στράφηκε αμέσως και στο δικό μου παιδί, τον μικρό μου Παύλο και στη μητέρα του, την αγαπημένη μου σύζυγο Έλλη. Αναπόφευκτα ήρθαν στη σκέψη μου όλα τα μέλη της ευρύτερης οικογένειάς μου, οι γονείς μου, τα αδέρφια μου, τα ανίψια μου, οι γιαγιάδες και τα πεθερικά μου, που τους άφησα όλους απροστάτευτους πίσω μου. Αλήθεια, τι να γίνονταν άραγε;

Μετά από την πολύωρη ταλαιπωρία, καταλήξαμε επιτέλους στους Μύλους του Καραβά. Είμασταν ψόφιοι από την ταλαιπωρία και την κούραση. Φτάνοντας εκεί, νιώσαμε πραγματικά μεγάλη ανακούφιση. Είχαμε πρώτα άμεση





μου όλο και μεγάλωνε. Η ανησυχία μου κορυφωνόταν. Περιμένοντας τους να καταφθάνουν, πέρασε ήδη πολλή ώρα και αυτοί δεν έλεγαν να φανούν.

Κάποτε, αρκετά αργότερα, είδα με πολύ μεγάλη μου χαρά και πραγματική ανακούφιση να καταφθάνουν εδώ σταδιακά και οι έφεδροι άλλων δύο από τις ομάδες μας. Τους υποδέχθηκα με ένα εγκάρδιο καλωσόρισμα και φρόντισα πριν ξαπλώσουν για να ξεκουραστούν, να έχουν και αυτοί την ίδια περιποίηση που πρόθυμα είχε προσφερθεί και σ' εμάς λίγο νωρίτερα.

Στη συνέχεια, παρέμεινα να αναμένω και τις υπόλοιπες δύο ομάδες μας. Όμως δεν φαίνονταν. Και πάλι ίδιες έγνοιες και ανησυχίες. Πολύ πιο έντονες μάλιστα,

ανάγκη να ξεδιψάσουμε... Ευτυχώς, κάποιοι υπεύθυνοι του Κέντρου είχαν παραμείνει εκεί ειδικά για να προσφέρουν αρωγή και φροντίδα σε όλους τους κατατρεγμένους συμπατριώτες μας, που κατέφευγαν κοντά τους. Μας περιποιήθηκαν γρήγορα και πολύ ικανοποιητικά. Τσιμπήσαμε και κάτι πρόχειρο, γιατί πεινούσαμε. Μετά ξαπλώσαμε κάτω και αφεθήκαμε στον ύπνο που βάραινε ήδη τα βλέφαρά μας.

Προσωπικά, όμως, όσο και αν νύσταζα, δεν μπόρεσα να κοιμηθώ παρά μόνο είκοσι περίπου λεπτά. Ανέμενα με αγωνία να καταφθάνουν εδώ και οι υπόλοιπες ομάδες μας, όπως είχαμε εξηγηθεί στο Πικρό Νερό πριν από αρκετές ώρες. Με απασχολούσε πολύ έντονα το ότι δεν είχαν φανεί ακόμη. Αγωνιούσα πολύ για την τύχη τους. Με στενοχωρούσε αφάνταστα η καθυστέρησή τους και βρισκόμουν διαρκώς σε ένταση. Δεν μπόρεσα να ησυχάσω. Με σκότωνε πραγματικά αυτή η αναμονή και δεν μπορούσα να την αντέξω περισσότερο. Φοβόμουν για τα χειρότερα. Μήπως άραγε είχαν πληγεί καίρια, είτε από την αεροπορία, είτε από τα πλοία; Μήπως είχαν τραυματίες και δυσκολεύονταν να προχωρήσουν γρήγορα; Μήπως θα έπρεπε να γυρίσω πίσω για να βεβαιωθώ για την τύχη τους; Όσο προχωρούσε η ώρα και αυτοί δεν φαίνονταν πουθενά, η αγωνία

γιατί, από την ώρα της άφιξης της δικής μου ομάδας στους Μύλους είχαν ήδη περάσει δύο σχεδόν ώρες, χωρίς εκείνοι να φανούν. Οι ανησυχίες μου έγιναν αντιληπτές και από τους άλλους εφέδρους που ξυπνούσαν σταδιακά. Όλοι μας αγωνιούσαμε τώρα πολύ σοβαρά για την τύχη τους. Φοβόμασταν, μήπως είχαν πέσει σε κάποια ενέδρα Τούρκων στρατιωτών. Κοιτάζαμε συνεχώς με αγωνία προς το μέρος από το οποίο τους αναμέναμε να φανούν, ρωτούσαμε, ξαναρωτούσαμε αν τους είχε δει κάποιος και απάντηση δεν παίρναμε. Ήμουν έτοιμος για να πάρω έναν-δύο συνοδούς και να γυρίσω πίσω προς αναζήτησή τους. Μπορεί να είχαν ανάγκη άμεσης βοήθειας, σκέφτηκα. Και μόνον εμείς θα μπορούσαμε να τους την προσφέρουμε.

Εκείνη ακριβώς τη στιγμή βρέθηκε κοντά μας κάποιος κυνηγημένος πολίτης. Ήταν ανάμεσα σε αυτούς που είχαμε συναντήσει καθώς γυρίζαμε στους Μύλους, οι οποίοι μας είχαν μιλήσει για τους άγριους βομβαρδισμούς της στρατιωτικής μονάδας μας, της 33ης Μοίρας Καταδρομών και του στρατοπέδου της. Διωγμένος και αυτός βάνουσα από το σπίτι του στο Πέλλα Παϊς Κερύνειας, αν θυμούμαι καλά, μόλις μας είδε να γυροφέρνουμε ανήσυχoi



εδώ και εκεί μας πλησίασε. Μαθαίνοντας ότι ανησυχούσαμε για την τύχη των συντρόφων μας, μου αποκάλυψε ότι για λίγη ώρα μετά από την απομάκρυνσή μας από κοντά τους, με κατεύθυνση προς τους Μύλους, εκείνοι είχαν συναντήσει άλλες δύο ομάδες έφεδρων στρατιωτών, που επίσης κατευθύνονταν προς τον ίδιο προορισμό. Καθώς όμως οι άντρες αυτοί προχωρούσαν, μου είπε δέχτηκαν ξαφνικά μια ομοβροντία πυροβολισμών. Ευτυχώς οι Τούρκοι δεν είχαν πετύχει το στόχο τους και δεν είχαν θύματα. Υποψιάστηκαν όμως ότι είχαν εντοπιστεί και φοβήθηκαν ότι θα βληθούν ξανά, αν συνέχιζαν την πορεία τους. Ο πολίτης αυτός μου είπε επίσης ότι άκουσε κάποιο μέλος της μιας ομάδας να λέει ότι θα ήταν καλύτερα να αποφύγουν την επικίνδυνη πορεία προς τον Καραβά. Εισηγήθηκε μάλιστα στους υπόλοιπους να προτιμήσουν να «δρασκελήσουν» την κορυφή του βουνού στην περιοχή «Γομαρίστρα» και να γυρίσουν στο χωριό από τις νότιες παρυφές του Πενταδαχτύλου, που φαινόταν ως ασφαλέστερο δρομολόγιο παρά να προχωρήσουν προς τους Μύλους... Μετά έχασαν επαφή.

Η πληροφορία αυτή με καθησύχασε κάπως. Αντιλήφθηκα ότι οι άλλες δύο ομάδες μας κατευθύνονταν ήδη προς το χωριό από άλλο δρομολόγιο. Θα έπρεπε και εμείς να πάρουμε άμεσα τις δικές μας αποφάσεις.

Ενδιαφέρθηκα τότε να εξασφαλίσουμε πρώτα οπλισμό, γιατί ήμασταν ακόμη άοπλοι. Τελικά, παραλάβαμε από μια αίθουσα του Κέντρου μερικά παλιά τυφέκια Λη Ένφιλντ αρ. 4 και λίγες σφαίρες. Τα όπλα αυτά ήταν της εποχής του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Όπως μας είπαν, τα είχαν φέρει νωρίτερα εκεί με ένα μικρό στρατιωτικό τζιπ, ο Δήμαρχος του Καραβά και κάποιοι συνεργάτες του. Τα μοίρασα σε μερικούς συγχωριανούς έφεδρους που ήταν εκεί μαζί μας. Ένιωθα τώρα ότι είχαμε τουλάχιστο μια υποτυπώδη ασφάλεια, εφόσον μερικοί από εμάς είχαν πάρει, έστω και ελάχιστα, πεπαλαιωμένο οπλισμό.

Προσπάθησα ύστερα να μάθω από τους ανθρώπους του Κέντρου αν γνώριζαν κατά πόσο υπήρχε στην περιοχή κάποια στρατιωτική μονάδα. Διαρκής στόχος μου ήταν να έρθω σε επαφή με τον διοικητή κάποιας μονάδας για να μας εντάξει στη δύναμή της. Ήμουν κάπως περισσότερο αισιόδοξος αυτή τη φορά και είχα την ελπίδα ότι η περιπέτειά μας θα έληγε σύ-

ντομα θετικά, αν καταφέρναμε να παρουσιάσουμε για κατάταξη σε κάποια τοπική στρατιωτική μονάδα. Δυστυχώς όμως δεν πήρα καμιά σχετική πληροφορία. Όπως φάνηκε, δεν υπήρχε εκεί κοντά καμιά μονάδα. Όσο και αν ψάξαμε κι εμείς στη συνέχεια να εντοπίσουμε κάποια οργανωμένη στρατιωτική μονάδα στην περιοχή για να καταταγούμε σ' αυτή, δεν τα καταφέραμε. Όπως και προηγουμένως κατά τη διάρκεια της πορείας μας από το Πικρό Νερό προς τους Μύλους, δεν καταφέραμε ούτε και τώρα να εντοπίσουμε κάποιο στρατόπεδο κάπου εκεί κοντά για να καταταγούμε.

Στο μεταξύ, είχαμε τώρα πια καθηλωθεί κυριολεκτικά στους Μύλους, γιατί η τουρκική αεροπορία πύκνωσε πολύ τις επιδρομές της στην περιοχή και συνέχιζε ασταμάτητα τον βομβαρδισμό διαφόρων στόχων τριγύρω μας. Ήταν αμέτρητες οι φορές, που παρακολουθούσα τα τουρκικά πολεμικά αεροπλάνα να εφορμούν μουγκρίζοντας άγρια προς το μέρος μας. Στο κάθε πέρασμά τους μας ξεκούφαιναν με τον απαίσιο, δαιμονισμένο θόρυβό τους και μας καθήλωναν με το ασταμάτητο κροτάλισμα των ισχυρών πολυβόλων και μυδραλιοβολών τους. Κάθε τόσο και λιγάκι συγκλονιζόμασταν κυριολεκτικά από τις εκκωφαντικές εκρήξεις των βομβών που έριχναν τα αεροπλάνα δίπλα μας. Κάθε φορά που κάποιο βομβαρδιστικό αεροπλάνο κατευθύνονταν ορμητικά προς το μέρος μας αισθανόμασταν τόσο μεγάλο φόβο που παραλύαμε. Νομίζαμε πως αρχίζαμε να κατεβαίνουμε τα σκαλοπάτια που οδηγούν στα σκοτεινά παλάτια του Άδη.

Η μεγάλη απογοήτευσή μας για την αποτυχία μας να καταταγούμε σε κάποια στρατιωτική μονάδα και ο διαρκής κίνδυνος που αντιμετωπίζαμε, κυρίως από την τουρκική αεροπορία, ήταν οι βασικοί λόγοι για τους οποίους πιεζόμουν να πάρω σύντομα τελικές αποφάσεις για την προστασία και αξιοποίηση των ανδρών μου. Αφού δεν υπήρχε πια δυνατότητα ούτε να παρουσιαστούμε στην 33η Μοίρα Καταδρομών προς την κατάταξη, ούτε να ενταχθούμε σε κάποια άλλη μονάδα, που δυνατόν να είχε την έδρα της στην περιοχή, έπρεπε να πάρω άλλες αποφάσεις. Είχα υποχρέωση να βρω υπαλλακτική λύση στο πρόβλημα.

Αφού προβληματίστηκα σοβαρά για το θέμα αυτό, διαπίστωσα ότι δεν υπήρχε άλλη επιλογή από την ανάληψη εκ μέρους μου κάποιας προσωπικής πρωτοβουλίας.





Κατάλογος με τους Καραβιώτες που μας έφυγαν το 2024

Σ' αυτή την ενότητα καταγράφουμε τους 45 συνδημότες μας που απεβίωσαν το 2024, με ανεκπλήρωτη την επιθυμία να επιστρέψουν στη γενέθλια γη του Καραβά. Αναφέρονται με συντομία οικογενειακά τους στοιχεία, όπως αναφέρονται στις αγγελίες σε εφημερίδες ή σε δημοσιεύσεις.

Οι αποθανόντες Καραβιώτες/Καραβιώτισσες που έφυγαν τη χρονιά που πέρασε, κατά χρονολογική σειρά ήσαν:



1. Μέλπω Μανώλη Κωνσταντίνου: Απεβίωσε σε ηλικία 88 ετών. Η κηδεία της έγινε στις 7 Ιανουαρίου 2024 στον ιερό ναό Αγίας Παρασκευής στη Λακατάμια.



2. Ανδρέας Λαμπράκης: Απεβίωσε στις 18 Ιανουαρίου 2024 σε ηλικία 89 ετών. Εγκαταλείπει τη σύζυγο Γιόλα, τα παιδιά Κώστα – Μάρθα, Σίλια – Στέλιο και τα εγγόνια Ιόλη, Μάρκο, Ανδρέα και Δήμητρα. Η κηδεία έγινε στον ιερό ναό Αγίου Κωνσταντίνου και Ελένης στη Λευκωσία.

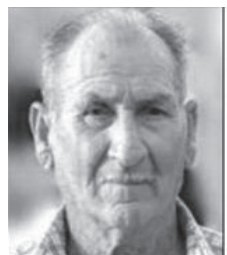


3. Λούκας Κακόπιερος: Απεβίωσε στις 19 Ιανουαρίου 2024 σε ηλικία 68 ετών. Εγκαταλείπει τα παιδιά Αντώνη, Κώστα, Χρίστο και Ευγένιο, εγγόνια και αδελφια. Η κηδεία του έγινε στην Αυστραλία.

4. Ντίνος Θεοφάνους Μαύρος: Απεβίωσε στις 22 Ιανουαρίου 2024 σε ηλικία 88 ετών. Εγκαταλείπει τα παιδιά Ανδρέα και Στέλιο, εγγόνια και δισέγγονα. Η κηδεία έγινε στον ιερό ναό Αγίου Νεοφύτου στον Συνοικισμό Μακαρίου Γ' στα Κάτω Πολεμίδια.



5. Γεώργιος Πολυκάρπου: Απεβίωσε στις 24 Ιανουαρίου 2024 σε ηλικία 84 ετών. Εγκαταλείπει τη σύζυγο Χρυστάλλα, τα παιδιά Τασούλα, Μαρία και Πόλυ, εγγόνια και δισέγγονα. Η κηδεία έγινε στον ιερό ναό Αποστόλου Ανδρέα στον Συνοικισμό Στρόβολος ΙΙΙ στη Λευκωσία. **Στην κηδεία του έγιναν εισφορές στο Ταμείο Ευημερίας Καραβιωτών.**



6. Μάρω Τσιακκούρη: Απεβίωσε στις 25 Ιανουαρίου 2024 σε ηλικία 65 ετών. Εγκαταλείπει την κόρη της Νάνσυ Σταματοπούλου και αδελφια. Η κηδεία έγινε στον ιερό ναό Αγίας Βαρβάρας στην Πάφο.



7. Μάριος Ανδρέου: Απεβίωσε στις 31 Ιανουαρίου 2024 σε ηλικία 41 ετών. Εγκαταλείπει τους γονείς του Κόκο και Μηλίτσα Ανδρέου Λευκαρίτη, τα αδελ-



φια Στέλιο και Χρίστοθεν. Η κηδεία έγινε στον ιερό ναό Αγίου Νικολάου στην Έγκωμη.



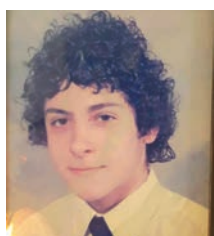
8. Δώρα Ορφανού Φαρμακά: Απεβίωσε στις 12 Φεβρουαρίου 2024 σε ηλικία 86 ετών. Εγκαταλείπει παιδιά και εγγόνια. Η κηδεία έγινε στον ιερό ναό Κωνσταντίνου και Ελένης στη Λευκωσία.



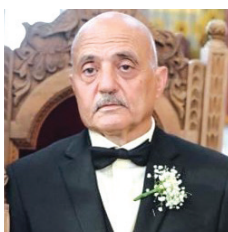
9. Ανδρέας Χριστοφής Παγδατή: Απεβίωσε σε ηλικία 98 ετών. Η κηδεία έγινε στις 13 Φεβρουαρίου 2024 στον ιερό ναό Αγίων Πάντων στη Μακεδονίτισσα. Εγκαταλείπει τα παιδιά Σωτηρούλα, Στασούλα, Νούλα, Αλέκκα, Ρένα και εγγόνια. **Στην κηδεία του έγιναν εισφορές στο Ταμείο Ευημερίας Καραβιωτών.**



10. Μερόπη Διγενή: Απεβίωσε στις 17 Φεβρουαρίου 2024 σε ηλικία 91 ετών. Εγκαταλείπει τα παιδιά Έλενα – Αχιλλέα, Μιχάλη – Αθηνά, Μάριο, τα εγγόνια και αδελφή. Η κηδεία έγινε στον ιερό ναό Αγίου Παντελεήμονα στη Μακεδονίτισσα.



11. Παύλος Χρίστου Ιωάννου: Απεβίωσε στις 26 Φεβρουαρίου 2024. Εγκαταλείπει τους γονείς Τάκη και Μαρία, θείους και ξαδέλφια. Η κηδεία έγινε στον ιερό ναό Αγίου Ελευθερίου στην Μουτταγιάκα.

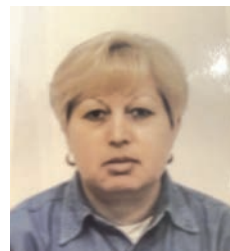


12. Ανδρέας Λάμπρου Χατζηχριστοδούλου: Απεβίωσε στις 28 Φεβρουαρίου 2024 σε ηλικία 71 ετών. Εγκαταλείπει τη σύζυγο Μαριάννα Φιλίππου, τα παιδιά Σάββα, Ουρανία και Παναγιώτη. Η κηδεία έγινε στην ελληνορθόδοξη εκκλησία της Αγίας Αικατερίνης στην Αμερική.

13. Γιωργούλα Νίκου Χριστοδούλου: Απεβίωσε στις 28 Φεβρουαρίου 2024 σε ηλικία 87 ετών. Εγκαταλείπει το σύζυγο Νίκο Σπύρου, τα παιδιά Θεοδώρα και Βαρβάρα. Η κηδεία έγινε στον ιερό ναό Αγίου Μάμα στη Λακατάμεια.



14. Γιωργούλα Καραϊσκάκη: Απεβίωσε στις 3 Μαρτίου 2024 σε ηλικία 74 ετών. Εγκαταλείπει αδελφία. Η κηδεία έγινε στον ιερό ναό Αγίου Νικολάου στη Λακατάμεια.



15. Νάσια Σπανού: Απεβίωσε στις 18 Μαρτίου 2024 σε ηλικία 52 ετών. Εγκαταλείπει τους γονείς Πάνο και Αντρούλλα, τα αδελφία Πάρη – Θεογνωσία, Στέλλα, Αλέξανδρο και Μαριάννα, θείους, αδελφοτέχνια και ξαδέλφια. Η κηδεία έγινε στον ιερό ναό Αγίων Πάντων στην Μακεδονίτισσα. **Στην κηδεία της έγιναν εισφορές στο Ταμείο Ευημερίας Καραβιωτών.**



16. Δημήτρης Σάββα: Απεβίωσε στις 2 Απριλίου 2024 σε ηλικία 91 ετών. Εγκαταλείπει τη σύζυγο Ειρήνη, τα παιδιά Μυροφόρα – Αντρέα, Κυριάκο – Κωνσταντίνα, Χαρίκλεια και Προκοπία, εγγόνια και αδελφία. Η κηδεία έγινε στον ιερό ναό Αγίου Ελευθερίου στα Λατσία.



17. Ανδρέας Χαραλάμπους Τσιρίπιλλος: Απεβίωσε στις 14 Απριλίου 2024 σε ηλικία 80 ετών. Εγκαταλείπει τα παιδιά Κωνσταντίνο – Έλενα και Νεκταρία – Κύπρο και εγγόνια. Η κηδεία έγινε στον ιερό ναό Αγίου Μάμα στη Λακατάμεια.





18. Νεόφυτος Σάββα (Φυτής): Απεβίωσε στις 21 Απριλίου 2024 σε ηλικία 92 ετών. Εγκαταλείπει τα παιδιά Τάσο – Σταυρούλα, Νίκη – Ανδρέα, τα εγγόνια Μαριλένα, Εύη, Λεωνίδα, Φύτια και Νεόφυτο και δισέγγονα. Η κηδεία έγινε στον ιερό ναό Αγίου Μάμαντος στη Λακατάμια.



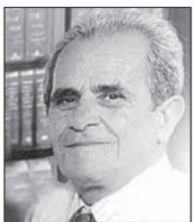
19. Γλαύκος Βακής: Απεβίωσε στις 2 Μαΐου 2024 σε ηλικία 95 ετών. Εγκαταλείπει τα παιδιά Αντώνη – Φλωρέττα, Γιώργο, Κωνσταντίνο – Οριάννα, την αδελφή Κλαίρη Ηλιάδου και εγγόνια. Η κηδεία έγινε στον ιερό ναό Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης στην Λευκωσία.



20. Ελένη (Νίτσα) Χατζησέρρη: Απεβίωσε στις 15 Μαΐου 2024 σε ηλικία 76 ετών. Εγκαταλείπει τον σύζυγο Νίκο, παιδιά, εγγόνια και αδέρφια. Η κηδεία έγινε στον ιερό ναό Αποστόλου Μάρκου στον Αρχάγγελο.



21. Μιχάλης Μιχαλόπουλος: Απεβίωσε στις 19 Μαΐου 2024 σε ηλικία 63 ετών. Εγκαταλείπει τη σύζυγο Μαίρη, τα παιδιά Γιώργο, Τασούλα – Ερνέστο, τη μητέρα Ελένη, τις αδελφές Μαρία, Ιουλία και Άννα. Η κηδεία έγινε στον ιερό ναό Αποστόλου Βαρνάβα στη Δασούπολη.



22. Ανδρέας Δημοσθένους: Απεβίωσε στις 28 Μαΐου 2024 σε ηλικία 85 ετών. Εγκαταλείπει τη σύζυγο Μαρία Πήττα Δημοσθένους και παιδιά. Η κηδεία έγινε στον ιερό ναό Αγίου Παντελεήμονα στη Μακεδονίτισσα.

23. Ανδρέας Ι. Προεστός: Απεβίωσε στις 10 Ιουνίου 2024 σε ηλικία 81 ετών. Εγκαταλείπει τη σύζυγο Καίτη Προεστού και τα αδελφότεκνα Μαργαρίτα και Κωνσταντίνο. Η κηδεία έγινε στον ιερό ναό Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης στη Λευκωσία.



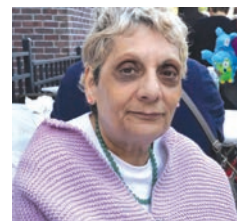
24. Σωτήρης Παύλου Ιωάννου: Απεβίωσε σε ηλικία 67 ετών. Εγκαταλείπει τη σύζυγο Βερόνικα, παιδιά και αδέρφια. Η κηδεία έγινε στις 18 Ιουνίου 2024 στην Βιρτζίνια της Αμερικής.



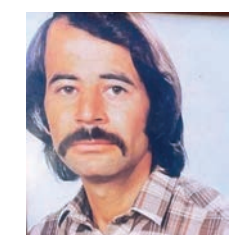
25. Αναστασία (Στασού) Κυριάκου: Η κηδεία έγινε στις 21 Ιουνίου 2024 στον ιερό ναό του Σωτήρος στην Ανθούπολη.



26. Δέσπω Πολυκάρπου: Απεβίωσε στις 7 Ιουλίου 2024 σε ηλικία 75 ετών. Εγκαταλείπει τον σύζυγο Γιώργο και το γιο Chris. Η κηδεία έγινε στην Αμερική.



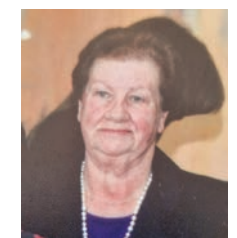
27. Ευάγγελος Στυλιανού: Απεβίωσε στις 21 Ιουλίου 2024 σε ηλικία 70 ετών. Η κηδεία έγινε στο ιερό ναό Αγίας Βαρβάρας στο Καϊμακλί.



28. Χαραλαμπία Νίλσεν Τσιουρούτη: Απεβίωσε σε ηλικία 69 ετών. Εγκαταλείπει παιδιά και αδέρφια. Η κηδεία έγινε στις 14 Αυγούστου 2024 στον ιερό ναό Αγίου Χαραλάμπους στο Γέρι.



29. Γιαννούλα Αντρονίκου: Απεβίωσε στις 4 Σεπτεμβρίου 2024 σε ηλικία 84 ετών. Εγκαταλείπει παιδιά, εγγόνια και αδέρφια. Η κηδεία έγινε στον ιερό ναό του Σωτήρος στον συνοικισμό Ανθούπολης.





30. Χρίστος Παπαϊακώ-βου: Απεβίωσε στις 3 Σεπτεμβρίου 2024 σε ηλικία 93 ετών. Εγκαταλείπει σύζυγο, παιδιά και εγγόνια. Η κηδεία έγινε στον ιερό ναό Αγίου Παντελεήμονα στην Έγκωμη.



31.Στέλλα Singurean Θεοδούλου: Απεβίωσε στις 16 Σεπτεμβρίου 2024 σε ηλικία 50 ετών. Εγκαταλείπει τον σύζυγο Ανδρέα, τα παιδιά Μιχαέλλα, Λυδία και Γρηγόρη. Η κηδεία έγινε στον ιερό ναό Αγίου Γεωργίου Κοντού στη Λάρνακα.



32.Σωτήρα Σιακόλα Τσιουρούτη: Απεβίωσε στις 25 Οκτωβρίου 2024 σε ηλικία 78 ετών. Εγκαταλείπει τα παιδιά Γιαννάκη, Βασίλη και Στέλλα, εγγόνια και αδέρφια. Η κηδεία έγινε στον ιερό ναό Αγίας Παρασκευής στους Εργάτες. **Στην κηδεία της έγιναν εισφορές στο Ταμείο Ευημερίας Καραβιωτών.**



33.Μαρούλλα Χατζηωάννου: Απεβίωσε στις 31 Οκτωβρίου 2024 σε ηλικία 85 ετών. Εγκαταλείπει τον σύζυγο Όθων, τα παιδιά Γιάννο – Κάρλα, Έλενα – Νίκο, εγγόνια, δισέγγονα και αδέρφια. Η κηδεία έγινε στον ιερό ναό Αποστόλου Λουκά στον συνοικισμό Κόκκινες στον Στρόβολο.



34.Γιωργούλα Αναστασί-ου Μαρτίκα: Απεβίωσε σε ηλικία 84 ετών. Η κηδεία έγινε στις 14 Νοεμβρίου 2024 στην Αυστραλία.



35.Αυγή Παγδατή: Απεβίωσε στις 14 Νοεμβρίου 2024 σε ηλικία 87 ετών. Εγκαταλείπει αδέρφια. Η κηδεία έγινε στον ιερό ναό Αγίου Ελευθερίου στα Λατσία.

36. Κατίνα Κωνσταντί-νου Νεοφύτου: Απεβίωσε στις 21 Νοεμβρίου 2024 σε ηλικία 94 ετών. Εγκαταλείπει παιδιά, εγγόνια και δισέγγονα. Η κηδεία έγινε στον ιερό ναό Αγίων Ανδρονίκου και Αθανασίας στο Τσέρι.



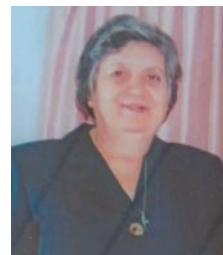
37.Σολής Χειριπής: Απεβίωσε στις 20 Νοεμβρίου 2024 σε ηλικία 59 ετών. Εγκαταλείπει τα παιδιά Αιμίλιο και Κώστα και αδέρφια. Η κηδεία έγινε στον ιερό ναό Παναγίας της Οδηγήτριας στο Παλιομέτοχο.



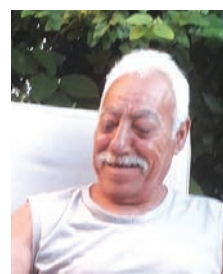
38.Μάριος Βλάχος: Απεβίωσε στις 25 Νοεμβρίου 2024 σε ηλικία 64 ετών. Εγκαταλείπει τη σύζυγο Φωτεινή, τα παιδιά Χαράλαμπο, Μαρία και Αγγελίνα και τις αδελφές Ελίζα και Ελένη. Η κηδεία έγινε στον ιερό ναό Της Του Θεού Σοφίας στον Στρόβολο.



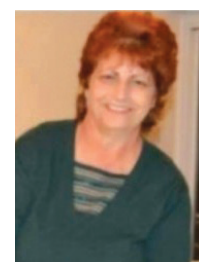
39.Ελένη Τσιάμουρου: Απεβίωσε σε ηλικία 91 ετών. Εγκαταλείπει παιδιά και εγγόνια. Η κηδεία έγινε στις 27 Νοεμβρίου 2024, στον ιερό ναό Αγίου Σπυρίδωνος στον Συνοικισμό Στρόβολος 2.



40.Σωτήρης Τσιάμουρος: Απεβίωσε στις 15 Δεκεμβρίου 2024 σε ηλικία 68 ετών. Εγκαταλείπει τη σύζυγο Δέσπω, τα παιδιά Αθηνά, Δημήτρη και Σάββα. Η κηδεία έγινε στον ιερό ναό Αγίου Νικολάου στα Κάτω Πολεμίδια.



41.Μαρία Πογιατζή Λιά-ση: Απεβίωσε στις 17 Δεκεμβρίου 2024 σε ηλικία 70 ετών. Εγκαταλείπει τα παιδιά Δέσπω και Γιώργο, τα εγγόνια Μαρία, Εβελίνα, Μαριάνθια και Σωτηριάνα. Η κηδεία έγινε στον ιερό ναό Αποστόλου Ανδρέα στον συνοικισμό Στρόβολος ΙΙΙ.





42.Στέλιος Χρίστου: Απεβίωσε στις 22 Δεκεμβρίου 2024 σε ηλικία 94 ετών. Εγκαταλείπει τη σύζυγο Αίγλη Χρίστου, τα παιδιά Χρίστο, Δημήτρη – Κλέα, τα εγγόνια Στέλιο και Ανδρέα και αδέλφια. Η κηδεία έγινε στον ιερό ναό Ιωάννου του Προδρόμου στη Λευκωσία. **Στην κηδεία του έγιναν εισφορές στο Ταμείο Ευημερίας Καραβιωτών.**

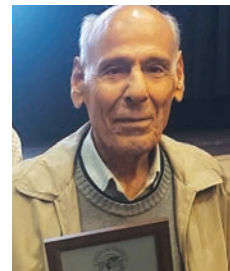


43.Χρυστάλλα Γαβριήλ Μαύρου: Απεβίωσε στις 25 Δεκεμβρίου 2024 σε ηλικία 92 ετών. Εγκαταλείπει τα παιδιά Ειρήνη και Ευτύχιο. Η κηδεία έγινε στον ιερό ναό Τιμίου Σταυρού στα Πάνω Πολεμίδια.

44.Σωτήρα Μάρκου Δημητρίου: Απεβίωσε στις 27 Δεκεμβρίου 2024 σε ηλικία 75 ετών. Εγκαταλείπει τα παιδιά Μαρία και Ειρήνη, τα εγγόνια Αντρέα και Παναγιώτη.



45. Μιχάλης Χαραλάμπους: Απεβίωσε στις 28 Δεκεμβρίου 2024 σε ηλικία 84 ετών. Εγκαταλείπει τη σύζυγο Αγγελική και αδέλφια. Η κηδεία έγινε στον ιερό ναό Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης στη Λευκωσία. **Στην κηδεία του έγιναν εισφορές στο Ταμείο Ευημερίας Καραβιωτών.**



Τάμα

Σαν τουν' το τόπο πά' στη Γη
που Δύσην ως Ανατολή
τζιαί που Βορράν ως Νότο
δεν θα βρεις άλλον μεν θαρρείς

Στης θάλασσας την αγκαλιά
τζιαί το τραούδι του βουνού
στο λάλημα κάθε πουλιού
τζιαί την δροσιάν του ποταμού.

Τζειν' τον ανθόν της λεμονιάς
την μυρωθκιαν του που σκορπά
ως μέσ' τα βάθη της καρδιάς,
και φέρνει σκίρτημα χαράς.

Να 'ταν να γίνετουν ξανά
κοντά τους να γυρίσω
τζιαί τ' όνειρο της νιότης μου
εκεί ξανά να ζήσω.

Κάμε Θεέ το θαύμα σου
στη γη μας να γυρίσω
χίλια κεριά στη χάρη σου
ν' άψω, να προσκυνήσω

Μαριλένα Δημοσθένους Φλουρή







ISSN:1986-051X

